*.

lidia roman

DRUMURI ÎNTRETĂIATE

roman

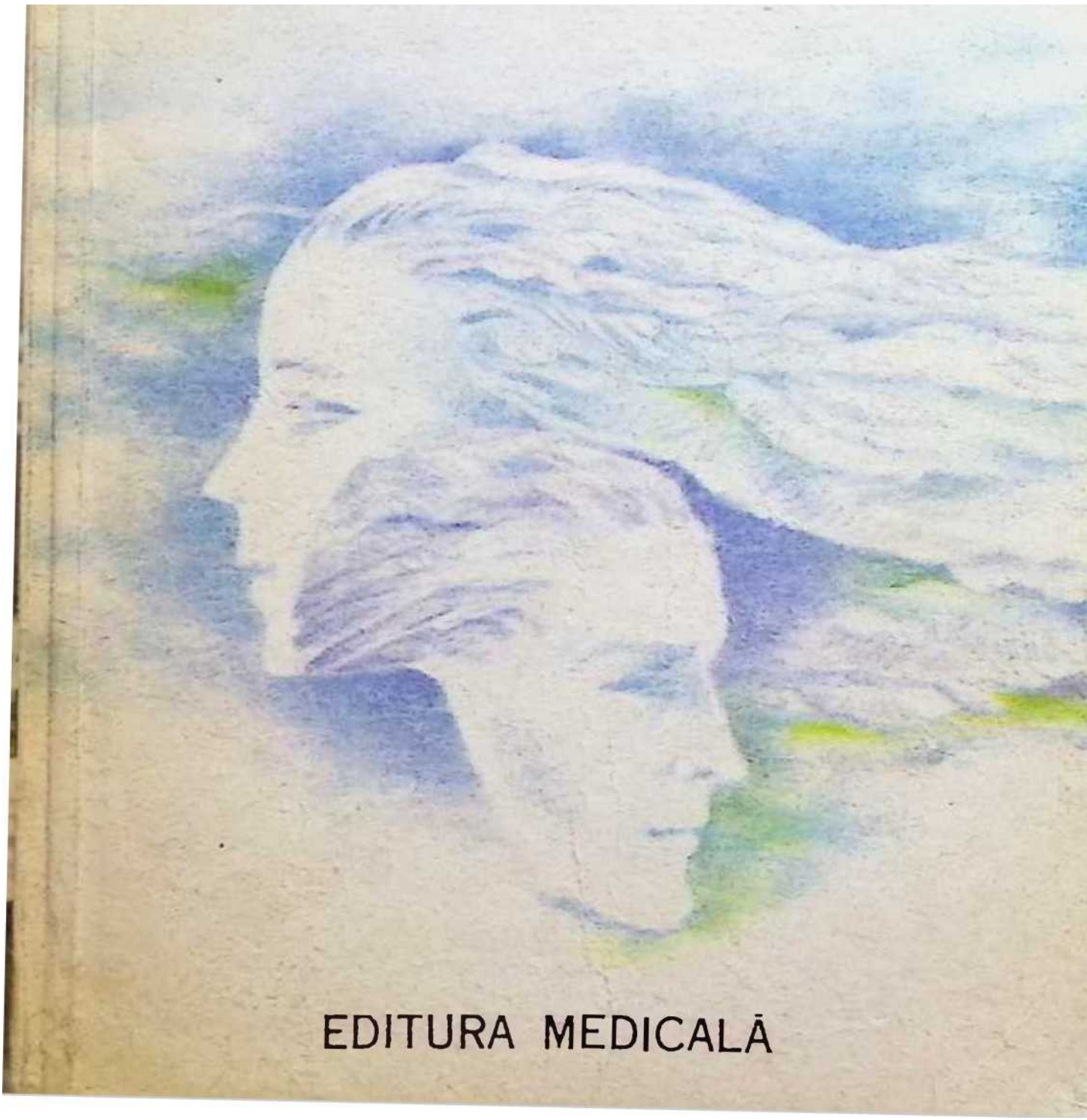

LIDIA ROMAN

DRUMURI ÎNTRETĂIATE

— Roman —

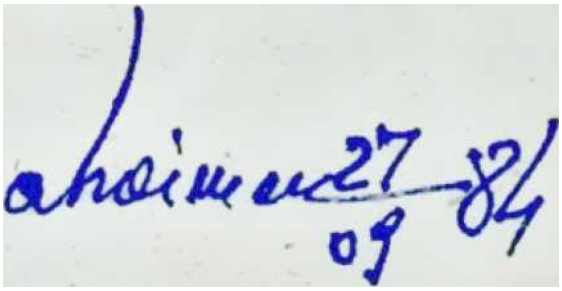

EDITURA MEDICALĂ
BUCUREŞTI – 1934

Fie această carte omagiu acelor minunaţi oameni care-şi dăruiesc viaţa, gîndurile, preocupările, semenilor lor, binelui lor; oameni minunaţi pentru care „eu”, „mie” au fost uitate sau chiar dacă mai există, ele trăiesc numai după „tu”, „voi”, „ei”!

, , . Oameni a căror fericire din priviri străluceşte doar reflectată din ochii celor cărora le-au dăruit viaţa, sănătatea.

Aş mai dori ca această carte să fie închinată dragostei; dragostei de viaţă, de muncă, de frumos, de adevăr, de familie; dragostei pentru rodul dragostei, minunea vieţii: COPILUL!

Pentru că m-ai făcut să te iubesc...

Pentru că m-ai făcut să te iubesc...

De ce nu mă vreţi?

M-aţi zămislit din dragoste şi cu mare dragoste vin către voi!

De ce mă alungaţi?

De ce ?

SILVIA..... 9

TOT MAI SUS!.....20

DOCTORATUL.....46

MĂICUŢĂ MEA DRAGA, AM VENIT!.....93

DE CE AŞA, SILVIA?.....126

DE CE.....139

INTERMEZZO.....162

ŞI... ACUM?.....189

— Nu, nu, taci! Nu-mi spune nimic! Cuvintele tale sint frumoase, dar . . atit de . . . goale! Taci, ta . ..

. Dan îi dezmierdă umerii frumoşi şi-i curmă vorbele, sărutînd-o aproape cu sălbăticie.

Sub puterea sărutului, purtată de fiorul tulburător al mingîierilor lui, Silvia nu mai căuta adevărul. Se lăsă în voia simţurilor, legănată de dragostea ce i-o dăruia Dan. Nu se mai gîndea de ce era lingă ea, dacă va mai fi vreodată . . .

J4CU??L erau împreună! Iubirea îi învăluia, le topea orice întrebare, orice altă dorinţă! îi ducea departe, departe, întunericul îi cuprindea şi acolo era cald şi bine. ..

Şi multă tăcere .. .

Gîndurile nu mai aveau loc între ei. Era doar multă pace, împăcare . ..

Silvia îşi legăna încet capul, cu ochii închişi, într-o toropeală ce ar fi dorit-o fără sfîrşit. Fără întrebări, fără răspunsuri.

Simţea fumul plăcut al ţigării din care Dan trăgea flămînd. Ţigară cu care Dan încheia întotdeauna clipele lor de dragoste . . .

Dan...

Fără să deschidă ochii, Silvia întinse braţul peste trupul gol, căutîndu-i mîna. Degetele i-o cuprinseră nervos. Cum ar fi dorit să aibă astfel siguranţa că îi aparţine! Nu o interesa dacă degetele acestea atît de sigure mîn- g-.iau şi alte femei. Pentru ea un singur lucru era important: ca ele să se întoarcă din nou

ucasă.

O uşoară crispare a propriei mîini îi trădă gîndul cu care de mult încerca să se împace: Dan n-o iubea! Poate nu iubea pe nimeni, dar asta pe ea nu o consola!

Muncea mult, într-adevăr, subjugat de activitatea lui de la spital.

(„Nu numai pentru a-mi justifica rostul pe lume, ci mai ales pentru a trăi cu adevărat” îi spusese într-o zi

„Dar oamenii, au nevoie şi de dragoste”, încercase Silvia.

„Oamenii au nevoie şi de dragoste, dar, vezi tu, continuase Dan cu un zîmbet uşor, dragostea trebuie să ne întreţină pasiunile, să ne stimuleze adevărul vieţii, nu să se transforme într-o obsesie. . .”)

. . . Dan . s.

Rodica Manea, medicul anestezist, îşi fracturase piciorul ...

Chirurgul Radu Dan intrase în sala de operaţii. în timp ce-şi punea mănuşile cerceta cu privirea dacă toate în jur erau în ordine. Cînd dădu cu ochii de Silvia în locul Rodicăi Manea, arcui nervos sprinceana dreaptă – gest pe care Silvia i-l cunoştea şi care vorbea în locul lui despre surpriza neplăcută ce o încerca.

— Şi-a fracturat piciorul . ..

Explicaţia Silviei sosi ca un răspuns la întrebarea din ochii chirurgului. El îi spuse:

• – Te rog să nu aştepţi să-ţi cer scara evolutivă a stării bolnavului!

Spre deosebire de alte operaţii, fără să-i fie clar de ce, Silvia se simţea acum ca la un examen. Urmărea în acelaşi timp concentrarea molipsitoare a chirurgului, calmul, siguranţa, liniştea cu care opera şi conducea operaţia. Toţi erau atenţi. Instrumentul cerut era dinainte oferit, ca şi cum gîndurile ce precedau cuvintele ar fi fost înţelese. În liniştea perfectă, glasul lui grav, cald, sugera încrederea, convingerea că totul merge bine.

A doua operaţie, o cezariană... A urmat un chist ovarian...

A patra intervenţie, o sarcină extrauterină .. .

De la ora şapte, cînd intrase în sala de operaţii, nici un semn de nemulţumire, de nerăbdare, nici un cuvînt

aspru, răstit! Totul se rezolva prin comenzi precise, scurte, cu priviri ce încuviinţau sau interziceau.

Cînd ultima bolnavă fu transportată în sala de reanimare, chirurgul se întoarse spre chiuvetă şi cu un gest brutal – primul din ziua aceea – îşi trase masca sub bărbie, iar, după ce îşi scoase mănuşile, îşi aruncă, pe faţă, cu putere, apa rece. Se şterse, se întoarse spre cei din sală şi, cu un mic zîmbct, care nu avea nimic convenţional, rosti nelipsitul său:

— Mulţumesc!

îşi lăsă halatul şi ieşi, îndreptîndu-se spre sala de dusuri.

Abia cînd stropii reci îi biciuiră trupul, simţi destinderea, deconectarea după orele pline de tensiune şi concentrare. Plesniturile reci ale şuvoaielor subţiri de apă – ce-i alunecau pe pielea înfierbîntată – îi spălau parcă istoveala, pe care numai după ce aruncase cu apa de la chiuvetă pe obrajii încinşi o recunoscuse.

N-ar mai fi ieşit de sub dus. Totuşi întinse mîna în cele din urmă după un prosop aspru şi îşi frecă pielea corpului cu el. Se simţi refăcut, cu bună dispoziţie şi se gîndi la cafeaua pe care, desigur, Ancuţa i-o şi pregătise.

Ajuns în cabinet, îşi îmbrăcă un halat curat, se întinse pe canapeaua din spatele biroului şi închise ochii, încercînd să nu se gîndească la nimic.

O uşoară bătaie în uşă îi schimbă planul.

— Intră, Ancuţa!

Toţi îşi dezbrăcaseră halatele, se spălaseră şi părăsiseră sala de operaţii. Silvia îşi îndreptă masca şi rămase nemişcată lîngă aparatul de anestezie generală.

Cum să-şi explice tot ce se petrecea cu ea? Era prea capricioasă? Credea că totul i se cuvine, numai pentru că nimic nu i se refuzase în ultimul timp?

Viaţa fusese darnică cu ea.

Prietenele?

Ştia că multe o pizmuiau. Pentru frumuseţea ei, principalul motiv pentru care nu poţi avea prietenia sinceră a femeilor!

Bărbaţii?

Zimbi rece.

Chiar clacă printre cei ce se învîrteau în jurul ei vor fi fost unii care afirmau că sînt minaţi de sentimente puternice, adevăratul impuls îl simţea, era cu totul altul. Că ar fi dorit-o pentru cîteva ore ori pentru toată viaţa, „mobilul” pentru care era căutată, dorită, era acelaşi! Şi ea, ca şi altele! în calculele pe care „ei” şi le făceau erau considerate, firește, şi profesiunea sa, încadrarea în statul de plată, salariul său.

... Să se căsătorească? Dar cu cine? Cu vreunul din cei care nici măcar nu încercaseră vreodată să mascheze ceea ce îi atrăgea la ea?

Cîteodată Silvia încerca să se învinovăţească ... Era aspră, nedreaptă ....

Cît de departe se afla de felul cum vedea şi înţelegea viaţa cînd avea optsprezece ani!

.. . Primul an de facultate . . . Prima ei întîlnire cu viaţa ... Prima ciocnire cu . . . dragostea ... Sau cu ceea ce credea pe atunci că e dragoste . . .

Acea „dragoste” care i-a lăsat o cicatrice adîncă .. . . . . De ce o copleşiseră iar gîndurile? De ce acum? Şi tocmai aici?

Dacă avea curajul, trebuia să recunoască, măcar pentru sine, că întîlnirea cu doctorul Radu, în sala de operaţii, îi declanşase această criză. Întîlnire de ordin strict profesional însă ...

Pe doctorul Radu îl cunoştea din spital, de la şedinţe, din comunicările prezentate. De trei ani îl ştia. Aflase că este un bun chirurg, un medic foarte conştiincios. Nu auzise nimic rău despre el. Ba da! Că ar fi încrezut, prea sigur de el. Vorbe, păreri. Nimic concret. Mici cancanuri, presupuneri: că nu ar avea nici o „legătură serioasă”.

Cîţi ani să aibă? Treizeci şi trei spuneau unii, treizeci şi cinci alţii!

O saluta întotdeauna cu răceală, fără nici una din privirile pe care se obişnuise să le descopere în ochii bărbaţilor. Uneori se întrebase: ce fel de om era oare în afara spitalului? Ce viaţă avea?

La una din comunicările ştiinţifice din urmă cu două luni asistase şi ea. Mai mult pentru a-l auzi, pentru a-l cunoaşte profesional.

Tema comunicării fusese frumoasă, interesant expusă. Doctorul Radu vorbea uşor, firesc. Concluziile erau astfel prezentate, incit oricare dintre cei de faţă era convins că şi el ar fi ajuns să le descopere singur.

Se vorbise mult de această comunicare. Nu fusese însă singura ocazie în care doctorul Radu îşi dovedise pregătirea, capacitatea.

Silvia plecase acasă ducînd cu sine imaginea unui bărbat frumos, cu un glas grav, neobişnuit de plăcut. Glas pe care – ciudat, i se părea atunci! – ar fi dorit să-l audă numai pentru ea . . .

în timpul celor patru operaţii – urmărind cu atenţie la aparat starea bolnavilor – îşi amintea involuntar de seara aceea . . .

Cu dosul palmei îşi şterse fruntea, ca şi cum ar fi dorit să-şi alunge din minte gîndurile.

„Desigur, numai oboseala, anestezicele mi-au provocat această surescitare nervoasă, îşi spuse... Şi, odată cu ea, aducerile-aminte”.

Nici nu observă cînd intră femeia de serviciu în sală.

— Tovarăşă doctor, n-aţi plecat încă?

Silvia tresări. Trecu la chiuvetă, se spălă, îşi lăsă apoi halatul, luînd altul curat din dulap, şi ieşi pe culoar. O zări pe Ancuţa, cu o tavă, pe care avea o ceaşcă de cafea.

— Ancuţo, pentru cine e cafeaua? o întrebă uşor distrată.

— Pentru domnul doctor Radu. O -avut patru operaţii astăzi! Tare o fi ostenit, săracul!

Silvia se simţi minată de o propunere îndrăzneaţă. O comunică repede, de teamă ca nu cumva să renunţe la ea:

— Ancuţo, fă-mi şi mie te rog o cafea!

— Vă fac, vă fac şi dumneavoastră, dar s-o duc întîi pe-asta dumnealui...

— Nu, nu! Domnul doctor Radu mă aşteaptă ... Trebuie să-mi comunice ceva. Aşa că . . . mai pune o ceaşcă pe tavă şi le duc eu pe amîndouă!

— Bine, bine, vă fac! spuse ea şi plecă grăbită spre oficiu.

Silvia privi cu coada ochiului în jur, să vadă dacă nu o auzise cineva. Nu era nimeni.

Se întrebă puţin speriată ce va spune doctorul Radu cînd o va vedea? Dar ea? Ea ce-i va spune?

Oricum, va intra în cabinet. .. Era ceva mai presus de propria-i înţelegere... De unde totuşi îndrăzneala asta a ei? ... Nu bănuia cum se va descurca . . .

Sosi Ancuţa, aducînd tava cu cele două cafele.

— V-o duc eu, domnişoara doctor! se oferi.

— Nu, nu, mulţumesc! spuse repede Silvia şi-i luă din mină tava.

Ajunse la uşa cabinetului. Citi, parcă spre a se convinge că nu greşise:

Dr. Radu Dan
Medic primar
Consultaţii: luni, miercuri, vineri, 14—20.

Inima îi bătea să-i spargă pieptul. Respiră adine şi bătu uşor în usă.

— Intră, Ancuţo! se auzi glasul grav, dinăuntru.

Silvia deschise usa şi intră.

Doctorul Radu era întins pe canapea, cu ochii închişi. Aştepta . ..

„Cafeaua, aburind aromată”, gîndi el. Cafeaua pe care de fiecare dată, după operaţii, i-o aducea bătrînica. Aştepta acel „s-o sfîrşit cu bine domnu’ doctor”?, care nu venea, şi deschise mirat ochii.

Lîngă uşă stătea nemişcată, în mînă cu tava pe care se aflau două ceşti cu cafea, doctoriţa care o înlocuise pe Rodica Manea.

îi fusese mai demult prezentată, într-un grup de medici, înaintea unei şedinţe. Remarcase şi atunci, ca şi acum, că era tînără, frumoasă, cochetă.

Rămăsese nemişcată lîngă uşă, ca şi cum se afla într-o situaţie din care nu ştia cum să iasă. Obrajii i se împurpuraseră şi în locul mişcărilor unduioase – puţin provocatoare –, pe care i le remarcase în cîteva dăţi, acum părea stingheră.

Doctorul Radu se ridică, avînd întipărită pe faţă aceeaşi arcuire a sprîncenei, ce, de data asta, nu exprima decît mirare, nedumerire. Acelaşi gest, ca şi dimineaţă, o obligă pe Silvia să încerce o explicaţie:

— Am vrut să vă aduc eu cafeaua – Ancuţa cu greu mi-a dat-o, e drept! –, ca astfel să vă pot pune o . .. întrebare . . .

îşi aduna greu cuvintele, care sunau fals. I-ar fi fost mult mai uşor dacă în locul doctorului Radu ar fi fost oricine altcineva . . .

Acesta o privea, întrebîndu-se ce anume o îndemnase să îl caute . . .

Silvia nu-şi putea ascunde stînjeneala. Doctorul Radu îi spuse, cu amabilitatea-i cunoscută:

— Vă stau la dispoziţie!

Şi, pentru că Silvia nu spunea nimic, el mai adăugă:

— Despre ce este vorba?

Dacă i-ar fi spus ceea ce gîndea în clipa aceea, ar fi întrebat-o probabil cu nerăbdare:

„De fapt, ce doriţi, domnişoară?”

Silvia încercă să vorbească. Cuvintele i se înşiruiau greu, căci ar fi vrut să ascundă adevăratul motiv care o adusese în realitate aici.

— Fără să vă pot anunţa, începu, de fapt, cred că aceasta nici nu-mi intră în atribuţii, am ... ţinut locul colegei mele ... bolnave .. .

Simţea penibilul care o înconjura.

Ce rost avea relatarea acestor fapte consumate deja? Şi doctorul Radu, care o asculta liniştit! Fără să-l privească, simţea că *trebuie* să aibă un imperceptibil zîmbet în colţul buzelor. În *colţul buzelor ...* Acolo se cuibăresc *numai anumite zîmbete!* Totuşi adăugă, încercînd etalarea unei false modestii, fiindcă, în realitate, era conştientă de pregătirea ei:

— Felul în care am înlocuit-o... nu v-a stînjenit?

„Cusută cu aţă albă”, gîndi şi mai înciudată.

Deşi era după o dimineaţă grea, doctorul Radu hotărî să intre în jocul acestei fete frumoase.

Fără s-o cunoască, o bănuia curtată, răsfăţată. Gîndurile femeilor nu-i erau străine. Nici multiplele mijloace prin care căutau să obţină ceea ce doreau.

Totuşi de ce o femeie frumoasă face *ea* prirnul pas? Ambiţia de a obţine repede *totul o* împiedică să-şi dea seama că pierde întotdeauna atunci cînd *ea* întinde mîna, cînd *ea* cere?

îşi aminti destoinicia cu care îl asistase la operaţii. Ii răspunse cu acelaşi glas grav, plăcut:

— Surprizele, ca orice neprevăzut, sînt întotdeauna întovărăşite de un fir de nelinişte ...

Intenţionat lăsă o mică pauză. Apoi continuă:

— ... înainte de a părăsi sala de operaţii, am mulţumit sincer tuturor celor care au operat cu mine. N-ai simţit că-ţi mulţumeam şi dumitale?

Silvia trase aer în piept, expirîndu-l cu putere. Stăpînindu-şi apoi glasul, murmură:

— Sînt fericită, domnule doctor, că nu v-am decepţionat! De altfel.. ., dacă nu veţi cere dumneavoastră alt .medic, atîta timp cît va lipsi Rodica Manea..., mi s-ci propus s-o înlocuiesc eu ...

Doctorul Radu continuă să o privească.

Putea să aibă douăzeci şi trei – douăzeci şi patru de ani. Suplă, cu un, cap de păpuşă, cu părul platinat şi ochii albaştri.

Doctorului Radu îi scăpă involuntar un zîmbet uşor, pe care abia reuşi să şi-l ascundă.

Silvia jucase cu cărţile pe faţă. Nu mai putea schimba nimic. Deşi înciudată, nevoită să recunoască superioritatea „adversarului", nu părăsi terenul. Ar fi fost umilitor. Ochii îi luceau umezi, nările îi tremurau nervos, iar zîm- betul pe care încerca să-l păstreze pe faţă era crispat şi făcea treptat loc unei mici încruntări.

Pe doctorul Radu începuse să-l amuze partida la care fusese provocat.

Silvia pusese între timp tava pe birou.

Erau *două* ceşti cu cafea! Şi doctorul Radu, observînd aceasta, mai lansă o minge în jocul în care se simţea învingător. Cu o candoare ce nu-i putea fi pusă la îndoială exclamă:

— Biata Ancuţa! S-a gîndit că trebuie să fiu tare obosit de mi-a făcut două cafele!

Silvia îşi muşcă buzele, simţindu-se din nou descoperită, dar bravă:

— Nu! O ceaşcă de cafea este pentru mine! precizează repede şi continuă, judecîndu-se aspru: E de neiertat din parte-mi să nu mă fi gîndit că, după patru operaţii, aveţi nevoie de linişte, de o destindere ...

Făcu imediat o mică întoarcere şi.. . primul pas spre uşă, pe care doctorul Radu o lăsă să-l execute . . . Dar numai pe acela . . . Apoi porni după ea şi o pofti să ia loc în fotoliu, adăugind curtenitor:

— ... Destindere, pe care o voi găsi mult mai agreabilă dacă îmi vei acorda plăcuta dumitale companie!

. . . Acele cîteva clipe i-au părut o veşnicie . . . Acel pas spre uşă, pînă la intervenţia doctorului Radu? . . . Aceste clipe, puţine şi atît de multe în acelaşi timp, scurte. dar părind fără sfîrşit, au convins-o încă o dată că, în ioc să fie *ea* cea care să mînuiască jocul, nu era decît o minge purtată pe paleta lui, la buna lui discreţie.

Deoarece, îşi dădea seama, îi dibuise vulnerabilitatea, atitudinea lui, deşi corectă, o umilea. Totuşi ceva mai puternic decît sîrnburele de revoltă pe care-l simţea mijind împotriva lui o făcu să-i primească invitaţia.

Odată aşezată în fotoliu, Silvia scoase din buzunarul halatului un pachet de ţigări, pe care-l întinse mai întîi doctorului Radu.

— Mulţumesc, spuse el, dar permite-mi să te consider invitata mea!

Scoase din sertarul biroului un pachet de ţigări şi i-l întinse Silviei.

în timp ce cu bricheta îi aprindea ţigara, îi văzu degetele tremurînd. Nu trecu peste acest amănunt, fără să-l puncteze cu aceeaşi aparentă nevinovăţie:

— Desigur, nu eşti nervoasă .. ., eşti doar obosită . ..

Silvia scăpă ţigara din mînă.

Doctorul Radu o ridică şi o stinse în scrumieră. Scoase apoi o alta, i-o aprinse el şi i-o oferi împreună cu întregul pachet.

Silvia îl privea aprins.

„De-ar şti ce bine îi stă aşa, înfuriată”, gîndi doctorul Radu, care, fără maliţiozitate, doar cu un zîmbet cuminte pe buze, continua să se joace cu ea, aşa cum făcea în copilărie cu pisoiul pe care îl tachina cu un motocel roşu. Frivindu-l astfel, Silvia încercă şi ea să zîm- boască.

— Sînt stupidă, şopti scuturînd nervos ţigara.

— Eşti frumoasă! replică doctorul Radu, sorbind în sfîrşit din cafea.

— îmi oferiţi o compensaţie pentru „însuşirea” pe care mi-am recunoscut-o?

— în ceea ce mă priveşte, sînt convins pînă acum numai de una din ele!

— Dumneata, domnule doctor, ... nu-ţi uiţi niciodată bisturiul în sala de operaţii?

Doctorul Radu rîse încet şi o întrebă apoi simplu, fără s-o privească:

— Ai putea să-mi spui de ce ai venit la mine?

Silvia fuma, privind în jos, urmărind absentă motivele covorului.

Ce i-ar putea răspunde? *Acum* nici ea nu-şi putea da seama de ce a trebuit să vină la el. Nici atunci, cînd nimic nu o putea opri să-l caute, să-l vadă, să-l audă, nu-şi putuse da seama.

Intr-un tîrziu murmură înfrîntă:

— Nu ştiu ...

Doctorul Radu era convins că *nu un simplu capriciu o* adusese la el. Nu părea femeia care să-şi plătească dorinţele cu sacrificiul orgoliului. Părea a trăi pentru prima oară o „întîmplare” de acest gen.

— Cafeaua e foarte bună, e păcat să se răcească, o îmbie.

— Aducînd-o aici, am încercat s-o încînt cu farmece..., glumi ea.

— Eu ... trebuie să fiu prins în ele? întrebă zîmbind doctorul Radu.

— Parcă, recunoscu Silvia, ... dar ... pînă la urrnă cea încîntată ... sînt eu .. .

Doctorul Radu savura cafeaua şi o privea. Ar fi vrut să-i pătrundă gîndurile.

„De ce această fată frumoasă riscă, înfruntînd necunoscutul?”

Cîteva bătăi în uşă îi făcură să tresară. Intră Ancuţa.

— Mă iertaţi, dar domnul doctor Catrinescu întreabă de dumneavoastră, domnişoară doctor.

— Vin imediat! spuse Silvia, calmă.

După ce Ancuţa părăsi încăperea, Silvia îşi aşe?.ă ceaşca pe tava aflată pe birou.

Cu spatele spre doctorul Radu, se gîndea dacă mai putea repara ceva din impresia deplorabilă pe care i-c

făcuse acestuia. Greşise venind în cabinetul lui. Dar acum constatarea era zadarnică.

Se întoarse şi se îndreptă spre uşă, condusă de doctorul Radu, care îşi luă rămas bun:

— îţi mulţumesc pentru plăcuta companie. Cît despre farmece.. ., adăugă cu sinceritate, cred în succesul celor personale.

Şi, pentru că Silvia îşi muşca din nou buzele, adăugă cu glasul lui cald:

— lartă-mă dacă, fără să vreau, te-am supărat cu vreun cuvînt.

— Dimpotrivă, ai vrut! replică Silvia cu tărie.

îl privea drept în ochi. Ar fi dorit să aibă săgeţi în priviri, ca să-l facă să simtă toate împunsăturile cu care o „răsfăţase” pe ea în acea jumătate de oră petrecută împreună.

Ochii lui negri, catifelaţi, o fixau însă liniştiţi şi gînd urile i se schimbară în clipele ce urmară . .. Deşi cuvintele-! deveniră şoapte, Silvia repetă cu aceeaşi fermitate:

— Dimpotrivă, ai vrut! Dar glasul dumitale e atît de cald, de plăcut, încît.. . cuvintele aspre îşi pierd valoarea.

Doctorul Radu îi sărută mîna.

— La revedere!

— La revedere, şopti Silvia.

Tot mai sus!

Era o dimineaţă de început de vară, cu cerul albastru intens. Pădurile de brazi miroseau puternic a răşină. Cio- cănitoarele îşi începuseră cursa neobosită pe trunchiurile semeţe care păreau că se sprijină în albastrul înălţimilor.

... Ciripit vesel, fluierat de multe şi felurite păsări cîntătoare ...

În calmul dimineţii, un zgomot surd, continuu, ce părea să facă parte din cîntecul acestor munţi: telefericul. Telefericul, care te ameţeşte, dar te şi încîntă în minutele în care traversezi, cu scaunul agăţat de cablu, abisurile şi crestele semeţe ale masivului Postăvaru.

Se anunţa o zi frumoasă. Numai fiorul rece de vînt te avertiza că sus, pe vîrful Cristianul Mare, puteai avea surpriza unui vînt cu adevărat puternic. Dacă nu cumva soarele, cu razele lui fierbinţi, ar fi continuat să stăpî- nească înaltul.

Deşi nu era încă şapte dimineaţa, se aflau cu toţii afară, în faţa cabanei Postăvaru, încremeniţi de frumu- seţea pe care nu o putuseră desluşi în ajun, căci sosiseră seara, pe întuneric.

Piatra Craiului! O adevărată nestemată, cu profiluri colţuroase, ce păreau săgeţi de lumină zvîcnite din pînte- cul stîncos ... Soarele îşi aruncase strălucirile asupra-i, iar din cristalurile aurii ţîşneau şuvoaie lucii, ce se împrăştiau în toată valea ...

Amuţiseră, impresionaţi de privelişte.

Lăbuş, cîinele cabanei, era aşezat cuminte, pe labele

late, întinse, parcă simţind şi el că nici un zgomot sau mişcare nu s-ar fi îngăduit.

Din cabană ieşi cabanierul, un bărbat tînăr, şi se îndreptă spre doctorul Radu:'

— Domnule doctor, v-am adus buletinele.

— Mulţumesc, mulţumesc! spuse doctorul Radu şi după ce le numără rosti cu glas tare: Opt! E în regulă! Deci să ne desprindem de farmecele Pietrii Craiului şi, încolonarea! Ei, Florine, chestiunile astea te privesc pe tine!

— Călătorului îi şade bine cu drumul! Echipa-a-rea! De la cap la coadă, apelul! Executa-a-a-rea! strigă Florin şi imediat îsi rosti numele.

Continuará, ca la o comandă, şi ceilalţi:

— Corina!

— Dinu!

— Silvia!

— Adrian!

— Lia!

— Bogdan!

— Dan!

— Pleca-a-a-a-rea! ordonă din nou Florin.

— La revedere! La revedere! La revedere!

— Să ne vedem cu bine!

— Mai poftiţi pe la noi! răspunse, îndatoritor, cabanierul.

Florin, în capul coloanei, porni fluierînd „Sus în munţi”. Unii îl urmară cîntînd, alţii fluierînd. Dar cum începu urcuşul, pe rînd, unul cîte unul, încetară să mai cînte. Respiraţia devenea tot mai grea.

— Ei, v-aţi pierdut suflul? îi ironiză Florin. -Sînteţi cam certaţi cu condiţia fizică ... Văd că mă lăsaţi doar pe mine răspunzător de partea artistică . . .

— E greu, Florine, ce vrei? se vaită Corina, răsfăţîndu-se.

— Greu? Greu să-ţi porţi „preţioasa” ta făptură?! se miră pe un ton ironic Florin.

— îmmm! se îmbufnă Corina. Ai ţepi, „iubitule”!

— Nevestica mea scumpă, nu pomeni de ţepi, că, dacă te aud, ei pot să se iveascâ imediat şi nu ştiu apoi cum o să te descurci, rîse Florin.

Corina încruntă sprîncenele, întrebătoare:

— Adică?

— La mistreţ, fireşte, mă gîndesc, nu la arici! Şi să vezi ce aripioare îţi vor creşte atunci la călcîie!

— ... Vorbeşti serios? Sînt mistreţi pe aici?

Cele trei femei dădură semne de nelinişte.

— Doctore Vasilescu, vrei să devii „spaima femeilor”? Fiţi liniştite, interveni calm Dan, nu sînt mistreţi prin partea locului. Dar, continuînd jocul lui Florin, adăugă: Sînt numai urşi negri!

Lia, înciudată de „curajul” cu care le „înconjurau” bărbaţii, le sugeră:

— Cred că şi lor le place carnea mai grăsuţă! Adrian, ce-ar fi să treci tu în capul coloanei?

Rîseră cu toţii.

— Şi uite cum pică în baltă cel mai nevinovat! întotdeauna e aşa! Eu, care n-am spus nici măcar „ps”!

— în orice caz e bine să ştim şi noi pînă unde înţeleg consoartele noastre să ne pretindă sacrificiul! insinuă Florin.

— Dar ce? N-a spus el că şi-ar da şi viaţa pentru mine?! insistă Lia.

— Cînd? Cînd a spus? interveni Silvia, nerăbdătoare. înainte sau după căsătorie?

— Mi se pare că înainte! Dar, desigur, după ce mia cunoscut devotamentul de soţie, îşi va repeta cu şi mai multă convingere declaraţia!

— Depinde ..., murmură ironic Dinu.

Lia îi aruncă o privire nimicitoare.

— Depinde dacă ar putea plăti doar cu sacrificiul lui pe al meu? întrebă maliţioasă.

— Ei, ei, aţi alunecat pe panta „Gîlcevilor din Chiog- gia”, interveni Florin.

— îmi dai voie, căpitane, întrebă Adrian, să părăsesc coloana?

— Numai pentru probleme „acute”!

— Foarte „acute”! îl asigură, rîzînd, şi se îndreptă spre soţia lui, pe care, după ce o sărută pe amîndoi obrajii, o întrebă, alintîndu-se: Ai avea tu inima să-l laşi pe „nenea ursu” să mă mănînce? Nu spuneai că, dacă o fi să murim, să murim *împreună?*

De data asta izbucniră toti în hohote de rîs.

— Bravo, doctore, mi-ai plăcut!

— Ei, ce te faci, Lia?

— Decît să *trăiesc împreună* cu el, mai bine să *mor împreună* cu el! răspunse rîzînd Lia şi-şi sărută „părinteşte” soţul pe frunte.

— Mă tem însă că, dacă o să-l aşteptaţi aici pe „nenea ursu” să vă mănînce – „împreună”, sau „pe rînd” –, veţi fi nevoiţi să vă „îngăduiţi” unul pe altul o viaţă! conchise rîzînd Florin.

— Viaţă pe care o doresc cît mai lungă! adăugă Lia, în timp ce Adrian îi sărută mîna.

— Cîţi ani aveţi „dragii mei” colegi? întrebă Dan, zîmbind.

— Toţi la un loc? se interesă Florin.

— Dacă vrei şi aşa! Dar nu după anul naşterii socotiţi, ci după vorbele voastre!

— Da-r-ar Domnul să le avem alături întotdeauna, * în pofida anilor!

— Eeeei! Dragi colegi, clipele afectate „momentului vesel” fiind epuizate, încolonarea şi, „cu” sau „fără” cîntec, la drum!

Poteca răcoroasă dintre brazi era pavată cu crenguţe căzute, ce trosneau uscate sub paşi.

Sus, pe ramurile copacilor, păsărelele nu-şi încheiaseră concertul de dimineaţă. în cele cîteva minute care urmară şi care se scurseră în linişte, ciripitul lor încîntător îi însoţi. Nici unul nu voia să-l deranjeze. Respirau adînc, amplu, din cauza efortului făcut la urcuş. Admirau ferigile mari, cărnoase, cupele gingaşe, legănate uşor de vînt, ale clopoţeilor albaştri. Grosimea brazilor le mărturisea vechimea, înălţimea lor' îi împiedica să vadă cerul. Treceau ca printr-un tunel înalt, răcoros, înmiresmat, în acompaniamentul minunat, armonios acordat, al maeştrilor cîntăreţi ai pădurii.

Din loc în loc, cîte un brad mare, răsturnat, rupt din rădăcină ... Ce putere uriaşă să-i fi frînt?!

— Ce s-a întîmplat cu brazii aceştia? întrebă Silvia.

— I-au doborît localnicii, răspunse Dinu.

— Nu, nu! Nu cred! Nu sînt urme de secure la butuci! interveni Adrian.

Priveau cu interes rădăcinile rupte în aşchii lungi, care nu ar fi rămas dacă copacul ar fi fost tăiat cu toporul.

— Eu am mai fost de multe ori pe aici, se auzi glasul plăcut timbrat al lui Dan. Odată am prins la Cristianul Mare o iarnă grea, cu multă zăpadă şi viscole. Noroc că eram în concediu. Am fost nevoit să mi-l fac în întregime aici. Şi asta, pentru că, din cauza vremii aspro, telefericul nu a mai putut funcţiona. N-aş putea spune că nu rn-am simţit minunat, schiind şi dimineaţa şi după-a- miaza într-un decor feeric ... Era şi lotul naţional cazat sus, la Cristianu. Şi, ca să ajung la ceea ce voiam să vă povestesc, în acea iarnă, de cîte ori treceam prin pădure auzeam nişte trosnituri puternice. Erau crăci le brazilor, împovărate de zăpadă, care se rupeau sub greutatea ei. în cădere, izbeau brazii mai mici. Apoi, în nopţile cînd viscolul era puternic, acesta dobora şi brazi uriaşi, care, la rîndul lor, culcau la pămînt alţi copaci, la fel de puternici . . .Răsunau bufniturile pînă departe, ca un vuiet! în prăbuşirea lor zgomotoasă, se năşteau ecouri adînci, ca nişte trăsnete, pierzîndu-se apoi în haosul depărtărilor . . . Părea că pâmîntul gemea, înăbuşit, dureros ... Aceeaşi soartă au avut-o stîlpii de telegraf. Firele electrice fuseseră rupte! Ne luminam nopţile cu opaiţe . . . Ninsorile, cu fulgi mari şi deşi, nu mai conteneau! Perdeaua ior albă, pufoasă, ca întreţesută cu fire de argint, parcă ne lega de cer . .. Năvala aceea sclipitoare, care înfricoşase pămîntul, trebuia să recunoască însă forţa omului, de care se ştia supusă pînă în .cele din urmă! Şi se topea umilitei de căldura vieţii . . . Păstrez şi acum amintirea acelor zile, ca cea mai frumoasă vacanţă petrecută în munţi . . .

Toţi amuţiseră ...

încet, încet, formaseră un semicerc în faţa lui, ascul- tîndu-l cu atenţie.

Cînd Dan termină, îi privi zîmbind.

— Sînt fapte adevărate, nu poveşti! preciza.

Florin scutură din cap ca şi cum s-ar fi trezit dintr-o toropeală:

— Noroc de noi că eram în picioare, altfel nu ne-ar fi fost greu să ne adormi! Ziua în amiaza mare! De nu vedeam soarele strălucind pe cer, ziceam că sîntem la ceasul de „noapte ,bună, copii”! Da’ ştiu că te pricepi să povesteşti! ... Ei! Şi acum, după acest mic „popas

literar”, la drum! Vreau să fac plajă pe Şaua Cristianului.

În urma lui Dinu, Silvia linca pusul coloanei . .. Şi-ar fi dorit să poată păstra pentru sine inflexiunile glasului iui Dan.

. .. Dan ... Bărbatul pe care ea, se convingea treptat, îl iubea .. .

încă din dimineaţa aceea, cînd ieşise din cabinetul lui, descoperise că iubirea, iubirea pe care o aştepta, încolţise în sufletul ei . . . Poate . . . mai demult! Dar îsi tăinuise prezenţa, cuibărită la căldura inimii ei, pînă cînd, din mugurul firav, ţîşnise o mlădiţă energică, strigînd pe cel pentru care înflorea. De fapt doar ea, iubirea, îi mî- nase paşii în dimineaţa aceea pînă în cabinetul lui. Dar, în aceeaşi dimineaţă, simţise – fără să ştie şi fără să încarce să afle de ce – că nu va putea să-i cîştige niciodată dragostea . . . Deşi nu renunţase să creadă că între ei nu va putea fi nimic altceva decît relaţii strict profesionale, totuşi, atunci cînd pentru excursia proiectată la Cristianul Mare citise numele lui Dan, se înscrisese şi ea imediat. . . . Două zile urma să fie lîngă el. .. Lingă alţii, dar şi lîngă el ... Nimic din glasul, din privirea ei nu dădea de bănuit că ea venise în această excursie nu- *în:u* pentru a fi două zile alături de Dan.

. . . Cînd Doru se înscrisese şi el pe listă, Silvia îl avertizare că ea pleacă pe munte pentru că «rea să fie singură, să nu-i mai vorbească de dragoste, şi că, dacă el ar insista să vină, ea nu ar mai pleca, deşi îşi dorea mult această evadare! Fireşte, Doru renunţase pînă la urmă, pretcxtînd faţă de ceilalţi colegi un telefon cu provincia.

Acum, ureînd tăcută, Silvia se gîndea că-i va fi destul de greu la întoarcere ... îşi schimbă privirea, ca şi cum ar fi cerut ajutor, spre peisajul care o înconjura. Cît de frumos se îmbinau cele două culmi împădurite, deasupra abisului scăldat în‘ soare! în dreapta, se deschidea o poiană verde, ce se lăsa într-o pantă repede.

Parcă urmărind-o, Dan spuse:

— Deschiderea pe care o vedeţi în dreapta voastră este Pîrtia Lupului!

— De ce se numeşte aşa? îl întrebă Adrian.

— Se povesteşte că înainte vreme aici erau mulţi lupi. Tot *negii,* adăugă zîmbind Dan şi îi aruncă Lîei o privire semnificativă. Colindau aceste locuri, urlînd, în haite do cîte treizeci-patruzeci.

— Despre altceva nu puteţi vorbi? protestă neliniştită Lia. Mai sînt atîtea animale drăguţe în pădure: iepuraşi, veveriţe...

— Vulpi, rîşi, adăugă cu intenţie Dinu.

— Să ştiţi că nu aici, dar în pădurile din dreapta vîrfului Cristianul Mare a fost semnalat un rîs periculos.. După cîte ştiu, încă nu a fost prins sau omorît, mai adăugă Dan.

La un moment dat, Silvia, care ieşise din rînd, fugind cîţiva paşi spre stînga, se împiedică şi căzu, scoţînd un ţipăt de durere.

Florin şi Adrian se grăbiră să o ridice, dar Silvia gemea printre lacrimi:

— Nu, nu, lăsaţi-mă! Mă doare rău, nu mă trageţi, mă doare!

Intr-o clipă fu şi Dan lîngă Silvia, care, ghemuită în locul unde căzuse, plîngea cu sughiţuri, repetind:

— Nu, nu, nu m-atingeţi! Mă doare! O, cum mă doare!

Aplecîndu-se în genunchi, Dan încercă să afle de ce stătea Silvia astfel, ghemuită, de parcă ar fi fost legată. Biata fată avea palma stingă înfiptă într-o aşchie din rădăcina bradului.

Stabili cu repeziciune poziţia lemnului în palmă. Apoi, cuprinzînd cotul şi antebraţul Silviei, îi trase cu o mişcare bruscă mîna din aşchia ascuţită ca un tăiş. Sîngele ţîşni. Silvia gemu de durere, îşi adună palma, apăsînd-o deasupra inimii, în timp ce lacrimile i se prelingeau şiroaie pe obraji.

Florin se apropie de Dan, care îşi scoase rucsacul de pe umeri.

— Florine, te rog, caută-mi trusa. Dă-mi din ea apă oxigenată, pensa, vată, praf de sulfamidă, faşă.. . şi, da ... s-ar putea să am nevoie ... bisturiul.

— Crezi că ... ?!

— Va trebui să oprim hemoragia. Deocamdată sîn-

gele spală plaga. Nu ştiu însă cît de adînc a pătruns ţeapa în carne. Să nu fi lăsat în urmă aşchii mai mici...

Se întoarse la Silvia, care, după ce îl văzuse pe Dan dîadu-i primul ajutor, încerca să-şi înăbuşe plînsul. Nu reuşea.

— Dă-mi voie să văd ce „ispravă" ai făcut, încercă să glumească Dan. Te-aş ruga să fii liniştită! îţi promit că în zece zile vei avea o palmă tot atît de frumoasă ca şi acum cinci minute!

în cădere, aşchia străpunsese mijlocul palmei şi, trecînd pe la rădăcina degetului mare, ieşise pe lingă venele de la încheietura mîinii. Noroc că doar una fusese perforată!

— Eşti norocoasă, îţi voi spune mai tîrziu de ce!

O privi şi se gîndi că dacă nu va deschide locul străpuns de rădăcină ar putea avea surpriza unei infecţii, în cazul în care scăpau, ascunse în carne, aşchii de lemn sau diferite alte impurităţi. Ca să spele bine locul, trebuia desfăcută întreaga porţiune în care pătrunsese aşchia. Nu putea aştepta cinci sau şase ore pînă ar fi ajuns la un spital, în Braşov. Cu toată durerea pe care Silvia trebuia să o suporte printr-o incizie făcută pe viu, aceasta rămînea singura soluţie.

— Florine, e şi o sticlă cu alcool medicinal acolo ...

— Am scos-o, îl asigură Florin.

— Dă-mi-o să-ţi torn, să-ţi speli mîinile! Bun! Toarnă-mi şi mie acum! Aşa! Apoi, întoreîndu-se spre grupul celorlalţi, care aşteptau încremeniţi lîngă Silvia, spusei Adrian şi tu, Dinule, aş avea nevoie de voi. Spălaţi-vă şi voi mîinile cu alcool! Silvia, tu sprijină-te cu spatele de Adrian! . . . Bun! Adrian, eşti zid de piatră! Nemişcat! La nevoie ... Dinule, cu tifonul acesta apucă braţul „eroinei" noastre, glumi Dan, dornic să mai alunge din spaima Silviei.. . Dinule, să ţii braţul bine, nemişcat! comandă însă, scurt, imediat. Florine, pensa cu vată, apă oxigenată!

Dan îi curăţă braţul, palma, de sînge şi impurităţi. Apoi căută cu privirea ochii Silviei şi, liniştit, îi vorbii

— Dragă colega, aş vrea să mă asculţi. Pentru o mai sigură vindecare, va trebui să-ţi fac o mică incizie. Cîteva secunde. Condiţiile, le vezi. Poţi să strigi, să blestemi, dar stai liniştită!

Silvia încrecă să-i răspundă, printre lacrimii

— Dumneata .... domnule doctor, ... nu-ţi uiţi niciodată ... bisturiul în sala de operaţii.

Toţi, în afară de Dan, credeau că Silvia vorbeşte sub impresia durerii care o chinuia. Dan o privi dojenitor. Dar Silvia adăugă:

— Ştiu că . .. inciziile ... obişnuieşti să le faci pe viu ... Taie ... Nu voi ţipa .. . voi . ..

Dar nu mai spuse nimic, deşi buzele se mişcară ca şi cum ar mai fi rostit ceva.

Dan ştia că nu era momentul sâ o asculte sau să-i vorbească. Trebuia să o ajute. Se întoarse către Florin:

— Puţină apă rece din termos. Toarnă în pahar! Mulţumesc:

Apoi, către Silvia, căreia îi duse paharul la buze:

— Silvia, cîteva înghiţituri! Aşa!

îi înapoie paharul, liniştit, lui Florin.

— Bisturiul.. ., ceru pe urmă, cu acelaşi calm imperturbabil, şi, căutînd privirea Silviei, o rugă: Ajută-mă!

Silvia închise ochii, strîns.

Cînd simţi arsura lamei, îşi muşcă buzele cu tărie, pînă la sînge, fără să lase să-i scape nici cel mai mic geamăt.

Toţi îi recunoscură, cu admiraţie, stăpînirea.

Sîngele ţîşni. Dan tampona rana, o cercetă şi smulse din ea două aşchii, pe care le aruncă.

— Le-ai văzut, Florine? Ne-ar fi făcut neplăceri! Aşa! Acum e bine! . . . Florine, trage în seringă apa oxigenată! Spală plaga! încă o dată! împinge cu un jet puternic . .. De:... şi a treia oară! Da! Bine!

O clipă ridică privirea spre faţa fetei care, strîngind ochii, îşi muşca nemilos buzele, din care pornise un fir subţire de sînge. Dan se adresă din nou prietenului său:

— Sulfamidă, Florine! ... Peste tot! ... Aşa' .. . Acum ../. copcile .. . Una ... şi a doua ... şi a treia .. . aşa! ... Acum, pensa cu vată şi apă oxigenată .... să curăţăm palma de sînge... şi braţul. . . Aşa ... Tifon steril ... faşa . . . Bun!

Cînd luă faşa din mîinile lui Florin, Dan îi z;mbi, mulţumindu-i pentru ajutor.

Silvia, cu ochii strînşi, suporta durerea cu o îndîrjire pe care nu şi-ar fi bănuit-b vreodată.

Ciudat, odată cu suferinţa ascuţită, încerca o stranie senzaţie de căldură, ascultînd glasul lui Dan, care-i era atît de drag. Chiar atunci cînd ar fi simţit nevoia să ţipe, gîndul că omul pe ci:re-l iubea era cel care îi făcea bine ii dăduse putere să nu scoată nici un suspin.

Simţi cu cîtă grijă îi pansase mina. Ştia că totul se terminase, dar nu-i venea să deschidă ochii. Mîna şi-o simţea umflată, venele ii zvîcneau, îşi simţea braţul dureros şi greu ca plumbul.

în timp ce îi lega după gît faşa care trebuia să-i susţină braţul, Dan îi spuse:

— Gata, Silvia! Felicitări! Şi, ridicîndu-i mîna sănătoasă, i-o sărută.

Intr-adevăr, îl uimise. Incizia era cam de nouă centimetri, făcută într-un loc deja dureros.

— Şi acum, un ultim canon! mai spuse, umplînd o seringă. Este ora opt – privi el cadranul ceasului de mină . .. Din patru în patru ore, pînă mîine dimineaţă, şi ai scăpat! îmi dai voie? întrebă şi îi deschise fermoarul şortului, fără a-i mai aştepta răspunsul.

După ce-i făcu injecţia, Dan aşează o pătură pe muşchiul moale şi îi spuse:

— Te rog rămîi culcată măcar o oră. Să lăsăm să se A incmaa . . .

Făcu apoi cîţiva paşi spre Florin.

— Mi-ai reproşat cînd mi-am pregătit trusa! Ar fi fost bine sa nu ii apelat la ea, dar a fost splendid că am găsit aproape tot ce mi-a trebuit!

— Nu spui nimic de felul cum te-am asistat. . ., glumi Florin.

— în faţa mea, ai trecut examenul cu nota zece!

Se adunaseră în jurul Silviei, care stătea liniştită. Dan o privi şi se scuză:

— Fac doar cîţiva paşi cu Florip şi mă întorc repede . ..

Porni alături de Florin, care îl aştepta.

— Tu pleci cu ceilalţi înainte! Eu rămîn să se odihnească puţin şi să respectăm „repausul postoperatoriu”. Apoi venim şi noi sus!

Nu se îndepărtaseră prea mult şi, auzindu-i proiectul, Silvia interveni, nemulţumită:

-----De ce vreţi să dizolvaţi un colectiv atît de bine înjghebat, din cauza păţaniei mele stupide? Pot să rămîn

şi singură! Vă rog, nu mă faceţi să mă simt şi mai vinovată că am stricat o excursie atît de frumos începută!

Dan se apropie din nou de ea şi Silvia tăcu imediat.

— Gata? Ai terminat? Te-am ascultat liniştit! Văd că ai căpătat grai. Asta mă bucură! ... Şi acum să clarificăm unele lucruri. Faci parte din acest colectiv de care vorbeai, nu? Tocmai asta şi vrem: să nu îl dizolvăm.

— Dacă ai fi fost disciplinată şi n-ai fi părăsit coloana ...» interveni Florin, ai fi evitat întreaga suferinţă ... Afară doar, continuă, el cu jumătate de glas, privind pe furiş, cu coada ochiului, spre Dan, ca întotdeauna cînd îl tachina, afară doar dacă totul n-a fost decît o *înscenare* pentru a oferi „distinsului nostru coleg" prilejul de a opera *en plein air,* la 1 700 de metri altitudine!

Peste rîsetele celor din grup şi mai ales pentru că îl văzu pe Dan că se apropie de el, Florin încercă să se facă auzit, întrebînd-o pe Silvia cu o voce puternică, „ameninţătoare":

— Şi *pentru că* ai încălcat regulamentul excursiei, pe care jurasem să-l respectăm – vezi punctul 2, aliniatul 4, continuă el –, te somez să-mi răspunzi: de ce ai părăsit coloana?

încurcată, Silvia se justifică:

— Am văzut o ciupercuţă frumoasă. Roşie cu .. .

— Rrroşie?! exclamă Florin, înciudat.

— Da ..., roşie cu punctuleţe albe, voiam s-o ...

— îngrrrozitor! aprecie Florin pe acelaşi ton. Cea mai otrăvitoare ciupercă!! Nu ţi-aş fi permis să părăseşti coloana ... dacă îmi cereai voie... Dar nu mi-ai cerut! conchise mucalit.

Toţi rîdeau în hohote.

— Dar n-aş fi mîncat-o! se alătură Silvia glumei iui.

— Totuşi actul de indisciplină l-ai comis! observă Dan, rîzînd. Şi mai e ceva: începînd de acum o jumătate de oră ai devenit *pacienta mea.* Or, îţi fac cunoscut că pa- cienţii mei nu-mi ies din cuvînt! Deci faci cum am hotă- rît.

— Domnule doctor, i se adresă Corina, cu seriozitate, spre a fi în ton cu el, nu credeţi că ar fi bine să-i scot jacheta asta pătată de sînge şi să i-o dau pe a mea?

— Corina, mulţumesc, dar nu e nevoie, se opuse

Silvia.

Dan privi pata mare de sînge din dreptul inimii.

Acum, după ce momentul critic fusese depăşit, Silvia devenise subiectul unui tablou nostim şi înduioşător, în acelaşi timp: sprijinită de rădăcina bradului, cu bărbia mînjită de sîngele provenit din buzele aprig muşcate în timpul intervenţiei, cu ochii umflaţi de plîns, cu năsucul mic, roşu, cu buzele tumefiate, cu faţa obosită, pe care lacrimile încă nu se uscaseră, avea aerul unei fetiţe bo-sumflate.

Doar braţul pansat, legat de gît, şi pata însîngerată din dreptul inimii te obligau să recunoşti momentul dramatic al acestui tablou.

— Desigur, Corina, să încercăm să i-o scoatem. Uşurel. Aşa, mai spuse Dan, aplecîndu-se să o ajute.

— O voi lăsa puţin în apă rece, o asigură Corina. Fiindcă pata e proaspătă, va ieşi complet. Pînă la prînz jacheta va fi din nou albă, ca şi cum nici nu ar fi fost pătată vreodată. Ai fost foarte cuminte, mai zise Corina, aranjîndu-i uşor şuviţele de păr şi sărutînd-o pe obrazul palid.

— Corina, să-i îmbrăcăm acum jacheta ta ..., spuse Dan.

— Dar..., începu Silvia.

Dan îi puse încet, cu delicateţe, degetul pe gură.

— Cu cît taci mai mult, cu atît te vei face mai repede sănătoasă! Vei avea tot timpul să te răzbuni pe cei care azi îţi recomandă să nu vorbeşti! Deşi un înţelept spunea că tăcerea e de aur, continuă cu un mic zîmbet, fără să o privească.

Apoi, sprijinind-o cu spatele de rădăcina bradului, o acoperi cu propriul său pulovăr.

— E bine ca braţul afectat să nu simtă răcoarea.

Scoase din buzunar un pachet de ţigări, îşi aprinse una şi trase flămînd un fum. îi întinse apoi şi lui Florin o ţigară.

— Nu meriţi, dar, hm, treacă de la mine!

După ce-şi aprinse ţigara, Florin îi zise:

— Tu te îmbolnăveşti dacă nu operezi o zi, nu-i aşa? Cind vom ajunge ziua să fie toţi oamenii sănătoşi vei opera pui de găină!

— Să ajungem noi ziua aceea! spuse Dan. Şi acum să vorbim despre probleme mai apropiate de ziua de azi:

va trebui să duci tu şi rucsacurile noastre! Consolează-te cu faptul că ele îţi vor conferi „mai multă greutate”, adăugă, zâmbind. r\m reuşit să „egalez scorul”? Nu uita, Florine, la noapte, la cabana Cristianul Mare, dormim ca de obicei în două camere: fetele, într-una, băieţii, intr-alfa. Iar pentru bolnavă, o cameră separată. Trebuie să-i fac din patru în patru ore antibioticul!

— Cum va urca? se întrebă I?lorin, de astă dată serios îngrijorat. E slăbită şi la cel mai mic efort se va deschide plaga, provocînd hemoragia.

— O voi duce în braţe.

— Vei putea?

— Jumătate din drum este deja parcursă. În orice caz, asta e singura soluţie! Cel mai mic efort din partea ei i-ar putea provoca hemoragia. Ştii doar, una din vene a fost perforată. Şi, cu toată străduinţa noastră şi prudenţa mea, trebuie să recunoaştem că intervenţia s-a făcut în condiţii primitive!

— Linişteşte-te, Dan, nimeni nu putea face mai mult! Dar Silvia m-a uimit! După cum o ştiam eu, o capricioasă, şi n-a scos nici măcar un suspin!

— De nu i-aş fi văzut buzele rănite pînă la sînge, aş fi putut spune că nici n-a simţit.

— Cum să nu fi simţit?! Tăietura a fost adîncă! Dar s-a comportat frumos! *Merită* s-o duci în braţe!

— Merită, nu merită, o fac ca să nu compromit intervenţia! Aş vrea ca în zece zile să nu mai aibă* totuşi nimic! ... Uite, spuse apoi, pînă îmi fac cu cafeaua, taie tu două lămîi şi fă o citronadă cu mult zahăr pentru Silvia. Dar voi ce faceţi, nu urcaţi odată?

— Dacă ne laşi să plecăm de aici! îi reproşa în glumă Florin.

— Puteţi pleca! spuse Dan şi, îndreptîndu-se spre cei-lalţi, preciza: Dragii mei, căpitanul echipei vrea să vă anunţe plecarea!

Se aflau cu toţii în jurul Silviei. Cineva încercase să-i şteargă sîngele de pe buze, dar rupsese crusta ce abia se formase şi acum sîngera mai tare.

Dan scoase din trusă pensa cu vată îmbibată cu alcool şi se apropie de Silvia.

— Eu sînt de vină, mărturisi Corina.

— îl voi autoriza pe Florin să te admonesteze! o ameninţă Dan, zîmbind.

— Am notat, doctore! recepţionă acesta. Pînă atunci, încolonarea şi la drum.

— Drum bun! le ură Dan. Dacă urcaţi pînă la Cristianul Mare, să nu rămîneţi „agăţaţi” acolo!

— Să nu „uitaţi” să veniţi! îi strigă în glumă Florin.

— Parcă aş recunoaşte limba asta veninoasă! nu se lăsă Dan.

— O să vă aşteptăm cu flori! Şi cu fanfară! îi asigură Florin.

După plecarea lor, Dan se aşează lîngă Silvia şi-i curăţă, tamponînd uşor, buzele rănite, care, desigur, o dureau.

— Ai dinţi buni, ştiu să taie, remarcă în glumă Dan.

— Nu chiar ca bisturiul dumitale! se încadră Silvia jocului propus. Şi nu cît aş vrea! precizează repede.

Dan sfîrşi de tamponat buzele Silviei şi o privi drept în ochii albaştri, înroşiţi de plîns, istoviţi de durere.

Silvia îi înfruntă privirea. Ochii săi nu aveau nimic provocator şi Dan avu impresia că descoperea în ei mărturia unui sentiment pe care Silvia îl purta mîndră, senină.

— Cred că ar fi bine să nu mai vorbeşti, să nu se mai rupă crusta care văd că iar a prins să se formeze pe buze, o sfătui pe un ton profesional.

— Nu mai am nimic de spus, şopti Silvia.

Dan tăcu. Se ridică şi-i aduse paharul pregătit de Florin. Căută pe jos un fir de pai,, dar cum să-l găsească într-o pădure de brazi?

— Ar fi bine dacă ai bea citronada. încearcă să nu atingi paharul de buze ...

Dan îi sprijini cu grijă capul şi-i apropie paharul. îi dete o jumătate de pastilă de *Diazepam.* Apoi trase în seringă un vaccin antitetanic şi, ridicînd mîneca de pe braţul

sănătos, îi spuse Silviei, ca şi cum ar fi vrut să se consulte cu ea:

— E un vaccin antitetanic, pe care trebuie să-l facem, nu? Injecţiile subcutanate sînt destul de neplăcute, ştiu, dar e numai o jumătate de centimetru cub.

Silvia nu spuse nimic. După injecţie, doctorul Radu îi vorbi blînd, cu glasul lui plăcut, care însă nu admitea nesupunere:

— Acum te vei întinde comod, te voi înveli cu pulovărul meu, care văd că te acoperă toată, şi vei închide ochii, încercînd să dormi. Iar eu îţi voi povesti una din legendele ce se ştiu din bătrîni despre frumoasa Piatră a Craiului... Stîncile acelea pe care le-ai văzut azi-dimineaţă că sclipeau de-ţi luau ochii în lumina soarelui, începu el, se povesteşte că au fost încrustate cu nestemate din coroana Craiului, care stăpînea locurile astea în vremurile acelea de demult. Craiul era iubit şi respectat de toţi supuşii. Pămîntul era darnic cu oamenii de pe aici, care trăiau fericiţi, neducînd lipsă de nimic.

Crăiasa era frumoasă ca o icoană de pus la închinat. Înaltă, subţire, cu faţa albă ca lumina, cu cosiţele lungi, negre ca noaptea fără lună, Iar ochii, doi luceferi scînteietori! Şi cît îi era de dragă Craiului, nimeni n-a putut s-o spună în vorbe! Amîndoi îşi aşteptau cu dragoste fiul făgăduit în al treilea an de la cununie de zîna ce le fusese naşă. Crăiasa îi broda cămăşuţe cu borangic de mătase, iar Craiul alegea nestemate, cu care să-i împodobească odăiţa şi pătucul. Pînă într-o zi, cînd se abătu urgia peste viaţa luminoasă de la palat. Un împărat, negru la trup şi la suflet, pîndi clipa cînd Crăiasa lăsase lucruşoarele din mină şi, în timp ce se plimba prin grădinile palatului, să-şi bucure privirile cu gingăşia florilor, o răpi şi fugi cu ea, pe calul său negru, aidoma lui. Cînd prinse de veste Craiul cel bun de nenorocirea ce se abătuse asupra lui, porni pe urmele împăratului blestemat, gonind pe armăsarul lui alb. Numai că fugarul apucase să treacă genunea care îl despărţea de pămînturile pe care le călcase. Şi împăratul cel negru ajunsese pe muntele din faţă, undeşi avea palatul său. lar din dalba Crăiasă făcu femeia lui. De durere, aceasta se aruncă în genunea fără lumină! Cînd ajunse pe urmele împăratului Craiul cel Bun, cei doi bărbaţi începură o luptă aprigă. Luptă, care dură

toată ziua şi toată noaptea, pînă li se frînseră spadele. Atunci, Craiul cel Bun îşi smulse coroana plină de nestemate şi-l izbi cu ea pe împăratul cel Negru drept în frunte, de-l răpuse! Toate nestematele coroanei se încrustară în munte, iar pe dată se făcu un tot de piatră şi palatul, împreună cu slujitori cu tot. Deznădăjduit, Craiul o căută zadarnic pe iubita inimii sale! în adîncul prăpastie! i se păru la un moment dat că vede strălucirea ochilor ei şi atunci se aruncă şi el în adînc. Astfel, doar nestematele care strălucesc în soare pe mîndra Piatră a Craiului mai stau mărturie astăzi pentru dragostea crăiască, ce n-a mai avut viaţă, cînd răul a intervenit!

Dan, care se lăsase purtat de amintirea poveştii cu care nu o dată îl adormise mama lui, privea acum departe, spre Piatra Craiului...

Auzi respiraţia liniştită a Silviei, care adormise. O înveli cu grijă, privind-o un timp tulburat.

Se ridică apoi încet şi se lăsă spre luminişul din Pîrţia Lupului. Pînă la ora douăsprezece, cînd avea să îi facă injecţia, o va lăsa să doarmă. După aceea vor urca la cabană Cristianul Mare. îsi scoase cămaşa şi se întinse cu • » •
faţa spre soare.

Adormi şi el un timp. Cînd se trezi şi îşi cercetă ceasul, era aproape unsprezece. Se întoarse să-l ardă soarele şi pe spate. Cum stătea aşa, culcat, cu braţele sub bărbie, privi înspre Silvia. Dormea liniştită. Buzele însă i se um- flaseră rău.

îşi aminti că avea şi nişte pastile de *Burow* în trusă. Se ridică, turnă apă rece din termos în păhărelul lui, dizolvă o pastilă şi, dintr-un tifon steril, făcu o compresă, pe care o aplică uşor peste buzele umflate ale fetei. Silvia nu se trezi şi Dan se întoarse mulţumit la locul său, atît de potrivit pentru plajă.

îi plăcea căldura soarelui de munte, căldură proaspătă, care nu istovea. încercă să nu se mai gîndească la nimic.

Zumzetul gîngăniilor din iarbă, căldura soarelui, fluieratul unei mierle, ţîrîitul greierilor, şi... adormi iar.

Parcă ştiind că trebuie să-l trezească, o ciocănitoare zeloasă se opri tocmai în bradul lîngă care dormea Silvia.

Cioc, cioc, cioc, cioc!

Aştepta puţin, pînă cînd insectele ieşeau la lumină. Cu ciocul ascuţit şi puternic, acolo unde scoarţa era bolnavă, desprindea fîşii întregi.

Cioc, cioc, cioc!

Trezit de ciocănelile ei, Dan o urmări un timp amuzat, apoi îşi cercetă ceasul: era ora douăsprezece.

Se ridică şi se apropie de Silvia, care încă dormea.

— Silvia, trezeşte-te! îi şopti cu grijă.

Silvia deschise ochii.

— Nu vorbi, o opri el repede. Ţi-am pus o compresă cu apă de *Burow.* Acum trebuie să-ţi fac injecţia.

Dan se întoarse şi reveni cu seringa încărcată cu antibiotic.

Silvia îl privea încîntată. Dan era într-un şort albastru, ce se armoniza perfect cu pielea lui arsă de soare. Umerii largi, trupul muşchiulos, al unui bărbat care face sport... Ce frumos era!

Dan îi făcu injecţia.

— Neplăcute amintiri ţi-am lăsat! Numai lucruri dureroase! îi spuse.

Silvia clătină dezaprobator din cap. în timp ce el plecase să împrospăteze compresa, îl urmări din nou cu privirea şi gîndi că habar nu avea el cît binecuvînta ea această întîmplare care i-l ţinea atîta timp alături.

Dan se aşează lîngă Silvia şi îi potrivi cu grijă compresa. întinse mîna după cămaşă şi scoase din pachet o ţigară, dar imediat o puse la loc, spunînd:

— lartă-mă, am uitat că tu nu poţi fuma!

Silvia îl apucă repede de mînă şi scoase un sunet, încercînd să-l facă să înţeleagă că vrea să simtă măcar fumul de ţigară şi, fiindcă în mişcările pe care le făcuse. îi căzuse compresa, Dan o asigură:

— Bine, bine, să-ţi leg mai întîi compresa şi pe urmă voi aprinde ţigara.

Şi cu o faşă mai lungă, despicată la capete, depărtîndu-i şuviţele de păr de pe urechile pe care le descoperi gingaşe, o legă la ceafă, sprijinindu-i uşor capul. Apoi, pentru a o ajuta să-şi găsească o poziţie mai comodă, o ridică uşor de sub braţe, ca pe un copil, şi o rezemă cu spatele de brad.

în tot acest timp ea ţinuse ochii închişi. Nici cînd simţi fumul ţigării lui nu deschise ochii.

— Silvia, o strigă Dan, puţin speriat. Ţi-e rău[7]

Ea clătină din cap în semn că nu. De-ar fi putut vorbi, i-ar fi spus: mi-e bine!

îl privi deschis, cu curaj. Niciodată nu îl putuse privi aşa, în linişte, ca acum ...

Părul lui, aproape negru, pieptănat pe spate, în ondu- leuri largi, fruntea mare, sprîncenele frumos arcuite deasupra ochilor negri – cărora cu greu le puteai deosebi pupila, la fel de întunecată –, nasul drept, bărbătesc, buzele pline...

Era posibil ca numai dragostea ei să-l vadă aşa? se întrebă.

Nu, nu, aşa era el, frumos. O recunoşteau doar şi alţii.

Silvia nu-l văzuse niciodată decît în halatul alb sau în costum de oraş.

Acum i-ar fi mîngîiat însă umerii frumoşi.. . I-ar fi resfirat firele lucioase de păr de pe piept... de pe braţe... S-ar fi jucat cu degetele prin părul lui, dezmicr- dîndu-1...

Ochii să-i fi trădat gîndurile?

Dan stinse ţigara şi spuse:

— Trebuie să ne pregătim de plecare!

Silvia întinse mîna după ajutor, pentru a se scula în picioare. Dan o prinse de talie şi o ridică. în sforţarea pe care o făcu, Silvia ajunse în braţele lui Dan, fruntea i se lipi de pieptul lui puternic şi înfierbîntat de soare... O cuprinse ameţeala apropiindu-şi obrajii de pielea lui...

Dan căută cu blîndeţe să o îndepărteze, încercînd să-i aranjeze şuviţele de păr răzvrătite de pe frunte.

— Trebuie să plecăm! repetă el, cuprinzîndu-i umerii şi făcînd un pas înapoi.

O bubuitură îndepărtată îl făcu să ridice privirea spre cer: un nor gros cenuşiu aluneca repede pe albastrul senin al cerului, înghiţindu-1.

Dan cunoştea capriciile muntelui şi se grăbi să închidă trusa. îşi îmbrăcă cămaşa, încheindu-şi fermoarul, şi îi spuse Silviei:

— Reazemă-te de brad pînă strîng eu toate lucrurile!

O nouă bubuitură îi anunţă că norul se apropiase şi mai mult.

Silvia nu mai ridică ochii, simţindu-şi lacrimile şi un

nod în gît. Dacă n-ar fi cunoscut cîte ceva din viaţa lui, ar fi putut crede că nu-i plac femeile. Şi poate acest lucru ar fi fost mai uşor de îndurat! Dar aşa, totul se simplifica şi devenea clar pentru ea: n-o plăcea. Oare de ce? Ştia că el nu obişnuia – cum fac mulţi alţi bărbaţi – să-şi petreacă nopţile cu orice femeie. Dar ea nu era *orice* femeie! Şi nu putea crede că el nu îşi dăduse seama că era îndrăgostită pînă peste cap de el...

Oare... din cauza lui Doru, colegul lui, să fi procedat aşa? Tot spitalul ştia că Doru ar fi vrut să o ia de soţie, dacă ... ea ar fi acceptat. Dar ea nu-l dorea ca soţ.

După ce primul ei bărbat profitase de candoarea celor optsprezece ani ai săi, lăsîndu-i un gust atît de amar, Silvia nu-şi mai putea îngădui încă o uşurinţă în acest sens. Răspundea de cele mai multe ori cu ironie oricăror încercări de apropiere venite din partea bărbaţilor. Şi asta încă din facultate! învăţase cu sîrguinţă, iar la sfîrşitul anilor de studiu ajunsese la Maternitatea „Filantropia”, ca medic anestezist. Acolo îl cunoscuse pe doctorul Doru Catri- nescu, care se ataşase de ea.

Cu vreo doi ani în urmă, intr-un a din serile în care, pentru nu mai ştia a cîta oară, îi ceruse să se căsătorească cu el, Silvia îi spusese:

— Nu pot fi decît sinceră cu tine. S-ar putea să fii un t soţ bun pentru mine. S-ar putea. S-ar putea să fii la fel de atent, de curtenitor, şi după căsătorie... Dar... eu *nu te iubesc!* Prima mea amintire despre iubire e urîtă, hidoasă ... De aceea aştept dragostea pe care am visat-o, atunci cînd nu credeam că omul poate fi şi mîrşav, capa- pil să-ţi calce în picioare credulitatea. Nu mă căsătoresc cu tine, dar aş minţi dacă n-aş recunoaşte că mă simt ocrotită în prezenţa ta.

Totuşi în noaptea aceea se dăruise doctorului Doru Ca- trinescu.

Sufletul îi rămăsese însă mai departe singur ... Aş- tepta ... îl aştepta pe acela care să facă să-i vibreze inima.

Şi acum ştia. Aşteptase neliniştea aceasta, care o înfiora cînd era lîngă Dan... Care o tulbură chiar şi atunci cînd se afla departe de el. Aşteptase dorinţa

aceasta nemaicunoscută pînă acum, de a se lăsa pierdută, uitată, în braţele lui...

Cum ar fi fost dragostea cu el? Dar săruturile, dezmierdările lui? Va şti vreodată?

O picătură rece, pe obraz, o trezi din visări.. .

— A început ploaia, spuse Dan. Repede, trebuie să ne adăpostim!

Dan se aşează pe buşteanul de la rădăcina unui brad şi o trase pe Silvia spre el, aşezînd-o pe genunchii lui. Din pătură făcu o pelerină sub care se adăpostiră amîndoi.

înfăşurată astfel în braţele lui, Silvia îşi simţea inima bătînd să-i spargă pieptul.

Zbaterile acestea le simţea şi Dan. Deşi le bănuia cauza, o întrebă blînd, conferindu-le o explicaţie comodă:

— Te sperie furtuna?

în clipa următoare, o săgeată de foc pe cer, urmată de un trăsnet puternic, spart parcă acolo, lîngă ei, răsună pînă în depărtări, îndelung.

Silvia se cutremură şi se ghemui în braţele lui Dan, agăţîndu-se cu braţul sănătos de umărul lui. Dan o cuprinse ocrotitor, încercînd să o liniştească.

Cu capul ascuns la pieptul lui, simţindu-se îmbrăţişată, Silvia izbucni într-un plîns cu sughiţuri înăbuşite. Nu de spaima furtunii, ci pentru că această îmbrăţişare, atît de dorită, o datora *numai trăsnetului!* Plîngea înciudată, strîngîndu-i umărul, ascunzîndu-şi şi mai mult faţa la pieptul lui.

— Gata, gata, a trecut! Linişteşte-te! Ştiu că ai avut o zi grea astăzi! Nervii ţi-au fost suprasolicitaţi! Dar totul a trecut! Linişteşte-te! îi spunea Dan, mîngîind-o pe cap.

Părul ei, pe care ploaia apucase să îl stropească pînă ajunseseră sub adăpost, mirosea a flori de cimp. Dan îl mîngîie şi simţi că... îi făcea plăcere să o dezmiardă.

Oare Silvia îl iubea cu adevărat sau numai... îl dorea? De atunci. . ., de mult, cînd, fără să vrea să o jignească – nu, el nu îşi dorise acest lucru! –, o făcuse să înţeleagă că nu îl tentează o simplă aventură, dacă ar fi fost vorba numai de dorinţă, ar fi trebuit să îl mai caute, să îl mai provoace într-un fel.

Pare-se, ea nu făcea totuşi parte din această categorie de femei, dornice numai de aventuri... Ea

căuta ceva mai mult... Era altfel...

Din păcate, tinerele pe care le cunoscuse pînă acum nu se încurcau în vorbe. Găseau repede drumul spre pat. Nici nu le trecea prin cap să se jeneze de un asemenea comportament. Deşi se mirau cînd bărbaţii le socoteau uşor de „apucat” şi cînd le abandonau fără cel mai mic regret, imediat, după ce se „consuma” acel moment de... dragoste... Nu! Silvia era din alt aluat plămădită. De nu s-ar fi ivit întîmplarea de astăzi, poate că nu ar mai fi căutat niciodată să-i vorbească. Zilnic se vedeau la spital, dar ea nu îi mai amintise niciodată, din privire, dacă nu prin cuvinte, de dimineaţa aceea ...

Şi totuşi neprevăzutul .. . Ah, acest neprevăzut.. .

Uite, acum o ţine în braţe şi o mîngîie. Se simte bine lîngă ea. Cine ştie, de n-ar fi fost Doru, poate i-ar fi făcut chiar curte. încercă să-i vorbească:

— Ia priveşte ce frumos plouă! Parcă-i o perdea de mătase! Ascultă ropotul picurilor grei pe frunze, pe iarbă, pe crengile copacilor! Ai băgat de seamă că fiecare strop are altă melodie? Iar noi stăm acoperiţi' cu pătura asta şi privim ca la un film ... Uite colo, mai jos, s-a format un mic torent. Şi imediat lîngă noi, cam la doi metri, e o crenguţă cu patru clopoţei frumoşi, albaştri. îi vezi? ... De undeva, de sus, cade din cînd în cînd un strop greu, care o culcă pînă la pămînt. Dar observi cu cîtă vigoare se ridică de fiecare dată? Parcă mai semeaţă... Ploaia va înceta, iar crenguţa va înflori mai frumos, cu mai multe cupe albastre! . .. Dacă noi, oamenii, am şti să primim loviturile în viaţă aşa, voiniceşte, ca această gingaşă floare! Ce bine ar fi! ... Totuşi mica noastră aventură mie mi se pare cît se poate de agreabilă ..., spuse după un scurt răgaz de tăcere, derutînd-o aproape pe Silvia.

Dan îi observă reacţia şi nu se putu stăpîni să nu continue cu o nevinovată răutate:

— îmi pare rău că, în ce te priveşte, pentru a te feri de frig şi de ploaie, eşti condamnată să-mi accepţi nu numai apropierea, ci şi strîngerea braţelor ...

Faţa lui serioasă trebui să facă loc unui zîmbet larg, cînd Silvia îi întoarse o privire dojenitoare, clătinînd sever din cap.

Dan îi sărută mîna. Şi continuă:

— Să-ţi spun drept, mi se întîmplă pentru prima dată în viaţă ceea ce trăiesc acum!

Silvia deschise ochii mari, întrebători.

— Am o *femeie* lîngă mine. Ii sînt indispensabil: e rănită, nu? Deci: *nu mă poate* părăsi! se explică el, rîzînd. Mai mult, nu poate *nici* vorbi! Deci, orice i-aş spune, *nu mă poate contrazice!* Nu cred să mă mai întîlnesc vreodată cu o situaţie asemănătoare, cu o asemenea şansă în viaţă! Şi, trebuie să recunosc, situaţia e delicioasă!

Silvia îşi ridică ochii spre cer şi scoase un geamăt neputincios, aproape comic.

Dan izbucni în rîs şi zise:

— Asta înseamnă că va sosi timpul cînd voi plăti scump toate astea!

Silvia îl privi cu blîndeţe şi clătină din cap dezaprobator. Dan continuă însă cu „răutăţile” lui:

— Consolează-te cu gîndul că în curînd vei scăpa de mine...

Silvia, fără să-şi dea seama, scutură speriată din cap, în semn că nu dorea deloc un asemenea lucru.

— ... pînă la patru, cînd va trebui să-ţi fac din nou injecţia, precizează el, glumind în continuare.

între timp ploaia se oprise.

— Cred că ar trebui să pornim, să nu ne surprindă şi al doilea val de ploaie, scuturat din norul acela ce pare că se îndreaptă tot încoace! îi propuse Dan. într-un sfert de oră ajungem. Drept să-ţi spun, mi s-a cam făcut foame.

— Hm! făcu repede Silvia.

— Deci, echiparea!

Dan scutură pătura şi o puse din nou pe cap, iar trusa pe umăr.

— Şi acum, drăgălaşa mea „prizonieră”,, cu braţul drept ia-mă de după gît. Te voi duce în braţe pînă sus – fără comentarii! Execută dispoziţiile! ... Poţi reţine, de vrei, acest amănunt: eşti prima femeie pe care o port în braţe!

Silvia nu putea vorbi, altfel i-ar fi replicat cu siguranţă „începutul e greu, pe urmă ...”

Silvia, purtată în braţele lui, ţinîndu-l cu mina dreaptă de gît, îl privea, îi adulmeca respiraţia, binecuvînta pentru nu mai ştia a cita oară aşchia care-i

sfîşiase mina. ..

Tot timpul urcuşului, Dan n-a vorbit. Aşa cum apreciase, după un sfert de oră ajunseseră la scările ce duceau spre cabană.

Florin tocmai intenţiona să le iasă în cale cu o umbrelă, împrumutată de la cabanier. Plouase şi pe la ei şi îşi închipuiseră că ploaia îi împiedicase pe cei lăsaţi pe potecă să ajungă la timp.

Cînd se văzu pe terasă, Dan o lăsă pe Silvia, uşor, jos.

Silvia era slăbită, se clătina. Corina, care le ieşise în întîmpinare, o luă de braţ şi o conduse în camera ei.

Rămas în urma lor, Dan privi cu încîntare silueta fină, picioarele lungi şi frumoase ale Silviei.

— Da-a-a! .. . Este! . .., aprecie, rîzînd, Florin, fără să-l privească şi muşcă distrat dintr-un fir de iarbă.

— Uite pe cine-l credeam eu prieten! observă Dan, zîmbind.

— îţi *sint* prieten şi... îţi împărtăşesc punctele de ... vedere! se apără Florin.

— Veninosule! Făceam doar nişte constatări!

— Am spus eu altceva?

— Dar vezi că le-a făcut altul înaintea mea!

— După cîte ştiu eu, acum nu prea e în graţiile ,.divei”!

—• Lucrul acesta nu mă priveşte! ţinu să precizeze Dan. Sîntem colegi, îmi pare bine că i-am putut fi de folos...

— Poţi să îi mai fii ..., insinuă Florin.

Şi, rîzînd, fugi, îndepărtîndu-se de Dan.

— Eşti o puşlama incorigibilă! rîse Dan. Dar... acum, altceva! schimbă el vorba, apropiindu-se de Florin. Mi-e foame! Şi încă ceva: să n-o faceţi să rîdă, toată gura îi e rănită.

— De la... operaţie? insinuă nevinovat Florin, încercînd iar să se îndepărteze.

— De la operaţie! veni răspunsul vesel al lui Dan, care dintr-o săritură îl ajunse.

— Mă predau! recunoscu Florin, ridicînd mîinile.

— în sfirşit, vom putea vorbi şi lucruri serioase: ce mincăm?

— Ficat, muşchi la grătar, cotlet, mici.

— Excelent! Adevărat banchet! Hai la masă!

Cînd intrară în cabană, Corina şi Silvia tocmai coborau din dormitoarele aflate la etaj. Corina purta pantaloni roşii şi un pulover alb, care contrasta plăcut cu părul şi ochii ei negri. Silvia îşi pusese o pereche de pantaloni bleu, şi un pulover de aceeaşi culoare. Dan o privi o clipă, plăcut surprins. Florin, lingă el, îşi făcu simţită prezenţa, tuşind ironic.

— Hm, hm . . .

Dan îi întoarse o privire caustică, plină de înţelesuri.

— N-am spus nimic, doctore, se apără Florin cu nevinovăţie.

— Fereşte-mă, Doamne, de prieteni, că de duşmani mă feresc singur! zise Dan şi plecă spre bucătărie.

Cînd se întoarse, prepară cu puţină apă rece o nouă soluţie de *Burow,* apoi desfăcu bandajul Silviei şi le arătă tuturor celor de la masă:

— Priviţi ce-a fost în stare să-şi facă!

Silvia zîmbi uşor, ţinînd privirea în jos, ca şi cum ar fi ascuns o taină pe care şi-o dorea bină păzită. ,,Nu ştiţi voi cît de mic mi se pare preţul cu care mi-am cumpărat dreptul de-a sta aceste ore lîngă omul care mi-e drag”, gîndi.

— Drept pedeapsă, n-are voie să vorbească, continuă Dan.

— Cumplită pedeapsă! remarcă, „pătruns de înţelegere”, Florin.

— Şi poate s-o ispăşească? întrebă neîncrezător Adrian.

— Trebuie să recunosc, m-a uimit! N-aş fi crezut! E un caz nemaiîntîlnit la „aceste vieţuitoare”! Şi, cu zimbe- tul lui bun, adăugă: Este un exemplu de răbdare!

îi aşează compresa încet, trecîndu-i faşa pe după urechi şi legînd-o la ceafă.

— Of, abia i-am pieptănat părul, îl certă Corina. Iar ai ciufulit-o!

— Asta e doar specialitatea noastră, a bărbaţilor, se lăudă Florin.

— Ar fi bine s-o uitaţi! îi sugeră Corina, încercînd să repare coafura Silviei.

În acest timp Adrian aduse o tavă cu fripturi. în spatele lui venea Dan cu celelalte patru farfurii.

Semnele pe care i le făcuse Silvia lui Dan erau foarte grăitoare: îi era o foame de lup, dar nu ştia cum va reuşi să mănînce aşa bandajată?

Dan rîse amuzat şi, tot prin semne, o lămuri că n-avea ce să-i facă. Şi plecă să aleagă mîncarea.

Dinu, care observase schimbul de semne dintre cei doi, conchise cu voce tare:

— Dacă Silvia tot nu poate mînca, îi iau eu porţia!

— De ce n-aş lua-o eu? interveni Dan.

Şi alese cel mai fraged ficat şi un muşchi la grătar. Cu cele două farfurii se îndreptă spre locul rămas gol de lîngă Silvia. Trecînd pe lîngă Dinu îl linişti:

— De altfel, aceste două porţii eu le-am comandat.

Ajuns la locul său, îi puse Silviei în mîna dreaptă furculiţa, îi dezlegă pansamentul de pe buze şi-i spuse:

— îţi voi tăia ficatul în bucăţele mici, ca să nu trebuiască să deschizi gura decît foarte puţin! Pîine nu mai mînca, ai pireu de cartofi. încet, nu te grăbi! Dar să ştii că trebuie să mănînci tot!

Silvia îl privi cu ochi mari, calzi, recunoscători. Multe ar fi avut de spus, dar ...

Dan era puţin îngrijorat de paloarea ei, care contrasta cu cearcănele vinete, săpate parcă sub genele lungi, mătăsoase. îi mai spuse:

— Pînă la patru, dacă nu te simţi obosită, poţi să stai aici cu noi. Dar după injecţie te vei odihni. Da? îmi promiţi că vei dormi?

Silvia dădu afirmativ din cap.

— Eşti... totuşi un copil cuminte! Poftă bună!

Cui să-i fi spus Silvia cîtă plăcere îi făcea comportamentul acesta grijuliu al lui Dan?

Cînd Adrian turnă bere în pahare, inclusiv în cel al Silviei, Dan îi ceru:

— Pentru Silvia, apă minerală, dragă Adriane!

Deşi era convinsă că nu altă grijă decit cea profesională o avea Dan pentru ea, totuşi Silvia era fericită. Se simţea atît de bine!

Nu scăpă nici de pastila care trebuia să îi asigure somnul de după-amiază. Simţea că nu ar fi putut să-i iasă din cuvînt lui Dan pentru nimic în lume. Éra aşa de bine ca Dan să-i ceară ceva şi ea să-l asculte!

La ora patru urcară sus, în cameră, şi, după injecţie, Silvia se culcă.

Cu gîndul la el, la ochii lui, la trupul lui, la buzele lui, adormi zîmbind.

Doctoratul

Deşi trecuse de miezul nopţii, deşi ziua se scursese pentru majoritatea celor de la masă cu multă tracasare – ca orice zi de sfîrşit de săptămînă –, totuşi, cu greu se hotărîseră să părăsească restaurantul.

Toţi erau colegi, chiar prieteni.

La masa oferită de doctorul Dan Radu s-a ciocnit pentru succesul lui – obţinerea diplomei de „Doctor în ştiinţe medicale”. Succes pentru care se bucuraseră cu totii în mod sincer.

Cele trei femei, Corina, Lia, Silvia, porniră înainte spre uşă. Era o noapte de sfîrşit de vară, ca în poveşti. Arşiţa din timpul zilei făcuse loc unui aer plăcut, răcoros.

în faţa localului toţi se opriră brusc, ca la comandă. Dan se întoarse spre ei.

— Vă mulţumesc încă o dată, înainte de a ne despărţi, că aţi împărţit cu mine această seară. Seară, care a încheiat un lung şir de nopţi zbuciumate, frămîntate. Şi vă mărturisesc că nu o singură dată în anii aceştia mi s-a întimplat să mă îndoiesc de finalul fericit al muncii mele...

— Lasă, lasă-ne cu... amintirile! Nu au nici un preţ acum, cînd abia ţi-am sărbătorit „happy-end”-ul... îţi convine să faci literatură! îl întrerupse Florin.

Dan clătină din cap şi ridică neputincios din umeri, în semn că nu există nici o speranţă ca Florin să se schimbe vreodată.

— Ce, n-am dreptate, colega? Mă crezi că mă bucur sincer de succesul tău?

— Desigur, Florine!

— Atunci, dacă ai crezut-o pe prima, trebuie să o crezi şi pe a doua: meriţi din plin ceea ce ai obţinut!

Un taxi opri în faţa lor şi şoferul îi întrebă dacă nu cumva aveau nevoie de maşină. Florin răspunse:

— Nu, mulţumim!

Automat, Silvia schiţase deja un gest afirmativ, dar Dan îi prinse mîna.

— Dumneata, domnişoară, vei fi nevoită să renunţi la calităţile „Volgăi” în favoarea unui „Fiat”. Sau poate preferi o „Dacia”? Chiar aşa, să facem repartizarea! Sîntem şapte... Adrian, Lia, Silvia aveţi încredere în carnetul meu de conducere, nu?

— Unde mai pui că în caz de „ceva”, tot el vă va face cusăturile! glumi Florin. Norocos cum este, în caz de accident, el va fi catapultat şi va scăpa fără nici o zgîrietură!

Rîseră cu toţii. Dan îl întrebă, zîmbind:

— Crezi că aş mai putea spune ceva?

— Evident, nu!

Totuşi, pe urmă Florin îl întrebă serios, ca şi cum ar fi fost vorba de o chestiune de onoare:

— Cîte taloane mai ai?

— Tot trei!

— Atunci, îmbarcarea! strigă, în timp ce, apropiindu-se de Dan, îl întrebă de astă dată cu totul confidenţial:

— Chiar le ai pe toate trei?

— Da! îl asigură acesta zîmbind.

— Eu, abia peste zece zile îl voi reprimi pe al treilea. Şi jur că n-a fost din vina mea!

— Ştiu! Celălalt era vinovat!

— De unde ştii?

— Deducţie simplă: dacă tu erai nevinovat, înseamnă că vinovat era celălalt! zîmbi amuzat Dan.

— Unul dintre noi este luat peste picior! Cum eu nu-mi permit un asemenea lucru ... Ei lasă, îmi vine însă şi mie rîndul!

Rîseră amîndoi, ca buni prieteni.

— Ştii, continuă Florin în şoaptă, istoria cu cel de-al treilea talon rămîne între noi, altfel mă părăseso pasagerii. Ei, chiar singur nu voi rămîne! Biată nevastă-mea

e lingă mine în orice situaţie!

Rîse şi Dan cu poftă.

— Iată unul din avantajele căsătoriei!

Deschise apoi amîndouă portierele maşinii. Lia şi Adrian se aşezară în spate. Dan o invită pe Silvia să ocupe locul din faţă, lîngă el.

în timp ce maşina rula pe bulevardele frumos luminate, Silvia se întreba dacă Dan mai ţinea minte adresa ei.

Din dimineaţa în care o condusese acasă, după ce operase cazul acela de la Tîncăbeşti, trecuseră .. . da, cam zece luni.

Chiar în ziua cînd începuse să lucreze ca medic anestezist al chirurgului Dan Radu. După ce intrase cu cele două ceşcuţe de cafea în cabinetul lui. în dimineaţa următoare celei în care descoperise un adevăr greu de suportat pentru ea – faptul că Dan nu-i împărtăşea dragostea.

îi aprecia francheţea, sinceritatea. Pe care el i le dovedise de altfel şi atunci, şi la Cristianul Mare.. .

.. .în noaptea aceea, un telefon de la sora de gardă îi transmitea din partea doctorului Radu rugămintea de a-l asista la o urgenţă ... Un caz dificil...

Nu avea să uite niciodată noaptea aceea ...

Era vorba de o sarcină în luna a patra ... O babă din comună provocase avortul. Bolnava încă nu expulzase fătul. 41°! Infecţie!

Cînd doctorul Radu extrăsese fătul, ciuruit, sfîrtecat – copil format deja –, cei din sala de operaţie l-au auzit şuierînd printre dinţi:

— Criminalii!

Cîtă ură conţinea cuvîntul acesta strivit.

Doctorul privise bucăţica de carne străpunsă, sfîşiată, de acele cu care baba încercase să o desprindă de pînte- cul mamei şi, scrîşnind din dinţi, continuase:

— De mi-ar sta în putere, i-aş biciui pînă la sînge! Şi, încă o dată: Criminalii!

Cu grijă, ca şi cum ar fi vrut să o ferească de o nouă durere, puse apoi carnea însîngerată în tăviţă.

Trase adînc aer în piept. în liniştea aproape absolută clin sală împrăştiase parcă ceva din revolta strînsă în propria-i inimă. Sfîrşi chiuretarea uterului, aplică antisepsia şi trimise operata la reanimare.

— Vă mulţumesc! spuse, ca de obicei, celor cu care operase, după ce-şi smulse masca de pe faţă.

Apoi, cu un glas stins, care parcă nu era al lui , se adresă Silviei:

— Te poţi odihni în camera de gardă! Aş vrea să urmăresc reacţiile bolnavei. Sper să-i mai scadă temperatura! Sper! Apoi te voi conduce acasă cu maşina.

— Dacă nu aveţi nimic împotrivă, aş dori să rămîn şi eu!

— Desigur, aprobă Dan, ridicînd privirea spre ea.

Dar Silvia se întorsese să deconecteze aparatul şi nu-l observase.

După ce sora îi scoase mănuşile, Dan îşi aruncă cu apă rece pe faţă, ca de obicei. Sora Valeria, întinzîndu-i prosopul, îi mai spuse:

— Un halat curat, domnule doctor.

în timp ce se ştergea pe mîini, doctorului Radu îi scăpă scrîşnind printre dinţi:

— Nemernicii!

Silvia nu şi-ar fi putut imagina pînă atunci clocotul înăbuşit de revoltă, ura aceasta care îl transformase din calmul, stăpînitul doctor Radu, într-un revoltat nestăpînit. *

Sora Valeria aşteptă liniştită, luă înapoi prosopul pe care se ştersese doctorul Radu, apoi îi oferi halatul. Doctorul căută cu privirea spre Silvia şi o pofti s-o ia înainte spre sala de reanimare.

— Să sperăm că totul se va sfîrşi cu bine, murmură ca pentru sine.

Silvia îl urma tăcută. Ajunseră la reanimare.

Bolnava gemea, zvîrcolindu-se neputincioasă, de durere:

— Mă înăbuş ... mor ... mor ...

Smulgea inconştientă tubul de oxigen, cerea apă. Cu un tifon înmuiat în apă rece, o soră îi umezea buzele.

— Apă, apă multă! Rece! Daţi-mi să beau, că mă pîr-

jolesc ... arde ... frige ... frige ...

4 – Drumuri întretăiate 4

Doctorul se apropiase de bolnavă, îi pusese mîna pe frunte, îi luă pulsul, controlîndu-1:

— Ţineţi-i tubul de oxigen. Trebuie să se liniştească! Trebuie! murmură mai mult ca o poruncă. Puneţi-i gheaţă pe abdomen!

Stătu lingă patul bolnavei pînă cînd luminile dimineţii se întrezăriră la fereastră. Era ora patru. Pericolul păruse a se fi îndepărtat.

Silvia ieşi încet pe culoar. Din dulăpiorul ei, scoase o spirtieră şi făcu două cafele tari. Cu ceşcuţele goale în buzunar şi cu ibricul în mînă, intră în sala de reanimare.

Doctorul Radu era lîngă geam, cu mîinile la spate. Nemişcat. Părea că priveşte ceva, dar Silvia bănuise că nu urmărea nimic ...

Turnă cafeaua în ceşcuţe. Aroma ei îl chema din neclintire. Se întoarse şi o văzu pe Silvia oferindu-i o ceaşcă de cafea. îşi aminti de scena asemănătoare, petrecută cu o dimineaţă în urmă, şi primul zîmbet palid îşi făcu loc pe faţa lui întunecată.

— Ancuţa . .., şopti involuntar, asociind aroma binefăcătoare cu numele infirmierei.

O clipă Silvia intenţionă să-i spună că ea nu era Ancuţa. Parcă îşi rostise gîndurile, căci el preciză:

— Ştiu . .. Mulţumesc! Privind-o prietenește, o întrebă apoi: Nu vrei să trecem în cabinetul meu? Aş fuma o ţigară!

Silvia se îndreptă spre uşă, fără să răspundă. Doctorul trecu pe lîngă patul bolnavei, care dormea. Avea somn destul de liniştit.

— Mă reîntorc după ce beau cafeaua, îi spuse Dan surorii.

Scoase pe urmă cheile din buzunar şi porni spre cabinetul lui, care era la capătul culoarului vecin.

Ajunşi acolo, o pofti pe Silvia să ia loc. Scoase din sertar un pachet de ţigări, îi oferi una Silviei, i-o aprinse, apoi lua şi el una şi se aşează comod în fotoliu.

Ochii îi erau grei, pleoapele îi ardeau. îşi privi mîna dreaptă. Resfira cu putere degetele, strînse apoi palma şi apăsa cu pumnul ochii închişi.

Cu dosul palmei îşi împinse boneta pe ceafă, apoi o puse pe birou. Din nou gîndurile nu-i dădeau pace.

— Cînd vor ajunge toţi oamenii să fie conştienţi de miracolul maternităţii? Cînd vor înţelege toate femeile cît de sfînt este acest drept numai al lor: de a fi mamă? Oricît de puţin plăcut este chipul unei femei, nici nu bănuieşte ea cîtă strălucire îi dobîndesc ochii atunci cînd aşteaptă un copil! Animalele nu comit asemenea monstruozităţi! Noi folosim inteligenţa, iscusinţa, pentru a extirpa sămînţa omenească, pentru a măcelări firavul mugur, rodul dragostei!

Silvia asculta tăcută. Se temea ca nu cumva un gest sau o mişcare să-i trădeze gîndurile.

Ea nu dorea copii! Avea oroare de cele nouă luni de sarcină, de mersul dizgraţios, de faţa umflată ... Apoi, alăptatul, care stricã sînii... Automat, îşi atinsese cu mîna sînul, care zvîcni.

Doctorul Radu vorbi mai departe:

— Bine că s-a pus capăt acestor nelegiuiri! Pînă nu de mult, cu un bon de treizeci de Ici „cumpărai” şi un doctor, căruia îi transformai nobila misiune de alinător al suferinţei în aceea *de ucigaş al puiului de om ...*

Stinse ţigara, strivind-o în scrumieră, se ridică nervos şi o întrebă pe Silvia, în timp ce îşi potrivea boneta:

— Ne putem întoarce?

Fără să-i răspundă, Silvia încuviinţă, dînd din cap, şi se ridică, luînd cu ea ceştile de cafea.

Pe culoar, în drum spre sala de reanimare, se întîlniră cu doctorul Dinu Prisăcaru, medicul de gardă, care îl chemase în acea noapte pentru intervenţie.

— Mulţumesc, Dane! N-aş fi vrut ca garda mea să se încheie cu un deces!

— Ai văzut-o?

— Da! E în afară de pericol! Temperatura i-a scăzut. Doarme liniştită.

— A pierdut mult sînge. Are nevoie de o transfuzie mare. Ai telefonul meu, ca să mă ţii la curent! Voi mai trece de altfel să o văd. Acum mă duc însă acasă să mă culc. îmi dai dezlegare sper să părăsesc spitalul? întrebă cu un zîmbet obosit doctorul Radu.

— Acum îmi convine să pleci! spuse doctorul Prisăcaru şi, întorcîndu-se spre Silvia, adăugă pe un ton curte

nitor: N-aş fi vrut să-mi păstrezi tocmai o astfel de amintire, de „noapte pierdută” din cauza mea!

— De ce nu-i spui pe nume: „noapte de veghe”?! Nu-i aşa, domnule doctor, i se adresase ea doctorului Radu, că nu se poate numi „noapte pierdută”? Avem doar dovada în sala de reanimare. De-ar fi fost o noapte pierdută nu am mai fi avut-o! continuă cu seriozitate.

Doctorul Radu se întunecase şi recunoscuse plin de amărăciune:

— Un mort tot am avut.. .

— A fost adus mort în spital, domnule doctor! Alţii sînt vinovaţi pentru asta! Fără intervenţia dumneavoastră ar fi fost moartă şi mama!

Doctorul Radu nu-şi mai părăsise însă încruntarea, nemulţumirea.

Ajunşi în dreptul sălii de reanimare, intraseră toţi trei înăuntru.

— A sosit de la laborator rezultatul grupei sanguine. AB4. Am început transfuzia, domnule doctor, îl anunţase sora Valeria.

— Foarte bine!

Privise spre geam. Dimineaţa întunecată de septembrie cuprinsese parcul spitalului. Becurile stîlpilor electrici păreau anemice, inutile.

— Voi pleca acum, urîndu-vă bună dimineaţa şi felicitîndu-vă totodată pentru viaţa această cîştigată, le spusese doctorul Radu, arătînd spre bolnava din pat, care dormea liniştită. Pe la prînz, voi reveni în spital. ..

îşi dezbrăcase apoi halatul, îi ajutase Silviei să-şi pună pardesiul, şi-l îmbrăcase şi el şi porniseră toţi trei spre ieşire. Curînd îsi luaseră amîndoi rămas bun de la doctorul Prisăcaru. Intrînd în maşină, Dan o întrebase pe Silvia:

— Unde locuieşti, domnişoară doctor?

— La Piaţa Chibrit!

„Sînt obosit, gîndise el, pornind maşina, dar azi e duminică, din fericire, aşa că după o baie caldă, voi dormi pînă la prînz. „Ca o valiză – cum ar zice Florin”, îşi spusese, zîmbind.

Silvia îi dăduse amănunte în legătură cu adresa ei. Ajunseseră.

Doctorul Radu coborîse, trecuse prin faţa maşinii şi îi deschisese Silviei portiera.

— Somn uşor! îi urase cînd o văzuse coborînd. Şi îţi mulţumesc!

— Pentru că mi-am făcut datoria?! se mirase Silvia.

— Felul în care ţi-ai făcut-o a fost preţios pentru mine!

— La revedere, domnule doctor!

— La revedere!

Silvia nu ştia însă ce se întîmplase mai departe cu această tînără bolnavă.

Ca în fiecare zi, dimineaţa începuse cu vizita în saloanele bolnavelor. Profesorul urmărea starea sănătăţii lăuzelor, evoluţia operaţiilor, acolo unde era cazul.

Doctorul Radu îi prezenta fiecare caz în parte, cu specificul lui.

în ultimul salon urma să se facă, a doua zi, ieşirea a trei femei. Una din ele era bolnava adusă de la Tîncăbeşti, sîmbătă noaptea. înainte de a părăsi salonul, doctorul Radu se întoarse la patul ei şi-i spuse:

— După ce termin operaţiile să vii la mine, la cabinet.

Aşa cum îi ceruse doctorul Radu, femeia se duse spre prînz, după terminarea operaţiilor, la el. Se opri în faţa uşii, încercînd să-şi potolească teama care o stăpînea. Işi luă totuşi inima în dinţi şi ciocăni încet la uşă.

— Intră! auzi glasul doctorului.

Trecură cîteva clipe pînă ce îndrăzni, în sfîrşit, să deschidă uşa. Intrînd, murmură cu glas slab:

— Bună ziua, domnule doctor. Am... venit!

Doctorul Radu, la birou, îi scria biletul de externare. Ridică ochii spre ea.

— Da-a-a-a, făcu el. Văd că te-ai restabilit şi îmi pare bine! Ia loc pe scaun. Să stăm puţin de vorbă.

Tînăra, tulburată de ceea ce putea să-i spună doctorul, se aşează sfioasă pe scaunul din faţa biroului.

Doctorul Radu închidea încet stiloul, întrebîndu-se cum ar fi putut mai bine să-şi ducă la bun sfîrşit gîndurile . ..

Pe fişa bolnavei, aflată pe birou, citi cu glas tare:

— Pătraşcu Vasilica . .. Şaisprezece ani ... Ai terminat şcoala de 10 ani din Tîncăbeşti... Lucrezi la magazinul cooperativei din comună ... Ce eşti acolo?

— Vînzătoare, răspunse fata.

După o scurtă tăcere, doctorul Radu întrebă:

— Cine e tatăl copilului? Şi, întunecîndu-i-se privirea, adăugă:

— ... dacă copilul ar fi trăit. ..

Tînăra, căreia aşa cum era acum, palidă, trasă la faţă, nu-i puteai recunoaşte nici cei şaisprezece ani, nu răspunse.

Doctorul Radu îşi dădu seama că era timorată şi că, dacă el nu ar fi fost abil, nu şi-ar fi putut atinge ţinta. Se ridică de pe scaun şi porni spre fereastră. Mai făcu apoi cîţiva paşi prin cameră şi spuse:

— Frumoasă, toamnă avem ...

Se îndreptă spre dulăpiorul său, de unde scoase o sticlă cu suc de fructe şi două pahare, pe care le umplu. O îmbie pe Vasilica:

— Bea! E răcoritor.

Vasilica se codi:

— Mulţumesc! Nu trebuia ...

— Poftim! insistă doctorul Radu. Nu-ţi poate face decît bine, mai zise el, punîndu-i paharul în mînă.

— Mulţumesc, domnule doctor, dar... nu trebuia să ...

— Adică vrei să zici, spuse doctorul, că dacă eu aş veni pe la voi, la Tîncăbeşti, nu m-ai omeni cu un pahar de apă rece de la fîntînă?

— Cum de nu! Ba încă, dacă aţi primi, v-am pofti măcar la o gustare!

— Ei, vezi? Numai că pînă voi ajunge eu la Tîncăbeşti, bea tu sucul ăsta de fructe!

După ce băură, o mică tăcere se insinuă între ei, ca şi cum ar fi vrut să dea răgaz fiecăruia să-şi facă ordine în gînduri.

— Bu-u-u-n! spuse doctorul Radu într-un tîrziu. Acum ne-am mai răcorit. Putem vorbi pe îndelete.

Tînăra se adună în scaun. Nu îndrăznea nici măcar să-l privească pe doctor.

Ştia că fapta ei se pedepseşte de lege. Ştia că va trebui să-şi ispăşească vina. Ar crede-o cineva dacă ar spune că ea nu a vrut ca toate acestea să se întîmple? Cine? Ştia că la spital scăpase de moarte.

„Dar. . . mai bine ar fi fost să moară!”

Gîndurile îi stîrniră lacrimi, ce se prelingeau pe obrajii palizi, slăbiţi, ca ai unui copil abia ridicat după o boală grea.

De ce să mai trăiască? gîndea mai departe fata. Pentru familia ei era o pacoste, o ruşine!

Deşi ştiau că a fost grav bolnavă, nimeni nu venise să o vadă sau să întrebe de ea! Nici... el. Cînd se va întoarce acasă, poate ... o vor alunga în bătăi.. .

Cui îi mai pasă de ea? Cine ar vrea să o mai ia acum de nevastă? Care-i putea fi viitorul? Mai avea dreptul să se gîndească la *viitorul* ei?

Doctorul Radu îi intuia frămîntările. Cu glasul lui blînd, o întrebă:

— De cînd lucrezi la cooperativă?

— De . .. cinci luni.

— Şi înainte ai mai lucrat undeva?

— înainte ... mai lucram vara, în vacanţă ... la gospodărie ...

— Nu ţi-ar fi plăcut să rămîi în continuare acolo?

— M-am . .. îmbolnăvit..., bîigui ea.

— Ce boală ai avut?

Doctorul Radu o privea drept în ochi.

Cu omenia ce îl caracteriza cerea întotdeauna interlocutorului curajul răspunsului cinstit.

Tînăra se înşuruba parcă pe scaun, neliniştită. Simţea că minciuna n-o va ocroti:

— Era ... greu ... Nu-mi plăcea, recunoscu, în sfîrşit. Şi .. . cînd tovarăşul Bumbici. ..

— Cine e tovarăşul Bumbici?

— Responsabilul cooperativei..., gestionarul...

— El lucra singur în magazin?

Vasilica ezită, neliniştită. Bărbia începu să-i tremure uşor.

Doctorul Radu nu voia să-şi părăsească calmul – cel puţin aparent – statornicit în discuţia pe care o avea cu tînăra fată. Se apropie şi, înlănţuindu-i bărbia, îi spuse:

— Vasilica! Ia să-ţi văd ochii! încearcă să priveşti cu ei curajos, cinstit! Să-i văd limpezi, strălucitori! Nu tulburi! Cînd ai fost adusă aici, sîmbătă noaptea, toţi ne-am zbătut să te tragem spre viaţă, la viaţă. Voi fi sincer acum: multă vreme nu eram siguri de partea cui va fi izbînda: de partea vieţii sau de partea morţii? Şi ceea ce ar fi putut să fie o fetiţă frumoasă sau un flăcău chipeş cu care să te mîndreşti a fost de fapt o bucată de carne

însîngerată, pe care am zvîrlit-o între gunoaie . . .

Stăpînindu-şi clocotul lăuntric, doctorul Radu se ridică şi se îndreptă spre fereastră. După cîteva clipe, în liniştea cărora doar rarele suspine ale Vasilicăi se mai auzeau, se apropie de ea.

— Copila ori feciorul tău *a fost sfîşiat de cineva, cu încuviinţarea ta!* Iar pe noi tot *tu* ne-ai forţat să-l aruncăm la canal! O primă pedeapsă a acestei fapte era să te facă să-ţi pierzi viaţa ... Pentru ce? Pentru dragoste? Aceea nu e dragoste care se cere plătită cu două vieţi omeneşti! A fost minciună, înşelăciune, mîrşăvie, şi. . . crimă! Dragostea adevărată e frumoasă, veselă, fără lacrimi, cinstită. Ea nu se ascunde, nu se fereşte de ochii semenilor ei. E plină de speranţe.. . Dragostea adevărată *nu ucide!* Ea *dă viaţă,* naşte viaţă! Şi, în noua viaţă, în ochii ei, ne oglindim tot restul zilelor ...

Vasilica plîngea. Un plîns dureros, sfîşietor ...

Doctorul Radu îşi trase scaunul lîngă ea şi îi vorbi cu multă căldură:

— Nu te întreb de ce ai ales drumul pe care ai pornit. îţi spun însă că a fost o mare greşeală! Voi încerca să te ajut să nu mai suferi de pe urma ei. Anii tăi îmi cer să te ajut! Să te îndrum măcar! Pentru ca acest lucru să fie posibil va trebui să-mi dai cîteva date, ca să putem găsi răul şi apoi să-l putem smulge din rădăcină ...

Doctorul Radu citi pe faţa fetei că se temea să vorbească ... Cu greu avea să obţină de la ea acele nume, acele date ...

Se întreba contrariat de ce şi pe cine vroia să apere? ...

îşi mai aprinse o ţigară şi trase un fum lung. Avea nevoie de mult calm, de linişte. Cu blîndeţe, mai încercă:

— Vasilica, eu aş vrea să te ajut.. . Dar fără tine, împotriva ta, nimic nu e posibil... Crezi că în situaţia ta te poţi descurca, te poţi apăra singură?

— Nu, domnule doctor! Tovarăşe doctor, dacă puteţi ... să mă ajutaţi... dacă vreţi..., vă rog, nu mă lă- saţi singură! Acum sînt mai singură ca înainte! Sînt tare amărîtă şi neajutorată! Ce mă fac? Ce mă fac? se întreba, deznădăjduită.

— Atunci de ce nu vrei să vorbeşti? Cine e bărbatul? Fiindcă nu numai tu, ci amîndoi sînteţi vinovaţi de pier-

derea copilului!

Vasilica plîngea înăbuşit.

Doctorul Radu încercă să şi-o facă aliată gîndului său:

— Eşti atît de tînără! Ai doar şaisprezece ani! Abia ai pornit pe drumurile vieţii şi primul pas l-ai făcut împotriva ta . .. Sînt sigur că, pe vremea cînd te jucai cu păpuşile, le purtai de grijă, plîngeai cînd se zgîriau sau se stricau ... Şi, acum cînd ai crescut, cînd ai devenit o mică femeie, ai lăsat să-ţi fie omorît copilul! ... Şi el nu era o păpuşă făcută din carton şi cîrpe. Era o fiinţă vie.

Involuntar, tînăra îşi aduna palmele pe pîntecul încă dureros. Doctorul continuă, netulburat:

— Dacă aţi pornit să-l faceţi, de ce nu i-aţi lăsat viaţa? Aţi fi fost ajutaţi şi de comună, dacă aţi fi avut greutăţi!

Fata îşi frămînta pumnii, privind în pămînt, şi continua să tacă.

— De ce nu vrei să luminezi lucrurile? insistă doctorul Radu. Cine e? Şi de ce plîngi? Nu mai vrea să te ia?

Vasilica începu din nou să plîngă, ascunzîndu-şi faţa în palme.

— Asta e necazul, aşadar! înţelese doctorul Radu.

Se ridică de pe scaun şi porni cu paşi mari prin cameră.

— Nu trebuie să te amărăşti pentru el, încercă să o consoleze doctorul. Nu merită! N-ar fi fost un soţ bun! Dacă a putut să te împingă liniştit la..., da, ăsta este adevărul, te-a împins la o sinucidere parţială, atunci cînd te-a convins să omori partea cea mai tînără şi mai preţioasă din corpul tău! Nu te-a iubit! Nici măcar cît pe un animal! Sau – continuă încet, parcă numai pentru sine – te-a iubit numai ca pe un animal! . .. S-a interesat măcar o singură dată la spital de starea ta? Sînt convins că nu, conchise. De ce ar fi riscat să se ştie că era amestecat în „întîmplarea" aceasta. Mai adăugă, întrebîhd în silă, dispreţuitor: – Unde lucrează?

Vasilica vorbi cu greu:

— Tovarăşul. . . Bumbici e!

— Şi.. . n-a mai vrut să te ia?

— Are nevastă ... şi doi copii... aşa că . . . înţelegeţi ... de ce... copilul meu... nu avea voie să tră- iască! mai spuse Vasilica, izbucnind în hohote de plîns.

— Al vostru! interveni dur doctorul Radu. Bine, Vasilica, dar, dacă ştiai că este însurat, de ce te-ai învoit să

ai o legătură cu el?

Tulburată, Vasilica se codea, neştiind ce să-i spună, cum să-i spună . ..

„Măcar de m-ar crede că tot ce spun este adevărul adevărat”, gîndi neliniştită.

— Ei? insistă doctorul Radu.

Ştergîndu-şi cu mîna tremurătoare lacrimile ce-i curgeau pe obraz, începu să depene istoria care sfîrşise cu drumul în maşina *Salvării,* la spital. Fiecare cuvînt era un suspin, împovărat de durerea regretului:

— încă din prima zi... cînd am început să lucrez la cooperativă .. . tovarăşul Bumbici mă privea ... cu nişte ochi... nu ştiu cum să vă spun ... şi... ori de cîte ori rămîneam singuri. .. mai ales . .. după ce închideam magazinul... şi trăgeam obloanele ... se apropia de mine... să mă cuprindă în braţe... să mă sărute ... El. .. e înalt... voinic ... nu puteam scăpa de strînsorile lui. Apoi... întruna îmi spunea că ... nu se împacă cu femeia lui... că ... dacă eu aş vrea să ... după aceea ... se va despărţi de ea şi se va căsători cu mine ... Că nu mai poate trăi cu ea ... că ... numai eu îi sînt dragă ... Părea foarte amărît că nu-l cred ... că nu mi-e drag ... Şi... pînă la urmă ... l-am crezut... Mi-a adus de la Bucureşti un batic de mătase, frumos ..., parfum . .., ciocolată . . . Nici eu nu mai ştiu ... cum . . . s-a întîmplat prima oară . .. După aceea .. . rămîneam întotdeauna în magazin . .. după ce închideam. îmi jura că va avea el grijă de mine, că totul o să fie bine. . . Pînă cînd i-am spus ... că ... cred că .. . am rămas grea ... Atunci... totul s-a schimbat.. . Doamne, de-aş fi ştiut... cum va fi după aceea! Doamne! Doamne! se căina fata, plîngînd în hohote.

Doctorul Radu privea cu compasiune chipul spăsit al acestei adolescente, căreia suferinţele prin care trecuse reuşiseră să-i estompeze copilăria, de care abia se desprinsese.

Pe umerii ei încă firavi, un bărbat îşi încărcase capriciile.

,,Nimic din ce a gîndit, din ce a făcut acest «tovarăş» Bumbici – hm, ce crudă ironie să numeşti *tovarăş* un asemenea individ! –, nimic din faptele lui nu poate fi scuzat, gîndi doctorul Radu. Nu-l poate scuza nici tinereţea sau lipsa experienţei de viaţă. E însurat, are doi copii. Acest lucru dăltuieşte în om răspunderea faţă de

fapte, faţă de gînduri”.

întoarse capul spre Vasilica şi o întrebă:

— Cîţi ani are?

— Treizeci şi şase, veni răspunsul slab al fetei.

Doctorul Radu îşi strivi nervos în scrumieră ţigara, doar pe jumătate fumată. îşi aprinse apoi alta. Se întoarse şi se apropie de fereastră. Prin fumul ţigării privea pomii desfrunziţi. încerca să-şi înfrîneze gîndurile, din ce în ce mai revoltate.

„Putea să-i fie tată! Dacă are o fetiţă, aceasta ar putea fi apropiată de vîrsta Vasilicăi”.

îşi trecu nervos degetele peste fruntea încruntată. Nu putea admite atîta nemernicie într-un om.

„De cîte posibilităţi, cîtă inteligenţă, forţă dispune această fiinţă minunată: omul! Şi totuşi cîte fărădelegi, crime chiar, au săvîrşit unii oameni! Destui bărbaţi ori femei nu se gîndesc deloc atunci cînd fac acest important pas – căsătoria. Şi-apoi cer desfacerea căsătoriei. «Cei mai mulţi dintre ei sînt tineri, care, după cîteva luni, ocel mult un an, *şi-au dat seama* că *nu se potrivesc,* că *nu jpot trăi împreună* etc., etc.... N-au gîndit la fel înainte de căsătorie. De fapt, n-au gîndit deloc! Au ajuns apoi să descopere că un sin frumos, un şold cu unduiri ademenitoare *nu-ţi pot umple întotdeauna viaţa!* Nici umerii puternici sau chipul de «june prim» al unui bărbat! «Amănunte» care, trăiesc doar prin noutatea lor. Noutate, care, odată consumată, determină căutarea altor «subiecte»! .. . Aceste «investigaţii», de cele mai multe ori, lasă în urma lor copii! Copii nevinovaţi, care suferă din cauza neseriozităţii de care au dat dovadă părinţii lor. Pentru că lipsa de seriozitate a fost aceea care i-a determinat – atunci cînd au încheiat o căsătorie – să caute şi să aleagă «un trup», *nu un om* ... Şi tot lipsa de seriozitate le-a dat convingerea – mai bine zis i-a amăgit – că banii ar putea înlocui totul... Aşa s-or fi petrecut lucrurile şi cu acest «Bumbici», pentru care adesea soţia şi copiii lui nu mai însemnau nimic! Şi, firește, fără gîndul de a-şi destrăma comodul cămin, adulmeca, pe unde putea, senzaţii de moment! Găsind-o, în drumurile lui, pe proaspăta absolventă a şcolii de zece ani, întrezări o senzaţie tentantă tocmai prin trăsătura ei aproape incestuoasă ... Fără să stea pe gînduri, smulsese dragostea acestei copile, ai căror ani, nerăbdători, îi

stîrneau poate curiozitatea în faţa primelor taine ale vieţii! în faţa primelor secrete ale dragostei! Dar tot ei, anii, *nu i-au putut desluşi adevărurile!* Şi atunci bărbatul acesta, căruia *omenia* îi era total necunoscută, pentru un capriciu al său, a pîngărit nu numai trupul, ci şi sufletul, şi mintea, şi visele acestei copile! Numai cîteva zile o despărţeau pe Vasilica de noaptea cînd se zbătea între viaţă şi moarte ... Bărbatul care o trăsese pe drumul desfătărilor lui îi ascunsese faptul că la capătul acestui drum ea şi-ar putea găsi şi sfîr- şitul! Poate pentru el aceasta ar fi fost rezolvarea cea mai comodă ..

Doctorul Radu se cutremură la acest gînd sinistru.

„Despre sfîrşitul acesta, de bună seamă, Bumbici nu i-a pomenit nimic Vasilicăi atunci cînd buzele lui o sărutau, o mîngîiau, gîndi mai departe doctorul Radu ... Şi, spre a nu-şi dezminţi caracterul, în clipele grele a părăsit-o, lăsînd-o să se zbată singură în pericolul pe care el însuşi i-l oferise... Ba, poate, în momentele acelea critice, el «prelucra» un alt «subiect», tratîndu-l cu aceleaşi făgăduieli: că dacă ea ar vrea să ... o va lua de soţie ... etc., etc., etc... Fără îndoială, la cei treizeci şi şase de ani, pentru unul ca el, Vasilica nu era nici primul caz, nici . .."

Aici gîndurile doctorului Radu se întrerupseră brusc.

Liniştea aşternută în cabinet era prielnică şi zbuciumului Vasilicăi: ,,Pe cîte femei nu le-a ajutat doamna Lucreţia şi au scăpat mai uşor, gîndea. Ele, sănătoase ca înainte n-au mai rămas, dar nici una nu a ajuns la spital! Ba încă nici nu au mai rămas grele după aceea!"

Tresări involuntar sub puterea amintirii:

„De nu mă temeam de el... poate ... aş fi lăsat copilul . . . începuse să mişte .. ., îl simţeam că trăieşte ..."

Gemu fără să-şi dea seama, izbucnind iar în plîns. Doctorul Radu o auzi şi, deschizîndu-şi nervos pumnii, se întoarse încet de la fereastră. Se aşează pe scaun. După o scurtă tăcere, cu glas domol, începu să-i vorbească din nou:

— Uite, Vasilica, nu-ţi este de nici un folos să mai plîngi. Nici să vorbim despre întîmplări, fapte pe care nu le putem schimba sau îndrepta. Să încercăm să lămurim unele lucruri. Să putem împiedica pe viitor ca asemenea greşeli, asemenea nelegiuiri, să se repete! De data asta ai scăpat cu viaţă ... Dar tot atît de uşor puteai să ţi-o

pierzi...

— Ştiu . . ., îngăimă ea.

— Toţi cei din sala de operaţii s-au luptat pentru viaţa ta .. . N-au fost numai simpli doctori şi surori medicale în noaptea aceea lîngă tine. Au fost fraţii şi surorile tale! Au termurat pentru tine şi s-au bucurat pentru tine ...

x

Doctorul Radu se ridică iarăşi şi cu paşi rari porni prin cameră, adăugind, ca numai pentru el:

— Am avut şi un aliat puternic: tinereţea ta! Am vrea să-ţi fim de ajutor şi pe mai departe, o asigură, apropiindu-se de ea. Împiedicînd în acelaşi timp pe acel sau acea care te-a îmbrîncit spre braţele morţii să facă la fel cu alte femei! Şi tu va trebui să ne ajuţi în munca noastră, convingîndu-le pe prietenele tale, făcîndu-le să înţeleagă că întreruperea sarcinii este o crimă ... Copiii trebuie să se nască, să trăiască, să-şi bucure părinţii! Ai citit poate pe faţa tinerelor mame de aici, din spital, fericirea ... Ele te-au privit cu milă, încercînd să te consoleze, crezînd că nu din vina ta ai pierdut copilul!

— Aşa e, recunoscu stins Vasilica.

— Dacă ar fi ştiut adevărul. mamele care îşi strîngeau copilul la piept te-ar fi privit cu ochi neiertători, te-ar fi ocolit ca pe un răufăcător ...

Vasilica plîngea.

Doctorul Radu continuă cu gravitate:

— Pedeapsa acestor femei care cu bună ştiinţă îşi ucid copiii este că mai tîrziu *nu mai pot fi mame!* Şi atunci nu le mai ajung lacrimile să-şi plîngă durerea şi părerea de rău. Dar, din păcate, nu se mai poate îndrepta nimic, în marea majoritate a cazurilor!

Urmă o scurtă tăcere, după care doctorul Radu o întrebă domol:

— Şi crezi, fetiţo, admiţînd că el s-ar fi ţinut de cuvînt, că ar fi fost omeneşte să desparţi un tată de copiii lui, de soţia lui? De soţia lui, căreia, desigur, la timpul potrivit, i-a spus aceleaşi cuvinte ce te-au încîntat, te-au zăpăcit şi pe tine? Ai fi putut fi fericită ştiind că în spatele acestei „fericiri” sînt trei fiinţe care suferă, care plîng din cauza ta?

Vasilica se zbuciuma, cu ochii plini de lacrimi:

— ... îmi spunea că şi el suferă ..., că e nefericit..., că are şi el dreptul la fericire ..., murmură în- tr-un tîrziu.

Doctorul Radu o privea tăcut. Se gîndea cît de uşor se lăsase această fată convinsă, impresionată, modelată de vorbele ieftine ale unui bărbat... Respiră adînc.

„Dar, se întrebă, oare să fie numai Vasilica vinovată? Mama ei, oricît de ocupată ar fi fost, nu se gîndise pare că era datoare să-i îndrume primii paşi în viaţă? Stătuse de vorbă cu ea? Ştiuse să şi-o apropie suficient, să-i fie cea mai bună prietenă, confesoare? înţelesese oare la timp că menirea ei de mamă *nu se încheiase în ziua în care o născuse?* Că era datoare să continue cu grija şi educaţia fiicei sale... ? ... Şi, dacă instinctul matern nu fusese destul de puternic, de abil, *era datoria cadrelor pedagogice să îl suplinească,* să intervină. Trecerea de

la copilărie la adolescenţă se face pe un teren delicat, dificil, atît psihic, cît şi fizic. Dezvoltarea trupului, trans-

• formările copilului trezesc întrebări, nedumeriri . . -

Se aşteaptă răspunsuri, explicaţii. Dacă această perioadă îl găseşte pe copil singur, fără nimeni în jurul lui care să aibă timp de el, de nedumeririle lui, copilul devine tăcut, se izolează, căutînd singur miracolul care să-l lămurească ce se întîmplă cu el. . . Căci se simte speriat de tot ce nu înţelege ... De acest moment critic profită răufăcătorii .. . Aici ar trebui să intervină cadrele pedagogice, care nu se cade să se mărginească la predarea programei analitice, ci au datoria să-i şi educe pe copii, să dăltuiască viitorii oameni, oameni adevăraţi, integri. Profesorii trebuie să fie pentru copii un reazem puternic, de neclintit... Ajutîndu-i să discearnă binele de rău ... Ei, pedagogii, trebuie să-i ajute să judece, să deosebească cele două noţiuni, să opteze pentru bine... De multă înţelepciune au nevoie aceşti „meşteri" de caractere! De multă înţelegere, îngăduinţă, răbdare, în faţa acestui aluat crud, care, de multe ori, se lasă mai greu modelat, şlefuit şi îndreptat... Dar cine ar putea exprima satisfacţia dascălilor atunci cînd văd cum, de sub mîinile lor, de sub mîngîierile sau strunirile lor, din omuleţii de ieri s-au născut – parcă a doua oară – oamenii de azi, co-munişti ... „

— Spune-mi, Vasilica, reluă după un timp, calm, cu blîndeţe, cine ţi-a întrerupt sarcina?

Tînăra se foia neliniştită pe scaun. Şi tăcea.

Doctorul repetă întrebarea cu glas înăsprit:

— Vasilica, cine ţi-a întrerupt sarcina? înţelege, tot va trebui să vorbeşti pînă în cele din urmă, la tribunal!

— La ... tribunal? bîigui ea, speriată.

— Desigur! Faptele acestea acolo duc!

— Şi... la închisoare, murmură ea, tot mai înspăimîntată.

— Ţi-ai ucis copilul! conchise neiertător, sec, doctorul Radu, şi reveni lîngă fereastră, prin care o palidă rază de soare îşi căuta loc.

în încăpere se auzeau doar suspinele scurte ale fetei, care plîngea încet, şi zgomotul uşor al scaunului, pe care ea nu-şi mai găsea locul. După un timp, glasul ei, şovăitor, stins, îndrăzni:

— Domnule doctor ...

— Te ascult, răspunse doctorul Radu, rămînînd mai departe cu privirea pierdută pe fereastră.

— Scăpaţi-mă măcar de bătaie, se rugă plîngînd Vasilica.

— Te-a bătut cineva? se întoarse revoltat doctorul Radu.

Fata dădu afirmativ din cap.

— înainte de ..., precizâ cu greutate. Că eu mă temeam de cuţit... şi. n-am vrut... , dar el.. .

— Cine e? insistă doctorul.

Adunîndu-şi cu greu cuvintele, speriată de cele ce ar mai putea urma, Vasilica se hotărî totuşi să vorbească, să spună tot.

Doctorul acesta care o scăpase de la moarte părea un om bun... Se făcea să se încreadă în el. Ce-o fi o fi! Mai rău decît a fost nu putea fi! Aşa că . . .

— Pe mine ..., fiindcă e mai ieftin ..., m-a lucrat fiică-sa, începu timid Vasilica, neridicîndu-şi privirea din pămînt.

— „Te-a lucrat”! Bine spus! izbucni înfundat doctorul.

Făcu nervos cîţiva paşi prin încăpere, amintindu-şi cum fusese adusă în noaptea aceea de maşina *Salvării.*

— Cum o cheamă? întrebă, precipitat.

— Lucreţia lui Dîcu ... Maică-sa ... e Doamna Victoria Totoi.

Doctorul Radu se întoarse la birou. îşi notă în agendă

cele două nume.

în scurta tăcere care urmă îşi alcătui un plan, diferit de cel pe care îl gîndise dimineaţa. Se adresă fetei cu glas liniştit:

— Mîine ţi se va face ieşirea. Vei pleca aşa cum ai venit, cu maşina *Salvării.* Şi..., pentru că mîine e sîmbătă, socoti doctorul Radu, voi veni şi eu la Tîncăbeşti. Pînă nu sosesc eu nu vorbeşti cu nimeni nimic! Ne-am înţeles?

— Da, domnule doctor, încuviinţă Vasilica. Dar ...

— Fii liniştită, vom căuta să facem cum e mai bine! mai spuse doctorul, mergînd cu ea pînă la uşă.

Se întoarse apoi încet şi se aşează în fotoliul de lîngă birou. îşi aprinse o ţigară.

,,A cîta oare pe ziua de azi? se întrebă. Ce bună ar fi fost şi o cafea acum”,

— Să mergem deci la tovarăşul Bumbici!

Deschise portiera din faţă, poftindu-l în maşină pe şeful postului de miliţie din localitate. Vasilicăi îi deschise portiera din spate.

Se strecurară încet, cu multă grijă, printre copiii ce înţeseau drumul, asurzindu-i cu ţipetele de încîntare cu care întîmpinară maşina.

La poarta unei case – mai răsărită între celelalte – opriră. Cei doi bărbaţi coborîră. Vasilica se făcu mică de tot. Deschizînd portiera, doctorul Radu îi ceru:

— Haide, Vasilica, trebuie să vii cu noi.

Şeful de post o luă înainte. Clinele dădu de veste gazdelor că în curte intraseră oameni străini. O femeie plinuţă le deschise grăbită uşa.

Cînd dădu cu ochii de Vasilica, alături de şeful de post şi de un bărbat înalt, necunoscut, un fior rece i se strecură în suflet. îngăimă încurcată cîteva cuvinte, poftin- du-i în casă.

Răspunzîndu-i la bineţe, aceştia intrară în locuinţa cu odăi frumos' mobilate. De-a lungul pereţilor atîrnau nişte tapete subţiri, „păretari” lucraţi în motive naţionale. Cu aceeaşi lucrătură în cruce era făcută faţa de masă, bordisită cu ciucuri grei, pufoşi. Pe peretele din faţa uşii ce da în cameră se afla un tablou cu ramă groasă, aurie. O reproducere în cărbune – probabil după o fotografie mică –, obicei împămîntenit pe aici: stăpînii casei, în ziua cununiei: mire şi mireasă cu cincisprezece- şaisprezece ani în urmă!

„Artistul” care prelucrase fotografia avusese grijă să împodobească mireasa cu voal alb, cercei, flori de lămîiţă, chiar dacă pe atunci ea nu avusese toate acestea.

Mirele, ţanţoş, în cămaşă cu guler tare şi cu papion, îşi lipea drăgăstos tîmpla de obrazul miresei. .. Atunci... !

Pe uşa ce clădea în curte năvăliră doi copii, ce se ascunseră ruşinoşi în spatele mamei. Două perechi de ochi miraţi, iscoditori. Copiii soţilor Bumbici.

Aşa cum presupusese doctorul Radu, între treisprezece şi cincisprezece ani. Fata, mai răsăritä, mai vioaie. Băiatul, mai mic, se făcu nevăzut după maică-sa.

„Colegi de şcoală ai Vasilicăi, poate”, gîndi doctorul Radu.

— Cu tovarăşul Bumbici am avea treabă, începu şeful postului de miliţie.

— To’ma’ se sculă, îl scuză nevasta lui. Mă duc să-i spui că-l căutaţi.

Se întoarse să plece în camera alăturată, dar pe uşă intrase deja Bumbici. Doctorul Radu îl privi cu nerăbdare. Era un bărbat înalt, zdravăn, cu umeri puternici, lăţi. Mişcările mari, gesturile lui largi trădau omul fudul, sigur de el, ce putea merge cu obrăznicia pînă la violenţă. Se trăda în el omul obişnuit să mănînce bine, să trăiască bine. Tip sanguin, cu obrajii rumeni, buzele pline, cărnoase. Pungile de sub ochi îi mărturiseau slăbiciunea în faţa „sticluţei”. Purta un costum de stofă cafenie, încă nou, al cărui nasture – singurul încheiat din cei trei – povestea că stăpînul lui se împlinise binişor de cînd îl încheiase prima oară ... Bumbici se ştia şi se simţea tare. Stăpîn pe el. Şi pe ai lui. Şi pe orice credea el că poate şi se cade să fie al lui!

Lucirea din ochii-i sticloşi cînd îi descoperi pe şeful de post şi pe Vasilica, pe care el o ştia la spital, îi aminti doctorului Radu de căutătura încolţită a lupului, căruia primul glonte ce îl lovise nu îi răpusese şi suflarea.

Buzele pline ale lui Bumbici se încreţiră nervos. îşi regăsi însă iute zîmbetul şi cu multă jovialitate se adresă oaspeţilor neaşteptaţi:

— Bine aţi venit la noi! Poftiţi şi luaţi loc! Cu ce vă putem fi de folos?

Crispările din colţul buzelor, care îşi făceau loc printre zîmbetele „comandate”, îi dezvăluiau teama ce i-o insuflau aceşti trei oameni, care, cu siguranţă, nu-i puteau aduce veşti bune. Făcu un semn nevesti-sii să aducă „ceva pe masă”.

încerca să cîştige timp, pentru a-şi putea alcătui un plan de apărare. Fiindcă simţea că *acum* numai asta ar

mai putea face: să se apere! Să nege! Să mintă! Să nu recunoască nimic! Dar ... cum?

„Vom vedea”, gindi, cu insolenţa omului care trece peste orice.

— Marcelo, ia adu-ne nişte ţuică şi cile ceva lingă ea! Să ne aşezăm în jurul mesei! Aşa ne vine mai la îndemînă să stăm de vorbă!

Doctorul Radu rămase neclintit. Şeful postului de miliţie îşi drese glasul şi începu cu vădită reţinere:

— Tovarăşe Bumbici, trebuie să-ţi aduc la cunoştinţă . ..

Doctorul Radu îl întrerupse:

— Ar fi de dorit să plece copiii... la joacă. Avem de vorbit doar cu părinţii.

— Hai, lăsaţi-ne, copii! Petrică, Ionela, ieşi ţi în curte! îi îndemnă femeia, care nu apucase încă să urmeze îndemnul soţului.

Copiii salutară şi părăsiră odaia.

Cu aceeaşi gravitate, şeful de post continuă:

— Tovarăşe Bumbici, ar fi mai bine dacă ai veni dumneata la mine, la post...

Brusc, pe faţa lui Bumbici, zîmbetul se transformă în rînjet. Pricepu ce însemna invitaţia aceasta. în sinea lui nu admitea să nu poată ieşi din neplăcuta situaţie.

Deşi crispat, Bumbici îşi regăsi pînă la urmă zîmbetul, zîmbetul lui, şi privi spre cei doi bărbaţi mirat, bravînd „surpriza”, ca omul ce se ştia „nepătat”.

— De bună seamă! Viu, de ce să nu viu?! Vom lămuri acolo lucrurile! spuse aparent liniştit.

— Lucrurile sînt clare! Nu mai trebuie lămurite! Cei în drept vor lua doar măsurile cuvenite! precizã doctorul Radu. Soţiei dumitale ar fi bine să-i spui, să ştie, că o bucată de vreme nu te vei mai întoarce acasă!

— Ştiu .. . ştiam ... că odată se va întîmpla şi asta ..., murmură femeia cu glasul stins, coborîndu-şi privirea înlăcrimată în podea.

— Ce ştiai? strigă Bumbici, scuturîndu-i cu violenţă braţul. Ce ştiai? o mai zgîlţîi el încă o dată, la fel de puternic.

— Pasămite, interveni liniştit doctorul Radu, ştia că toate se plătesc în lumea asta!

Un zîmbet slab licări brusc în ochii lui Bumbici.

„Ei... chiar şi aşa ... ne-om înţelege ...”, gîndi.

Se agăţă de cuvintele doctorului, răstălmăcindu-le, şi găsi în ele *o* iluzorie portiţă de scăpare. Cu mai multă încredere în „iscusinţa” lui, îi pofti pe cei doi bărbaţi s-o ia înainte.

— După dumneavoastră! După .. .!

întorcîndu-se spre nevastă-sa, ai cărei ochi se umpluseră de lacrimi, îi spuse cu glasul potolit, scăzut:

— Cu plînsul... lasă... nu te grăbi încă! Vezi mai bine ... de trimite la *Post. ..* ceva ...

Odată urcaţi în maşină, Bumbici constată cu neplăcere că nu se îndreptau de fapt spre postul de miliţie, ci o luară spre dreapta, oprindu-se în faţa casei Lucreţiei lui Dîcu. Casă nouă, ca majoritatea celor din comună, zugrăvită într-o culoare vernil, stropită cu micaşist. Zugrăveală ce părea încă proaspătă. Gardul, ca şi al vecinilor, era construit din plăci de beton prelucrat, frumos ornamentat.

Aproape toate casele ridicate în ultima vreme aveau aceeaşi arhitectură, aceeaşi împărţire a camerelor, aceeaşi mică verandă închisă cu geamuri de sticlă, aceeaşi intrare. Casele păreau încăpătoare, luminoase, cu geamuri mari, cochete, cu nelipsita grădiniţă de flori din faţa intrării. Stîlpii electrici izgoniseră de mult lămpile de petrol, iar antenele de televizor se instalaseră aproape pe fiecare acoperiş.

Clădirile îngrijite, curate, dovedeau că spiritul gospodăresc era ţinut la loc de cinste în comună.

Era sîmbătă după-amiază. Numai copiii se fugăreau prin curte. Două femei şi un bărbat şedeau pe banca din veranda casei.

Oprirea în faţa casei lor a unei maşini cu număr de Bucureşti, din care coborîră Bumbici, şeful de post, Vasilica şi un bărbat străin, necunoscut, îi nelinişti.

Bărbatul, om cam la patruzeci de ani, îndesat, cu faţa oacheşă, mustăţile tunse scurt, cînd îi văzu pe noii veniţi îndreptîndu-se spre poartă, se ridică de pe bancă să-i întîmpine.

— Bună ziua, spuse el, coborînd cele patru trepte din faţa intrării în casă. Poftiţi! Poftiţi, intraţi! Ce veste-poveste vă aduce la noi?

— Bună ziua, îi răspunseră la bineţe noii sosiţi.

— Păi ... să intrăm. în casă, fu de părere şeful de post. Om vorbi şi-ţi afla, urmă el enigmatic.

— Cu plăcere! Poftiţi, intraţi! îi îmbie iarăşi gazda, deşi nu se aştepta la nimic plăcut dintr-o asemenea vizită.

Urcară treptele şi intrară în casă. Cele două femei, una ceva mai în vîrstă, îi urmară.

,.Victoria Totoi, gîndi doctorul. Iar cea mai tînără, desigur, fiică-sa! «Specialistele!»", se încruntă involuntar.

Cei trei copii, cam între cinci şi nouă ani, se strecurară în fugă în spatele femeilor.

— Luaţi copiii şi treceţi dincolo! Lăsaţi-ne singuri, li se adresă femeilor, bărbatul. Avem de vorbit, mai spuse el, arătînd cu mîna către oaspeţi.

— Nu, interveni doctorul Radu. Dimpotrivă! „Doamnele" trebuie să rămînă cu noi!

Apoi, mîngîind uşor creştetul celui mai mic dintre copii, îl întrebă cu vorba domoală:

— Ţie, mărunţelule, cum îţi zice?

— Şte-fan! silabisi copilul cu importanţă.

— Frumos nume ai! Ia, prinde-ţi tu fraţii de mînă şi zbughiţi-o-n ogradă, ca să mai trageţi un rînd de joacă! îi îndemnă.

— Bine! încuviinţă apăsat micuţul şi, îneîntat de misiunea ce i se încredinţase, se conformă întocmai.

După ce ieşiră copiii, gazdele îi poftiră pe cei veniţi în camera alăturată, îndemnîndu-i să se aşeze în jurul mesei.

„Frumos şi vechi obicei, gîndi doctorul Radu. Nepotrivit însă în situaţia aceasta".

Mulţumi pentru omenia deprinderii moştenite, dar nu se aşează nici măcar pe scaun.

Lucreţia lui Dîcu rămase plăcut surprinsă de blîndeţea vorbelor cu care acest bărbat străin i se adresase copilului. întrezări posibilă o blîndeţe asemănătoare şi în legătură cu „problema ocupaţiei" ei. Căci, de bună seamă, numai în legătură cu „specialitatea" ei – a ei şi a mai- că-sii – avea loc această „vizită".

Schiţă intenţia de a pleca spre a aduce ceva pe masă, dar doctorul Radu o opri:

— Rămîi te rog, tovarăşă Lucreţia. Vom începe chiar cu dumneata!

— Cu mine? întrebă ea cu un uşor tremur în glas.

— Da, cu dumneata. Şi te sfătuiesc – în interesul

dumitale în primul rînd – să nu negi fapte pe care *nu în faţa mea* va trebui să le recunoşti. Există foruri competente, superioare, care te vor ancheta. Eu îţi cer, atît dumitale, cît şi mamei dumitale, să aduceţi şi să predaţi tovarăşului şef de post toate „instrumentele” cu care efectuaţi întreruperile de sarcină.

Cîteva clipe de tăcere le făcură pe amîndouă să creadă că minciuna nu le va fi de folos. Totuşi...

— Da’ eu ... noi... nu făceam nimic . .. nimănui.. . Le dădeam ... doar sfaturi... fierturi..., încercă bă- trîna să se disculpe, crezînd că ar putea scăpa astfel.

— Să nu facem risipă de timp zadarnic! Aduceţi obiectele acelea! Toate! rosti categoric doctorul Radu.

Femeile, speriate, ieşiră pe uşă.

Soţul Lucreţiei încercă timid:

— Tovarăşe judecător ...

— Doctor! îi tăie vorba doctorul Radu.

— Tovarăşe doctor . . .

„Deci nu e nici măcar judecător ..., atunci să încercăm cu mai mult curaj”, gîndi repede şi începu mai îndrăzneţ:

— Tovarăşe doctor,... n-o luaţi aşa tare . .. Ştiţi dumneavoastră,... la noi... nu e ca la dumneavoastră la oraş... Ştiţi cum e la ţară.. . femeile se mai ajută între ele ... aşa-s femeile ... cum pot... cît ştiu ...

Doctorul Radu nici nu se clintea.

„Greu de înţeles cu doctorul ăsta”, gîndi omul.

— Eu ... unul... n-am ştiut... că este un lucru .. . chiar atît.*.. de grav..., căută pînă la urmă să se dezvinovăţească.

Privirea aspră pe care i-o întoarse doctorul Radu îl grăbi să mai încerce să se apere.

— Eu ... de dimineaţă sînt pe cîmp ... la lucru ... nu prea ştiu ... cu ce se îndeletniceşte nevastă-mea ...

— Ştie tot satul! Şi încă vreo cîteva sate din jur! îi curmă doctorul vorbele, dispreţuitor. Amîndouă „lucrează” aici, în casă!

Bărbatul Lucreţioi tăcu. înţelese că nu mai era nimic de făcut.

între timp cele două femei se întoarseră, purtînd fiecare cîte o cutie în braţe.

„Fiecare dispune de «trusă medicală personală».

Meşteşugul a fost transmis din mamă în fiică”, constată în gînd doctorul Radu.

— Răsturnaţi cutiile pe masă! le spuse şi apoi se adresă şefului de post: Dumneavoastră notaţi tot ce vă predau! Completaţi procesul-verbal în două exemplare. Unul va rămîne la mine.

îngrozit la vederea „uneltelor” folosite de aceste femei, încerca o identificare, căutînd o nomenclatură pentru feluritele andrele, fusuri, croşete imense, cîrlige etc . ..

„Nimeni n-ar bănui, gîndi involuntar, că mîinile acestor femei, în loc să legene copii, să-i mîngîie, săvîrşeau adevărate măceluri. .. Au nenorocit, au distrus sănătatea atîtor femei!” . ..

Privi pe fereastra ce da în curte. Ar fi vrut să-şi poată potoli astfel unda de mînie, ce simţea că-l năpădeşte. Respiră adînc, supraveghindu-şi ritmul răsuflării, îşi rătăci privirile prin curte, unde se legăna un cîrd de raţe şi se fugăreau nişte puicuţe. în fundul curţii, într-o baltă scăzută, se bălăcea un porc.

Fără să se întoarcă de la fereastră, doctorul spuse:

— De Anul Nou... porcul va fi numai bun de tăiat!

— Da-a-a-a! încuviinţă bărbatul mustăcios. Va ajunge sigur de o sută şaptezeci—o sută nouăzeci de kilograme.

— îl va înjunghia soacra ... sau nevasta dumitale.. .?

— Vai de sufletul nostru! se lepădă înfiorată de acest gînd Lucreţia. Cum să-l putem înjunghia noi?

— De ce să *nu puteţi?* întrebă aparent liniştit doctorul, privind în continuare în curte.

Doar mîinile aduse la spate, ale căror degete se încleştau nervos, îi trădau revolta.

— Dumnezeule mare! se închina femeia. Asta-i treabă de măcelar! Cum o să putem înfige jungherul în carnea bietului animal?

— Dar în carnea femeilor puteţi? în trup omenesc cum *înfigeţi* fiarele acestea, măcelărindu-1? tună vocea doctorului Radu, care se întoarse furios spre ele.

Vorbele lui plesniră pereţii camerei, biciuind urechile vinovatilor cu acuzarea tăioasă ce le-o azvîrlise.

„Va trebui să luptăm – gîndi doctorul – ca toţi oamenii să-şi formeze acel simţ, acea conştiinţă socială şi, odată cu ea, simţămîntul datoriei împlinite. înţelegerea

obligativităţii ei! Pînă atunci... să îndreptăm ce se mai poate îndrepta”.

— Preluaţi toate ... obiectele acestea ..., i se adresă şefului de post, şi le predaţi cu proces-verbal judecătoriei din raza teritorială în care s-au comis întreruperile de sarcină. Comuna dumneavoastră tine de Judecătoria din Buftea.

— întocmai! întări şeful postului de miliţie.

Nu ai dreptul să hotărăşti dumneata aşa ceva! ripostă, revoltat, Bumbici.

— Cine ne învinuieşte pe noi? săriră şi femeile.

— Ce mărturii aveţi împotriva noastră?

— Ce, trebuie să răspund eu pentru... tîrfa asta?! se mînie Bumbici. A întins-o tot satul!

— Minţi! Minţi! Am fost fată mare pînă m-ai siluit tu! strigă Vasilica, izbucnind în plîns. De ce mă năpăstuiesti şi în fata oamenilor ăstora? Nu m-ai- nenorocit îndeajuns?

— Destul! interveni energic doctorul. Aveţi răbdare pînă ce procesul va fi judecat şi veţi afla din hotărîrea tribunalului ce vină aveţi, precum şi ce dovezi există împotriva fiecăruia dintre dumneavoastră.

— Putem pleca? întrebă şeful de ppst, privind spre doctorul Radu.

Bumbici rumega în gînd felurite planuri de „acţiune”. Nu putea accepta în ruptul capului această „încheiere”. Trebuia să mai încerce! *Trebuia!* Se apropie de doctorul Radu şi, încet, îi strecură la ureche:

— Tovarăşe doctor ..., spuneaţi parcă mai înainte . . că . .. totul se ... *plăteşte ...* în lumea asta . .. Eu aş *plăti. .. oricît!*

Doctorul Radu ridică privirea spre el.

Era şi dispreţ, şi milă în privirea lui. Dar mai ales dezgust.

în mintea lui Bumbici toţi oamenii erau mîrşavi, ticăloşi ca şi el. Supuşi unui mare şi singur stăpîn: Banul! Cu care se poate deschide orice uşă. în faţa căruia sc rup toate lanţurile! Pentru el nu existau corectitudinea, cinstea ...

Faptul că încerca acum să „ungă osia” era încă o dovadă că nu înţelegea nimic din suflul înnoitor ce cuprin-

sese mintea omului nou, de azi.

„E mai bine' aşa, gîndi doctorul, chiar pentru copiii lui! Sigur, vor avea învăţăminte de tras din greşelile tatălui”.

îl privi un timp fără să-i răspundă. Apoi îl întrebă:

— Crezi că-ţi mai lipsesc vreo cîteva aliniate din vreun alt articol al Codului Penal? Ţi se pare prea mică pedeapsa pe care ai dobîndit-o pînă acum? ... Să plecăm! se adresă apoi şefului de post.

Rămas numai cu Vasilica, doctorul Radu se îndreptă cu maşina spre casa acesteia. Neliniştită, fata îşi frămînta mîinile.

— Şi . .. cu mine... Cu mine ce va fi? îl întrebă pînă la urmă.

Doctorul, care în după-amiaza aceea trăise cîteva ceasuri într-o tensiune apropiată aceleia din sălile de operaţii, se simţea obosit. Găsi totuşi rezerva de linişte cu care să împrăştie spaima de care era stăpînită Vasilica:

— Mi se pare că ţi-am mai spus o dată că ai un aliat puternic, un prieten bun... Şi fiindcă fata ridică privirea plînsă, nedumerită spre el, continuă: Tinereţea ta! Deşi te-ai purtat rău cu ea, te iartă ... Şi, în loc să tc ţină pedepsită lingă ceilalţi, te va duce într-un loc de unde, la reîntoarcere, vei stăpîni şi o meserie.

— La ... casa de corecţie?

— Da! Ce-ai vrea să înveţi? Te-ai gîndit?

— Eu? ... da . .. cred ... Croitoria!

— Totul depinde de tine! De purtarea ta. De felul cum vei dovedi şi-ţi vei convinge superiorii, meşterii de acolo, că-ţi recunoşti greşeala. Şi că, deşi ai greşit, eşti o fată bună, care meriţi încrederea oamenilor.

Vasilica izbucni în plîns.

— Domnule doctor,.. . sînteţi un om foarte bun! Cum să vă mulţumesc pentru tot ce-aţi făcut pentru mine? îngînă printre lacrimi şi, aplecîndu-se, încercă să-i sărute mîna doctorului.

Doctorul îşi retrase grăbit mîna.

— Dar, dacă vrei să-mi faci cu adevărat o bucurie, după ce te vei căsători cu un băiat bun, da, da, *te vei căsători* – repetă el, deoarece Vasilica scuturase capul,

negînd acest lucru –, să vii cu soţul tău pe la mine, pe la spital, cînd veţi avea primul copil. Ne-am înţeles?

— O să vin. .., o să venim ..., precizã ea cu o umbră de lumină în ochi.

Cînd văzu maşina oprită în faţa casei, mama Vasilicăi se grăbi să le iasă în întîmpinare. Vasilica coborî.

— Ai grijă de fată, o sfătui doctorul cu blîndeţe pe mamă. Are multă nevoie de ajutorul dumitale acum!

— Vă făgăduiesc că o să am, domnule doctor! îl asigură femeia, plîngînd. Vă mulţumim frumos, mai adăugă. Dumnezeu să vă răsplătească!

— Rămîneţi cu bine! le spuse doctorul, şi plecă.

Casele începuseră să se piardă în întunericul nopţii. Aprinse farurile şi porni spre Bucureşti.

Dar despre toate acestea Silvia nu ştia nimic!

Maşina se opri.

Silvia se trezi din amintiri. Cîteva secunde îi fu greu să stabilească unde se afla. Auzind glasul Liei şi al lui Adrian, se dezmetici. Se găsea în drum spre casă, după masa sărbătorească de la restaurant, oferită de doctorul Radu.

— Bravo, doctore! Ne-ai adus repede şi bine! exclamă Adrian.

— Mulţumesc, Dan! Abia aştept să mă culc! spuse Lia, abia înăbuşindu-şi un căscat, în timp ce cobora. Sînt şi puţin ameţită!

— Somn uşor, la revedere! îşi luară Silvia şi Dan rămas bun de la ei.

în timp ce intrară în casă, Lia îşi întrebă soţul:

— Crezi că o duce la ea sau la el acasă?

Adrian îi aruncă o privire plictisită.

— Şi tu crezi că ... ?

— Eu cred că o duce la el! îl asigură Lia.

— Somnul nu va fi mai dulce sau mai puţin dulce în funcţie de adresa la care va dormi Silvia în noaptea aceasta! remarcă, obosit, Adrian.

— în fond ai dreptate! Parcă mai are vreo importanţă „adresa”! De dormit, mă îndoiesc însă că vor dormi! adăugă cu haz, dar fără maliţiozitate Lia. De fapt, ce

este între ei? se interesă curioasă.

— Nu ştiu, dragă! răspunse plictisit Adrian şi intră în baie.

Lia îl urmă,, aşteptînd răspunsul la întrebare.

— Nu ştiu, dragă! repetă Adrian. Simţind însă că nu va scăpa fără răspuns, adăugă: Silvia Sinescu este medicul anestezist cu care operează chirurgul Radu. E bine pregătită şi foarte conştiincioasă. ..

— E şi foarte frumuşică! Dar... altceva? întrebă Lia, la fel de nerăbdătoare.

Adrian îşi cunoştea consoarta. Nu se va lăsa pînă ce nu va „recolta" cîteva „date biografice", cum le spunea ea. Aşa că Adrian, ca să isprăvească mai repede cu această „formalitate", mormăi:

— De fapt, ştiam că Doru Catrinescu ar fi vrut să se însoare cu ea. Aproape doi ani au fost împreună.

— Şi de ce nu s-au căsătorit?

Disperat, Adrian o luă cu blîndeţe:

— Liuţo, ţie nu ţi-e somn?

— Ba da! Dar de ce nu s-au căsătorit?

Văzînd că n-o scoate la capăt, adăugă morocănos:

— Doru spunea, pe jumătate serios, pe jumătate în glumă, că Silvia nu-l vrea! Cît adevăr o fi în gluma asta a lui nu ştiu ...

— De ce să nu-l vrea? Doru e un băiat drăguţ!

— Nu de preferinţele *tale* vorbeam, draga mea! Ci de ale Silviei!

— Şi?

— Cum şi?

— Şi... mai departe?

— Şi... de cîteva luni nu-i mai văd împreună! Mi-amintesc parcă..., dar se opri blestemîndu-şi vorbele de care va agăţa Lia o altă întrebare.

— Ei, ce-ţi aminteşti? nu-l iertă Lia.

— Nimic! La ora asta nu-mi amintesc nici ce zi e mîine!

— Duminică! îl ajută ea repede, ca să nu piardă timpul. Şi, fiindcă Adrian începu să se încrunte, Lia îl rugă: Hai, te roagă Liuţa ta ... E ultima întrebare: Ce-ţi aminteşti?

— Că de la o vreme l-am văzut cam des în tovără- . şia altei doctoriţe, răspunse plictisit Adrian.

— Cu cine? ,

— Gata! Ai spus că a fost ultima întrebare!

— Dar asta ţine tot de ultima întrebare, insistă Lia.

— Poftim: cu Rodica Manea! Şi acum gata, mă duc să mă culc! anunţă hotărît şi, vîrîndu-se în pat, îşi trase plapuma peste cap.

— Ah, bărbaţii ăştia! dădu din cap Lia în semn de dezaprobare pentru preferinţele doctorului Catrinescu şi fugi apoi repede în pat, lingă Adrian, iscodindu-l însă în continuare: Şi Silvia cu cine e? Ei, nu te mai preface că dormi!

Dar de la Adrian nu mai scoase nici un cuvînt.

Lia era şi ea obosită. Adormi, compătimind-o pe Silvia.

— Şi acum, spuse doctorul Radu în timp ce întorcea maşina, spre Piaţa Chibrit!

Silvia se miră în sinea sa că el nu îi uitase adresa, dar se lăsă legănată de sunetul surd al motorului, de balansul aproape nesimţit al maşinii, cufundîndu-se în tăcere.

— Ţi-e rău? se impacientă Dan la un moment dat.

— Nu, mi-e bine! şopti Silvia.

Maşina se strecura uşor prin cartierul acesta care abia îşi zidea actul de naştere. După un timp, Dan. rupse din nou tăcerea:

— Peste cîţiva ani nu vom mai recunoaşte locurile acestea. E un şantier imens! Va fi un adevărat oraş!

într-adevăr. Peste tot, unde vedeai cu ochii, construcţii noi, unele terminate, altele în lucru.

— Cînd totul va fi gata ..., vorbi Silvia.

— Poate vei locui chiar într-unul din blocurile astea ...

— Nu! Asta nu cred!

— De ce?

Silvia nu-i răspunse. Simţi că Dan întorsese capul spre ea şi o privea, aşteptîndu-i răspunsul care nu mai venea.

în curînd, Silvia recunoscu străzile cartierului în care se născuse şi care îi era atît de drag. Ori de cîte ori îl părăsea, în concedii, i se făcea dor de el. îi erau dragi şi zidurile noi, care crescuseră împreună cu ea. Viaţa lor era şi viata ei.

O smuci tură uşoară a maşinii o smulse din gînduri.

— Am ajuns! spuse Dan.

— Da-a-a .. . , am ajuns! murmură Silvia.

Dan coborî din maşină şi trecu repede să o ajute şi pe ea să coboare.

— Ştii... de ce ţi-am spus că nu voi locui în blocurile acelea? reluă Silvia discuţia.

Dan ridică sprîncenele a nedumerire.

— Pentru că, precizează Silvia, micul apartament în care locuiesc acum, este proprietatea mea!

— Aaaa, felicitări! Calităţilor dumitale pe care le ştiam le voi mai adăuga una, pe care n-o ştiam!

De data asta mirarea se aşternu pe faţa Silviei.

— Care? se interesă ea.

— Aceea de proprietar de bunuri pămîntene! o lămuri el glumind.

Rîseră amîndoi.

— Da, sînt de trei luni „proprietar”! Şi încă n-am băut pentru această nouă „calitate” a mea!

Mai încet, mai cu teamă că ar putea fi refuzată, Silvia continuă:

— Nu vrei să-mi vizitezi apartamentul, să ciocnim un pahar pentru acest lucru?

Dan nu se aştepta la o invitaţie. îşi aminti de dimineaţa de la spital, de acum... da, era mult de atunci, parcă ... de anul trecut. Privi mina întinsă care îl îndemna să intre în bloc. Observă în palma Silviei o linie subţire, care-i aminti de micul accident din excursia de astă-vară. îi luă mina şi, privind-o atent, îşi aminti că după mica intervenţie au avut un schimb de cuvinte în care Silvia nu se sfiise să-i pomenească de dragostea ce i-o purta. Nici pînă atunci, nici de atunci încolo, deşi la spital se vedeau aproape zilnic – opera tot cu ea ca medic anestezist –, nimic din atitudinea, din comportarea ei nu ar fi dat de bănuit că între ei ar putea exista şi alt fel de discuţii decît strict profesionale. îi dădu însă alt răspuns decît cel aşteptat de ea:

— Oare cum ar tălmăci un chiromancier linia subţire din această palmă frumoasă? Sau poate aş fi mai indicat eu să-i spun ce trăsături de caracter am descoperit în dimineaţa cînd am încrustat aici această linie?

Silvia, care nu se gîndea să accepte un refuz din partea lui, continuă şăgalnic, arătînd spre uşa blocului:

— Cred că ar observa că linia aceasta seamănă cu o

săgeată, care indică direcţia: ,.înspre acolo”!

Ridică apoi ochii mari, albaştri, spre el, ca şi cum i-ar fi putut transmite astfel dorinţa, voinţa sa fermă.

Dan o privi atent. Frumoasă, inteligentă, apreciată ca medic, curtată ca femeie. Oare ajunsă în braţele lui, pe care le aştepta, le dorea, nu va căuta apoi alte îmbrăţişări? Sau poate greşea judeeînd-o astfel...

îi întoarse palma şi-i cercetă ceasul.

— Unu şi un sfert, rosti Silvia în locul lui.

— Nu e tîrziu? întrebă.

— E devreme, răspunse ea, zîmbind.

Dan rîse încet, îi sărută cicatricea din palmă şi se întoarse să închidă maşina.

„De ce se stricase oare prietenia dintre Doru şi Silvia? gîndi fără voie. Oare nu cumva Silvia urmăreşte să-i stîrnească lui Doru gelozia cu ajutorul meu?”

Gîndul acesta îl indispuse. Prezenţa Silviei era însă prea copleşitoare pentru el. Nu avea puterea să o refuze. Intrară în bloc. Liftul îi conduse la etajul al şaselea.

Silvia îşi simţea inima în piept bătîndu-i zgomotos. Nu-i putea înăbuşi, deşi ar fi vrut, zbaterea. Niciodată nu i se păruse cabina mai mică, mai neîncăpătoare! Ar fi vrut să spună ceva, să nu-şi mai audă bătăile inimii, dar îi era teamă de tremurul penibil al glasului. Abia aşteptase oprirea liftului, să poată ieşi cît mai repede pe culoar, unde inima nu i se mai putea auzi atît de puternic. Căută cheile, deschise uşa şi se întoarse spre Dan să-l poftească în apartament.

— Ai consultat vreodată un cardiolog? o întrebă el cu seriozitate.

—s Nu, dar nu am nimic, răspunse ea, roşind. Adică nu am vreo afecţiune care să pretindă tratamentul unui medic cardiolog.

Dan tăcu. Silvia deschise larg uşa.

— Fii binevenit în casa mea! îi ură veselă.

Dan păşi în vestiar, de unde îl priveau drept în faţă ochii negri şi miraţi ai ţărăncuţei cu basma roşie a lui Grigorescu. O reproducere după „Cap de fetiţă”.

— Inspirată idee să-l aşezi la intrare, observă Dan. Silvia deschise usa următoare şi intrară într-un salonaş. Plăcut surprins, Dan exclamă:

— Foarte frumos! Şi uşa aceea undo duce?

— în dormitor, răspunse Silvia, deschizînd-o şi lă-

sînd-o astfel. După dormitor e baia. Uşa aceea din stînga salonaşului dă în bucătărie... Urmează cămara, o boxă, un oficiu, care ar putea fi şi cameră de serviciu ...

— într-adevăr, proprietatea, ca şi proprietara, trebuie sărbătorite! Ai cu ce te mîndri: e foarte spaţios! Fantezia dumitale i-a dat multă prospeţime, mult bun gust. De fapt, aşa mi-aş fi imaginat cuibul dumitale!

Silvia înclină tulburată din cap, în semn de mulţumire.

— Te rog instalează-te comod, „ca la mine acasă”! într-un fotoliu sau pe canapea, unde vrei, îl invită, încă emoţionată. Pînă aduc paharele şi „Cotnariul”! Optezi pentru el sau ...

— Desigur, îţi împărtăşesc preferinţa!

Silvia scoase din frigider o sticlă cu vin şi spuse cu importanţă:

— Să ştii că peste vechimea lui din cramă mai trebuie adăugat anul de cînd se află la mine în frigider! ...
După o masă aşa bogată ca aceea- de la care venim, continuă, în timp ce aşeza paharele, nu cred că ar fi cazul să meii ofer ceva ...

— Nu, nu! Pentru mine în nici un caz! sări Dan, aproape speriat de o asemenea idee.

— Poate nişte alune..., propuse totuşi Silvia şi plecă în bucătărie, de unde aduse o cupă cu alune prăjite şi un tirbuşon, pe care i-l întinse lui Dan.

— Şi acum, domnule doctor, o „incizie” şi „extrageţi” dopul, zise rîzînd. Oare şi în alte încăperi decît în sala de operaţie continuaţi să fiţi „specialist”?

— Şi cine mi-ar aprecia eventuala dovadă de „specialist”? întrebă rîzînd Dan. Deocamdată, mărturisi repede, privind băutura aurie, uleioasă, al cărei buchet începuse să se răspîndească în încăpere, încep să mă tem de el!

Ridică paharul, aspiră parfumul vinului şi zîmbind întrebă spre paharul plin:

— De partea cui eşti? Eu îţi recunosc puterea! Nu mă obliga să-mi dovedesc slăbiciunea!

Ca şi cum ar fi auzit glasul vinului, dacă acesta ar fi putut vorbi, Dan continuă:

— Bineee! Să vedem: care pe care!

Silvia rîdea în hohote de această „discuţie” imaginară. Ridicînd paharul, îl întrebă:

— închinăm pentru casă?
— Pentru casă şi stăpîna ei!
— Pînă la fund! ceru Silvia.
Băură amîndoi.
— S-o stăpîneşti sănătoasă, ani îndelungaţi!
Se aşezară în fotoliile din jurul măsuţei. Silvia începu să'vorbească:
— Casa aceasta are povestea ei, trecutul ei, copilăria ei. Tatăl meu a murit cînd eu aveam numai doi ani. Mama l-a iubit mult. Abia cînd am crescut, mi-am dat seama cit de scumpă i-a fost amintirea ... Eforturile pe care le-a făcut pentru a răzbi în viaţă cu un copil mic nu i le-am putut niciodată răscumpăra! Asta nu sîntem în stare noi, copiii! Singura ei bucurie, înainte de a se stinge, a fost cînd şi-a văzut strădaniile încununate cu licenţa mea în medicină. La un an s-a prăpădit!

Urmă o tăcere netulburată de nici unul din ei. Apoi Silvia continuă:

— De mică adunam cu zgîrcenie fiecare bănuţ ce-l primeam de la mama, pentru covrigi. Ori de la prietenele ei, pentru bomboane. îi păstram într-o puşculiţă, pe care am spart-o cînd am intrat în clasa întîi primară şi am pus la C.E.C. cei trei sute cincisprezece lei, pe care îi agonisisem. învăţam bine, dădeam meditaţii colegilor mei slabi, care mă rugau să-i pregătesc. Să le explic şi lor ceea ce „eu înţelegeam atît de repede". Asta o credeau ei! Fiindcă, în realitate, învăţam tot timpul liber, sacrificîndu-mi joaca, plimbările. Eram foarte ambiţioasă. Mai tîrziu am primit şi bursă. La facultate – să nu rîzi – colegelor care se plîngeau că nu au cine să le spele lenjeria, le spuneam că am o spălătoreasă bună şi cinstită. Iar ei îmi aduceau rufele, pe care eu le spălam şi le călcam! Aşa că vezi – zîmbi, respirînd profund – am avut o activitate bogată în facultate. Dar nu-mi neglijam studiile. învăţam pe rupte! Rezultatele s-au văzut la sfîrşitul examenelor, spre marea fericire a mamei. Şi a mea. Cît despre mîinile mole, – spuse ea rîzînd, întorcîndu-le pe o parte şi pe alta – ele n-au păstrat amintiri. Intrată în pîine, am continuat să depun lunar la C.E.C. La douăzeci şi trei de ani, libretul meu a ieşit cîştigător la una din tragerile trimestriale. Peste un an, am achitat avansul pentru construcţia unui apartament, proprietate personală. Acum trei luni am intrat în stăpînirea lui. Întîmplarea a făcut ca, înainte, să fi ocupat o cameră cu chirie, într-o casă vecină – care va fi demolată în curînd. Asa că nici mutarea în casa nouă n-a fost o greutate, încheie Silvia, rîzînd uşor.

Dan îi întinse pachetul de ţigări, oferindu-i una Silviei, care îl surprinsese prin mărturisirea ei. Aşa cum îl mirase şi atunci pe munte, la Cristianul Mare, cu comportarea, curajul, stăpînirea şi seriozitatea do care dăduse dovadă în accidentul acela stupid. în timp ce-i aprindea ţigara, îi privea nările fin arcuite, ce vibrau, aspirînd aerul, mîna frumoasă, îngrijită.

— Da, spuse Dan, ai de ce să fii îneîntată, mulţumită! Ţi-ai cîştigat dreptul de a te numi o fiinţă fericită ...

Silvia ridică privirea spre el, dar o coborî repede şi, rămînînd pe gînduri, murmură:

— Totuşi... nu ai întotdeauna dreptate, domnule doctor. Bunăoară, acum... Apoi pe un alt ton, vesel, schimbînd vorba, îl întrebă: Nu vrei să mai umpli paharele?

— O, iartă-mă, te rog! se scuză el şi se grăbi să-i îndeplinească dorinţa.

— Pentru împlinirea gîndurilor tale! toasta.

— Mulţumesc! Şi pentru ale tale! replică Silvia.

Vinul era bun. O stare plăcută de bine, de mulţumire, îi copleşea. Deveniseră mai comunicativi unul în faţa celuilalt, mai dornici să întrebe, să afle cît mai multe unul despre altul... O tentaţie nevinovată de a se cunoaşte îi stăpînea.

— Se spune că vinul mai bun trebuie băut la începutul chefului. Noi îl bem la... ,»spartul” lui! remarcii Dan.

— Poate doar ţi se pare că e mai bun, îi atrase atenţia Silvia. în orice caz, îţi mulţumesc, eşti amabil, ca întotdeauna. De altfel, amabilitatea este o calitate esenţială a ta... Tare mult aş vrea să te simţi bine aici, la mine, continuă după o scurtă tăcere ... Aş fi foarte fericită! adăugă repede, ca şi cum s-ar fi temut să nu fi spus ceva nelalocul lui.

Se ridică apoi şi porni spre dormitor. Deschise aparatul de radio. Pe programul întîi era „estrada nocturnă”. Potrivi aparatul astfel ca muzica să se audă în surdină şi se reîntoarse în încăpere. Dan fuma liniştit.

— Mă simt bine, fireşte, o asigură el. Am şi toate motivele să mă simt astfel! O amfitrioană perfectă, ambianţă încîntătoare, vin de Cotnari...

— Mă bucur! spuse ea, apropiindu-se.

Dan se ridică spre a privi mai de aproape un tablou de pe perete.

— Un goblen lucrat de mama, îi explică Silvia. Ca şi cel de acolo, arătînd spre un alt tablou. Mai am două în dormitor...

După un timp Dan se îndreptă spre bibliotecă, pe care o cercetă fugar. Pe lîngă volume de medicină, multe, multe cărţi de beletristică. Alese cu grijă şi cu com-

petenţă.

Urmărindu-l îndeaproape, Silvia se trezi spunîndu-şi:

,.Poate nu-l iubesc atît de mult pe cit *cred eu...* Poate nu m-aş simţi toată viaţa atît de bine lîngă el *precum cred eu acum .,*

Dan o descoperi astfel, pe gînduri, şi vru să îi umple din nou paharul, spre a-i mai alunga din tristeţea ce i se aşternuse pe faţă. Silvia îi luă însă încet sticla din mînă şi o aşeză la loc, pe măsuţă, împreună cu propriul său pahar. Cîteva secunde rămase nemişcată, cu privirea pierdută. Dan îi auzea, îi simţea respiraţia. Poate niciodată nu va mai fi atît de aproape de ea ca acum .. . Silvia se apropie şi mai mult de el, lăsîndu-i iniţiativa de a se feri sau a o respinge. încurajată de faptul că Dan nu reacţionă în nici un fel, Silvia îl sărută ea. îi simţi buzele calde, moi, lăsîndu-se cuminţi în voia sărutului ei ... Primul. .. Va fi şi ultimul?... Visa? I se păruse sau Dan o îmbrăţişase cu adevărat, trăgînd-o uşor spre el? ... Totul era vis? ... Silvia îşi reveni treptat din toropeala sărutului. Cu degetele îi mîngîie tîm- plele dragi, îi cuprinse apoi capul în mîini şi îl sărută din nou ...

Ar fi dorit ca Dan să o strîngă lîngă el, să o sărute... Dar el nu schiţă nici un gest. O privea doar drept în ochi... Pătrunzător... Silvia se feri de privirea lui... Se retrase în cele din urmă încet, se aşează în fotoliu, lă- sîndu-şi capul pe spetează, cu ochii închişi.

Oboseala uşoară de peste zi, euforia provocată de faptul că îl ştia pe Dan alături, dar şi de puterea Cotnariului, cu care nu era obişnuită, toate acestea îi dădeau o îndrăzneală încîntătoare, irepetabilă, era convinsă ...

Dan... Singurul bărbat dintre cunoştinţele ei care nu-i făcea curte, care nu încerca să se apropie de ea, care nu o vedea, *nu voia* să o vadă şi ca femeie!

în general o agasau insistenţele bărbaţilor, de care încerca să se elibereze cît mai repede ... Nu era o aven- turieră, nu putea fi...

Pentru Silvia dragostea însemna ceva mult mai mult, mai profund decît voluptatea trupului... Va cunoaşte oare vreodată Dan adevărul despre ea?

— O ţigară? o întrebă brusc Dan şi vocea lui, în liniştea adîncă a încăperii, o făcu să tresară.

Fără să-i răspundă Silvia întinse mina după ţigară. Dan scoase două, le aprinse şi una i-o oferi Silviei.

Fără să deschidă ochii, ea trase adînc din ţigara ce purta încă gustul buzelor lui... Era ca o continuare inefabilă a sărutului, cufundînd-o mai mult în visare.

— Te superi dacă mă las o clipă în voia gindurilor? îl întrebă. Sînt atît de plăcut ostenită.

— lartă-mă, ar fi trebuit să plec! se scuză el, ridicîndu-se în picioare.

— Nu, nu, nu, te rog! se sperie Silvia. Mă simt atît de bine! îl asigură. Sînt..., cred că acum sînt cu' adevărat fericită ...

— Ti-e somn, insistă Dan, pregătindu-se de plecare.

— Nu-i adevărat, îl contrazise Silvia, speriată şi, ridicîndu-se din fotoliu, se apropie de el.

— Bine, bine, mai rămîn, o asigură Dan, în dorinţa de a o linişti. Dar, hai, cuibăreşte-te din nou la locul tău, ca adineauri, îi ceru cu glas rugător. Aşa, spuse apoi mulţumit şi, ajutmd-o să se aşeze în fotoliu, îi coborî într-un gest de delicateţe, cu degetele lui lungi, uşoare, pleoapele.

Se întoarse iar la locul său şi o privi cu admiraţie... Era frumoasă ... Tresări la gîndul că Silvia şi-ar putea îngădui asemenea intimităţi cu alţi bărbaţi. Ar fi dorit ca sărutul pe care îl primise să fi fost un privilegiu exclusiv al său ... Poate era egoist...

... De fapt, inima lui nu vibrase încă pentru nici o femeie... Îmbătrînise? se întrebă surprins de această remarcă. Dar nici la douăzeci de ani nu cunoscuse „fiorii" dragostei. în şcoală era preocupat numai de realizarea sa profesională. îl urmărise ani de-a rîndul chipul neliniştit al mamei, care îl îndemna mereu să înveţe .. . Femeile? îl dezamăgiseră atunci cînd venise vremea să le cunoască ... O amintire deloc plăcută în acest sens îi rămăsese din anii de studenţie ... Legăturile lui cu femeile se reduceau la acele simple momente de plăcută relaxare, care – odată încheiate – erau uitate... Prietenia cu Manuela – care se căsătorise de curînd – durase de ani de zile şi fusese o adevărată binefacere pentru el... Cel puţin aşa i se păruse... Manuela îi oferise o legătură

comodă, care nu îi stingherise activitatea. Nu obişnuia să îl tortureze cu insistenţa ei, nu îi făcea scene, nu îi reproşa nimic, nu îl căuta niciodată din proprie iniţiativă, se mulţumea cu ceea ce îi oferea el... De aceea poate şi durase atît timp prietenia lor. Nu se căsătoriseră pentru că el... da, pentru că .. . n-o iubise. Gîndul că într-o zi nu vor mai fi împreună nu-l tulburase niciodată ... Nu o iubise . .. Pentru că totuşi iubirea nu putea trece pe lingă el fără ca să-şi dea seama de prezenţa ei. .. Să-i lipsească oare lui această firească sensibilitate sau predispoziţie? Sau poate vinovate de incapacitatea sa de a iubi erau numai femeile care îi ieşiseră pînă acum în cale?... Toate grăbite, nerăbdătoare ...!

Privi înspre Silvia.

Cu capul pe speteaza fotoliului, aceasta fuma liniştită, scrutîndu-l printre gene. îi plăcea să-l ţintuiască astfel cu privirea, să-i urmărească mişcările încete cu care ducea ţigara la gură, linia energică, bărbătească a profilului.

Silvia îşi aminti de dimineaţa aceea de la Cristianul Mare, cînd, tot aşa, cîteva minute în şir îi urmărise încîntată figura, mişcările. Zîmbi amintirii acelei zile în care înţelesese, pentru a doua oară, că el nu o dorea. Astăzi îl sărutase. *Ea* îl sărutase! Se lovise de aceeaşi răceală, absenţă, din partea lui...

îşi dădea seama că un alt prilej de a fi împreună ca cel din această seară ar mai fi fost greu de întîlnit. Se vor vedea, firește, aproape zilnic la spital. Dar întîlnirile de acolo se vor rezuma la obişnuitele saluturi, comunicări profesionale. Ca şi pînă acum! Atît... Şi ea...? Ea cît timp va continua să îl mai iubească aşa, fără nici o speranţă? Strînse genele, zîmbind acestei nopţi, cu ale cărei amintiri îşi va hrăni dorurile .. .

Şi totuşi de ce o evită? De ce respingea el orice împrejurare care i-ar fi putut apropia? Ce se petrecea cu el? înţelesese că îl iubeşte? Că îl dorea nebuneşte?

Surise... Se răzbuna pe toţi bărbaţii pentru acest refuz din partea lui, care o făcea să sufere atît. Era cu toţi ironică, acidă, nesuferită, în timp ce în faţa acestui bărbat, care – fără să o jignească – o ignora cu bună ştiinţă şi căruia, în schimb, ea i s-ar fi oferit fără pre-

judecăţi, era blîndă, supusă, plină de dragoste şi mai ales ... timidă!

Acelaşi surîs mic îi apăru în colţul buzelor.

îi iubea.. . Nu, nu vroia să se mai gîndească la acest lucru. Se simţea bine acum, aşa ... încet începu să fredoneze melodia de la postul de radio: „Marea", compoziţia lui Rodgers.

Pe neaşteptate, Dan o întrebă:

— De ce v-aţi certat?

Surprinsă, Silvia deschise ochii mari. îi punea o întrebare precisă. Deşi bănuia la cine se referă, tăcu. Dan continuă, tot fără să o privească:

— Cu Doru .. . De ce v-aţi certat?

— Nu ne-am certat! răspunse Silvia simplu, cuibărindu-se iar în fotoliu şi închizînd ochii.

— De ce v-aţi despărţit atunci fără să vă certaţi?

— Am fost vreodată ... împreună? Sau, ca să fiu mai clară: ce înţelegi tu prin a fi împreună cu cineva?

Dan o fixă necruţător cu privirea.

— Scuză-mă, întrebarea mea depăşeşte limitele unei şuete colegiale, amicale, dar . ..

— Dar? interveni Silvia.

— lartă-mă, începu el după cîteva clipe de tăcere, dar mi-a plăcut întotdeauna la tine felul acesta direct de a fi, francheţea ta ... Ştiam că ai o legătură serioasă cu unul din colegii mei, pe care-l preţuiesc ca om, ca medic . . .

Silvia îl întrerupse, calmă:

— Ce te-a făcut să o numeşti „legătură . . . serioasă"?

Dan îşi înălţă puţin contrariat sprinceana.

— De ce mă întrebi?

— De ce nu-mi răspunzi?

Şi, fiindcă faţa lui Dan păstra aceeaşi nedumerire sau contrariere, Silvia continuă:

— Durata ei? Adevărat – recunoscu, amintindu-şi –, depăşise doi ani!

— Doru te iubeşte! Ştiu asta!

— Dar ... *eu* îl iubesc? Sau măcar *l-am iubit?* Ştii cumva şi asta? întrebă ea cu glas şoptit.

O tăcere se lăsă în locul răspunsului cerut de Silvia.

Dan trase însetat din ţigară, pentru ca imediat să o strivească în scrumieră, stînjenit, indispus de linia ce o luase discuţia lor. Se simţea vinovat pentru această schimbare, dar simţea nevoia să elucideze o situaţie care

îi devenise neplăcută, care îl intriga, anulîndu-i imaginea ce şi-o făcuse despre Silvia. Silvia, omul.

— „Pour l'amour, il faut être deux"! Este ceca ce tu de mult vrei, încerci, să mă faci să *înţeleg]* adăugă ea cu o uşoară ironie în glas. Dar eu *ştiu* acest lucru, mai spuse. Am considerat că e necesar ca şi Doru *să îl ştie .. .* încă de la început!

— Atunci? întrebă Dan, aprinzîndu-şi altă ţigară.

— Atunci . . ., repetă Silvia ca un ecou, şi îi întinse paharul, cu rugămintea neexprimată de a i-l umple.

Dan luă sticla de pe masă, dar se opri brusc, întrebînd-o:

— Nu e prea mult pentru noaptea aceasta?

— Pentru noapte, poate! Dar am trecut peste ea! La geam ne bate dimineaţa, zîmbi Silvia. Te-aş ruga să ţi-l umpli şi pe-al tău, îl îndemnă.

După ce sorbi din cupa pe care ar fi vrut-o vrăjită, Silvia a puse din nou pe masă şi se afundă în fotoliu. Rămase o vreme nemişcată, cu ochii închişi, aşteptînd parcă efectul băuturii.

— îmi va fi mai uşor să-ţi vorbesc aşa, murmură ca pentru sine.

— Silvia, nu, iartă-mă, nu-mi spune nimic! Aş avea impresia că ţi-am cerut. . . socoteală! Nu, nu, a fost absurd din parte-mi, se incrimină Dan.

— ... Cred ... că ai făcut bine, îl contrazise ea. E în avantajul meu. Altfel, ai fi putut gîndi urît despre mine. Şi ar fi fost nedrept! ... Numai că . .. am nevoie de starea asta specială pentru a-mi reaminti clipe care, altfel, îmi stîrnesc valuri de regrete şi... un gust amar .. . N-am vorbit niciodată despre ele ... Cu nimeni! Dar le port cu atîta greutate... Aş vrea să scap de aceste amintiri .. . Poate . .. împărtăşindu-ţi-le se vor împrăştia, se vor rătăci şi nu mă vor mai găsi!

Silvia vorbea rar, cu glas scăzut, legănat. Licoarea aurie o stăpînea, dar, deşi vorba îi era moale, gîndurile îi erau clare, precise:

— Cum am împăcat încercările mele de a mă apropia de tine cu „legătura serioasă" care o aveam cu Doru? Nu? Acest lucru te-a contrariat. Ca să înţelegi, ar trebui să-ţi spun o poveste care începe odată cu cei

optsprezece ani ai mei...

Tăcu cîteva clipe, privind departe, căutîndu-şi parcă drumul reîntoarcerii în timp . ..

— ... Eram o fată plină de vise .. . Vise culese din romane, din filme ... în primul an de facultate un tînăr medic mi-a „dibuit" candoarea, candoare, care la anii aceia se mai cheamă şi prostie, – zîmbi ea cu ironie. Sînt ani făcuţi pentru dragoste .. . Dar, continuă, regă- sindu-şi zîmbetul acid, „eroul" care mi-a deschis drumul spre ceea ce ar fi trebuit să fie „dragoste" a fost doar un vameş meschin! Iar vama care mi-a cerut-o a fost dură, murdară . .. M-am trezit îmbrîncită, înghesuită între alte-le ca mine, care *crezuseră şi ele în dragoste.. . .*

Silvia deschise ochii mari, tăcu, încercînd să revină în prezent. Sorbi iarăşi din cupa de pe masă, se cuibări mai adînc în fotoliu, lăsîndu-şi capul pe spate, închise ochii din nou şi continuă cu glas liniştit:

— Am rămas ca după o rană, cu o cicatrice aspră şi dureroasă în suflet. ..

Lumina blîndă, pînă atunci, din ochi făcu loc unei umbre duşmănoase, neîncrezătoare .. .

— Aşa m-a cunoscut acum trei ani Doru! Eram deja medic la Filantropia, licenţa mi-o luasem cu calificative frumoase. Dar eram ca un arici ţepos, gata oricînd să înţep, dacă aş fi fost provocată! ... Doru mi-a cunoscut şi el veninul! rîse ea uşor. A avut însă răbdare cu mine. A aşteptat pînă a trebuit să recunosc că nu toţi „doctorii" sînt la fel. Mie îmi făceau bine vorbele lui calde, aveam nevoie de tandreţe ... Doru mă răsfăţa, îmi făcea toate mofturile ... Chiar prea mi le făcea pe toate! Ne-am în-tîlnit pe plajă la Mamaia. încă din prima zi am răspuns frazelor lui de bărbat îndrăgostit că mă simt bine cu el, dar... *nu îl iubesc! ...* „Nu ştiu dacă voi mai iubi vreodată, i-am spus. Cred că e mai bine să ştii de la început acest lucru! Deşi îmi e agreabilă compania ta – cred că i-aş simţi lipsa –, totuşi nu pot răspunde în acelaşi fel, iubirii pe care mărturiseşti tu că mi-o porţi". Cu toate acestea, din aceeaşi seară, a început „legătura noastră serioasă". Am fost o parteneră agreabilă cred, deşi mă simţeam ca o funcţionară care nu era convinsă de adevărul profesiunii ei. Mă întrebam uneori chiar în braţele lui dacă dragostea există cu adevărat. . . Buzele îmi erau

poate încă dezmierdate de sărutul lui, deşi eu mă întrebam: oare cum e cînd iubeşti?... Atunci... ai apărut tu... Ţi-am ascultat glasul, ţi-am privit ochii, ţi-am admirat seriozitatea şi.. . m-am îndrăgostit de tine! De glasul tău, de ochii, de gîndurile tale. La spital eram colaboratoarea conştiincioasă, serioasă, care limita relaţiile noastre la saluturi convenţionale. Acasă însă – cu ochii închişi ca acum – căutam să-ţi regăsesc zîmbetul, îţi urmăream în gînd arcuirea buzelor. Mîinile tale – atît de cuminţi acum – aş fi vrut să le simt dezmierdîn- du-mă. îmi imaginam apropierea gurii tale, al cărui sărut nu-l cunoşteam. îţi visam mîngîierea, pe care n-o bănuiam ... Şi gîndul că nu vei fi niciodată lîngă mine mă chinuia. Cum priveai tu timidele mele încercări de a mă apropia de tine? Probabil mă socoteai o femeiuşcă oarecare, ce şi-ar fi dorit cîteva ore de „amor” alături de tine. Greu mi-a fost să admit această „interpretare” a dragostei mele! Fiindcă totuşi eu nu „practic” dragostea ca pe un sport! ... Pe atunci credeam – azi nu mai cred, dar pe atunci credeam! – că n-ar fi fost imposibil să te aduc în casa mea şi, dacă m-ai fi plăcut şi tu, chiar în patul meu! Ce vrei, trăim secolul vitezei, nu ne „pierdem timpul” cu „texte”, cu „prelucrări”! Pentru asta, zîmbi Silvia, ar fi fost de ajuns doar *să te doresc!* Iar eu ... eram îndrăgostită de tine! Poate, dacă ne-am fi cunoscut mai îndeaproape, aş fi descoperit că nu eşti cel pe care mi-l imaginam eu.

Silvia tăcu o clipă, spre a-şi aduna gîndurile.

— Aşteptam să te văd, iar cînd soseai nu îndrăzneam să te privesc, reîncepu ... Şi, dacă ai putea şti, cît doream măcar să te sărut.. .

Silvia tăcu.

Dan o privi prin fumul ce se înălţa din ţigara strînsă în degetele ei. Vorbise ca prin vis. Dar în glasul ei, aproape şoptit, vibra o emoţie sinceră.

Silvia respiră lung, liniştit şi mai spuse:

— îmi era bine totuşi.. . Abia aşteptam să te văd, să te aud, să te simt. . . Dar, poate mai bine că s-a în- tîmplat aşa. Fiindcă, dacă aş fi fost o dată în braţele tale, mi-ar fi fost neînchipuit de greu apoi fără tine . . .

Lăsă capul pe spate.

— Ai fost uneori lîngă mine, atît de aproape şi de fapt.

. . erai atît de departe ... în ciuda unei intime apropieri, chiar noaptea aceasta a adăugat o nesfîrşită depărtare între noi....

Silvia deschise ochii, căutîndu-l cu privirea pe Dan.

— Mă auzi? îl întrebă încet. Apoi şi mai încet: M-ai auzit vreodată?

închise din nou ochii, legănîndu-şi capul, parcă alintîndu-se, şi murmură:

— Te iubesc .. . Ştii asta? Şi cît? . . .

Silvia îşi dădu seama că vorbise prea mult. Spusese tot ce avusese pe suflet.

„De ce, gîndi, cînd un bărbat îţi mărturiseşte dragostea, totul pare firesc, dar dacă o femeie îţi vorbeşte de sentimentele ei. . . ?”

Poate că Dan, în sinea lui, o desconsidera, se amuza chiar pe seama ei .,. *Ca* niciodată, simţi un val de ciudă împotriva lui. De aşa ceva nu se rîde!

îl privi printre gene: Dan fuma, urmărindu-şi atent rotocoalele înalte de fum ale ţigării.

Silvia simţi nevoia să-l provoace.

— Ce spui de basmul pe care ţi l-am istorisit? se interesă brusc, pe un ton zeflemitor. Dacă nu te-a adormit, înseamnă că nici măcar la aşa ceva nu foloseşte! continuă, rîzîndj cu aceeaşi ironie.

Se lăsă din nou în pernele fotoliului. îi venea să plîngă de ciudă. Se simţi dintr-o dată foarte obosită.

— Mi-e somn . . ., scînci ca un copil.

Dan îşi întoarse în sfîrşit privirea spre ea. O ascultase cu multă atenţie ... îşi trăise viaţa, uneori aspră, de pînă acum, înfruntîndu-i cu îndrăzneală duritătile. Reuşise săşi păstreze totuşi gingăşia, feminitatea. Sufletul îi vibra de multă sensibilitate, de multă dragoste.. . Şi. . . mai ales, multă dragoste pentru el! Dragoste, în faţa căreia el se retrăsese, pentru a nu stingheri o legătură pe care o crezuse adevărată, solidă ...

— Mi-e somn! şopti iar Silvia. Doctore, am băut, mi-e somn! . . . Dacă acum mi-ai spune că vrei să pleci, m-aş scuza că nu te pot conduce .. .

Făcu un efort, se ridică din fotoliu: era pe jumătate adormită şi nu îndrăznea să pornească spre dormitor

Dan se ridică şi veni spre ea.

Zîmbi, privind-o cum stătea în picioare, cu ochii în-

chişi. O şuviţă de păr îi căzuse pe frunte. Fermoarul rochiei ce se închidea deasupra pieptului se desfăcuse puţin şi lăsa să i se vadă curbura pură a sinilor.

Înţelegîndu-i „ezitarea”, teama pentru drumul pînă în pat, o întrebă zîmbind:

— Vrei să ajungi în dormitor?

— Aş vrea .. ., răspunse încurcată.

Dan o ridică uşor în braţe şi porni cu ea spre uşă. Tot cu ochii închişi Silvia îi spuse:

— Să ştii că ţin minte ce mi-ai spus la Cristianul Mare.

Dan se opri şi o întrebă:

— Ce anume?

— Că sînt prima femeie pe care ai purtat-o în braţe.

Dan rîse şi-i răspunse:

— Poţi să adaugi, că şi a doua femeie pe care am purtat-o în braţe eşti tot tu!

Şi continuă drumul spre dormitor.

Ajuns acolo, o aşează uşor cu capul pe pernă şi se aplecă să-i scoată sandalele. Ţinîndu-i piciorul în mîini, îi urmări linia fină, pulpa armonioasă ce se bănuia sub materialul mătăsos al rochiei. îi admiră linia moale a pîntecului, talia zveltă, cupele obraznice ale sinilor, care, din cauza respiraţiei ample, împingeau mătasea rochiei.

Silvia continuă să-şi ţină ochii închişi.

Un tremur aproape imperceptibil al pleoapelor îi dovedea lui Dan că somnul o părăsise. O mîngîie uşor pe frunte, pe obraz, şi o sărută apoi lung.

— De data asta, Doctore, m-ai sărutat *tu,* murmură Silvia, cînd îşi reveni. Acum ţi-aş putea spune cum e cînd iubeşti şi te ţine în braţe dragostea!

Dan o sărută din nou.

— Vreau să fiu convins că nu am furat nimănui sărutul acesta, îi şopti printre sărutări.

Şi, trăgîndu-i uşor fermoarul' care despica rochia în două, murmură:

— Vreau ca la mîngherile cerute de acest trup să nu am decît eu dreptul. Să fie ale mele buzele şi gîndurile tale, să fii numai a mea . ..

Cuvîntul i se stinse, strivit de sărutări.

— Sînt de mult ale tale ... De cînd vreau să fiu cu adevărat a ta . .., îi şopti Silvia.

Sărutările, dezmierdările lui deveniseră mai bărbăteşti, mai grăbite, mai flămînde, supunînd-o.

Iar trupurile lor mustind de tinereţe, fremătînd de dorinţi, se-mpliniră în minunată îmbinare....

Măicuţa mea dragă, am venit!

Dan aşează biletul pe noptieră, lingă ceasul-brăţară, în aşa fel ca Silvia să-l găsească îndată ce se va trezi.

O privi cum dormea.

Pe faţa ei destinsă, cu o uşoară urmă de zîmbet, domnea mulţumirea, deplina satisfacţie.

De cum se trezi, Dan deschise larg ferestrele salonului. îşi fumase ţigara de „dimineaţă" – deşi era aproape ora prînzului – în bucătărie, unde găsise ibricul şi cafeaua. Sorbind licoarea aromată, îşi făcuse aceleaşi reproşuri pentru cele două vicii ale sale: cafeaua şi tutunul.

Nu-şi dădea seama de ce, dar ţigara i se părea acum mai bună ca de obicei. Urmărindu-i fumul printre gene, se înfiora la amintirea nopţii de dragoste abia sfîrşite . ..

îşi aminti şoaptele Silviei, la ora cînd dimineaţa se strecura pe furiş printre crăpăturile subţiri ale storurilor:

— Te iubesc, Dănuţ... Să nu uiţi niciodată asta . .. Dar ... acum sînt. . . foarte obosită ... aş dormi...

Rîzînd, Dan o luase în braţe, o dusese în baie şi o aşezase în cadă. Fără să ridice pleoapele, care-i ascundeau privirea albastră, Silvia îl întreba, mucalită:

— Şi. . . crezi... că mă vei convinge că ... se *doarme mai bine* ... în cadă?!

— Va să zică, nu eşti chiar „foarte obosită", de vreme ce poţi „face" pe spirituala! Să ştii însă că nu pentru a te convinge că în cada de baie se poate dormi mai bine decît în pat te-am adus aici! De altfel, în ceea ce mă priveşte, sînt de altă părere. Am rămas cu vechile deprinderi: dorm în pat şi mă spăl în cadă .. .

Dar pînă una alta, zise el, deschizînd robinetele şi potrivind apa, *iţi fac cunoscut că nu ai voie* să ieşi de aici pînă cînd nu se va umple cada!

— în *casa mea,* intrase Silvia în jocul propus de Dan, să mi se facă cunoscut „ce am voie”! în casa *mea!*

— Da! în *casa ta!* întări Dan, amuzat, şi înainte de a ieşi din încăpere, mai spuse: Nu te-am întrebat: ştii să înoţi?

Silvia îl stropi cu apa care se adunase în baie.

— Nesuferitule! îi strigă în glumă.

Dintr-o mişcare, Dan fu din nou lîngă ea şi-i prinse amîndouă mîinile, imobilizînd-o. îşi apropie apoi obrazul de al ei. Silvia strînse pleoapele, străduindu-se, zadarnic, să-şi ascundă zîmbetul.

— Nesuferit, aşadar?! o provocase intenţionat. Nesu-fe-rit? Ei uite că tocmai în casa ta ţi se întîmplă asemenea lucruri! . . . Precum şi încă multe altele!

După ce o sărută iar, dovada unui fel de „pact de neagresiune”, Dan îi spuse:

— Acum voi aerisi bine camerele. Mai ales dormitorul ... Şi apoi să vezi somn!

întră în dormitor, ridică storurile şi deschise geamurile. Dimineaţa frumoasă năvălise în casă. Goli scrumierele, pe care, împreună cu paharele şi sticla goală de „Cotnari”, le dus în bucătărie.

„Deprinderi de burlac”, recunoscu zîmbind.

Se înapoiase în baie, unde apa aproape umpluse cada în care Silvia se bălăcea, continuînd să ţină ochii închişi. Ca şi cum n-ar fi vrut să-şi trădeze astfel fericirea care o stăpînea! Se lăsa învăluită în căldura apei.

„Ce plăcut e!”, gîndi, încîntată.

Curînd ieşi din apă şi se înfăşură în prosopul moale, pluşat. Apoi îşi luă halatul şi trecu în dormitor. Dan o aştepta nerăbdător. O îmbrăţişă, sărutînd-o cu patimă pe sîni, pe gît, pe gură ...

Halatul Silviei lunecă uşor de pe umeri. Dan, continuînd să o sărute, o ridică în braţe şi o culcă în pat. Abia atunci buzele lui o părăsiră. Cu plapuma o acoperi pînă sub bărbie, murmurînd:

— Parcă ... te plîngeai că eşti obosită. Sau ... mi s-a părut? ... S-ar putea ca, după ce voi ieşi de sub duş, să mă simt şi eu la fel de treaz ca şi tine. Pînă atunci –

continuă el, cu tonul acela care nu permitea comentarii – vei ţine ochii închişi, ca şi pînă acum, şi te vei gîndi ce bine e cînd omul mai *şi* doarme!

Cînd Dan reveni din baie, somnul o furase deia pe Silvia .. .

Trecuseră cîteva ore de cînd Silvia dormea. Somnul îi era aşa de profund, încît nici nu-şi schimbase poziţia în care apucase să adoarmă.

Dan părăsi în linişte camera. Ieşi în vestibul şi, de aici, trăgînd uşor uşa în urma lui, pe palier.

Chemă liftul, care îl conduse în cîteva clipe la parter. în holul blocului, două femei, aşezate pe o bancă, discutau cu aprindere. Privirea lor îl urmări pînă ce ieşi pe uşă. Ochi iscoditori, iuţi, de colecţionari flămînzi, în goană după noutăţi, după senzaţional.

Cu gîndul la ele, Dan zîmbi, spunîndu-şi:

„Acum *tema* conversaţiei se va schimba. Le voi intra eu în colimator, dornice să prelucreze cît mai repede elementul nou, necunoscut. Cam aşa:

1 — Cine e? îl cunoşti?

2 — Nu!

1 — Eeee! Doar te-a salutat!

2 — Pe mine? Da, da, da-a-a! se preface a-şi aminti cea întrebată. Parcă-l ştiu ...

1 — Oare la cine a fost?

2 — De la cine o fi venind?

1 — O fi însurat?

2 — Parcă n-am văzut să aibă verighetă.

1 — Nu l-am văzut pe la noi pînă acum.

2 — Eh, mai schimbăm şi noi societatea în bloc. Ne mai primenim.

1 – Ia te uită: maşina aceea o fi a lui? etc., etc.”

Dan îşi surprinse imaginaţia lansată în prea multe presupuneri.

„Ei, acum mă pricep şi eu la aşa ceva?! Dar dacă bietele bătrîne discută despre cu totul altceva?!”

Rîse în sinea lui.

Afară îl întîmpină lumina unei zile frumoase. Vara mai clipea din ochi, dar i se simţea oboseala. Căldura ei era mai puţin îndrăzneaţă, mai potolită. îşi trăia ultimele sclipiri luminoase. Curînd se va pierde în rugina mănoasă a toamnei.

Intră în maşină, făcu contactul. Din obişnuinţă, aşteptă puţin ca motorul să se încălzească. Pe fondul trepidaţiilor surde,- îşi recapitulă programul, cercetîndu-şi în acelaşi timp ceasul.

„Azi e duminică... La această oră de prînz şoseaua va fi mai liberă”.

Sconta să fie în trei ore la Braşov... Apoi la Sibiu . . . Şi de aici, la Orlat, încă o oră. Porni.

Aşa cum bănuise, toţi cei care intenţionaseră să-şi petreacă „week-end”-ul pe Valea Prahovei ajunseseră de mult la destinaţie.

Şoseaua încălzită de soare ondula în lungul ei fîşiile lucioase ale aerului încins. în apropiere de Cîmpina se făcu simţit' aerul de munte. Maşina mergea mult mai bine pe răcoare. Erau tovarăşi buni de drum, se cunoşteau bine. Dan ştia ce să-i ceară şi maşina îl asculta.

La Cîmpina, la staţia de benzină, făcu plinul, controlă presiunea cauciucurilor. Dan respira cu plăcere aerul proaspăt. Venise pe varianta de la Brazi, ştiind că pe şoseaua principală Bucureşti—Braşov circulaţia era mai intensă.

îşi întoarse privirile în urmă, spre Ploieşti.

Blocuri noi. Multe. Cisterne uriaşe, argintii în soare, rivalizau de la distanţă cu sclipirile dantelate de la Brazi.

Privite din depărtare, sondele, răsărite parcă pe nesimţite, păreau nişte furnici neobosite, crescute în coasta pămîntului.

Părăsi decorul aurului negru, intră în maşină şi-şi continuă drumul. S-ar fi oprit la Sinaia. Sau la Predeal. Măcar pentru un minut. Dar... reuşi să-şi înfrîngă dorinţa şi să nu se oprească decît la un post de control de la Timişul de Jos. Şi la o florărie din Braşov, de unde cumpără 8 ghivece cu hortensii: albe, bleu, roz şi galbene. Cîte două din fiecare culoare.

Constată, puţin contrariat, că florăria din Braşov era mai bine asortată decît florăriile din Bucureşti.

„Ca să vezi că şi florile îţi pot produce nemulţumiri! Numai că ... nu ele sînt de vină.”

Intră în Codlca.

Găsi explicaţia florilor mai variat şi mai bogat prezente în florăria braşoveană. Codlea e doar vestită prin serele ei.

Trecea acum pe lingă Măgura Codlei.

Maiestuoasă, încinsă pe coastă cu ghirlanda groasă a brazilor, de un verde întunecat, părea un paznic sobru, care străjuia toată regiunea.

în dreapta, în depărtare, lanţul Persanilor. Munţii se înşiruiau unul după altul, profilîndu-se ca nişte moşnegi sfătoşi.

De cîte ori străbătuse Valea Prahovei, munţii Făgăraşului cu coama lor veşnic încărunţită ... !

încîntarea prilejuită de primul drum pe aceste meleaguri se îmbogăţea de fiecare dată cînd se reîntîlnea cu ele, cu noile lor frumuseţi. De fiecare dată, luminile pădurilor i se păreau altele, văile îşi schimbau culorile, învolburarea albastră a Prahovei nu semăna cu cea de la ultima vedere.

Legănatul uşor al maşinii îl întoarse pe Dan spre potecile aducerilor-aminte. Şi cu cît creştea distanţa de locurile vieţii lui de azi, cu atît se apropia de acei ani îndepărtaţi.

Străbătu străzile Sibiului cu nostalgia, mereu aceeaşi, a revederilor.

Rămăseseră atît de puţine uliţele strimte pe care le cunoştea din rarele plimbări de duminică, cînd internii erau scoşi în oraş. Cu rîndul. Doi cîte doi, se înşiruiau – ca un cîrd bleumarin de cocori – de-a lungul străzii înguste, cuprinzînd-o aproape în întregime. împiedicau astfel circulaţia celorlalţi trecători sau a căruţelor.

Erau însă destul de rare duminicile în care pedagogii îi scoteau la „aerisire”.

De aceea, internii, chiar atunci cînd la o intersecţie de străzi „opreau circulaţia”, erau priviţi ca nişte păsări rare, cercetaţi cu multă atenţie şi cu un anumit sentiment de duioşie.

,,Ce mult timp a trecut de atunci”, recunoscu nostalgic Dan.

Trecu apoi de Cristianu, întinerit şi el. Satul care urma

7 – Drumuri Întretăiate

era Oriatul. Satul în care se născuse. în care copilărise ... în faţa barierei lăsate se opri.

Cercetînd culmile vecine, căuta cu ochii minţii luminişurile care-i adăposteau odată jocurile. .. Ori păduricile pline de alune, unde se înfrăţea printre ramuri cu ghiduşiile veveriţelor.

„Oare cum or vedie iele aluniele, cu ochiuţî ceia, atîta die mniculuţ?” îl întreba nedumerită Ilenuca.

Ca îmbrîncite se năpustiră deodată amintirile... Cu după-amiezile fierbinţi, potolite în apa proaspătă a Cibinului. Ori a Rîului Gurănilor. Ori la Săcătura. Unde se ducea întotdeauna cu Ilenuca. Fetiţa cu cosiţa bălaie, pe care o ştia „die cîndu-i lumea”, cum se lăuda ea.

Ilenuca ...

Părinţii ei, ţărani din Ardeal, tineri, sănătoşi, se opriseră la Orlat – „slobozîndu-să mai die sus, die pe Valea Someşului. Fătuca noastră să tăt Iii avut pe vremea ceia fo patru ai!”

Portul lor, cu brîul femeilor încins sus de tot, de sub braţ, păru ciudat celor găsiţi în comună. Vorba lor, prelungă, mult tărăgănată cu inflexiuni şi unele cuvinte necunoscute, le păru străină copiilor de pe malurile Rîu- lui Gurănilor.

Şi ţîncii din Orlat – chiar şi cei mai răsăriţi – făceau haz de micuţa fetiţă, în faţa căreia nu se sfiau să se sfătosească.

Cu lacrimi grele curgînd pe obraji, plîngînd de „mama focului”, o găsise într-o zi pe ulttă învăţătorul satului. Şi, printre sughiţuri, află el că: „tăţi coptiii din satu- aiesta fac bajocură did minie”!

învăţătorul Radu Dan, ardelean şi el de pe lîngă Dej, o pricepu de la primele vorbe.

„Şi omu cela bun, care ştia vorovi cu mine m-o luat die mînucă, m-o dus la casa lui”, povestea mai pe seară părinţilor ei Ilenuca.

„Şi acolo mai sta şi un coptil ca mine did mare, cu mămuca lui. Şi ne-am jucat laolaltă, ş-apoi, mai înspre sară, am mîncat iară tăţi laolaltă”.

... Asta a fost prima întîlnire cu Ilenuca.

Aşa cum îl sfătuiră părinţii lui, la început, ca Ilenuca să se simtă mai în voia ei, Dănucu împrumută de la ea

cîteva „voroave”. Şi Ilenuca „nu s-o mai găsit singură şi vitrejită”.

Mai tîrziu, pe neobservate, „doamna dăscăliţă Măriu- ca” îi deprinse pe amîndoi cu vorba românească cea curată, adică literară. Şi amîndoi o ascultau şi nu-i ieşeau din cuvînt. . .

.. . Măicuţa lui dragă . ..

Dan privi în dreapta şi în stînga şinelor. Nu se vedea în zare nici un tren. Claxonă. Bariera rămase nemişcată.

Coborî din maşină şi se aşează pe dîmbul înverzit al şanţului. îşi rezemă bărbia pe genunchii adunaţi între braţe.

Prin faţa lui trecu un băieţandru, cu şuviţele de păr lucioase de apă. Cu un fluierat scurt, Dan îi întoarse privirea.

— Mai e mult de mers pînă la Orlat? îl întrebă Dan, ca şi cum n-ar fi ştiut.

— Nu-u-u, domnule! După ce-ţ trece bariera – că amu-i lăsată, că trebe să treacă mărfaru die jumătatie la cinci –, apoi o apucaţ la dreapta, tăt oblu nainte, pe drumu-aiesta, şi numa ce-ţ vâdie casele din Orlat...

— Da’... ai fost la Săcătura?

— Tumna! De-acolo viu!

— Singur ai fost? N-ai ortaci?

— E, ba nu! Cum n-oi ave?

Şi copilul îl privi mai cu băgare de seamă, auzindu-i vorba cunoscută şi pe la ei.

„Da’ oare de unde-o şti dumnealui diâ Săcătură?”

Şi începu a-l lămuri mai cu de-amănuntul, ca pe un cunoscut mai bun:

— Am ortaci. Diâ bună sama că am. Numa că ei s-or înturnat la casăle lor. Io musai să mărg pînă la hotar.

Cu dosul palmei îşi şterse fruntea, cum văzuse el că-şi şterg năduşeala oamenii la coasă ori cînd „povestesc de-ale lor”. Atunci îşi netezăsc şi mustăţile. Numai că asta o pute şi el face mai încolo ...

Apoi, cu coatele strînse la brîu, schiţa gestul – şi ăsta furat de la oamenii mari – cînd îşi asigură chimirul „că-i la locul lui”. Asta, înainte de a purcede la drum.

— N-o, zîua bună! Că mă păzăsc! Că diâ nu, m-a apuca noaptea pînă m-oi înturna!

Işi potrivi cu grijă cămaşa. îşi netezi cu palma părul răvăşit de pe frunte:

— Ş-apoi, numa tăt oblu-nainte, p£ drumu-aiesta, îi dădu băiatul ultimele îndrumări.

Şi pomi grăbit, „ca omul cu treburi”.

Dan zîmbi în urma lui.

îşi aprinse o ţigară şi, fiindcă bariera îşi aştepta liniştită „mărfaru die jumătatiă la cinci”, se lăsă şi el cuminte, purtat „tăt oblu-nainte”, pe drumurile de mult părăsite ale copilăriei...

— Ilenucă-a-a-! Tu-u Ilenucă, tu-u-u!

Tocmai cînd îşi umflă pieptul cu aer, să mai facă o strigare, chipul fetiţei răsări din podul poieţii, cu degetul pus în dreptul buzelor ţuguiate, făcîndu-i semn să nu mai strige.

— Ho-o-o-o! Nu mai striga! şopti ea. Că i-i scula! Pe tătuca şi mămuca! îi explică.

— No, că bine! încuviinţă şoptit băiatul. Ieşti gata să merem?

— Amu deauna?

— D-apoi?

— N-o, fă bine dară atuncea de mă păsuieşte o ţîrucă, pînă m-oi lăsa încetucu jos şi mintenaş îs gata! '

Şi, cu grijă, fetiţa coborî pe scara ştirbă.

Ajunsă jos, îşi trase năfrămuca pe ceafă şi cu amîndouă mîinile îşi netezi apăsat părul pieptănat cu cărare la mijloc, îmrletit în două cozi groase. Apoi îşi „împăturі” năfrămuca în „tri comuri”, o scutură o dată „să se aşeze bine” şi-şi îmbrobodi cu grijă feţişoara fragedă ca o caisă. Cu aceeaşi meticulozitate îşi cercetă „poalele”, netezindu-i „păturile” cu palmele:

— No! Amii-s gata! îl asigură, dar, grijulie, îl întrebă: Să nu ieu nişte merinde? Pîntru ujină! Că apa suje vlaga şi după scăldat om flămînzî!

— Lasă! Nu-i lipsă! Că s-o-ngrijit iă măicuţa me, dragă, de-mbucătură. Ş-o pus de două ori, că ştie că merem laolaltă.

— Zăolai?

— Zăolai dară! N-apoi, hai ş-am mere!

Şi, ca ăl mai „bătrîn”, o luă înainte, de ieşiră în

uliţă.

În drum spre Săcătura, Ilenuca privi creştetul descoperit al ortacului ei, în bătaia soarelui arzător:

— Da oare nu-i ave şerbinţăii, de te-ai lăsat fără dop şi umbli cu capu gol?

— Oi ave? Oi ave! răspunse Dănucu, clătinînd din cap şi împăcat cu „fatalitatea”. N-am încătrău! Că-n iei mi-o pus mama ujina!

— D-apoi, că n-ai gură să voroveşti? Ni, tu, măi ni! Doară om pune îmbucăturile în zadie, le-om pocoli fain, şi ţi-i putie pune clopu-n cap! Că tare frije soarele!

— D-apoi că bine zîci!

După ce împachetară mîncarea în şorţ, Ilenuca înnodă capetele acestuia ca la o bocceluţă şi-l întrebă:

— Bine-i?

— Prima!

O porniră din nou la drum, păstrînd locurile şi distanţa care se cuvenea:

,,Că aşa mărg şi tătucu cu mămuca”, îl lămurise Ilenuca.

Fără să se oprească din drum, Dănucu întoarse capul şi îi spuse peste umăr:

— Măicuţa me dragă mi-o zîs că tu ieşti o fătucă cuminte.

— D-apoi că nu-s?

— Că numa t-am zîs!

Şi continuară drumul în tăcere.

Cînd ajunseră la un şanţ, Dănucu se opri şi o aşteptă pc Ilenuca. O apucă de mînă şi o ajută să treacă hopul.

„Trebuie să-i porţi grija ca un frate mai mare. Ilenuca e fetiţă mică, e mai plăpîndă. Aşa se cade: s-o ocroteşti”.

Aşe l-o învăţat măicuţa lui dragă.

Către sfîrşitul drumului, cînd se zărea deja Săcătura, paşii lor deveniră mai iuţi şi mai mari. în sfîrşit, ajunseră!

Iute se dezbrăcară şi fugiră în rîu.

Apa era bună, încropită. Rîdeau. Se stropeau. Se cufundau cu capul în apă, se ascundeau în apă, se căutau sub apă, se găseau chiuind de încîntare. Se zbenguiau ca două răţuşte!

Cînd îi prindea frigul, o zbugheau pe mal şi se tăvăleau în nisipul fierbinte. Soarele cald le usca udătura, iar nisipul se desprindea şi cădea de pe pielea zvîntată.

Şi apoi, iar fuga în apă! Gînd soarele se pregătea să se ascundă după pădure, băiatul hotărî:

— No, hai şi ne-om mai slobozi o dată în apă! Da amu, de iastădată, mai scurt! Că soarele a scăpăta şi nu ne-om mai pute usca!

După ce ieşiră din apă se uscară în picioare. Dănuou desfăcu şorţul fetii şi scoase din el un ştergar şi un pieptene. I le întinse Ilenucăi:

— Măicuţa ne-o pus o ştergură pentru păr. Ş-un tiaptăn.

— Mulţam fain!

Ilenuca îşi stoarse cozile, le despleti, le pieptănă cu grijă.

îşi alese destul de bine cărarea în faţă. în spate însă nu izbutea niciodată să şi-^o aleagă dreaptă

— Nen, hai încoace să ţi-o arădui io ca lumea! o chemă Dănucu. Nu vez că tu nu poci?

Ilenuca se apropie ruşinată, bîzîind îmbufnată:

— Da acasă cum poci?

— Doară ţi-i păru ud amu! Aşă-i! Ş-apoi tu ieşti încă mniculuţă!

— Da, cum să nu! Nu-s mniculuţă die fel! Tumna la siretit fac sasă ai!

Pînă atunci însă ... băiatul îi „arădui” cărarea şi Ilenuca îi mulţumi înciudată. Se depărtă împletindu-şi frumos cozile pînă la capăt şi şoptind din vîrful buzelors

— Auz că-s mniculuţă ..., auz acolo! ...

— Bine, bine, încuviinţă Dănucu. Doară amu nu ti-i cătrăni pîntru nimnica toată! *Nu ieşti,* no! Bine-i amu? Numa atîta, că io-s o ţîră mai mare ca tine – vru el s-o împace, fără însă a renunţa complet la privilegiile celui „mai mare”.

Ilenuca însă era bosumflată.

„De ce □ mai fi adus şi tiaptănu ăla? Musai tădeauna să să tălălească oarece, să-i poată spune că iei-i mniculuţă! Musai!”

Dănucu, în timpul ăsta, întinse pe ştergură în care fuseseră împachetate două bucăţi groase de pîine, caş, două roşii, doi ardei graşi, două plăcinte şi două pere.

Ilenuca le privea şi . . . parcă îi trecuse „cătrăneala”.

— Ilenucă, no hai, ş-om mînca! o îmbie Dănucu. N-ai flămînzît?

— E ba nu! Şi încă cum!

— No şez, dară!

Şi copiii începură să mănînce cu poftă.

Printre îmbucături, cu multă gravitate, băiatul începu să vorbească:

— La toamnă mărg la şcoală! După ce o privi, ca să culeagă impresiile ce-i făcură noutatea cea mare, adăugă: Oi păzî cărţile, să rămîie ca noi, ca-n celant an, cînd ţ-o vini şi ţîie rîndul, să ai şi tu cărţ.

— Da oare ţ-o îngădui aiasta doamna dăscăliţa Măriuca?

— De bună samă că da! Ie mi-o zîs aşe: Dănucu măicuţii să îngrijeşti cărţile curate, să poată învăţa şi Ilenuca din ele, cînd o mai creşte.

— Aşe o zîs? No, atunci-i bine!

După un timp Ilenuca se opri din mîncat şi se întrebă gînditoare:

— Da oare cum îi la işcoală?

— Şcoală! Nu işcoală!

— Ia, vorovesc şi io cum poci!

— Da ce? Nu-i putd zîce şcoală?

— Dară nu: şcoală!

— Bine-i! No, văzut-ai? Aiestea-i învăţa la şcoală prima oară, să voroveşti fain!

Băiatul se socoti puţin, apoi se corectă:

— Prima dată ai să înveţi să vorbeşti frumos!

Şi adăugă: Aşd m-o învăţat măicuţa me dragă!

— Pesemne – se socoti Ilenuca – n-om mai vorovi ţărăneşte. Om învăţa să vorovim „pe domneşte”!

— Nu-u! Nu-m vine a crede că-i tumna aşă. Numa că...

Băiatul căuta să-şi amintească vorbele mamei lui. Şi încercă s-o lămurească pe Ilenuca, desluşindu-i cele aflate de la ea:

— Măicuţa mă dragă mi-o zîs că mi-a luat cărţ fumoasă. Şi ele mi-or fi tăt mai dragi, cu cît le-oi cunoaşte mai bine. Şi multe lucruri oi afla în ele. Despre oamenii de la noi şi despre oamenii din lumea întreagă. Despre flori şi animale, munţ şi ape. Şi

poveştile ale mai mindre tăt în cărţ le-om găsî. Ne-a şi mai mare dragul să povestim aşe cum om citi în cărţ! Iară vorba noastră abdie după ce-om învăţa să citim, om vidé cit îi diè mîndră, diè plăcută, diè . . . Diè ... îngrijită ... diè aleasă . . . , izbuti băiatul să-şi amintească vorbele mamei.

Răsuflă adînc, ca după un urcuş pe creastă.

„Greu «îi să înveţi pe altu! Că diè vroi să te asculte, nu poţi vorovi, asè, oricum, cugetă, amintindu-şi cîţi copii are de învăţat măicuţa lui.

— Aşă dară . .., se socoti Ilenuca, să băgăm diè samă să alejem voroavele . .. mai cu grijă. Să nu vorvim aşe, cum ne-o táié capu!

— Multe lucruri de-aiestea şi, şi mai multe încă a trăbui să-nvăţăm!

Cu gîndul la greutăţile care o vor aştepta de acum înainte, Ilenuca oftă din adîncul sufletului:’

— E he-he-e-e!

Şi strîngîndu-şi lucruşoarele, cei doi copii o porniră apoi spre casă. La un moment dat, băiatul se opri şi culese un obiect mic din praful drumului. Ilenuca se apropie grăbită să vadă ce găsise Dănucu:

— Ni măi, ni! S-o tièrdut careva „şuburelniţa”!

— Cum i-ai zîs?

— Şuburelniţa, repetă cu glas mai scăzut fetiţa.

Băiatul rîse şi o corectă:

— Şu-ru-bel-ni-ţa! silabisi el. Ncn prăbăleşte de zî şi tu cum ţ-am zîs io!

— Nu vreu! se burzului Ilenuca, ruşinată de neştiinţa ei. Aiestea nici nu-s trebi diè fată! Şi, ca să schimbe vorba, adăugă: Pîncè ai mai adunat-o din drum? Ni! Te-ai colbăit diè tătului-tăt!

— Că bine zîci! Oi lăsa-o-n drum! Că ăla de-o fost a lui, diè i-o sîmţi lipsa, cînd i-o fi diè trebuinţă, o vini ş-o căta-o pe unde-o umblat! Hai, Ilenuca, ş-om mère cătă casă!

De data asta o apucă de mînă şi, legănîndu-şi amîndoi braţele în ritmul paşilor, o luară spre sat.

La poartă, pe banca de lîngă ea, stăteau de vorbă cele două vecine: învăţătoarea Măriuca Radu şi lelea Floarea a lui Ionel Topan.

Cei doi copii fură întîmpinaţi de glasul sănătos al le-

Iii Floarea:

— Ei, scăldatu-v-aţi bine?

— Scăldat! răspunseră copiii într-un glas.

— Bun-o fo apa?

— Bu-u-nă-ă-ă!

— No, apoi iute mereţ înlontru feştecare, spălaţi-vă amîndoi mînurile şi pticioarele, diă colbu din drum. Iţ tălăli soponu, pe stelaj ... C-apoi ne-om aşeza ş-om întinje mămăligă caldă cu brînză şi cu groşcior.

Copiii arcuiră sprîncenele nelămuriţi: la care din case? Ilenuca întrebă:

— Da unde-om mînca?

— Diă bună sama că la noi! Unde s-o mai pomenit să poftească feciorii fetele la masă? No mereţ de vă spă- laţ! întorsu-v-at?

Scoţînd un chiot de bucurie, copiii fugiră în casă.

Urmărindu-i, zîmbind, cu privirile, cele două mame îşi urmară vorbele:

— Aşa, lele Floare, mai socoteşte, mai gîndeşte-te. Dar eu cred că e mai bine s-o dai la toamnă şi pe Ilenuca la şcoală. Fetiţa e isteaţă, bine crescută. Iar de învăţat, vor învăţa mai bine împreună.

— D-apoi, cred că voi asculta. Copiii s-or deprins laolaltă, ca frate şi soră, încă de cînd nu cunoşteau bine horbele. Aş6 oi face! Şi Ion o socotit tăt p-on fel!

Măicuţa lui dragă ...

Regăsi imaginea ei din anii cei mai îndepărtaţi...

Nu prea înaltă, mlădioasă, cu fruntea încununată de coroana întunecată a părului împletit, trecea cu paşi liniştiţi prin casă, atentă, să fie întotdeauna acolo unde era nevoie de prezenţa ei.

în contrast cu părul, cu ochii negri îngrădiţi de genele şi arcul sprîncenelor la fel de negre, chipul ei părea mai palid încă. Măicuţa lui avea privirea blîndă, bună. Cum o au, desigur, toate mamele. Sau ... aproape toate.

Cînd crescuse descoperise în luciul ochilor ei o undă de tristeţe. Pe care mama încerca zadarnic să şi-o ascundă. Deşi se împăcase cu ea. îi plăcea să gîndească aşai că se împăcase cu ea. Şi nu că se resemnase în faţa ei. Totuşi recunoştea în sinea sa

prospeţimea pe care amintirea vechii dureri şi-o păstrase, dispreţuind timpul! Ca s-o estompeze, aşternuse peste ea poleiala zîmbetului ei bun . .. Cu vorba sa – murmur cald – îl adormea în şirul poveştilor. Ce de poveşti frumoase ştia ea! Cu întîm- plări şi făpturi minunate, în care întotdeauna izbîndea binele!

Şi mai ştia măicuţa lui atîtea cîntece! Doamne, ce de cîntece mai ştia! Şi cum le mai cînta! încet, duios...

Glasul ei dulce era cristalin, asemenea izvorului de pe Povîrniş. Şi picurau cuvintele cîntecului ca stropii ploilor de toamnă, care îţi închid ochii şi îţi limpezesc inima.

Simţea mîngîierile ei pe creştet. îi căuta mereu privirea, de unde culegea dragoste, căldură, înţelegere. Şi nu se dezlipea de negrul catifelat al ochilor ei decît atunci cînd pleoapele i se făceau grele, grele ...

Cînd fusese mic – să fi avut vreo patru ani – şi cînd încă nu ştia că ochii lui erau la fel de catifelaţi şi la fel de negri, îi arătase mamei un măr rumen:

— Măicuţă dragă, măru-aiesta-i negru, aşe-i?

Măriuca făcuse ochii mari, mirată.

— îi negru, aşâ-i? insista copilul.

— Ba nu, măru-i roşu! Roşu pe-o parte şi galben pe cealaltă.

— Dreptu-i că-l vezi roşu? Nu mă cehiieşti? o bănui neîncrezător.

— De bună seamă că nu!

— Da cum poţ vidé roşu pîn ochii ceia tîta negri?

Abia atunci mama lui îi înţelese nedumerirea. Şi începu să rîdă din inimă.

Cînd rîdea, ochii mamei îşi încărcau strălucirea.

Numai că de mulţi ani măicuţa nu mai rîdea. Zîmbea doar ori de cîte ori îl privea.

Şi ochii îi erau mai lucioşi. Umezi, parcă.

Pe tatăl său abia de şi-l mai amintea. împlinise doar cinci ani cînd mama lui aflase că murise. Aşa se vorbea.

În şoaptă. Că murise. împuşcat... Erau alte vremuri pe atunci...

Mama nu ştiuse niciodată unde se prăpădise bărbatul ei. Dan, al ei. Poate de aceea cu greu încetase

să creadă că nu îl va mai vedea. De aceea, continuase să aştepte! Numai greutatea anilor ce se aşterneau unul peste altul îi veştejiseră aşteptarea, îi ofiliseră credinţa.

Mama muncea mult. Niciodată insă Dan nu o auzise plîngîndu-şi oboseala. îşi împărţea puterile între şcoală – unde mulţi ani a rămas singura învăţătoare – şi casă, unde-l avea pe Dan. „Dănucu măicuţii", cum îl dezmierda ea.

Măriuca era pentru copil şi mamă şi tată.

Cînd împlinise unsprezece ani, măicuţa îi cuprinsese capul cu amîndouă mîinile, îl sărutase lung pe creştet, îi mîngîiase cîrlionţii lucioşi ca smoala şi, privindu-l drept în ochi, îi spusese:

— Dănucu măicuţii! Dănucu meu drag! Ai crescut mare! De-acum tu eşti bărbat în casă! Să fii înţelept ca tatăl tău. Să fii credincios gîndului tău! Să înveţi cu drag! Cu sîrg! Să ajungi la şcolile cele mari! Să te faci doctor! în viaţa asta aspră, în zbuciumul ei, sufletul şi trupul oamenilor se îmbolnăvesc. Să ajungi un doctor bun! Şi să rămîi un om bun! Că trupul nu are lecuire de nu-ngri- jeşti odată cu el şi mintea, şi inima omului.

— Ce frumoase-s vorbele tale! se minunase copilul atunci. De unde le ştii?

Şi Măriuca dascălului Dan Radu îl mai sărutase pe frunte şi, cu sclipiri în coada ochilor, îl mîngîiase blînd, răspunzîndu-i:

— Cînd... tatăl tău era cu noi, mi le spunea el mie, cum ţi le spun eu acum. Le-ai auzit şi tu, numai că pe atunci nu le pricepeai. Atunci erai mic, în leagăn, şi ascultîndu-le, adormeai. Tatăl tău îmi citea şi din cărţi...

— De ce nu-mi dai şi mie cărţile acelea? De-acum îs mare, mîntui clasa a patra. Le pot citi şi singur!

— Cărţile-acelea? şoptise mama. Cărţile-acelea... le vei citi cînd vei fi mare ...

— Da' cui le-ai dat?

— Nici nu le-am dat cuiva ... Cărţile-acelea ... împreună cu tatăl tău ... le-am ars... înainte de a pleca el acolo ... de unde nu s-a mai întors ...

Şi mama îl strînsese la pieptul ei, să-i ascundă lacrimile care îi picurau pe obraji. Dănucu îşi cuibărise faţa la căldura măicuţii lui. îi auzea inima cu zbateri puter-

nice, ce le simţea fierbinţi.

Mai apoi copilul ieşise din îmbrăţişare cu ochii întrebători:

— Şi... ce mai spunea tatăl meu? întrebase cu pioşenie.

— Tatăl tău, pe care-l chema ca pe tine, îmi mai spunea că s-ar putea ca greul să sălăşluiască multă vreme în viaţa omului. Dar, de îi va fi inima fierbinte şi mintea limpede, să nu se teamă de greu.

Mama tăcuse.

— Frumos vorbea tatăl meu!

Copilul se gîndise puţin, apoi întrebase:

— Şi, dacă pe tatăl meu îl chema ca pe mine, cum îi spuneai?

— Dan, răspunsese încet mama.

— De ce, dacă numele ne era la fel, nu ne chemai pe amîndoi Dan? Ori pe amîndoi Dănucu?

Mama rîsese blînd:

— Ca să vă pot deosebi. Tatălui tău, care era înalt...

— Cît de înalt?

— Cam... mama căutase în jur un semn ... cu o palmă bună deasupra canatului uşii...

— Da, recunoscu băiatul, era înalt!

— Era înalt şi-i spuneam Dan, reluase mama. Iar ţie, care pe vremea aceea erai tare mic...

— Cît de mic? Arată-mi!

— Cam ... pînă aici..., arătase ea, punînd degetul pe culcuşul laviţei.

— Da-a-a, eram mic, încuviinţase el, cu înţelegere şi mărinimie, de la „înălţimea” pe care o avea atunci.

— ... Ţie îţi spuneam Dănucu, Dănucu măicuţii...

Băiatul zîmbise, minunîndu-se cum putuse fi el atît de mic ...

Noaptea coborîse pe nesimţite, întunecînd totul. în jurul lor.

— Şi... ? Te rog, măicuţă, mai povesteşte-mi! Ce mai spunea tatăl meu?

— Mai spunea că ... în lume trăiesc sub acelaşi cer Cinstea şi Minciuna, Binele şi Răul, Puterea şi Slăbiciunea. Tot împreună trăiesc Dragostea* şi Ura, Bogăţia şi Sărăcia. Iar oamenii se împart şi ei la fel. De o parte, cei puternici, căptuşiţi cu bogăţiile dobîndite prin truda

celor săraci. Iar ceilalţi, de cealaltă parte, obidiţi, înfieraţi de atotputernicul ban . .. Inima celor avuţi e împietrită, colţuroasă. Şi, dacă ei sînt ghiftuiţi, nu le pasă că alţii rabdă de foame sau chiar mor de foame! Nici frigul care biciuieşte pielea celor săraci nu-l simt. Căci frigul nu pătrunde prin blănurile care le încălzesc lor trupul. Şi, în schimbul unei îmbucături amare, smulg puterea braţelor celor flămînzi, făcîndu-se stăpîni pe ceea ce au aceştia mai de preţ! Ca orice tîlhari, îşi tem bunul furat, îşi tem puterea! Şi, ca să n-o piardă, încătuşează pe cei sărmani, lăsîndu-le doar libertatea de a trudi în folosul celor bogaţi! Şi sînt mulţi cei ce gem sub apăsarea lor! Printre ei însă unii au prins a desluşi adevărul. Şi au înţeles că nu e drept ca îndestularea să fie de partea acelora care nu trudesc pentru ea... Şi că ceea ce nu e drept nu poate să dăinuiască!

Băiatul îşi întinse braţele deasupra creştetului. închise ochii şi cască, obosit.

— Şi acum, la culcare! hotărîse mama. Mai povestim şi mîine. Ti-ai pregătit totul pentru şcoală?

— Tot!

Pentru plăcerea lui, dar şi a ei, îl mai întrebase:

— Anul ăsta ce cunună mi-aduci?

— De aur, măicuţă! De aur! I-am şi bătut cuiul, lîngă celelalte trei! Uite, îl vezi? întinsese el arătătorul spre colţul peretelui din dreapta, unde, lîngă tablourile înrămate ale celor trei diplome'de sfîrşit de an, cu Premiul I, atîr- nau cuminţi, cununile aurite.

— Cuiul acela aşteaptă a patra cunună de aur! spusese mama, privindu-l tulburată cum se dezbrăca şi îşi aşeza hăinuţele, împăturite cu grijă, pe speteaza scaunului. Lîngă ele, ghiozdanul, pregătit pentru a doua zi.

După ce copilul se urcase în pat, mama venise iarăşi lîngă el. Mîngîindu-i obrajii, îi vorbise:

— Dănucu meu drag, cînd vei creşte mare şi vei pleca din sătucul nostru ...

— Unde să plec?

— La scoli mai mari. ..

— Şi tu, măicuţă, n-ai să vii cu mine?

— Nu-u! Nu se va putea! Numai voi elevii aveţi dreptul să staţi în şcoală. Eu ... voi rămîne întotdeauna aici... întotdeauna ...

— Singură? şi ochii băiatului prinseseră a luci de lacrimi.

— Nu-u-u! îl liniştise mama. Nu! Voi rămîne aici cu ... gîndurile tale ... Cu amintirile tatălui tău .. . Care-s multe... tare multe... Aşa că, vezi, nu voi fi singură! Dar tare aş dori să-mi făgăduieşti ceva...

— Orice, măicuţă scumpă!

— Să-mi aduci întotdeauna toate cununile tale! Aici să mi le aduci! O să-mi încălzesc inima cu ele. Şi o să-i povestesc despre ele şi tatălui tău ...

— ... care avea nume ca şi al meu ... Da' cum ai să-l găseşti?

— N-avea tu grijă! Pînă la urmă ... tot o să-l găsesc!

— Bine, măicuţă! Ţi le-oi aduce! îi făgăduise şi se întorsese cu faţa la perete.

Cuprins de somn, cu ochii pe jumătate închişi, o mai întrebase totuşi de sub pătură:

— Măicuţă, acum am crescut şi eu mare. De ce nu-mi spui şi mie, ca tatălui meu, Dan?

— Dănucu măicuţii, îl dezmierdase zîmbind mama, aşteaptă să creşti şi tu pînă la o palmă bună deasupra canatului uşii...

— Şi... atunci o să-mi spui... Dan? mai silabisise aproape adormit.

— Atunci? ... Atunci... eu voi fi bătrînă ... Tare bătrînă ... Dar ... de undeva ... va veni o fată cuminte ... cuminte şi frumoasă... care te va iubi, aşa cum l-am iubit eu pe tatăl tău ... Şi ea... îţi va spune Dan!

— Bine, îşi mai auzise încet glasul biruit de somn.

— Noapte bună, Dănucu măicuţii!

Numai respiraţia liniştită a copilului îi mai răspunse însă atunci...

Pufăitul greoi al locomotivei mărfarului de „jumătate la cinci” se pierdu în ecoul repetat al pădurii.

Dan se desprinse de căldura amintirilor, de imaginea dureros de dulce a mamei.

Intră în maşină şi porni spre Orlat.

Acelaşi sentiment de înnoire îl avu şi aici, ca pretutindeni pe unde trecuse în ţară. Clădiri noi, turnuri înalte, care atestau viaţa de fabrică ... Era duminică şi straiele de lucru se odihneau.

După ce intră în sat, coti la stînga, spre cimitir.

Respiraţia începu să-i fie mai amplă, bătăile inimii mai repezi. în faţa cimitirului opri. Coborî din maşină.

Un tremur îi trecu prin tot corpul. Simţi un nod care i se urca în gît, înecîndu-1. Picioarele i se înmuiaseră, prea slabe parcă pentru a-i susţine greutatea trupului.

Se îndreptă spre mormîntul mamei.

„Atîta pămînt rece şi greu ne desparte, gîndi şi lacrimi dureroase i se prelinseră pe obraji. Dacă ar putea simţi că am venit, aşa cum i-am promis, că sînt atît de aproape de ea...”, îşi mai spuse.

Merse să aducă din maşină ghivecele cu hortensii şi o lopăţică, pentru a sădi în pămînt florile.

Dan îşi iubise mult mama.

Anii de liceu, petrecuţi în internat, apoi cei din vremea studenţiei, îl depărtaseră de ea. în afara vacanţelor pe care le petreceau împreună şi care lui, cel puţin, i se păreau nespus de scurte, în tot restul timpului mama trăia departe de el.

Niciodată nu voise să-i spună cum reuşea să facă rost de banii necesari pentru cursurile lui.

în timpul verii, Dan lucra la o fabrică de textile ce se înfiripa acolo, în sat.

Cu toate acestea, uneori tot se gîndea să abandoneze facultatea şi să revină în sat, să muncească pentru a o întreţine el pe mama. Ştia însă că un asemenea gînd trebuia imediat alungat, căci visul mamei era să îl vadă doctor ...

Ultima dată o văzuse în iarna cînd ea împlinea patruzeci şi opt de ani. îşi anunţase din timp sosirea la Orlat.

Ca niciodată, o găsise mult schimbată. Deşi

mişcările

îi erau aceleaşi, neobosite. Părul îi căpătase, însă, noi spicuiri ele argint. Lumina de pe faţă îi pălise. Se strecurau prin ea umbre. Tresărea la cel mai mic zgomot. Chipul, privirea ei te făceau să te întrebi ce spaimă o înconjura...

... Cînd îl zărise în faţa porţii, exclamase:

— Bine că ai venit.. . bine că ai venit.. ., murmurase întruna, cu lacrimi în ochi şi se lăsase cuprinsă în braţele lui.

încercînd să o liniştească, Dan o condusese în casă ... Abia reuşise să-şi scoată paltonul şi începuse să o mingile pe părul încărunţit.

Ce mică, ce plăpîndă era în braţele lui. Şi ce mare fusese puterea cu care se opintise ea pentru a-i face lui drum în viaţă! Cu neputinţă de măsurat, fără margini, fusese spiritul ei de sacrificiu ... îşi promisese să o răsfeţe, să facă totul pentru ca în anii ce vor urma să fie fericită ...

încercă să-i vorbească:

— Măicuţă scumpă, haide să ne aşezăm. Să ne privim. Să stăm de vorbă. Nu mai plînge! Măcar cît sîntem împreună. Sîntem atît de puţin timp împreună ...

— Nu stai cu noi? Pleci? întrebase mama speriată, înecînd-o iar plînsul.

— Stau, măicuţă, încerca să o liniştească, sărutîndu-i mereu mîinile muncite. Vom fi toată vacanţa împreună! Dar ce sînt două săptămîni, pe lîngă atîtea luni în care ne aflăm departe unul de altul?

— Aşa e, Dănucu meu drag! suspinase mama.

Dan îşi încruntă uşor sprîncenele.

— întotdeauna ţi se zbate inima aşa?

— Nu-u-u! Nu! Doar acum ... Am plîns de fericire. Cînd te-am văzut! Şi, depărtîndu-se puţin, continuase la fel de tulburată: Să mă uit bine la tine ... Să te privesc ... Ia, scoală-te în picioare!

îl urmărise cu drag, cum se ridica zîmbind.

Dan se întoarse cu faţa spre ea, rezemîndu-se de uşa pe care o întrecea acum „cu o palmă bună, deasupra canatului ei", îşi desfăcuse braţele, astupînd uşa cu totul, şi înclinase uşor capul, ca şi cum i-ar fi spus: „Da! Asta sînt eu, feciorul tău!"

— Ce frumoş bărbat te-ai făcut, dragul mamei, murmură ea.. . Înalt, puternic, cuminte, mai spuse, privindu-l mîndră printre lacrimi. Deşi mie îmi semeni, uitîndu-rnă la tine ..., îl văd pe tatăl tău ...

întinsese mîinile spre el, chemîndu-1:

— Haide, vino lîngă mine, Dănucu meu drag, şi vorbeşte-mi de facultate. Totu-i bine, nu-i aşa?

— Bine, foarte bine! Uite, zise scoţînd din buzunarul paltonului un plic, uite indexul cu rezultatele examenelor de la ultima sesiune. Mai am Examenul de Stat şi gata! M-ai făcut doctor!

Cu mîinile tremurînde, mama urmărise şirul de note. Ochii i se umplură iarăşi de lacrimi... Plîngea de-a bi- nelea.

Dan o cuprinsese în braţe şi-o mîngîia.

— Măicuţă dragă, îi şopti, ce te frămîntă? Ce ai?

— Nimic, dragul meu, rosti ea, printre suspine. Nimic ... Numai că ...

— Numai că? Spune, măicuţă! o rugă, puternic tulburat de zbuciumul ei.

într-un tîrziu, cu un zîmbet slab pe faţă, îşi tălmăci izbucnirile de slăbiciune:

— Am îmbătrînit şi...

— La patruzeci şi opt de ani, măicuţă? Pentru noi de-abia de acum începe viaţa ta! Viaţa frumoasă, pe care am visat-o amîndoi! Mai ţii minte? De acum înainte eu îţi voi purta de grijă! Te voi alinta, te voi mîngîia, pînă îţi voi şterge urmele tristeţii de pe faţă, din privire... lar seara, înainte de culcare, îţi voi spune poveşti. Şi-ţi voi cînta cîntecele pe care mi le cîntai tu cînd eram copil. Nu le-am uitat... Pe toate le ştiu! Pe toate!

Mama îi sorbea parcă vorbele, fericită. Cu degete tremurătoare, îi mîngîiase uşor tîmplele şi, vorbindu-i, îşi cerea parcă iertare pentru vorbele ce trebuie să i le spună. Nu ar fi vrut să-i întunece tinereţea.

— Aşa-i..., Dănucu meu drag ... Am îmbătrînit... şi vorbesc prostii... Spun vorbe fără noimă ...

— Spune-mi, măicuţă, ce gînd urît ţii ascuns în suflet, de îţi mistuie astfel suflarea?

Mama îşi înălţase lucirea umbrită a privirii spre el.

— Vezi tu, Dănucu meu drag, ... simt că trăiesc tare de mult! Şi... m-am ostenit! M-am ... învechit! ... Inima ... mi s-a învechit şi ea .. . Mă tem .. . că-i cam ruginită ... Poate, de prea multe lacrimi... Şi scîrţîie . . . Bate mai greu... Dar..., adăugase în şoaptă, ca numai pentru ea, bine că *încă* mai bate! . .. Ştiu eu încă pînă cînd?

Abia vorbea ... Puţin .. . Cuvinte puţine, alcătuind propoziţii scurte, cu respiraţii frînte între ele.

— Tare mă tem ... că n-oi ajunge să te văd doctor!

— Măicuţă, peste patru luni sînt doctor! îi amintise el, cuprinzîndu-i mîinile şi sărutîndu-i-le mereu. Şi numai ţie trebuie să-ţi mulţumesc pentru asta. Nu-mi ajunge o singură viaţă ca să-ţi mulţumesc pentru cîte ai făcut pentru mine!

O strînsese din nou la pieptul lui şi-i vorbise cu glas rugător:

— Dar va trebui să mă asculţi! Ca pe un doctor, adăugase blînd. Să nu mai plîngi, să nu te mai frămînţi! Doar acum nu mai ai de ce să te frămînţi! Gata! M-ai făcut doctor! ... Iar, continuă zîmbind, „scîrţîielile" inimii o să le „ungem" ...

— Nu-ş ce să mă fac cu coptila aiasta a me! Nu mă mai ascultă die fel! No, uită-tie, mă rog frumos. Ziua-ntreagă jeleşte! îi spusese îngrijorat însă şi bunicul şi, în- torcîndu-se îndurerat către mama, o întrebase: Fata tatii, pîn-ce jeleşti? Cu mîndrieţa aiasta die flăcău lîngă tine?

Bătrînul oftase mîhnit. Nu putea desluşi amarul din inima copilei lui.

— Of! Of! Rău face că vine pe-acasă! Io să fiu în locul lui, de te-aş vedià cîntîndu-ţie aşă amarnic, m-aş întruna amu deauna la Bucureşti!

— Nu-l asculta, Dănucu mamii! Nu-l lua în seamă, sări mama, speriată.

— N-ai nici o teamă, măicuţă! Vom fi împreună toată vacanţa, o asigura el. Ne vom plimba cu sania. Şi vom plănui casa noastră nouă. Că asta pe care o avem acum, azi-mîine, va trebui s-o sprijinim în bîrne, să nu se lase peste noi!

Cu ochii înrouraţi, mama vorbi zîmbind:

— Ai văzut, tătucule? Cît mă are de dragă copilul

meu? Şi cum mă ascultă?

— Ei, aşe-i! Cîte unii coptii îşi ascultă părinţii! Nu le ies din voie, din vorbă! lo-te, io n-am parte de hazna aiasta! Zîmbi însă cu bunătate şi se adresă nepotului său: Măcar de-ar da Dumnezeu să te asculte pe tine, fecioraşu bunului!

în ziua plecării, mama nu se mai dezlipi de lingă el.

— Măicuţă, încercă el în zadar s-o liniştească, s-o îmbărbăteze, mai avem doar patru luni! îndată ce voi ajunge în Bucureşti mă voi interesa de o cameră în oraş, să te aduc lîngă mine! Şi vom fi mereu împreună! Numai să termin şi cu Examenul de Stat. Doar patru luni să mai aştepţi...

— Numai ... inima mea veche să vrea să mai aştepte ..., murmură ea, neîncrezătoare.

— Ce vorbe-s astea? De ce mă necăjeşti vorbind astfel? Vreau să te las zîmbind şi să te găsesc zîmbind, măicuţă.

Dar.. . aşa fu, cum simţise mama.

Inima ei „veche” nu a mai voit să aştepte. Nici să mai bată. Şi nu a lăsat-o să-şi vadă băiatul ajuns doctor.

Dan nu se putuse gîndi – în ruptul capului – la aşa ceva... Plecase într-adevăr cu inima strînsă după ce o consultase. Dar spaima ei, mărită la gîndul spitalului, îl făcuse să-i amîne internarea pentru la vară. După examen. Cînd putea fi alături de ea.

Era vechi zbuciumul inimii ei.

Dan îl cunoştea. încă de cînd era copil. Din nopţile acelea cînd năvăleau în casă bărbaţi străini, care-l căutau pe tatăl lui sau pe alţii pe care-i bănuiau ascunşi acolo, în casa lor.

înghesuit la pieptul măicuţii, scuturat de sughiţul plînsului, îi auzea inima, care se zbătea puternic şi-i lovea dureros urechile... După plecarea lor, rămîneau o vreme îmbrăţişaţi strîns, şi-n liniştea de după vacarm tot bătăile inimii ei le simţea...

Prea tari... Prea zvîcnite ... Prea aproape ... Parcă acolo, sub cămaşă ...

în urma lor, oamenii aceia lăsau casa răvăşită, răsturnată, scociorîtă, pînă în cele mai ascunse

cotloane . ..

După ce se îndepărtau, măicuţa lui trăgea uşa – trîn- tită de ei pînă în perete – şi o încuia din nou cu cheia.

Lui Dănucu îi dădea să bea un pahar cu apă rece, îi spăla obrajii de sărătura lacrimilor, îl mîngîia, îl săruta în creştet, îl culca în pat. Cu vorba încă uşor tremurată, încerca să-l liniştească, spunîndu-i:

— Gata, Dănucu măicuţii! Au plecat! Ai văzut, măi- cuţa a închis uşa cu cheia. închide şi tu ochişorii şi dormi! Mîine dimineaţă îţi aduc o cană cu lapte bun şi o să uităm tot!

Şi apropiindu-şi scaunul de patul copilului, îşi lua coşul plin cu cămeşile ce le cosea pentru săteni şi lucra la ele, pînă în zori.

în tăcerea nopţii, ascultîndu-i bătăile speriate ale inimii şi fîşîitul lung, zgîriat, pe care-l lăsa în urma lui firul de aţă cînd trecea prin cînepa groasă a cămăşilor, copilul adormea.

Din nopţile acelea Dan cunoştea zbaterea inimii. Sperase cu tărie că liniştea, mulţumirea pe care avea să i le dăruiască o vor însănătoşi...

Dar...

Reîntors în Bucureşti, cu greu îşi putuse îndepărta obsedanta amintire, ca şi neliniştea de care o văzuse stăpî- nită pe mama lui. îl îngrijorase starea sănătăţii ei.. .

... Să o interneze împotriva voinţei sale? Dar dacă acest lucru i-ar fi declanşat şi mai puternic suferinţa? Şi ar fi putut să înţeleagă greşit faptul că nu ar fi stat prea mult lîngă ea – din cauza acestui ultim examen! —...

Dan se frămîntase neputincios, fără să ia o hotărîre.

Dacă n-ar fi reuşit la concursul pentru stagiul de medic intern, lucrurile poate s-ar fi desfăşurat altfel. Dar aşa? începuse deja stagiul de intern la maternitatea Filantropia ...

... îi scria săptămînal mamei, rugînd-o să-i comunice orice simptom, orice jenă, oricît de mică, pe care i-ar fi provocat-o „oboseala” ei. Insista totuşi să consimtă să o interneze într-un spital.

„Nu, nu la spital! îi scria însă mama. Tu învaţă, Dă-

nucule! Nu te nelinişti din cauza mea! Te frămîntă destul grija examenului!”

Dan o asigura că putea fi liniştită în privinţa lui, nu avea emoţii, stăpînea perfect materia şi abia aştepta să îşi susţină examenele .. .

În siîrşit, începu şi sesiunea.

Febrilitatea, tensiunea, care apar automat înaintea examenelor, îl cuprinseseră şi pe el. Nopţile de studiu, în dorinţa de a se prezenta cît mai bine pregătit, neliniştea care i se strecura în suflet din cauza sănătăţii mamei, toate acestea îl slăbiseră. Astfel că nici rezultatele excepţionale ale examenelor nu fuseseră în stare să-i dea putere să lupte împotriva bolii infecţioase care-l contaminase: febra Q. Virusul îl găsise deja extenuat, incapabil să-i opună rezistenţă. La ultimul examen, boala se instalase de-a binelea. Abia reuşise să-şi susţină subiectul din cauza temperaturii. Profesorul îşi dăduse seama că nu emoţia sau căldura de afară îl făcuseră lac de apă. Dar, întrucît candidatul se prezenta excelent, nu îl împiedică să îşi termine examenul.

La sfîrşit totuşi, după ce îl felicitase pentru felul în care îşi susţinuse şi acest ultim examen, profesorul îi spusese:

— Şi acum, după ce ai dobîndit proaspătul titlu de medic, te prezinţi urgent la spital? Dar nu ca medic, ca pacient!

Ceea ce se şi întîmplă ...

Dan fu internat la contagioşi, cu o formă gravă a febrei Q. Avea temperatură mare, pînă la delir, frisoane, dureri de cap puternice, tuse extenuantă. Perioade de hipertensiune, cu recăderi alarmante. O stare de oboseală istovitoare, o moleşală generală ...

Telegrama care-i anunţase moartea mamei lui nu-i fusese dată atunci cînd sosise. Direcţia spitalului telegrafiase însă primăriei din Orlat, rugînd-o să anunţe familia că, data fiind starea gravă a medicului intern Radu Dan, acesta nu va putea fi prezent la înmormîntarea mamei sale. La aproape două săptămîni după aceea, cînd se ho- tărîse ieşirea lui din spital, Dan fusese anunţat ca înainte de a părăsi spitalul să treacă pe la cabinetul directorului, care dorea neapărat să-i vorbească. Ceea ce Dan şi făcu.

Zîmbetul convenţional al directorului îi păru puţin suspect. Cunoştea faţa acestui om, de obicei senină, deschisă.

Directorul scoase din sertar un bilet pe care Dan îl recunoscuse imediat...

„Eu l-am scris ... O rugasem pe asistenta medicală să expedieze cu acest text o telegramă la Oriat”, spusese uşor derutat. Dorise ca vestea ieşirii lui din spital să îi parvină mamei cît mai repede. Să ştie şi ea că totul re- intrase în normal, că învinsese boala, că era din nou sănătos.

în locul unui răspuns – pe care nedumerirea din privirea lui Dan îl cerea –, directorul îi înmînă telegrama ... în primele clipe, Dan continuă să-l întrebe din ochi pe cel care i-o înmînase...

Presimţea grozăvia? Aştepta ca directorul să-l asigure că nu era pentru el vestea pe care o bănuise înfiorătoare?

în cele din urmă, cu privirea înceţoşată de spaima neaşteptatului, încercase să dezlege sensul literelor stranii de pe hîrtia aspră, deja învechită.

... Mama? ... Măicuţa lui?...

Se clătină, lăsîndu-se să cadă în fotoliul din spatele lui.

Işi duse degetele slăbite, tremurătoare, pe fruntea lividă, umedă şi rece ...

...Delira? Un’alt val al bolii de care parcă... scăpase? ... Oribile coşmare! Oribile!

Vocea bărbatului, care-i întindea un pahar, îndemnîn- du-l să bea apa rece cu gustul amar, îl făcu să-şi revină.

... Avea în mînă într-adevăr o telegramă ... Nu delirase ... Era o telegramă ... adevărată ...

O reciti... Şi... întreg pămîntul se prăvăli peste el!

Măicuţa lui... a murit?! Măicuţa lui nu mai este? ...

Şi el nu fusese lîngă ea...

— Măicuţa mea dragă, plîngea după cîteva zile, pe mormîntul încă proaspăt, tocmai acum te-ai dus? Acum cînd am trecut peste ultimul greu? Cînd te-aş fi adus lîngă mine? Cînd ţi-am adus ultima mea cunună de aur? Pe care tot tu m-ai ajutat s-o dobîndesc! De ce n-ai mai avut puţină răbdare ca să ne bucurăm împreună

de iz- bînda noastră? Fiindcă, singur, nu mă pot bucura! Fără tine, nu mă pot bucura ...

Cu obrazul încă nezvîntat de lacrimi, ca şi atunci, so urcă în maşină, întorcîndu-se în sat...

Caută atent curtea vechii lor aşezări. Ştia că în locu-î se ridicase o casă nouă, în care bunicul şi el aveau fiecare rezervată cîte o cameră. Opt ani îi trimisese lunar bani lui Ion Topan, care se ocupase cu colectarea materialelor şi construcţia casei. Hotărîseră – de fapt acesta fusese gîndul mamei – să construiască o casă împreună cu Floarea şi cu Ion Topan. Să nu fie bunicul singur dacă mama ar fi plecat lîngă Dan. Şi cînd li s-ar face dor de „casă", aici să îi aştepte întotdeauna două odăiţe primitoare. în locul vechii case a lui Ion şi Floarea să facă o grădină mai mare, cu legume şi cîţiva butuci de vie.

Aşa gîndise mama pe cînd trăia şi nutrea speranţa că va sta lîngă feciorul ei în cea mai mare parte a anului.

Dan opri în dreptul unei case noi, în faţa căreia străjuia un copac cu o coroană rotundă, rămuroasă. Teiul copilăriei lui, cu cele mai multe şi mai frumoase flori din sat.

„Ai îmbătrînit şi tu, îi spuse Dan în gînd. Ai îmbătrînit, dar eşti mai frumos!"

Pe banca de sub el şedeau şi povesteau vreo cinci săteni, care se ridicaseră de îndată ce maşina oprise în faţa lor.

Deşi lumina zilei se topise deja în umbra asfinţitului, cînd Dan ieşi din maşină, lelea Floarea îl recunoscu şi strigă:

— Tulai, Doamne! O vinit Dănucu nost! O vinit domnu doctor!

— Chiar el, Dănucu, lele Floare, răspunse Dan, lăsîn- du-se sărutat pe amîndoi obrajii.

Un bătrînel sprijinit într-un baston se închină, murmurînd:

— Mulţumescu-ţi ţie, Doamne, că mi-ai lunjit zilele, să-l mai pot vedie!

Dan se grăbi spre el, sărutîndu-i mîna, apoi obrajii î

— Sărut-mîna, bunicule dragă! Eşti bine, sănătos?

— Bine, bine! Aşe cum ţ-am scris! Mulţam lui Dumnezo-alduitu! Da’ îmi trag tare cu greu zilele, că îmi ştiu coptila sub pămînt!

Şi bătrînul începu să plîngă încet, liniştit.

Dan simţi din nou în gît nodul acela care îi tăia respiraţia.

— Am trecut pe la Progadie. Aţi aranjat frumos mormîntul! îi spuse însă bătrînului, cuprinzîndu-l în braţe.

în ochii lelei Floarea străluceau lacrimile. Dar, ca să nu se lase copleşită de durere, cu vocea ei sănătoasă, începu să povestească:

— L-am făcut ase cum ne-ai scris cînd ne-ai trimis şi banii! Şi din ce-o trecut peste am făcut ş-o laiţă mîndrâ, unde să poţ şede!

— Foarte bine, încuviinţă Dan.

— Da’ gardu place-ţ?

Dan înclină din cap.

— Văzutr-ai salcia ceia de la căpătîiul mormîntului? îi tînără încă. Diabdie îi die doi ani! S-a face tare mîndră, pletoasă! Tumna aşe cum i-ar fi plăcut şi doamnei Măriuca, Domnezo s-o odihnească!

Lelea Floarea se întoarse să-şi ascundă ochii, care iar i se umpluseră de lacrimi, şi să şi-i şteargă cu colţul năframei. Dar, ca să nu fie ea aceea care să umbrească bucuria revederii, îl pofti pe Dan:

— Da’ oare nu vreţ să-nturnaţ motoru, să-l băgaţ în ogradă? C-aici s-or aduna tăţ coptiii şi l-or zăhăi! Ioane! Nen deştide poarta! No, placă, intraţ şi dumneavoastră Dănucule! Ptii, tăt uit, se bătu ea cu palma peste gură, domnule doctor! Şi după ce-ţ aşeza cumsăcade motoru, haideţ şi ne-om băga şi noi înlontru!

Dan trase maşina în curte.

„Pentru ca în zîlele ploioase să nu cărăm tătă tina în casele cu parchet pe jos, şi încă die stejar – cum i se lăuda în scrisori Badea Ion – m-arn socotit cu Floarea şi am făcut un trotuar die ciment, în curtea dîmprejurul căşii.”

Urcară scările şi intrară în „antreu”, trecură apoi în- tr-o cameră spaţioasă, unde se aşezară cu toţii în jurul mesei.

Se înserase bine, aşa că Floarea „aştiernu masa

pîntru cină”. Aşează nişte „blidişoare moderne”.

— ... că amu în casă nouă, ne-am modernizat şi noi! Radio? radio! Televizor? televizor! Ca mîine ne-om vedie şi cu telefon ...

— Taci tu. Floare! o dojeni bărbatul.

— Da ce, nu-i aşe? Aşe-i! De ce stau io în poveşti cu tine! Non fă bine, scoboară-te die adu neşte jin!

După ce umplu masa cu bunătăţi – ca în casă de oameni harnici şi gospodari –, pe o farfurie lungă aduse „şi-o ţîră de chirtoş”.

Chirtoş-ul ora ,,o coptură” specifică din nordul Ardealului: aluat de cozonac înfăşurat pe un sul anume făcut pentru această prăjitură, stropit apoi cu puţin unt, tăvălit în nuci zdrobite în zahăr tos şi coaptă deasupra jarului în cuptor, caramelizîndu-se astfel uşor.

Dan zîmbi. Era „coptura lui a mai bună” din anii co

lon aduse şi „ulcioru” cu vin.

— îi din ,,jia” noastră, se lăudă el. Avem şaisprezece butuci! La toamnă facem marcotaj, s-o înmulţim. îi jin curat, precizează, turnînd în pahare. Jin păgîn! Nebotezat! rîse apoi, încet.

După obiceiul bătrînilor, fiecare turnă cîteva picături peste bucata de prăjitură din faţă, murmurînd:

— Pentru cei duşi dintre noi! Odihnească-să în pace!

Apoi fiecare bău paharul.

Urările de bun venit schimbară atmosfera.

— Doară nouă ne eşti drag, într-on fel ca şi Ilenuca noastă, spuse Floarea.

— Ştiu, lele Floare, ştiu! Dar să ştiţi şi dumneavoastră că din inimă eu mi-am lăsat trei părticele la Oriat: una d-tale, bunicule dragă, zise Dan şi-i sărută mîna, una dumneavoastră, şi. .. una lîngă măicuţa mea dragă. Frumoasă casă aţi ridicat! Şi mare! Schimbă însă iute vorba.

— D-apoi mîne la ziuă i-ţi vedie-o mai bine. Aici, sus, îs patru camere: două ale dumnealorvoaste şi două a noaste; iară jos mai îs două camere, o ţîră mai mnicuţe, tăt ale noaste. Apoi şi pîntru baie, cînd ne-a traje şi nouă apa cu ţc- vea. Tovarăşii noşti die la gospodărie zic că n-o trece multă vreme pînă atunci că la toamnă ar şi începe săpăturile ...

— Foarte frumos!

— Chiar că vrem să vă mulţumim! Că noi, numa cu mîna diè lucru am fost. Da’ banii dumneavoastră ni i-aţ trimes. Regulat, în fiecare lună, de opt ani... Primii ani am adunat materialu, am făcut cărămizile, apoi am făcut fundamentu şi am început să înălţăm casa. în vara aceea, am şi dat-o gata în roşu. Aşd cum v-am scris. Am iernat în iè. Ia, amu, în vara aiasta, am mîntuit văcălitu. După aceia am zugrăvit-o, ş-amu îi fainã diè tăt! Aşe că nume dumnealorvoaste trebe să vă mulţămim! Că, fără ajutoru ce ni l-aţ dat, ni nié putem porni!

— Nu-i aşa, bade Ioane! Nici eu, fără ajutorul vostru, nu puteam face nimic! Mă gîndeam la munca voastră în vara cînd lucraţi la cărămizi. Şi au fost multe!

— Douăzeci de mii... O fo şi greu ... nu zîc nu ..., recunoscu Floarea, da’ la sate mai facem clacă unu la altu şi împreună nu să sîmte cum trece zîua şi înaintează lucru ... îi bine asè cum îi! Sîntem tărie multumniti!

Ion îşi întoarse privirile spre Floarea, cu dragoste.

— Cît o vedeţ de mnicuţă, nu ştiţ cît poate fi de vrednică! Mă-ntorceam sara dièla colectivă şi abdie de-o hotărâm să iasă din groapa diè lut! Mai mult diè jumătate, ce zîc io, tri părţ din cărămida diè lucru iè le-o făcut!

— Ee, voroveşti şi tu! spuse ea, îmbujorată de plăcerea laudelor, dar şi ruşinată că bărbatul o lăuda în faţa lui Dănucu.

— Aşă-i, aşă! Eşti vrenică foc! Am ştiut io pe cine am luat diè nevastă!

— Sînteţi oameni vrednici amîndoi! Şi gospodari desăvârşiţi ... Ia spune-mi rogu-te, lele Floare: ziceai odată că badea Ion nu prea ştie să spuie ce gîndeşte, dar cînd te-o cerut de nevastă o ştiut să-ţi spună ce vrea? Că ... văd că v-aţi luat!

— O avut noroc că am priceput io ce vre!

Rîseră cu toţii.

Lui Dan îi era însă cu neputinţă să nu alăture celor de la masă şi gîndul la mama sa.

— Măicuţa ar fi fost fericită să fi putut vedea toate cîte aţi făcut. Să fi putut fi toţi împreună.

Amintirea mamei aşternu iarăşi clipe de tăcere în încăpere.

Pe uşă intră dintr-o dată, ca la el acasă, un băieţaş de vreo patru ani.

Se răsuci încet, înălţîndu-se cu greu să apuce clanţa uşii, prea înaltă pentru anii lui.

Dar, aşa cum învăţase, nu avea voie să trîntească uşile, nici să le lase deschise.

— Al cui eşti tu, măi ţîcă? îl întrebă Dan, săltîndu-l în braţe.

— A-lu' ma-ma! silabisi copilul, fără chef să vorbească aşa, cu oricine.

— De bună seamă că a lui mama, rîse Dan. Dar al cui?

— A Ilenucăi! îl ajută pe copil lelea Floarea, culegîndu-l în braţele ei, unde, în sfîrşit, copilul se simţi nestîn- jenit.

— Al Ilenucăi? întrebă Dan şi căuta să găsească pe chipul băieţaşului trăsăturile atît de îndepărtate şi atît de aproape de copilăria lui. Cu cine s-a măritat? mai întrebă el.

— Cu directorul şcolii unde-i şi iâ învăţătoare.

Ilenuca ...

Ultima dată o văzuse cînd pleca la Bucureşti, student la medicină. Ilenuca terminase şi ea şcoala, urma să-şi ia în primire postul de învăţătoare. Crescuse mai înaltă decît maică-sa. Ochii-i erau albaştri ca cerul verii, fluturaţi de gene mătăsoase, de culoarea soarelui. Părul lung era împletit în două cosiţe bălaie, neastîmpărate. îl conducea la gară.

... Păşeau, ca în primii ani, unul lîngă altul, fără să-şi vorbească...

... începea o altă viaţă pentru ei... Care îi rupea de anii copilăriei.

... Sibiul ar fi fost mai aproape, l-ar mai fi putu vedea din cînd în cînd mai uşor ...

... Bucureştiul... era însă tare departe.

„O să ne uite Dănucu. îl va cuprinde şcoala ... şi viaţa ... Viaţa de la Bucureşti... ameţeşte ... zăpăceşte ..gîndea Ilenuca.

— Să nu-ţi tai cosiţele, Ilenucă! Nici cînd te-i mărita! îl auzise rupînd tăcerea dintre ei.

Şi-şi continuaseră drumul spre gară ...

... Dar prea se apropiau de ea... Prea repede aveau să ajungă ...

Şi Ilenuca se oprise, silindu-l astfel şi pe el să rămîie lingă ea. îşi ridicase ochii senini spre el şi, sfioasă, murmurase:

— Dănucule... să te aştept?

Dan îi înţelesese întrebarea. Şi mai înţelesese că trebuia să-i răspundă serios. O cuprinsese de după umeri şi, căutîndu-i unda limpede din priviri, îi spusese:

— Ca pe-un frate să m-aştepţi, Ilenucă... Ca pe-un frate!

O sărutase apoi cu drag pe frunte. Seninul din ochii Ilenucăi se aburise în păienjenişul lacrimilor. Cu greu mai îngăimase:

— Mie... eu ...

Şi se întorsese brusc, fugind înspre sat.

— Ilenucă! o chemase Dan. Ilenucă-ă!

Dar Ilenuca nu se-ntorsese. Se dusese acasă.

Glasul lelei Floarea îl readuse din amintiri:

— Amu Dănucu nost – că tumna ase l-am botezat şi pe iei – sta cu noi, pînă la primăvară, die-ncepe lucru cîmpului!

— Unde sînt ei?

— Aproape die tăt! La Cristianu. Aşă că, de-i loveşte doru die coptil, odată-s acilea! Amu-s în conced! La mare! La Eforie! Iii! De-o afla c-ai fost pe-acasă, tare i-o păre rău că nu te-o putu vedie!

— Şi eu aş fi vrut s-o văd! Să-i cunosc şi bărbatul. Că pe fiu-său l-am cunoscut, zise Dan, mîngîind copilaşul din braţele lelei Floarea.

Curînd, în căldura braţelor bunicii, Dănucu „ăl mic” prinse a picoti. Fu dus la culcare.

Ceilalţi au stat de poveşti pînă către miezul nopţii, cînd se hotărîră totuşi să meargă să se culce. Dan îl conduse pe bunic pînă în odaia lui, unde îl aştepta patul cu aşternutul proaspăt schimbat.

— Floarea îmi poartă di6 grijă, ca la un coptil!

Şi mai „povesti” şi cu el, pînă ce bătrînul adormi. Se îndreptă apoi spre camera sa.

Simţi acelaşi fior de emoţie, pe care-l cunoscuse în toată după-amiaza... Lelea Floarea îi „aşternuse de cul-care” în patul pe care-l avea încă de cînd era copil. Şi dulapul, şi masa, şi scaunele erau acolo. Aşezate la fel, ca în vechea casă.

Ridică ochii spre peretele din dreapta.

11 găsi aşa cum îl lăsase „dincolo”. O fotografie a lui, din liceu. Cînd trecuse în cursul superior. Lîngă ea, o alta, ultima pe care i-o trimisese mamei, care mereu îl dojenea: „De ce nu-mi trimiţi măcar o fotografie? Ne vedem tare puţin şi tare rar! Să rămînă în casă chipul ţău măcar pe hîrtie”.

Cînd terminase anul al patrulea se fotografiase şi-i trimisese mamei fotografia.

Alături, mai aproape de colţul peretelui, erau rînduîte, cuminţi, „Cununile lui de aur” din cursul primar, diplomele din liceu ...

„Cum de nu greşise lelea Floarea nici locul, nici ordinea lor, atunci cînd le mutase din casa veche în cea nouă? Nu a schimbat nici un cui din cele aranjate de măicuţa!”

Dan se întinsese pe pat, cu braţele sub cap.

în faţa lui, deasupra uşii – mult mai înaltă decît uşa din „casa lor”, fotografia veche, din care îl priveau, zîm- bind, mama şi tatăl său. >

îşi duse mîna la gît, încercînd din nou să oprească nodul acela, care iarăşi se străduia să-i sugrume suflarea, inima ...

Lacrimile ce-i şiruiau tăcute pe obraz, însă, nu încercă să le oprească ...

De ce aşa, Silvia?...

Şedinţa a fost lungă. Obositoare. S-a fumat mult. S-a vorbit mult. S-au spus multe. S-ar fi putut spune încă multe. Dar oamenii erau obosiţi. Plictisiţi. Plictisiţi de aceste şedinţe ţinute pentru a discuta lucruri deja hotă- rîte. Vorbiseră doar „cei cîţiva”, mereu aceeaşi, mereu de acord cu problemele dezbătute ...

Unii moţăiseră cu capul prins în palme, alţii citiseră pe furiş ziarul cumpărat de la chioşc. Toţi abia aşteptau să ajungă acasă ...

Dan părăsi sala nemulţumit de el. Deşi problemele discutate nu-i vizau direct, ar fi trebuit să ia atitudine împotriva acestei comodităţi, acestui aproape dezinteres manifestat.

„De fapt..., se întrebă şi se opri din mers, ce înţeles poate avea într-un colectiv *«o* problemă care nu te vizează direct»? Adică ... lucruri care nu privesc direct *persoana ta?* într-un colectiv?”

Coborî scările de la intrarea în spital, ieşi în stradă şi pomi spre casă.

Pe fruntea încinsă, primi înfiorarea răcoroasă, plăcută, a pulberei îngheţate.

Prin sita fulgilor de zăpadă, înaintea lui, un grup de colegi care participaseră la şedinţă. Şi care acolo, în sală, tăcuseră liniştiţi, întru totul de acord cu ceea ce se discutase la şedinţă.. z

De la cei cîţiva' metri care îl despărţeau de grup auzi glasurile aprinse ale unora, nemulţumiţi, care nu găsiseră însă de cuviinţă să îşi spună părerea în plen.

„De ce, oameni buni? De ce nu v-aţi spus acolo, cuvîntul?”, ar fi vrut să-i întrebe.

îşi scutură capul indispus.

Şi el, ca şi alţii – nefiind „direct interesat” –, se bucurase cînd şedinţa luase sfîrşit.

„Nesănătos fel de a face parte dintr-un colectiv! De-a participa la viaţa lui, la suflul lui!”

„Dar ... oare – se înfruntă singur Dan – de ce cauţi scaiul din ochiul vecinului şi nu vezi bîrna din ochiul tău? Dacă tu, care ai remarcat greşeala şi n-ai încercat să o combaţi, de ce îi acuzi pentru aceeaşi pasivitate pe cei care se complac în lîncezeală? Ai fost şi *tu* la şedinţă, i-ai văzut lipsurile, scăderile, de ce *n-ai cerut cuvîntul?* Nu eşti de părere că acest fel de a fi alături de tovarăşii tăi este comod, într-adevăr, dar total ineficient? Aş spune chiar că eşti mai vinovat decît ceilalţi!”, se judeca Dan cu asprime.

Aruncă ţigara jos, pe trotuar, nemulţumit, revoltat pe sine.

îşi continuei drumul spre casă, gîndind serios la cele petrecute în după-amiaza aceea în spital. Fără îndoială, mai rămîneau multe lucruri de schimbat, de îndreptat. Va începe neîntîrziat acţiunea cu el!

... Ajunse curînd în faţa blocului în care locuia. Intră, luă liftul şi, cînd ajunse în faţa uşii, o găsi pe Silvia. Tresări, surprins. îşi făcuse alte planuri pentru seara aceasta ...

Privindu-l cu înţeles şi zîmbind, Silvia îi spuse:

— Am ... priceput!

Dan deschise uşa, poftind-o să intre. îi luă haina, o aşează în cuier, apoi îşi dezbrăcă şi el paltonul. Serios, păs- trînd întipărit acelaşi aer mirat pe figură, fără să o privească, o întrebă liniştit:

— Şi... dacă veneam cu cineva?

O clipă Silvia rămase descumpănită. Era o situaţie la care nu se gîndise niciodată. Nici o clipă!

„Deşi..., se gîndi, cu ce drept am nesocotit... o asemenea posibilitate?”

— Ored că... m-aş fi descurcat... fără să te încurc nici pe tine, îi răspunse pînă în cele din urmă, cu calm.

Dan îi sărută mîna, o cuprinse apoi de umeri şi o sărută pe obraz:

— Intenţionam să lucrez în seara asta ..., se explică Dan.

Cu glas scăzut, dezvinovăţindu-se parcă, Silvia

spuse:

— ... Eu ... voiam doar... să bem o cafea ... Ţi-e foame, nu? schimbă repede vorba.

— Tare!

— Pot să-ţi încropesc cu cina? se oferi ea.

— Cu două tacîmuri.

Mîncară curînd şi Silvia ar fi plecat imediat dacă farfuriile de pe masă şi tacîmurile nu i-ar fi amintit că, de nu le strîngea ea, obligaţia aceasta avea să îi revină lui Dan. Se hotărî astfel să ducă vasele în chiuvetă, alături de o altă ceşcuţă şi farfurioară, nespălate şi ele. Le privi o clipă nemulţumită, aşteptînd ca Dan să-i spună să le lase aşa, deşi în realitate ea nu avea de gînd să le spele.

Dan îi descoperi nemulţumirea şi îi spuse liniştit:

— Lasă-le, Silvia! Peste trei zile vine femeia şi mă scapă de ele!

În sinea lui ar fi dorit însă ca Silvia să nu-i accepte propunerea, deşi el nu i-ar fi îngăduit în ruptul capului să spele vase... I-ar fi plăcut totuşi să vadă la ea măcar intenţia ...

— Să trecem în cameră, îi propuse el apoi, luînd tăviţa cu ceşcuţele de cafea şi pornind înainte.

Se aşezară la birou. îşi aprinseră ţigările şi fiecare îşi trase în faţă ceaşca de cafea fierbinte.

— De ce n-ai fost la şedinţă? o întrebă, privindu-i pieptănătura proaspătă.

Silvia se aştepta la întrebare.

— După cum a fost anunţată şedinţa, dezbaterile ei nu aveau nici o tangenţă cu preocupările mele, se scuză.

— A fost invitat să participe întreg colectivul. Probabil, în ideea că ceea ce se petrece în instituţie interesează – sau ar trebui să intereseze – pe toţi cei ce fac parte din ea. Pe toţi „angajaţii” ei! apasă Dan pe cuvinte.

— Aveam oră la coafor, adăugă încet Silvia, fiind şi mai puţin convinsă că Dan i-ar putea da dreptate.

— Nu cred că e un motiv pe care l-ai putea declara şi altora, replică el cu seriozitate.

— îţi promit că nu se va mai repeta!

— Aş dori să fie aşa... Deşi, adăugă pe un ton scăzut, nici eu nu mă pot lăuda că am folosit cum se cuvine prilejul. M-am complăcut în „a nu mă amesteca” în lucruri care nu mă atingeau direct.

Cîteva secunde trecură în tăcere. Apoi Dan adăugă . ironic:

— Am fost prezent... fiind absent! Meii mult chiar, auzeam, dar mă făceam că nu aud! Mă întreb chiar dacă n-a fost gestul tău mai cinstit? Sfidător, greşit, dar mai sincer!

După ce îşi băură cafeaua, Silvia luă ceşcuţele şi le duse în bucătărie, punîndu-le alături de celelalte vase murdare din chiuvetă.

,,Of, sigur că ar trebui să le spăl, îşi spuse! Altfel le va spăla Dan! Nu le rabdă el trei zile în chiuvetă!”

îşi privi însă manichiura proaspătă.

„Nu, nu-mi stric unghiile!”, se decise brusc.

N-ar fi putut spune că era deplin mulţumită de această hotărîre, dar aşa făcu.

îi părea bine că Dan nu era acolo, să-i urmărească tăcerea care îi ascundea gîndurile.

Trase aer în piept, scutură din cap, dar se calmă repede, amintindu-şi că bărbaţilor le displace să le vadă pe femei în bucătărie. Deci..., încheind capitolul „Spălatul vaselor”, trase uşa în urma ei şi intră în cameră.

La biroul său, cu cartea deschisă, Dan citea la lumina lămpii de pe birou.

Silvia se întinse pe studio, aranjîndu-şi comod sub cap o perniţă.

Privea pereţii, oamera... Urmărea umbrele lăsate de cele cîteva lucruri ce se găseau în calea lumjnii lămpii de pe birou: cana cu apă ... paharul... un tom gros ..., şi se gîndea: oare cît va mai citi Dan?

Era linişte... Şi asta, numai pentru că gîndurile Silviei nu se auzeau! Doar foşnetul paginii întoarse rupea din cînd în cînd tăcerea.

Nici imul din ei nu uita de prezenţa celuilalt. Şi asta îi stingherea. Pe fiecare în felul lui.

Adevărul era că Dan nu putea să citească ştiind-o pe Silvia acolo, la el.

Silvia? Silvia nu gîndea că în momentul acela cel mai Important lucru era ca Dan să citească! Deci...

Fără să ridice privirea din carte, la un moment dat, Dan rupse tăcerea:

— Frumoasă rochia ta de sîmbătă seara...

— Ţi-a .plăcut şi ţie? se ridică Silvia într-un cot, plăcut surprinsă că se putea arbora un subiect agreabil.

îşi amintise cum în seara aceea intenţionat îl aşteptase îmbrăcată cu mantoul, gata de plecare, pentru ca abia la garderobă, în public, să-i ofere surpriza de a o vedea astfel îmbrăcată şi ca să îl poată urmări cu atenţie. îi observase îneîntarea din privire, satisfacţia de a avea alături o parteneră ce ştiuse să alăture frumuseţii ei pe aceea a veşmîntului.

Dar acolo Dan nu îi spusese nici un cuvînt nici despre rochie, nici despre ea. Apoi, după ce intraseră în sală, nu prea mai fuseseră împreună... Nu prea mai avuseseră cînd să-şi mai vorbească ...

— Da ..., răspunse Dan, oprind-o din gînduri.

Cuvintele care urmară şi pe care el le rosti rar, apăsat, o obligară să-i rămînă alături şi să le înţeleagă ca atare:

— Bine spus! Mi-a plăcut*... şi mie!*

— *A* plăcut multora! acoperi Silvia insinuarea, căutînd să-i găsească loc acelui *şi,* punctat de Dan.

— *Şi...* asta am observat atunci, prelungi Dan insinuarea.

— Dar___, întrebă mirată Silvia, cum de ţi—ai amintit
de rochia aceea? Au trecut trei săptămîni de la ,,Ceaiul medicilor”!

— Impresiile puternice nu se uită repede! îi răspunse Dan, păstrînd însă ochii parcă interesaţi în rîndurile cărţii.

Silvia se ridică de pe studio, se apropie de birou şi se aşează pe un scaun, în faţa lui:

— Rochia... te-a impresionat... puternic? îl iscodi, neîncrezătoare.

— Tu! precizăcalm Dan, privind-o drept în ochi, pentru ca imediat să întoarcă pagina şi să continue să citească.

Cu bărbia sprijinită în pumni şi privirea aţintită în coperta unui tratat din faţa ei, Silvia se întreba dacă nu

ar fi mai bine să renunţe la explicaţii. Să lase discuţia neterminată. Sau încheiată aici. Numai că această discuţie astfel „încheiată” ar fi mocnit.

Ştia că greşise ...

încă din vară, pentru cei de la spital nu mai era o noutate să-i vadă sosind împreună, plecînd împreună, ieşind în oraş împreună. Şi, firește, fiecare interpreta acest „împreună” după imaginaţia şi fantezia lui.

Bineînţeles, la „Ceaiul medicilor” veniseră împreună. Şi tot împreună plecaseră.

în maşină, cînd se întorceau acasă, Dan nu făcuse nici un „comentariu” cu privire la întrunirea colegială de la care se întorceau sau cu privire la comportarea ei. în schimb, vorbise despre tot felul de alte lucruri. Ceea ce o surprinsese atunci. Bineînţeles, Silvia tăcuse.

Noaptea, în căldura braţelor lui, socotise că Dan nu dăduse importanţă exuberanţei sale nepotrivite şi fusese încîntată că totul se terminase cu bine. Cel puţin aşa crezuse atunci.

Abia acum putea să judece cu adevărat cît fusese atunci de stupidă, de nesocotită!

„Evident, mai ales după schimbul de cuvinte de adineauri, îşi spuse Dan în sinea lui, nu voi reuşi să mă mai concentrez”.

— Poate... e mai bine să ne amintim de noaptea aceea ..., rosti cu glas tare, închizînd cartea.

— De... seara aceea, îl corectă Silvia.

— Şi de *noaptea* aceea! Care a fost aşa, numai fiindcă n-am vrut ca noaptea să suporte consecinţele serii... Consecinţele . .. le-am suportat eu.

Prea aspră, prea puternică fusese senzaţia pe care o încercase atunci, pentru ca timpul care trecuse să i-o fi putut şterge sau neutraliza.

Ca să-şi oblige degetele nervoase să facă doar mişcările impuse de el, căută o ţigară şi o aprinse. în fumul răsfirat îşi reaminti momentele acelea...

După ce o adusese pe Silvia acasă, Dan ar fi vrut să se întoarcă în locuinţa sa. Dar plecarea lui ar fi cerut explicaţii. Pe care Dan nu le vroia.

Pentru că – şi de-ar fi fost acesta adevărul! – nu voia să facă o scenă de gelozie!

Apoi, nici nu era sigur că era gelos ... Sau ... numai

gelos.

Totuşi, trebuia să recunoască măcar pentru el, comportarea Silviei din seara aceea îi sfichiuise orgoliul! De ce o făcuse oare? Ce satisfacţii vînase?

Cînd stinsese lumina şi o simţise pe Silvia apropiindu-se de el, se înfiorase, căci fiecare atingere a corpului ei mai păstra încă mîngîierile acelea străine – atîtea – ale tuturor bărbaţilor care o strînseseră în braţele lor, în tim- pul'dansului. N-o mai simţea pe Silvia ca pe a lui, numai a lui! Avea lîngă el o femeie care mai purta -încă în ea căldura altor bărbaţi.

în noaptea aceea Dan scrîşnise din dinţi şi simţise că strînge în braţe o femeie străină.

— Consecinţe? Adică? îndrăzni Silvia, după un timp.

— Adică ... m-au obligat să fiu nesincer în tot timpul nopţii, mărturisi Dan. M-au obligat să tac, cînd ar fi trebuit să strig anumite lucruri! Şi trebuie să recunosc, nu mi-a fost prea uşor!

— Ştiu, îl ajută fără să-şi dea seama Silvia. Cînd ai ceva de spus, spui!

— întocmai. Dar atunci, deşi am vorbit mult – mai mult decît îmi e în fire! –, şi la ceai, şi în maşină, şi acasă, ceea ce aş fi dorit să spun n-am spus. Şi am tăcut...

— Pînă acum ...

— Da. Pînă acum. *Mea culpa.* De-aş fi fost un om hotărît, nu aşa aş fi procedat.

— Dar ... dacă vrei să-mi reproşezi.. . ceva, îl instigă cu diplomaţie Silvia, de ce n-ai vorbit?

— Hm! scăpă Dan o exclamaţie, ce ar fi putut semăna cu un rîs ironic, scurt şi înfundat.

O fixă pătrunzător în ochi, obligînd-o să-şi aplece privirea. în tonul lui se putea deosebi, pe lîngă dezamăgire, şi o undă de durere:

— Pentru că ... eu socotesc că despre asemenea „situaţii" nu ar trebui să se vorbească. Sau mai bine zis ... nici nu ar trebui să se creeze asemenea situaţii. Comentariile sînt întotdeauna penibile şi de prost gust.

Silvia se feri să mai caute argumente care să-i motiveze lipsa de tact din seara aceea. încercă să apeleze la

tot felul de scuze „inocente”, care de multe ori o scoteau din încurcătură:

— N-ai vrut să dansezi toată seara ... Şi doar tu dansezi atît de frumos, de elegant. Cu tine dansul e intr-adevăr frumos, plăcut.

— Silvia, te rog. Nu despre cum dansez eu sau de ce n-am dansat eu discutăm acum... De altfel, în seara aceea nu mi-ai dovedit deloc că ar putea fi ceva adevărat din ceea ce-mi spui acum, adăugă zîmbind cu ironie.

Aprinse mecanic două ţigări, din care una i-o oferi Silviei.

Trase adine în piept şi urmări cu privirea fumul ce se împrăştia în cameră.

„Niciodată nu voi înţelege, îşi spuse, de ce ţigara îţi produce impresia că te linişteşte, că te calmează..., în ciuda surplusului de adrenalină indus de nicotină”.

Se întoarse spre Silvia şi începu să-i vorbească.

— E mai bîne de o jumătate de an de cînd colegii noştri au fost puşi în faţa unui fapt împlinit: relaţiile dintre noi doi. Relaţii care au depăşit pragul colegialităţii. Dacă Doru Catrinescu nu şi-ar fi „etalat” colajul său cu Rodica Manea, m-aş fi simţit stingherit, ca unul ce i-a „suflat” iubita. Nu stau nici aşa prea bine. Dar asta – o privi ironic el – te-ar viza şi pe tine.

— Adică? ceru Silvia.

— Adică: dacă n-ai calul, e bun şi măgarul! aruncă Dan cuvintele.

— Dar eu l-am părăsit pe el, nu el pe mine! pre- ciză ea.

— Asta o ştii tu!

— Şi tu, şi el! sublinie Silvia.

— Şi Rodica Manea! Mă rog, noi „familia”, ştim. Dar cei care nu cunosc adevărul? Să admitem totuşi că acest fapt ar fi lipsit de importanţă. Recunoaşte însă că în seara aceea am fost pus într-o situaţie delicată...

— Dănuţ..., fu tot ce putu spune Silvia.

Dan îşi privi ţigara, mai trase o dată lung din ea şi continuă să-i vorbească pe un ton scăzut:

— Silvia, eşti o femeie frumoasă, cochetă, îţi place să fii admirată, vrei să placi...

— E un păcat să vrei să fii admirată? îl întrebă Silvia cu aceeaşi „inocentă candoare”.

— De toată lumea? De toţi bărbaţii? Crezi că nu era suficient să te afli la braţul unui singur bărbat? Ţi-ai adus aminte de mine doar cînd ai observat „coaliţia” celor trei eolege, care – în glumă sau în serios – n-au vrut să primească de bune motivele pentru care n-am acceptat invitaţia lor pentru damen-tango-ul acela ... Iar tu ai făcut o greşeală de neiertat, invitîndu-mă peste refuzul pe care-l primiseră ele. Nu ţi-ai dat seama că le jigneai pro- cedînd astfel?

— M-ai refuzat şi pe mine!

— Era şi firesc în situaţia dată. De fapt abia acum îmi dau seama că am fost un naiv! Şi, la vîrsta mea, e îngrijorător! Tu m-ai invitat atunci, fiindcă ştiai bine că nu puteam decît să te refuz! rîse el ironic.

— Eşti rău! M-ai refuzat şi la celălalt damen-tango!

— Ce noroc pe tine că n-au fost decît două aceste dansuri! S-au putut ţine minte uşor! Asta nu te-a făcut însă să lipseşti vreo clipă de pe ringul de dans!

După cîteva minute, în care amîndoi fumară în tăcere, Dan o întrebă liniştit:

— Dar dacă... ceea ce ai găsit tu de cuviinţă să faci în seara aceea ... ţi-aş fi făcut eu?

Silvia tresări, ridicînd brusc ochii spre el. Nu găsi imediat un răspuns.

— Doru nu-mi reproşa niciodată că dansam cu alţi bărbaţi, spuse într-un tîrziu, regretîndu-şi însă pe loc cuvintele.

— Pare-se... pe Doru nu-l iubeai. Parcă aşa mi-ai spus! Şi lui îi spuseseşi acelaşi lucru, nu?

— Nu. Nu-l iubeam, repetă mecanic Silvia.

— Cîtă vreme, pe mine...

— *Da,* îl întrerupse ea, pe tine te iubesc!

— Şi atunci... care ar fi deosebirea?

Dan strivi ţigara în scrumieră. Silvia făcu acelaşi lucru. Mîinile lor se atinseră. Apropierea aceasta îi dădu Silviei curaj.

Ştia că Dan nu-şi va retrage mina, pe care, încet, degetele ei o cu prinseră. O trase uşor spre ea, o întoarse cu palma desfăcută în sus. Degetele ei o mîngîiară şi apoi, în locul lor, Silvia îşi culcă obrazul.

Atunci cînd vorbea, buzele ei atingeau palma lui Dan, ca şi cum ar fi sărutat-o, iar şoaptele ei lăsau,

odată cu respiraţia, şi căldura clipelor de dragoste.

— lartă-mă! îi spuse. Eu nu mă voi ierta niciodată! Am fost stupidă! Am greşit! Fără să-mi dau seama. Fără să vreau să greşesc! ... Pe nesimţite, balansul primului dans m-a trecut în viitoarea celorlalte! îmi plăcea să ascult vorbe frumoase. Deşi frumuseţea lor pentru mine nu avea nici o valoare. De ce le ascultam? Nu ştiu! Ştiu însă, în schimb, că nu am nici o scuză ... Singură mi-am făcut de necrezut adevărul că în realitate eu doar pentru tine am vrut să fiu frumoasă! Şi că sînt mîndră numai atunci cînd.sînt alături de tine, la braţul tău!

Silvia îi sărută uşor palma şi îşi ridică obrazul. Adună degetele mîinii peste sărutul ei şi cuprinse pumnul lui Dan cu amîndouă mîinile. Fără să îndrăznească să-l privească, îşi urmă mărturisirile:

— Totul a început de la Dobrotescu, casierul. Mă temeam să nu se simtă jignit dacă l-aş fi refuzat! Tu plecaseşi la bufet. M-ai găsit dansând. Pe doctorul Zegreanu însă l-aş fi putut refuza. Era doar la masă. Dar iarăşi acel „nu ştiu de ce" m-a făcut să-i acord dansul. Apoi m-au invitat aproape toţi colegii. Nu mai reuşeam să mă întorc la masă.

Dan tăcea ..

— ... Vorbeai de consecinţele acelei seri... Aveai dreptate. Tn ce mă priveşte..., continuă Silvia.

— Consecinţe? Tu? o întrerupse Dan, mirat.

— Da! Nu ţi-am spus. Nu-ţi puteam spune. Am primit o mulţime de telefoane a doua zi, din care mi-am dat seama cit de greşit a fost interpretat faptul că am dansat toată seara şi că am fost atît de exuberantă, de veselă. ..

— Şi alţii deci ..., murmură Dan.

— Aproape toţi cei cu care am dansat! Doi din ei nu s-au sfiit să' mă invite într-una din seri în oraş. Le-am răspuns că în nici o zi şi în nici o seară nu ies şi nu doresc să ies cu nimeni decît cu tine. Că în seara aceea a fost o situaţie cu totul specială, fiindcă erai după o uşoară întindere de ligamente ... la gleznă.

Dan rîse.

— Ca diagnostic e plauzibil. De altfel n-a fost o problemă pentru tine găsirea lui.. E bine că mi-ai spus, mai rîse Dan. Am avut noroc că nu m-a întrebat nimeni

pînă acum despre asta, fiindcă s-ar fi putut întîmpla atunci ca unul din noi doi să rămînă drept mincinos!... Şi totuşi ... parcă Puiu m-a întrebat cum mă mai simt?... Vasăzică... şi bunul meu prieten ... ţi-a telefonat?! Deci ... e bine să nu uităm dictonul: „cred în prietenie, dar nu cred în prieteni", rîse el amuzat.

— Le-am mai spus că nu am dansat cu ei decît pentru că voiam ca tu să mă poţi privi. Că îmi place să mă ştiu privită de tine, preciză grăbită Silvia. Că în seara aceea ei n-au fost pentru mine decît nişte manechine ...

— Silvia, e oribil!

— Şi felul în care m-au pîndit aceşti.. . bărbaţi nu e oribil?

— Numai că „aceşti bărbaţi", bieţii de ei, adăugă Dan* dintr-un sentiment de solidaritate, în seara aceea au fost complet derutaţi de comportamentul tău şi îndreptăţiţi să creadă că ţi-ai schimbat concepţia de viaţă ...

Dan se ridică şi-şi aprinse o ţigară. Silvia întinse mîna după pachet

—(O, iartă-mă, se scuză Dan, oferindu-i propria ţigară.

Silvia mulţumi, luă ţigara şi-şi culcă obrazul pe braţele pe care şi le încrucişase pe birou. Nu cuteza să mai spună nimic. Reuşise să îl indispună pe Dan. Şi pe bună dreptate! Nu cumva era prea sigură pe ea şi credea că îi este îngăduit orice? Că orice ar fi făcut trebuia acceptat ca atare, fiindcă îi plăcea să se joace, să se răsfeţe? Era o vanitoasă? ... La ce bun toate aceste confirmări ale succeselor sale dacă . .. l-ar fi pierdut pe Dan?

— Nu, nu! murmură speriată, fără să-şi dea seama şi scuturâ energic din cap.

Dan, care se plimba încet prin cameră, o auzi şi se opri. Se apropie de ea. Observă cum Silvia îşi întoarse repede privirea, încercînd să-şi ascundă ochii. însă luciul lor umed licări şi, în mişcarea aceea bruscă, o lacrimă îi căzu pe obraji.

Dan nu puse la îndoială sinceritatea lacrimilor Silviei. Dar nu le vedea rostul, nu le suporta şi nu le voia. Căută să le ignoreze prezenţa, propunînd cu

amabilitate:

— Silvia, am un bitter *Campari.* Uşor şi parfumat. N-ai vrea să bem cite un păhărel?

Silvia dădu afirmativ din cap.

— O. K.l

Şi Dan aduse din bufet sticla cu două păhărele şi le puse pe birou. Se aşează pe scaunul lui, umplu paharele, ridică unul şi o întrebă:

— Pentru ce bem?

— Pentru ... gîndurile mele ...

— Să iscălesc... poliţa în alb? Cu gînduri care nu le ştiu?

— Le ştii..., şopti Silvia. Le ştii...

Băură în tăcere. Ţigara din degetele Silviei se ardea singură. încă puţin şi ar fi ars-o. Dan i-o desprinse din mină uşor şi-o stinse în scrumieră.

Privind-o, se străduí să-şi potolească zîmbetul, care îşi cerea dreptul să i se aştearnă pe faţă.

Silvia era abătută, tristă. Privind-o astfel, Dan îşi aminti de scena petrecută sus, la Cristianul Mare, cînd, după incizie, Silvia făcuse o mutrişoară cam la fel de bosumflată ca şi acum.

Deşi considera exuberanţa ei de la „Ceaiul medicilor" drept o simplă cochetărie, o rîzgîială infantilă, fără nimic care să-i fi afectat sinceritatea sentimentelor, totuşi Dan fusese neplăcut şocat de acea „necunoscută" a comportamentului, a firii ei, poate. La care însă trebuia să renunţe.

— Cît o să mai tăcem aşa? încercă totuşi Silvia să rupă tăcerea. La ce te mai gîndeşti acum?

Dan continuă s-o privească fără să scoată o vorbă. Trecură cîteva clipe bune pînă ce îi răspunse:

— Mă gîndeam... la imaginea pe care mi-am făcut-o eu despre cea care va fi... soţia mea ...

„Doamne... ce trebuie să înţeleg? se întrebă Silvia, înmărmurită. Că ... sînt cu totul altfel? ..." Nu auzise bine? Sau ... ar fi fost posibil ca – o clipă măcar – el să

fi gîndit ca ea... Silvia ... ar fi putut deveni ... vreodată ... soţia lui?

— Nu cred ... ca în gîndurile tale... să fi fost şi eu ... măcar rătăcită ..., spuse ea, cu un aer descumpănit.

Dan o privi lung, cu dojană în ochi.

— După cum te-ai purtat în seara aceea, nici eu nu cred că te-ar fi interesat să te afli printre ele..., reflectă el.

Silvia tresări, deschise gura să se apere, să spună ceva .. ., dar nu mai găsi cuvintele.

— Te iubesc..., şopti totuşi în cele din urmă, plecîndu-şi ochii, neputincioasă.

Silvia avea chipul bosumflat al unui copil care săvîrşise o poznă. Părea sincer şi profund amărîtă. Privind-o astfel, Dan nu se putu stăpîni şi rîse încet. Veni lingă ea şi, strîn- gînd-o la pieptul său, o întrebă:

— Ar trebui să renunţi la prea multe pentru mine? Sau crezi că nu ţi-ar sta bine lîngă mine?

Silvia se strînse lîngă el, şoptind:

— Nu te vreau decît pe tine! Nimic altceva!

— O. K.! rîse Dan şi-i sărută lacrima, pe care o prinse fugind pe obraz ... Aşa... Deci, mîine dimineaţă, la spital, vom coborî din nou amîndoi din maşină .. . Ne dăm în gura lumii?

— Ne dăm! zîmbi fericită Silvia.

— Şi, fiindcă mîine dimineaţă avem trei operaţii, mai zise Dan, trebuie să ne culcăm mai devreme, să fim odihniţi.

Cu ochii închişi, Silvia îi aştepta sărutul.

Buzele lui o căutau, o dezmierdau pe păr, pe tîmple, pe gură ...

De ce

Dan se trezise de vreo jumătate de oră.

Stătea întins cu mîinile sub cap, încercînd să-şi potolească gîndurile care nu-i mai dădeau pace de cînd sosiseră în spital tinerii aceia de la Călăraşi. Ar fi vrut ca timpul să treacă mai repede, să ajungă mai grabnic la spital, să o consulte pe... era greu să-i spună femeie, pentru că era doar un copil. Un copil speriat, aprins şi de frică, şi de stările febrile pe care le avea...

întinse mîna peste cap după pachetul de ţigări. îl găsi, dar..., după cîteva clipe, se decise să nu fumeze „pe inima goală”.

„Frumos din partea mea, îşi spuse în glumă, încep ziua cu renunţări”.

în cameră începuseră să-şi facă loc primele fîşii de lumină.

„A crescut ziua, observă. Vrea, nu vrea, după «Babe», iarna trebuie să-şi adune vreascurile şi să-şi ia rămas bun de la noi”.

Se mai gîndi că trebuia să-şi găsească o zi liberă – probabil într-o duminică – în care să-şi mai controleze maşina, să-i facă „toaleta de primăvară”.

... Totuşi nu-i ieşeau din minte noii veniţi. Păreau frate şi soră, fratele, mai mare, iar sora, o fetiţă de vreo 14—15 ani, speriată, cu ochii umflaţi de plîns.

Aflase mai tîrziu că sînt soţ şi soţie. Cea bolnavă era ea şi se plîngea „că are cancer”. Venise să se opereze, să scoată tot din ea, tot răul, fiindcă voia să trăiască. Venise aici fiindcă doctorul de la Călăraşi nu voise s-o opereze şi „o lăsase să se chinuiască mai departe în

dureri”.

Dan inspiră adine, trăgînd în plămini mult aer, pe care îl expiră cu violenţă.

De bună seamă, cazul făcea parte din cele – din fericire puţine la număr! – în care bolnavii, neavînd încredere în medic, creează controverse, ce, fără îndoială, nu pot fi decît în dezavantajul lor. Vin la medic pentru ca acesta să le afle boala. Aşteaptă de la el să le aline suferinţele, să-i vindece. Atunci ar trebui să-i acorde încredere totală, să-i răspundă cinstit la întrebări, ajutîndu-l astfel să le găsească suferinţa. Să nu-i pună la îndoială bunele intenţii; să nu-l deruteze prin sugestii şi pretenţii nejustificate, uneori absurde; să-i lase deplina libertate pentru alegerea mijloacelor de investigaţie şi fixare a conduitei de tratament. Din păcate, şi în privinţa examenelor radio- logice – atît de utile cînd sînt efectuate cu discernămînt, dar care pot dăuna organismului dacă se abuzează de ele, ca şi în privinţa medicaţiei, sînt unii bolnavi care fac greutăţi medicului. Bineînţeles, ei nu-şi dau seama că în felul acesta pun piedici în calea propriei lor însănătoşiri.

Probabil cam aşa ceva s-o fi întîmplat şi cu cei doi tineri de la Călăraşi, ce veniseră la Bucureşti.

Se sculă din pat, se îndreaptă spre fereastră şi o deschise. Întîii zori ai zilei, luminoşi, spuneau că primăvara – deşi încă zgribulită – sosise!

Trase cu nesaţ aerul proaspăt şi rece. Rămase mult timp cu ochii închişi, adulmecînd parcă boarea umedă a r dimineţii. Părăsi apoi fereastra, grăbi executarea programului de dimineaţă şi porni spre spital. Ajuns acolo, intră în cabinet. Asistenta nu venise încă. Era abia ora sase şi jumătate.

După ce îşi scoase haina, deschise dulapul şi întinse mîna după halatul alb.

Ca şi în ziua cînd citise pentru prima oară jurămîntul

< lui Hipocrate, prin care se lega faţă de toţi oamenii, închinîndu-le lor preocupările, idealurile, munca şi viaţa lui, de fiecare dată cînd îmbrăca halatul alb, în faldurile lui se găsea acel fior de emoţie veche şi totuşi

permanentă.

Este minunat să poţi ajuta, să poţi alina, să poţi înlătura durerea!

Acest veşmînt îi regla parcă sufletul şi mintea şi le acorda cu atîta desăvîrşită armonie, îneît orice gînd era împletit cu dragoste şi orice suflu al inimii era cîntărit cu judecată. Fiindcă „trupul nu are lecuire, de nu îngrijeşti odată cu el şi sufletul şi mintea”, îşi amintea Dan vorbele înţelepte ale mamei sale.

Puţin înainte de ora şapte, sosi şi Delia, asistenta. Fu neplăcut surprinsă că îl găsise în cabinet. Era de o corectitudine exemplară şi nu vroia ca doctorul să aibă motive să-şi schimbe părerea despre ea.

— Bună dimineaţa, tovarăşe doctor. îmi cer iertare! Nu credeam că o să întirzii...

— N-ai întîrziat. Bună dimineaţa! Am venit eu mai devreme. Nu am avut linişte pentru fetiţa aceea de la Călăraşi. Sînt puţin intrigat. Spitalul de acolo are medici foarte buni şi este foarte bine dotat. Nu aveau nevoie de ajutorul nostru. Va trebui să o consult şi să-i recoltăm nişte probe de laborator.

— E cam agitată . ..

— O să-i treacă ... Te rog, după ce termin vizita în saloane, să o aduci aici pentru consultaţie. A, da, roag-o şi pe tovarăşa Victoriţa în numele meu să facă imediat analiza lamelor pe care i le voi trimite. Am nevoie de rezultatul lor cît mai repede posibil. De ele depinde tot ce voi face în legătura cu bolnava...

— Bine, tovarăşe doctor, aşa voi face.

„Ştii asta!”, o mustră gîndul cel bun pe Silvia.

— Ştiu asta! rosti cu glas îmbufnat, şi-şi trase în duşmănie genunchii la piept, sprijinindu-şi obrazul pe el. Stătea încordată, ca în faţa unei bătălii.

„Incomodă treabă, reflectă. Să te simţi vinovat, să poţi – dacă vrei – ca totul să meargă pe drumul cel bun şi tu să nu vrei!”

„Eşti medic, continuă să o mustre gîndul cel bun, ştii cît este de importantă tinereţea pentru maternitate. Mai ştii că, odată cu trecerea anilor, natura îţi va refuza ceea ce în anii aceştia îţi acordă cu atîta generozitate”.

Clipi nervos din ochi. Cunoştea urmările nefaste ale unei întreruperi de sarcină ...

„Şi cu Dan cum rămîne? Crezi că va rămîne nedescoperită minciuna? îi cunoşti convingerile, idealurile. De ce nu vrei să i le respecţi? Să i le împlineşti? Aşa ar trebui să gîndească iubita lui? Ce fel de femeie eşti? De ce vrei să răstorni legile firii? Nu te temi că vei regreta faptele de azi şi că s-ar putea ca mai tîrziu, pe lingă regrete, să te izbeşti şi de acel *prea tîrziu?*

— Gata, ajunge! închise Silvia dialogul între faptă şi gînd. Sări din pat şi se opri în faţa oglinzii. Sint tînără! Mai am timp!

„Cît?" mai simţi nevoia unei întrebări.

— Gata, destul! Aşa am hotărît, aşa rămîne!

Şi începu să se pregătească de plecare.

Cînd deschise dulapul, îşi admiră lucrurile cochete pe care şi le făcuse pentru mare. Plănuiseră o vacanţă frumoasă. Privindu-le, îşi imagina zilele de plajă, plimbările pe faleză, alături de Dan.

Se opri, încruntîndu-se la gîndul că Dan ar putea afla ceva despre starea ei.

— Nu, nu are cum. Puiu mi-a promis că nu-i va vorbi despre acest lucru.

— Da, intraţi vă rog! ... Silvia! exclamă cînd o văzu. Se încheie frumos, neaşteptat de frumos ziua de azi. Ia stai, se opri el şi făcu o socoteală, azi e luni, tu nu lucrezi după-masă. Deci, să nu mă amăgesc... Ai venit să-mi ceri ceva!

— Ai ghicit!

— Ce?

— Nu ghiceşti? Ce ţi-aş putea cere eu ţie?

Doctorul Zegreanu se ridică de la birou şi se apropie de ea. Cu glas mai scăzut şi fără să vrea să-i accepte insinuarea, continuă:

— Mie mi-ai putea cere multe, iar eu ţi-aş putea da chiar mai multe decît mi-ai cere.

Puiu Zegreanu era unul dintre cei care încercase nu o dată să şi-o apropie pe Silvia. O plăcea. Cînd apăruse Dan în viaţa ei, renunţase să se mai gîndească la acest

lucru. Era nedumerit însă acum. Nu bănuia de ce îl căuta.

Nici Silvia nu voi să îi ia în seamă insinuarea. *I*

— Un singur lucru îţi cer. Şi acela, legat de specialitatea ta.

— Ah!..., exclamă. îi caută privirea şi întreabă direct: Dan ştie?!

— Nu şi nici nu vreau să ştie! E nevoie să-ţi smulg promisiuni pentru asta!

— Eu nu-i voi spune nimic...

Nu, Puiu nu-i va spune!

Silvia credea în loialitatea şi camaraderia dintre colegi.

Scoase din dulap demiul albastru. Era nou, nu i-l cunoştea nimeni. Simţea şi în această alegere încă un văl sub care va încerca să se ascundă. De ceilalţi? De Dan?

Se simţea vinovată. îşi recunoştea vina şi totuşi nu renunţa la hotărîrea ei.

Trînti uşa la plecare. Simţise nevoia să se răstească la cineva, să trîntească ceva. Nu putea spune că se răcorise astfel, deşi, dacă uşa ar fi avut geamuri, după acea zdruncinătură, nu le-ar mai fi avut.

în maşină nu văzu pe nimeni cunoscut.

La spital intră pe la Oncologie. în salonul cu şase paturi o găsi pe Gina.

— Bună dimineaţa.

— Bună dimineaţa. Dumneavoastră eraţi? Credeam ca e o asemănare de nume. Deşi, prea corespundeau toate datele. Parcă am ştiut, am păstrat patul cel mai bun, maî retras.

— Mulţumesc, dar vreau să plec cît mai repede.

— Dezbrăcaţi-vă, să vă fac inspecţia. Tovarăşul doctor a venit deja. Dacă vreţi am să vă duc în cabinet imediat ce injecţia îşi face efectul.

— Mulţumesc, Gina!

Silvia nu ştia cum să înceapă.

— Ce parfum ai, Gina?

— Nu-i parfum, e colonie, *Eva 1002!*

— E foarte plăcut. Dar, ştii ceva? Cînd am trecut ieri

pe la Consignaţia, mi-a spus o vînzătoare că vor aduce azi un flacon *Nina Ricci* şi că îl vor păstra pentru mine.

Silvia îi puse în buzunarul halatului două hîrtii de o •sută.

— Du-te şi.ia tu flaconul. Spune-le că e pentru mine. De altfel voi telefona de acasă. Cred că-ţi va plăcea mai mult. Eu zic că *Nina Ricci* este un parfum de primă-vară ...

— O ... mulţumesc ... Dar poate ...

— Nu, nu, eu mai am unul. Cu glas mai scăzut, Silvia mai adăugă: Gina... n-aş vrea... să se afle că am fost pe aici.

— Am înţeles, nu aveţi nici o grijă.

Doctorul Radu Dan terminase vizita de dimineaţă. O aştepta acum pe bolnava de la Călăraşi. Ciocăniturile din uşă trebuiau să fie ale ei.

Bolnava intră într-adevăr în cabinet, sprijinită de soţul ei, care părea că nu voia să o lase nicăieri singură.

Dan o invită să ia loc pe scaunul din faţa biroului. Fără să ţină seama că nimeni nu-l poftise, soţul luă taburetul de lîngă dulapul de medicamente şi se aşeză şi el. Delia, în colţul din stînga biroului, luase dosarul, pentru a nota datele.

— Numele şi vîrsta, ceru doctorul.

— Nehoiu Cristina, face şaisprezece în decembrie, precizăsoţul.

— Profesiunea?

Tot soţul spuse că lucrase la gospodăria colectivă, pînă acum şase luni, cînd se îmbolnăvise şi de atunci era tot mai rău.

Doctorul îl întrerupse:

— Bolnava nu vorbeşte?

— Ba da, vorbeşte.

— Atunci las-o să vorbească.

— Vedeţi, tovarăşe doctor, soţia mea e minoră..., se scuză soţul.

— De la un an şi jumătate minorii vorbesc. Dacă sînt lăsaţi să vorbească ... Aşadar, continuă doctorul, adre- sîndu-se bolnavei, de şase luni eşti bolnavă... Ce

te supără?

— Am' dureri mari, îndrăzni tînăra.

— Unde?

— Aici, puse bolnava mina pe abdomen.

— Dureri de cap, vărsături, greţuri?

— Nu! clătină tînăra din cap, infirmînd toate acestea. Numai aici mă doare! şi îşi acoperi cu mîna pîntecul.

— Să trecem pe masă, să vedem de ce te doare.

Pentru că tînăra arunca priviri disperate spre soţul ei, murmurînd ,,mi-e fricǎ", „mă doare", doctorul se adresează acestuia cu glas Liniştit, dar serios, glas care nu admitea comentarii.

— Dumneata, fii bun şi aşteaptă în sala de aşteptare. Voi trimite să-ţi comunic rezultatul consultaţiei.

Privind copilul acela, zguduit de plîns şi de frică, se gîndi că ar fi mai bine să-i administreze o uşoară anestezie. „Voi putea astfel să colectez probele pentru analiză în linişte, de asemenea şi consultaţia o voi putea face cu mai multă atenţie, fără grabă, bolnava fiind liniştită".

Se întoarse spre Delia:

— Anestezie . .. valve ... colposcop!

Victoriţa făcuse treabă bună. În mai puţin de trei sferturi de oră, examinase toate lamele trimise de doctorul Radu. Acum el privea mulţumit buletinele de analiză, care confirmau întru totul examenul ginecologic pe care-l făcuse.

Suferinţa bolnavei era urmarea nefastă a unei căsătorii prea timpurii. Mireasa abia împlinise pe atunci paisprezece ani! Colul uterin nematurizat... Friabilitate mare a epiteliului colului! Toate acestea, ţinînd seama şi de faptul că era tînără căsătorită, contribuiseră la apariţia unor inflamaţii ale colului. Iar aceste aşa-zise „mici neplăceri", însoţite de dureri tăioase, ascuţite, dacă sînt neglijate, netratate corect, recidivate, pot crea în condiţiile de mai sus teren favorabil pentru cancerul de col. Descoperite însă la timp de medic – căci numai medicul specialist poate descoperi o rană dacă este benignă sau nu, – aceste iri taţii se pot vindeca cu tratamente simple şi .uşor de suportat de bolnavă.

Telefonul sună brusc.

— Da, eu. Bună dimineaţa ... Da, dar nu mai devreme de o jumătate de oră. Bine ...

După ce bolnava fu condusă în salon, tînărul ei soţ intră în birou, salutînd respectuos. Doctorul Radu îl pofti să ia loc în faţa biroului său.

— Am venit, tovarăşe doctor.

— Da, e bine că ai venit. E bine să stăm puţin de vorbă.

Doctorul avea în mină fisa de cabinet a bolnavei. Ur- mărind-o, spuse:

— Uite cîte ştiu despre dumneata, despre voi. Numele întreg îţi este Nehoiu Ion. „Ion”. Numele acesta frumos îl găsesc aproape întotdeauna la românii voinici, curajoşi, cu suflet mare şi cu mintea luminată. Numele ăsta, după cum vezi, nu se lipeşte de oricine.

Doctorul zîmbi flăcăului din faţa lui, care stăpînea una din însuşirile fizice ale lui Ion.

— Aşa, continuă doctorul, ai douăzeci şi trei de ani, te-ai însurat cu o tînără care abia împlinise paisprezece ani.

Doctorul tăcu. Nu ştia cum şi ce ar trebui să-i spună ca să-l facă să înţeleagă, să-l convingă că a greşit căsă- torindu-se cu o copilă atît de tînără. Că, dacă această greşeală nu va fi considerată ca atare, putea avea urmări foarte grave.

în faţa lui, tînărul bărbat aştepta ca doctorul să vor- bească, să-l întrebe. Doar pentru asta îl chemase. înţelegea oarecum tăcerea care domnea între ei. Simţea însă că ar trebui să spună ceva. Şi, atingînd cu degetele vaza de flori, zise:

— Frumoşi trandafirii aceştia!

Doctorul ridică privirea spre el.

—. Da, sînt frumoşi.

Un zîmbet lumină brusc faţa doctorului, care gîndi „uite cine mă ajută”.

— Spune-mi te rog, începu el, poate te pricepi mai bine decît mine. Poţi desface bobocul acesta ca să fie la fel cu trandafirul acela înflorit?

— Nu ..., clătină din cap tînărul.

— Nici dacă îi desfaci petalele cu multă grijă?

— Nu se poate nicidecum!

— De ce? se făcu a nu pricepe doctorul.

încîntat că poate să-şi arate cunoştinţele, tînărul îi explică totul pînă în cele mai mici amănunte. Rostea cuvintele cu multă gravitate, ca şi cum ar fi dat nişte sentinţe.

— Nu se poate! Nu se poate, pentru că bobocul este prea fraged. Petalele sînt încă prea crude, prea

tinere. Nu i-a sosit vremea să înflorească!

— De ce? mai ceru încă doctorul.

— Pentru că ... asta e legea! Trebuie «să treacă un timp anume în care floarea creşte, se întăreşte, dă boboci, iar, după un alt timp, în care petalele se întăresc şi ele, se despart şi înfloresc aşa frumos, ca trandafirul acesta. După ce mai trece un timp florile fac seminţe, se ofilesc, mor. La primăvară viaţa reîncepe. Vedeţi dumneavoastră, fiecare transformare are nevoie de un timp anume. Iar dacă vrem să avem o floare frumoasă, sănătoasă, trebuie să aşteptăm ca timpul să-şi facă treaba! Dacă ne grăbim şi forţăm planta, ea se ofileşte, se chirceşte şi moare înainte de vreme. Ati înţeles?

— Am înţeles, de bună seamă. Mi-ai explicat foarte frumos şi clar.

Cît de uşor îi va fi acum doctorului Radu să-l facă să înţeleagă că aceloraşi legi ne supunem şi noi, oamenii, şi că aceste legi va trebui să le urmeze şi tînărul...

— ... Cînd te-ai însurat, ţi-ai luat mireasa de pe băncile şcolii?

— Era în clasa 8-a. Nici nu a terminat-o.

— De bună seamă, cînd a venit la dumneata şi-a lăsat păpuşa acasă la mama.

— Ba nu, şi-a adus-o în casa noastră.

— Vezi? Ţi-ai luat nevastă o fetiţă, un copil... Nu te-a neliniştit gîndul ăsta?

— Ziceam ... că o să crească.

— Dacă o lăsai să crească? „Dacă lăsai timpul să-şi L:că treaba", cum ziceai dumneata. „Fiecare transformare are nevoie de un timp anume", îţi aminteşti? „Dacă ne grăbim şi forţăm planta, ea se ofileşte şi moare" .. .

Dan se ridică de la birou şi făcu cîţiva paşi prin cabinet, lăsîndu-l pe tînăr să se gîndească în linişte la tot ceea ce trebuia să se gîndească. Revenind la locul lui, continuă:

— Şi la om legile sînt aceleaşi. Cînd ai făcut-o mireasă pe Cristina „nu-i sosise încă vremea" să se mărite! Era încă un copil fraged. Fiindcă „ai forţat timpul, ea s-a ofilit, s-a îmbolnăvit" şi..., pentru că ne-am oprit la timp, Cristina nu va muri, va urma un tratament şi se va vindeca.

— Mi-a fost dragă, încercă să se scuze tînărul,

înspăi- mîntat de ceea ce s-ar fi putut întîmpla.

— Şi acum nu îţi mai e?

— Ba da, dar mă îngrozeşte gîndul că i-am făcut atîta rău. Eu port toată vina. Cînd mă gîndesc că s-ar fi putut întîmpla să moară din cauza mea .. . dacă nu eraţi dumneavoastră ...

— Nu numai eu. Oricare medic ţi-ar fi spus la fel. Numai că trebuie să ai încredere în ei şi să asculţi.

— Am să ascult, am să ascult, repetă bietul tînăr. Sînt un ticălos. Era gata să o omor pe biata Cristina. Sînt vinovat

— Ioane, Ioane, nu te pierde cu firea! Tu eşti vinovat numai fiindcă te-ai grăbit. Dar tot tu poţi să o ajuţi să se vindece. Depinde de tine ca durerea să dispară din casa voastră şi în locul ei să domnească bucuria. Ţi-ai luat nevastă un copil, te-a încîntat ca o jucărie frumoasă. Vrei s-o ajuţi, nu-i aşa?

— Dar oare am să pot?

— Amîndoi vom putea! Numai să nu faci ca la Călăraşi! Să mă asculţi!

— Cu ochii închişi!

— Ba cu ochii deschişi! Şi uite ce-o să facem: Cristina va rămîne aici, la tratament. Dumneata, Ioane, ai să te întorci la gospodărie şi ai să-ţi vezi de treburile de acolo în linişte. Ai încredere să o laşi în grija mea? Cred că în două săptămîni ai să poţi s-o iei acasă. Tratamentul se poate continua şi la Călăraşi. Fii cu băgare de seamă, după ce iese din spital intră în grija ta. Fii înţelegător, fii blînd. las-o să mai crească, ^lasă timpul să-şi facă treaba". Cît de bine te-ai gîndit cînd ai spus asta! Poartă-te blînd cu ea, cum te-ai purta cu o floare. Şi, în cîteva luni, timpul, îţi va reda o soţie sănătoasă, iubitoare. Dar ia seama: toate acestea vor fi aşa numai dacă nu te vei grăbi şi nu vei forţa timpul. ... Aşa, acum du-te liniştit!

— Rămîneţi cu bine, vă mulţumesc pentru tot ce mi-aţi spus!

— Mai e ceva... Dumneata eşti un om bun, de ce-i superi pe unii oameni care nu-ţi doresc decît binele?

— Eu nu mă ştiu vinovat cu aşa ceva, spuse tînărul nedumerit.

— Ba da, ai fost nedrept o dată ... Vezi că nu trebuie

operată Cristina? Cînd doctorul de la Călăraşi ţi-a spus-o nu l-ai crezut; ai părăsit spitalul ca să vii la noi, ca şi cum doctorul de acolo nu ştia ce spune, nu-şi stăpînea meseria. L-ai jignit, îţi dai seama? L-ai îndurerat... Ioane, ca să-mi dovedeşti că eşti un bărbat adevărat, cînd te întorci acasă, treci pe la dînsul. Spune-i că doctorul de aici te-a lămurit că ai greşit neascultîndu-l şi că îl roagă să preia cazul Cristinei, s-o trateze în continuare pînă se restabileşte complet. Ai să te duci, Ioane?

— Am să mă duc, tovarăşe doctor! Am să fac tot ce mi-aţi spus. Şi am să le povestesc tuturor de tovarăşul doctor Radu.

— Nu, nu-mi pomeni numele. Pentru doctori numele nu e important. Foarte importantă e profesiunea, menirea ei!

Ion se îndreptă spre uşă.

— Să auzim numai de bine, tovarăşe doctor, şi vă mulţumesc încă o dată din tot sufletul.

Puse mîna pe clanţă, se opri o clipă, întoarse capul şi spuse, sincer emoţionat:

— Tovarăşe doctor, sînteţi un om tare de omenie!

Doctorul Radu zîmbi şi răspunse:

— Noi, românii, sîntem oameni tare de omenie! ...

„Şi acum să vedem ce vrea Puiu de la mine", îşi spuse Dan după plecarea tînărului soţ.

Ieşi din cabinet, străbătu coridorul, coborî scările şi ajunse la cabinetul doctorului Zegreanu.

— îmmm ..., adulmecă glumind Dan şi, deschizînd uşa, privi să vadă cine e înăuntru. Au fost femei frumoase pe aici!

— Bună dimineaţa, tovarăşe doctor, spuse Gina, neliniştită.

Dan privi spre ceasul din perete, care arăta ora zece

— Dacă vrei tu să fie dimineaţă, bună să fie.

—- Şi de ce crezi că au fost femei frumoase pe aici? întrebă doctorul Zegreanu, ieşindu-i în întîmpinare.

— Să-ţi spun de ce. Întîi: pentru că intrînd într-un ' cabinet medical unde se efectuează intervenţii chirurgicale ar fi trebuit să mă întîmpine mirosuri aspre: de tinc- tură de iod, alcool, în loc de unda aceasta suavă de parfum.

— Just, doctore, rîse Puiu. Şi doi?

— Doi? Numai femeile frumoase îşi aruncă copiii la

canal. Şi, arătînd spre tăviţa din mina Ginei, unde strălucea pensa ce strîngea încă bolul însîngerat, mai spuse: De ce nu-l arunci? Ai de gînd să-l păstrezi?

Automat, Gina apăsă pe pedala găleţii, aruncînd totul în ea.

Orice discuţie în legătură cu întreruperea de sarcină sau, aşa cum o numea el, „avort criminal", îi transforma lui Dan glasul cald, bun, într-unul aspru, acuzator.

Doctorul Zegreanu, care urmărise scena, observă gestul Ginei şi interveni:

— Arunci pensa? Eu aş fi de părere să o pui la sterilizat ...

— A, iertaţi-mă, nu ştiu ce e cu mine..., se apără Gina.

Qulese pensa din găleată, o scutură de firul sîngeriu ce se lipise de ea şi se strecură în salon.

Dan se întoarse şi porni spre măsuţa unde erau condicile şi buletinele medicale. Aruncă o privire distrată, absentă, peste ele şi plecă mai departe, continuîndu-şi revolta în gînd.

Deodată se opri...

Deşi nu privise cu atenţie nimic din ceea ce era pe masă, totuşi parcă văzuse întîmplător un nume cunoscut ... Se întoarse direct la masă şi cu arătătorul întoarse buletinul aşa cum trebuia citit.

Nu, nu era cu putinţă ... Poate nu văzuse bine ... Să fie ... doar o coincidenţă? Şi totuşi... aşa era.

Mai citi încă o dată buletinul medical:

„Sinescu Silvia ...

27 de ani

Sarcina 8 săptămîni

Pierderi de sînge

Aviz medical: întreruperea sarcinii."

Iscălitura şi parafa erau ale doctorului Zegreanu. O transpiraţie rece îi îmbrobodi fruntea. De ce? De ce Silvia nu-i pomenise nimic despre sarcină? Tăinuise totul, fiindcă îi cunoştea punctul de vedere? Abia acum se dumiri, înţelese de ce ieri-seară Silvia ...

— Haide, copilă dragă, lasă capriciile! Ora e prea înaintată pentru ele. Noaptea asta vei rămîne aici.

— Nu, nu, nuu ... , Dănuţ, se răsfăţase Silvia. Plec acasă. Nu pot rămîne la tine.

— Dar nu ar fî prima noapte cînd ai rămîne la mine . . . şi. . . cred că nici ultima!

Silvia îşi continuase explicaţiile în acelaşi fel alintat, cu fraze legănate, intercalate cu sărutări caste pe frunte, pe păr, respiraţia ei răvăşindu-i şuviţele. îi fusese greu lui Dan să înţeleagă cît era seriozitate şi cît era joacă în spusele ei.

— Mîine dimineaţă ... trebuie să mă trezesc acasă la mine . . . , în patul meu ..., trebuie! Poţi să mă înţelegi? Trebuie!

— Mă rog, el îi curmase frazele, dacă trebuie – deşi e foarte tîrziu, uite, mai sînt doar zece minute pînă la miezul nopţii... şi mă simţeam atît de bine în pijama! Dar, desigur, dacă trebuie, mai apăsase o dată pe cuvînt, lăsînd să se simtă că nu credea deloc în valoarea lui, mă voi îmbrăca şi te vom conduce acasă.

— Cine „te vom” conduce?

— Noi doi: maşina şi cu mine!

— Ah! pricepu amuzată Silvia. Apoi adăugă, tărăgănînd cuvintele: Mîine dimineaţă eşti li-i-i-ber! Vei putea dormi pînă tîrzi-i-i-iu! Te vei putea odihni-i-i!

Dan se întoarse surprins spre ea şi o întrebă cu nevinovată nedumerire:

— Crezi că ar fi trebuit să-mi tem odihna şi somnul de dimineaţă dacă ai fi rămas aici? Somnul şi odihna de dimineaţă?! îi ceru el mucalit precizări.

Silvia îi evită privirea.

— După cîte ştiu eu, continuase Dan, cu tine, greu este pînă te hotărăşti... să dormi! Pe urmă ... după ce somnul te-a prins...! Trebuie să recunoşti, mai adăugase cu o ironie slab mascată, n-am reuşit încă niciodată să mă trezesc în urma ta! Numai că mîine dimineaţă nu voi fi li-i-i-ber, o contrazise, imitînd-o.

Cu arătătorul îi închise pleoapele şi, odată cu ele, şi întrebările din ochi, explicîndu-i:

— Trebuie s-o văd, s-o consult, pe tînăra care a venit din Călăraşi. E foarte speriată, irascibilă . . .

— Ai s-o liniştteşti tu!

— Sper. Dar să revenim la oile noastre. în altă ordine de idei, spune-mi Silvia, de ce ai venit la mine la

ora nouă seara dacă ştiai că „trebuie” să pleci la două-sprezece noaptea?

— Mi-a fost dor de tine! Suficient de convingător argumentul?

— Măgulitor chiar! Mai ales dacă ţinem seama de faptul că ne-am despărţit abia azi la ora patru după-amiază! Şi cînd te gîndeşti că ziua are doar douăzeci şi patru de ore! Cînd să mai citeşti? Cînd să mai gîndeşti?

— Mmmmm .. ., mîrîi Silvia.

— Totuşi, pufni în rîs, nu se putea „amîna” dorul acesta pentru altă zi în care nu exista acel „trebuie” ca să te întorci acasă la miezul nopţii? „Ca bufniţele”! pufăi el. S-ar mai fi găsit o zi de vizită, căci, după cîte ştiu eu, anul acesta nu plec din ţară ...

Silvia căută de data asta un argument mai convingător.

— Dănuţ..., Dănuţ, începu ea cu tandreţe, în timp ce îşi aranja o şuviţă capricioasă de păr de pe frunte, mîine dimineaţă, la şase, îmi vine femeia la spălat. Şi, ca o vrednică gospodină ce sînt, trebuie să fiu acasă! .

Dan continuă să o privească cu acea îngăduinţă pe care o ai faţă de o fetiţă răsfăţată, dăduse plapuma la o parte şi, ridicîndu-se în capul oaselor, reflectă:

— E greu să părăseşti un asemenea culcuş după ce ai prins să-i guşti voluptatea! Dar, în sfîrşit! se resemnase el şi începuse să se îmbrace grăbit.

Silvia nu-i spusese nimic ... Deşi îi cunoştea convingerile ... Deşi i le nesocotise, tăinuindu-i totul. Prin tăcerea ei îl minţi se. Şi nu o dată, întîmplător. Ci de două luni, în fiecare zi, în fiecare clipă. Minciună ascunsă sub fiecare zîmbet, împletită în fiecare mîngîiere.

Privea atent literele de pe buletinul medical pe care îl ţinea în mînă, dar revolta îl împiedica să mai distingă ceva. îşi trecu degetele care tremurau peste pleoape. Broboane de transpiraţie îi acoperiseră fruntea.

— Ştiai, nu-i aşa? auzi întrebarea firească a lui Puiu, care îi urmărise secundă cu secundă reacţiile, încă din clipa în care intrase în cabinet.

,,Ce ipocrit, gîndi Dan. S-ar putea ca telefonul lui să nu fi avut alt scop decît acela de a mă ajuta să aflu ceea ce Silvia voia să-mi ascundă şi ceea ce el ştia că m-ar

îndurerea foarte mult. A făcut totul numai din răutate, din plăcerea de a-mi face mie rău".

Nu-şi explică de ce se duse ţintă la găleata unde fusese aruncat conţinutul tăviţelor, cu tot ce rămînea după chiuretaje. Apăsă brusc pe pedala care ridica capacul, dar, în aceeaşi clipă, îl lăsă să cadă la loc. în acea fracţiune de secundă zări îngrămădeala de sînge, de fibre însînge- rate. Printre ghemotoacele acelea ştia să fusese azvîrlit şi licărul de viaţă al copilului său. Odată cu trosnitura metalică a capacului, Dan îşi închipui clipa cînd suflul acela de viaţă a fost sfîşiat, smuls din pîntecul mamei.

Simţi o arsură usturătoare în inimă. Ştiu că aceă clipă sfîşiase şi începutul de dragoste ce prinsese să-i înmugurească în suflet.

Doctorul Zegreanu completase buletinul medical cu diagnosticul care autoriza întreruperea sarcinei. Diagnostic, fireşte, fals! Ca medic în aceeaşi specialitate şi fiindcă în ultimile zile şi nopţi fusese mereu împreună cu Silvia, era în măsură să ştie că diagnosticul nu era real.

Un asemenea buletin medical nu îl expunea însă la nici un pericol pe medicul care îl semnase. Şi care ar fi putut lua „de bună credinţă" cele declarate de pacientă!

Dacă ar fi ştiut, Dan ar fi făcut totul ca această întrerupere de sarcină să nu aibă loc.

„Dar ... ar fi fost suficient ca numai eu să nu vreau să rup firul vieţii copilului nostru? . .., reflectă Dan, cîtă vreme Silvia a trecut peste acest lucru cu atîta uşurinţă?"

Era firesc ca numai el să gîndească aşa? Va putea oare uita vreodată cît de puţin însemnase acest copil pentru Silvia? Acest copil zămislit din dragostea mare pe care ea susţinea că i-o poartă?

Cînd minţise cu adevărat Silvia? Atunci, în căldura patului, sau aici, sub lampa rece pe care o aştepta să-i taie fărîma de viaţă ce înmugurise în pîntecul ei?

Cit de puternică era contradicţia între ceea ce spunea Silvia şi ceea ce făcea!

Toate acestea îi treceau prin cap lui Dan, care rămăsese cu ochi pironiţi în podea. Apoi, cu paşi liniştiţi, se îndreptă spre uşă şi, evitînd să-i întîlnească privirea lui Puiu, ieşi.

Gina, care tocmai intrase, simţind tensiunea din încă-

pere, rămase parcă încremenită lîngă uşă, urmărindu-l cu privirea pe doctorul Radu. Cînd acesta părăsi cabinetul, clătină din cap şi murmură:

— E doctoriţă, dar fiindcă nu i-am văzut diploma aş fi putut să cred că nu e! Şi, privind spre uşa pe care plecase doctorul Radu, mai clătină din cap, şi continuă: – Dar că e proastă o cred fără să văd nici o diplomă!

Doctorul Zegreanu zîmbi. Porni apoi spre măsuţa cu buletinele medicale, se opri, întinse braţele, ridicînd din umeri, ca şi cînd ar fi zis „n-ai ce face, asta e situaţia”, şi, cu acelaşi zîmbet maliţios, care se dorea nevinovat, rosti:

— Eu nu i-am spus nimic. Întorcîndu-se spre Gina adăugă apoi: Continuăm. Adu-o pe următoarea!

Dan ieşi din cabinetul doctorului Zegreanu purtînd în piept o durere ascuţită, tăioasă. Era încă năucit cînd intră la Florin.

— Bună vreme, cavalere, începu acesta jovial, dar înţelese imediat că se petrecuse ceva deosebit, neobişnuit, cu Dan. Ceva care îl tulburase puternic. De aceea se ridică de la birou şi îl întîmpină îngrijorat: Ce e, Dan, s-a în- tîmplat ceva? Eşti bolnav?

Alb la faţă, cu privirea tulbure, Dan schiţă un gest obosit cu mîna, din care Florin înţelese că nu putea sau nu vroia să vorbească. Apoi se lăsă să cadă moale în primul scaun. Scuturînd nervos din cap, îşi trecu palma peste fruntea încă jilavă. Cu glas străin îi vorbi:

— Florine..., am nevoie de două-trei zile de concediu ... Ziua de astăzi e aproape făcută ... Mai e şi o duminică la mijloc ...

— Desigur, Dan,... desigur ...

— începînd de acum,... de azi! Sînt mai mult decît bolnav.

— Dar ce ai? Spune-mi, poate te ajut!

Dan repetă gestul de la intrare.

— Vei avea imediat certificatul medical! Chiar acum îl voi completa! îl asigură grăbit Florin.

— Să-l prezinţi chiar azi la secretariat!

— Nici o grijă! . .. Dar spune-mi. .. ceva mai tîr- ziu ... ţi-aş putea telefona?

— Nu, Florine! Nu m-ai găsi acasă. Voi pleca chiar

acum. Undeva' în afara Bucureştiului. Să încerc să mă desprind de dimineaţa de azi. La reîntoarcere te voi căuta eu ...

Cu greu, de parc-ar fi îmbătrînit brusc, Dan se ridică de pe scaun şi, fără să mai spună vreun cuvînt, plecă.

Maşina gonea pe şoseaua aproape goală.

Primăvara intrase tot mai mult în drepturile ei. începuse să tivească ramurile copacilor cu verdele acela găl- •bui, firav. Mugurii, care aşteptau soarele şi răzvrătirea vîntului, să le desfacă foile, ieşiseră deocamdată la lumină înghesuiţi, ca nişte noduri, înşiraţi unul lîngă altul.

Pămîntul nu mai era atît de întunecos. II mai luminaseră colţii ierbii, ce-şi strecurau firele printre bulgării lui.

Da, primăvara venise!

Dan însă n-o vedea, n-o simţea. Capul îi vîjîia, iar în faţa ochilor avea doar pensa sclipitoare, cu firul acela în- sîngerat. . .

Opri maşina, cu care de mult depăşise viteza legală. îşi ¡sprijini fruntea pe volan.

Nu se putea schimba nimic! ... Trebuia să îndepărteze amintirile acestei dimineţi... Trebuia!

Trecu prin Predeal şi se opri la ieşirea spre Timiş.

Coborî din maşină şi îşi aprinse o ţigară.

în faţă, masivul Postăvaru mai purta încă urmele zăpoezii. Iarna se mai agăţa de crestele munţilor. Nestematoele ei, albe şi îngheţate, îi hotărîră lui Dan drumul: va u:rca la Cristianul Mare. îl mîna şi acum acelaşi dor, acelaşi simţămînt drag dintotdeauna. Pentru îndrăzneala povîrnişurilor lui îl îndrăgea, pentru frumuseţea neschimbată, dar mereu proaspătă, a versantelor lui împădurite.

Strivi ţigara, pe care o simţi şi cl nefirească în aerul acela pur.

Porni apoi maşina, coborînd serpentinele ce duceau spre cele două Timişuri. Lumina scăzuse deja. Mai avea de trecut Săcelele, Braşovul, care-l primi cu luminile aprinse. însoţit de sclipirile becurilor, urcă drumul pînă în Poiana Braşovului. întunericul senin al nopţii mai aducea în aer amintirea pişcătoare a gerului din timpul iernii. Era tîrziu cînd ajunse sus, aşa că se hotărî să

înnopteze în Poiana. Alese cabana Capra Neagră.

înainte de a se culca, îşi luă canadiana în spate şi ieşi pe şosea. Pe margini, pe colinele şi dealurile înconjurătoare, trona încă zăpada. Pe şosea însă căldura soarelui din timpul zilei o topise. în lumina lunii, drumul părea totuşi alb.

Cîtă linişte!

Cu cîtă plăcere respira aerul curat, rece. Prospeţimea lui parcă-i tăia răsuflarea. îi simţea acţiunea binefăcătoare şi sub frunte, şi pe ochi.

O porni înspre casa telefericului. De după porţile închise nici o mişcare nu clintea liniştea. în tăcerea deplină, doar paşilor lui singuratici, bocancilor care loveau în pietrele de pe drum, le răspundeau mici ecouri înfundate.

La marginea şoselei, Dan se aşează pe o bancă, sub un brad, ce-şi păstrase crengile verzi. Simţea însă mirosul tare al mlădiţelor noi. Trase cu mîna o creangă şi îi apropie vîrfurile de nări. Aspiră cu nesăţ aroma răşinoasă, crudă.

Venise primăvara! Natura îşi reînnoia forţele, fără să ceară nimănui ajutor. Se gospodărea singură. Ea era marea, absoluta stăpînă pe taina miraculoasă a veşniciei!

De undeva, de departe, poate de pe Şaua Cristianului, răzbătu pînă la el mieunatul ascuţit, tînguitor, al unui rîs. Era, de fapt, perioada lor de rut.

Luna îşi făcuse apariţia: mare, rotundă, îngheţată. Stelele, mari, păreau mai strălucitoare decît în Bucureşti.

Dan se surprinse căutînd Carul Mare, Carul Mic, apoi – calculînd de cinci ori distanţa roţilor de la spate – Steaua Polară. O găsi şi fu fericit. Zîmbi ruşinat. Nu ştia nimic în plus decît ştiuse în clasa a patra elementară despre constelaţiile cerului. Şi, pentru că nu avea nimic de spus în propria sa apărare, ocoli stînjenit acest capitol, lăsîndu-se încîntat de coama întunecată, crenelată de vîrfurile brazilor, a frumosului masiv Postăvaru.

Trecuseră aproape două ore de cînd se plimba, pînă cînd aerul tare, mirajul peisajului nopţii de la munte îl trimiseră la culcare.

Dar cînd părăsi anturajul fermecător de afară – care

reuşise să-i acapareze toate gîndurile – şi cînd intră în camera micuţă din cabană, îşi regăsi în ea amintirile incisive, frămîntările înveninate. Parcă-l aşteptaseră adunate acolo, între cei patru pereţi.

Şi toate îl duseră înapoi, spre Bucureştiul, abia părăsit ... Şi iar o regăsi pe Silvia. Şi revăzu spitalul. Şi retrăi clipele grele de dimineaţă ...

. . . De ce îl mintise Silvia? Cîte minciuni or mai fi existînd între ei în afară de aceasta, de care abia aflase şi pe care Silvia o ţinuse ascunsă cu atîta grijă sub zîmbetele ei? Zîmbete care erau aceleaşi ca şi pe vremea cînd nu îl minţea. Sau ... poate întotdeauna fusese astfel cu el. Şi poate întotdeauna între el şi ea stătuse minciuna. De necrezut, el fusese cel care nu ştia nimic, căruia i se ascundea adevărul. . . Cel care nu era dispus să creadă aşa ceva!

,,Silvia a purtat această realitate tăiriuită ca pe un gînd vinovat. Deşi ştia cu cîtă fericire ar fi îmbrăţişat-o sufletul meu! Ce motive ar fi putut avea să nu dorească un copil? De ce nu mi-a spus? Am fi discutat, am fi judecat bine lucrurile. Deşi, după aprecierile mele, după cît o cunosc – şi o cunosc doar destul de bine –, nu văd să fi avut motive serioase împotriva existenţei unui copil. Numai că nu şi-l dorea. Se pare că acesta era. . . adevărul. Atunci de ce n-a avut oare curajul să-l mărturisească?"

Ştia că dorinţele lui erau cu totul altele. Din cîtă dragoste pretindea şi susţinea că îi poartă nu putuse desprinde o mică parte care s-o determine să renunţe la voinţa ei, pentru a împlini dorinţa celui pe care-l iubea...

Dan se răsucea în pat, neliniştit, neîmpăcat în revolta lui.

„Cit o mai fi oare pînă să se lumineze de ziuă?" se întrebă.

în sfîrşit, primele semne ¿de dimineţii se arătară. Lăptoase, aburite, răcoroase, proaspete. Grăbit, îşi adună lucrurile, rezolvă problema cazării, duse maşina în spaţiul de parcare de lîngă Hotelul Sporturilor, apoi iuţi pasul spre staţia telefericului, unde oamenii deja aşteptau.

Cei mai mulţi erau schiori, români şi străini. Ceilalţi, excursionişti, iubitori ai muntelui, veniţi din oraşul de la poalele Tîmpei sau chiar de mai departe.

Timpul se anunţase sus minunat pentru schiat.

Cerul îşi alunga cele din urmă pămătufuri vătuite. De după creasta Cristianului, ţîşniră strălucitoare razele unui soare generos, ce se aşterneau cu sclipiri peste albul zăpezii.

Pînă îi veni rîndul la un telescaun, se mai scurseră vreo douăzeci de minute.

în legănatul dulce de deasupra abisului, înfricoşător cîteodată, dar fermecător în acelaşi timp, Dan se gîndi să închirieze de sus, de la cabană, o pereche de schiuri.

Ceea ce şi făcu îndată ce ajunse.

Regăsi acelaşi cabanier de astă-vară, care-l recunoscu şi care-l întrebă dacă „ceilalţi domni doctori urcaseră şi dînşii”?

Cu schiurile pe umăr, începu urcuşul către creastă. Mulţi dintre schiori începuseră deja coborîtul. Desigur, înnoptaseră la cabana Cristianul Mare, iar aici, sus, dimineaţa începea parcă mai devreme.

în dreapta lui, strălucea în soare coama Bucegilor: Crucea de pe Caraiman, Omul, Coştila, Colţii Morarului.. .

Măiestoasa salbă a nestematelor naturii! în puritatea albastră a orizontului tăiau cu precizia unui brici profiluri fine şi în acelaşi timp de o măreaţă cutezanţă ...

Desprinzîndu-se din contemplarea lor, Dan începu urcuşul pieptiş. Nu era nici o cărare.

„Greu!”, recunoscu el după un timp, regretînd că nu se pusese la punct schi-liftul, care ar fi rezolvat atît de simplu urcuşul. Mai ales că era instalat deja cablul aerian! Se mai vorbea şi de un hotel şi de o cabană teleferică. Poate anul viitor, cînd va reveni pe aici – şi sigur va reveni! – le va găsi. Se clădeşte, se construieşte într-un ritm care depăşeşte planificările.

„Ei, în sfîrşit, am ajuns!”, se bucură şi îşi cercetă ceasul.

„Deci, de la cabană pînă aici, o jumătate de oră”, îşi spuse.

îşi culcă schiurile pe zăpadă. Apoi îşi roti privirea în zare. Grandioasă panoramă!

Părea că aici, pe această culme de creastă, se îm-

pleteau strînse ca intr-un buchet răsuflările din patru răscruci.

în faţă, privirea îi cobora departe, peste Timiş, Predeal, Sinaia, întovărăşind apoi şerpuirea Prahovei.

De căutai drumurile de cealaltă parte, te trezeai în faţa sobrietăţii măreţe a Măgurii Codlei şi, depăşind-o în zare, contemplai maiestatea Făgăraşilor.

în dreapta, neclintirea căruntă a Bucegilor îţi agăţa privirea în piscurile lor.

Iar mai departe, spre dreapta oraşului de la poalele Tîmpei, Castelul de la Bran te îndemna să-l cauţi de acolo, de sus, din înălţimile de pe Piatra Mare, de unde unii povestesc că în zilele senine se pot zări lucirile Dunării . ..

„Şi de ce n-ar putea fi aşa", se întrebă zîmbind Dan.

Soarele se înălţase deja, strălucirea lui era puternică, globul, mare, incandescent, părea alb.

Sus, pe munte, primăvara venise cu spuma albă a ghioceilor înfloriţi. Speriase cîţiva arbuşti, care îşi adunaseră grăbiţi frunzele pe crengile firave, zăpăcise vîntul care nu mai ştia nici el pe unde să mai bată. Jos, în poiană, lîngă lac, trezise nişte sălcii adormite şi... ameţise aproape întreaga lume venită aici!

Zăpada îi îndemna să urce sus, să-şi pună schiurile. dar tuturor parcă le era teamă că s-ar putea topi de îndată ce ar atinge-o.

La coborîre, pe Sulinar, cînd treceai prin Poiana Ruia, nici goana schiurilor nu te împiedica să te minunezi de ghioceii care îşi înălţaseră căpşoarele peste zăpadă. Şi erau mulţi, mulţi! O armată de ghiocei acoperea Ruia cit este ea de întinsă!

Parcă te apuca mila de iarna asta, care nu mai răzbea în faţa primăverii, împinsă de vînturi, încălzită de soare! Şi nu-i mai rămăsese putere nici cît să plece!

Se lăsase lungită pe lîngă petecele negre, care respirau aburul pămîntului. Şi, deşi suflul lui o topea, o ucidea, îl simţea blînd în ora ei de moarte ... Pe nesimţite, păsările îşi amintiră de cîntecele lor. Una cîte una. Şi mierla, şi presura, şi bot-grosul.

Soarele cald îl obosise şi pe Dan, care se aşează pe spinarea muntelui, să se odihnească după urcuşul coastei.

Işi adună genunchii între braţe, sprijinindu-şi bărbia pe ei. Urmări în jurul său mulţimea vietăţilor mărunte,

în neastîmpărul ei. Lîngă el, un ghiocel plăpînd, dornic de lumină, se opintea să răstoarne un bulgăre „uriaş”. Răzbise huma grea şi neagră şi răsărise de sub ea curat, alb, ca şi neaua din care îşi smulsese puterile. Zăpada se stingea alături de el, pierzîndu-şi culoarea imaculată, în durerea sfîrşitului. Ghiocelul se înălţa, clătinîndu-se ostenit, şi căta spre soare. Ca o răsplată pentru munca lui, în creştet îi strălucea, ca o lacrimă, un bob de rouă. Năduşise? Ori plîngea de bucurie? Minune! Nepătrunsa taină a veşniciei! Una, din nespus de multele minuni de pe acest pămînt.

Dar urmări gîndurile pămîntului, păşind pe cărările lui.

Oare beţia progresului, avîntul construcţiilor vor cruţa petecele acestea de natură, atît de necesare creierului şi inimii?

Ceva mai departe, din pîntec de stîncă, înfloriseră ca nişte pete vineţii, cu miez de soare, brînduşele... Pe care măicuţa lui le iubea atît de mult.. .

— Vezi tu, Dănucu măicuţii, florile astea, la un loc cu ghioceii, primele flori de primăvară, topesc gheaţa zăpezii cu căldura vieţii lor. Şi dacă ţi le apropii, simţi iarba, frăgezimea, miezul pămîntului ... primăvara ... De-ai fi avut o surioară, i-aş fi pus numele Brînduşa.

— Şi de ce n-am avut o surioară? Tare mi-ar fi plăcut!

Şi copilul se gîndi la Ilenuca, care şi ea îi era tare dragă.

— Ei! Aşa a fost să fie! răspundea mama, întunecîndu-se.

.. . Brînduşa? Şi ... iar îşi aminti cum fusese frîntă viaţa celui care ar fi putut fi copilul lui. Şi dacă ar fi fost fetiţă, cu siguranţă ar fi numit-o Brînduşa!

îşi alungă gîndurile, care acum nu-i puteau face decît rău.

Părăsi Şaua Cristianului, căutînd un loc unde să schieze.

Căldura soarelui de sfîrşit de martie îi dezbrăcase pînă la piele pe cei veniţi la Cristianul Mare să practice sporturile de . . . iarnă. Mai toţi schiau în slipuri. Chiar dacă pantalonii de schi mai rezistaseră, puloverele, cămăşile demult fluturau agăţate pe crengile brazilor.

în faţa cabanei turişti străini, în şezlonguri, stăteau întinşi la soare, în costume de baie sau în şorturi. Erau mulţi, vorbeau tare, rîdeau. Ca în aer liber, ca la „iarbă verde”. Graiurile lor diferite se amestecau.

Tranzistoarele, benzile magnetofoanelor creau un bruiaj comic în amalgamul pestriţ al vocilor.

Abia sus, pe munte, amestecul acesta polifonic se auzea în surdină şi se transforma într-un bîzîit care se dispersa, pierzîndu-se treptat peste coama muntelui...

Soarele frigea. Ca la 1 800 de metri.

Renunţînd la pulover şi la cămaşă, Dan se alătură celorlalţi schiori, împărţind cu ei plăcerile acestui sport, care – acolo, pe masivul Postăvarului –, împletea iarna cu vara, îngemănînd anotimpurile.

***1 – Drumuri întretăiate**

Intermezzo...

... O zi minunată de schi. Aer, soare, zăpadă.

După-amiază puzderia de „oaspeţi de o jumătate de zi” a Cristianului se scursese la vale, către casele lor. Cabana se linişti.

Către seară, Dan coborî în sala de mese, să-şi mai potolească foamea stîrnită de aer, de altitudine, de schi .. .

. .. îşi aştepta comanda la rîndul de la gemuleţul de la bucătărie ... în faţa lui, o fată (o studentă?) era urmărită „prea” de aproape, interpelată, „provocată”, de trei tineri „bine dispuşi”. Nu se cunoşteau, fiindcă fata nu le răspundea şi căuta să scape de insistenţele lor. îndrăznelile lor însă, la început şoptite, murmurate, începuseră să se transforme în obrăznicii. Nimeni din jur nu intervenea.

Unul dintre cei trei tineri părea de fapt cu adevărat interesat de „acest subiect”. Ceilalţi îl încurajau, erau „galeria”.

— Uite... ce e, frumoaso! vorbi el deja atît de tare, încît îl auzeau toţi cei din jur. Mi se termină concediul. Da’ să ştii: nu plec d-aci pînă . . . nu-mi vorbeşti!

Nici de această dată nu primi vreun semn din partea fetei că l-ar fi auzit.

— Haide, haide ... Că ştii să vorbeşti! .. . Te-am auzit la casă. Nu mai scapi de mine! N-am dreptate, băieţi?

— Mai începe vorbă? îi ţinură isonul ceilalţi.

— De zece zile ... te urmăresc .. . Greu merge! ...

Fata continua să tacă.

— Sînt un băiat drăguţ . . . Zău aşa! ... E primăvară .. . Sîntem pe munte... la cabană ... omul trebuie să fie mai popular . .. mai accesibil. ..

— Las-o, măi, frate-meu! Nu vezi că se şifonează?

— Nu-i aşa, măi, tată! S-o lămurim! Poate că nu ştie cum trebuie să se poarte în colectiv! S-o ajutăm! S-o educăm!

Deoarece nu vedea altă soluţie, fata – hotărînd probabil să renunţe la mîncare – se întoarse, ceru permisiunea celor din jur şi încercă să iasă din rînd.

Dan o recunoscu atunci pe tînăra de pe Sulinar, care, pe o porţiune de teren aparent plat – în realitate cu numeroase ondulaţii, făcînd o greşeală probabil, se dezechilibrase şi căzuse. Unul din schiuri îi scăpase şi-o pornise vertiginos în vale. Dan o depăşise, reuşise să-i oprească schiul şi i-l adusese, oferindu-se să-i prindă el legăturile.

Cu destulă stîngăcie, făcînd haz de căzătura ei, tînăra îi mulţumi pentru ajutor, dar îl asigură cu fermitate că se descurcă singură.

De obicei, în aceste mici „întîmplări" – adeseori premeditat provocate – se fac noi cunoştinţe, care în zilele următoare se menţin, stabilindu-se împreună ore şi trasee comune pe pîrtie, iar, în cabană, acelaşi orar de masă, aceeaşi masă, discuţii la o cafea etc., etc.

După cît păruse de stingherită, după cum se temuse atunci să nu fie bănuită de o asemenea căzătură „provocată", Dan îşi dădea acum seama cît de neplăcută îi era comportarea deplasată a acelor tineri. Situaţia penibilă în care se afla îi aprinsese obrajii şi fruntea. Se furişă grăbită spre uşa care ducea sus, la camere. Dar tînărul acela obraznic o observă şi porni în fugă după ea. O ajunse în holul din care începeau scările.

— Ei, frumoaso, crezi că fuga te scapă? îi strigă şi o apucă de mînă, trăgînd-o spre el.

— Tovarăşe, dumneata ai băut! Te rog, vino-ţi în fire! se apără fata.

— Numai atît cît trebuie! Şi ... cu folos! Uite că ai început să vorbeşti! Una la mînă!

— Te rog nu mă sili să chem cabanierul!

— Nu te mai obosi degeaba! Tot a coborît în Poiana!

Dan, care auzi schimbul de cuvinte, se îndreptă spre hol, oprindu-se în faţa celor doi.

Băiatul, cu aburul coniacului în cap, se răţoi către el:

— Dumneata? Ce doreşti? Ce te bagi? Ştii ce-i între noi?

—.Pentru Dumnezeu! se revoltă ţînăra. Ce vrei să insinuezi? Nu te cunosc!

Fără să-l privească sau să-i vorbească tînărului cu degete ferme, Dan îi desprinse mina de pe braţul fetei, căreia îi recomandă:

— Cred că ar fi bine să te întorci la masă. Şi, fiindcă citi pe faţa ei o ezitare, mai adăugă: . . . Altfel, friptura se va răci de tot!

Dan era cu un cap mai înalt decît „eroul" acestei

eşuate tentative de aventură galantă. Ştia aşadar cui datorează „victoria” şi zîmbi în sinea lui.

Deschise uşa şi o pofti pe necunoscută la masa pe care o ocupase el.

După ce luă loc pe scaun, cu aceeaşi stînjeneală pe care i-o descoperise şi dimineaţă, pe pîrtie, fata vorbi:

— Este a doua oară astăzi că îmi vii în ajutor .. . Mulţumesc!

Dan înclină uşor din cap, apoi, zîmbind, îi spuse:

— Va trebui să te împaci cu ideea că vei lua masa aici... La această masă, preciză. Şi să te mulţumeşti cu ... compania mea. Cred că e mai bine aşa! Permite-mi să încerc să „mă descurc” eu în locul dumitale cu mîncarea. Vrei să-mi dai bonul de la casă?

Fata încercă, încreţindu-şi uşor fruntea, să-şi amintească ce făcuse cu el. îşi dădu brusc seama şi desfăcu pumnul în care fusese stîlcit bonul. încercă să îl netezească pe masă, apoi i-l întinse, murmurîndu-şi numele ca o prezentare:

— Voinea.

— Radu, se prezentă şi Dan.

Dar, pentru că la auzul numelui – care semăna uşor a pronume – „cunoscuta” acum ridică privirea, reproşîndu-i grăbită intimitate, DaLi se explică:

— Doctor Radu Dan.

— îmi pare bine, murmură fata, şi... mulţumesc? în schimbul bonurilor, Dan primi două fripturi, pline, murături, apă minerală. Se întreba cum le va duce pe toate la masă. Din spatele lui, cineva luă însă farfuriile, linistindu-1:

— Mă voi reîntoarce după pahare.

— Perfect! aprobă el, recunoscînd-o pe fată.

în timpul mesei, Dan o putu privi nestingherit, fiindcă vecina lui de masă nu părea să fie interesată de altceva decît de ceea ce era în farfuria din faţa ei.

Pleoapele cu gene negre, lungi, îi acopereau aproape tot timpul privirea.

„Se spune despre cei care nu privesc deschis şi îşi ascund privirea că sînt nesinceri, periculoşi, îşi aminti Dan . . . Parcă n-aş încadra-o printre aceştia”, înclină totuşi să gîndească. Nu credea că fata ţinea privirea în jos fiindcă ar fi sfioasă ori timidă.

„Mai degrabă, socoti Dan, pleoapele plecate îi sînt

o pavăză împotriva celor din afară, care ar vrea să-i ghicească sufletul. Ca şi cum le-ar spune: *Pină aici! De aici încolo totul mă priveşte numai pe mine!”*

Dan zîmbi, ca întotdeauna cînd se surprindea compunînd trăsături sufleteşti după trăsăturile fizice.

Continuă să o privească.

Părul negru, bogat, pieptănat în bucle lungi – aşa cum nu se mai pieptănau astăzi tinerele – îi cădea pe umeri. Sprincenele drepte, nasul fin, uşor acvilin, obrazul de culoarea alunei coapte l-ar fi îmboldit pe Dan să o creadă desprinsă din vreuna din grădinile Bosforului ...

Nu era prea vorbăreaţă invitata lui.

Terminase de mîncat şi acum stătea cuminte, rezemată de spătarul scaunului, cu braţele întinse, cu pumnii închişi, sprijiniţi pe marginea mesei.

Nu-i putea observa privirea, ochii îi erau tot păziţi de pleoape, dar sfiala de care chipul ei părea învăluit o apropia şi mai mult de melancolia nopţilor argintate din portul de la capătul bătrînului continent.

Dan se ridică de la masă şi aduse două ceşti de cafea.

— Fumezi? o întrebă el.

— Mulţumesc, nu, da, se corectă repede, prinzînd nedibaci o ţigară din pachetul oferit de Dan.

Se înecă însă repede şi începu să tuşească.

— Poate nu eşti obişnuită cu ţigările mele, o scuză Dan. Atunci nu mai fuma!

Şi Dan îi luă ţigara dintre degetele care nu se împotriviră.

Peste puţin timp, fata se ridică, scuzîndu-se;

— Sînt cam obosită! Aş pleca sus, să mă culc.

— Te conduc.

— Nu, mulţumesc. Nu te deranja. Mă des. . .

— Nu mă-ndoiesc că te descurci singură, o întrerupse uşor ironic Dan. Dar te conduc.

îşi lăsă cafeaua neterminată, pachetul de ţigări pe masă şi ieşiră din sala de mese. Urcară scările tăcuţi şi, ajunşi în faţa camerei ei, după ce îi deschise uşa, Dan, în- clinîndu-se puţin, îi ură:

— Noapte bună!

— Noapte bună! îi răspunse ea.

Dan se întoarse în sala de mese, îşi termină cafeaua, apoi plecă şi el să se culce.

Ca şi în noaptea trecută, începură să-l hărţuiască amintirile lui neplăcute, alungîndu-i somnul.

Mai tîrziu, oboseala orelor de schi, aerul curat îl biruiră totuşi.

•

în dimineaţa următoare, la ora şapte era pe pîrtie.

Pe la nouă, unul cîte unul, vindiacele începură să fie trimise în cabană; apoi puloverele, cămăşile fură agăţate pe brazi ori legate, ca un cordon, la brîu, ca şi în ziua precedentă. Soarele era de vină. Soarele, care va face ca peste o săptămînă să nu mai fie zăpadă şi sezonul de schi să se încheie.

,,Deocamdată e minunat, conchise încîntat Dan. Deocamdată . ..”

într-adevăr. în ciuda valului de căldură, care topea în ritm îngrijorător zăpada, în pofida unor înşelătoare aparenţe – de zăpadă moale, nealunecoasă –, stratul ei gros, răcoarea din timpul nopţii pregătiseră o pîrtie minunată pentru pasionaţii schiului. Şi, fiindcă toţi simţeau că acestea erau totuşi ultimele zile ale iernii şi deci şi ultimele prielnice pentru practicarea schiului, plăcerea era savurată mai din plin.

— Pîrtie-e-e! auzi în urma lui un glas vesel de femeie.

Dan feri pîrtia.

I se păru că pe lîngă el coborîse în viteză, sfichiuind zăpada, tînăra din seara trecută.

L-o fi recunoscut şi o fi vrut să-i atragă şi lui astfel atenţia. Căci, aşa cum era el plasat, nu-i putea împiedica trecerea. Sau poate n-o fi fost ea, i s-o fi părut numai?

Se bucura copilăreşte de zăpada bună, de soarele fierbinte.

În viteza coborîrilor, aerul proaspăt îi biciuia obrazul ca un duş rece, binefăcător. Nu se mai sătura schiind. I se părea mereu că timpul trece mult prea repede şi seara coboară mult prea devreme.

Se întunecase de-a binelea cînd se hotărîse totuşi să intre în cabană.

în sala de mese, ca de obicei, oamenii se împărţeau între rîndul la casă, la gemuleţul de la bucătărie, la tacîmuri, la pahare etc.

începuse să mănînce cînd auzi în spatele lui un strigăt

estompat de căuşul palmelor:

— Pîrtie-e-e!

întoarse capul şi, descoperind-o pe fată, îi arătă cel de-al doilea scaun de la masă, invitînd-o în acelaşi fel:

— Li-i-ber!

Deci nu se-nşelase dimineaţă, ea fusese pe pîrtie ...

— Bună seara şi poftă bună, îi ură fata, veselă.

— Bună seara şi mulţumesc! O, se miră Dan, dumneata ştii şi să'zîmbesti!

— Cîteodată!

— Ai mîncat?

Tînăra îi arătă bonul luat de la casă. Dan se ridică, oferindu-se să-i aducă el comanda.

— A, nu! Mulţumesc! De data asta mă descurc singură!

Dan rîse, ridicînd resemnat din umeri.

Mîncară fără să-şi vorbească. La cafea, Dan îşi aprinse o ţigară.

— Nu fumezi. Am ... văzut asta ieri.

— Nu, nu fumez. Dar sînt obişnuită cu fumul.

— Soţul dumitale fumează, probabil, zise Dan, care îi observase încă din ajun verigheta.

— Da, Soţul meu fumează, recunoscu ea... Nu mă întrebi de ce sînt singură pe munte? i se adresă după un timp.

— Nu! De ce te-aş întreba?

— Fiindcă .. . toţi cei de aici, de la cabană, m-au întrebat.

— Nu, nu te întreb. Dar, dacă vrei, poţi să-mi spui.

— Nu, nu vreau!

— Perfect! rîse Dan. Deci în această chestiune sîntem intr-un acord deplin!

Tînăra zîmbi din nou.

Era foarte drăguţă. Abia acum îi văzu Dan ochii. Erau negri, frumoşi. Aveau însă o strălucire ciudată, tristă.

în sala de mese concurau cu şanse egale televizorul, vocile celor de la bufet, ale celor de la mese, ale celor care vorbeau la telefon .. . Un adevărat vacarm. Fumul, mult, gros, era greu de suportat în comparaţie cu aerul proaspăt, pur, de afară.

— De ce nu se deschide măcar o freastră? Să se mai primenească puţin atmosfera de aici, sugeră tînăra.

— E deschisă una. Dar pentru cît se fumează aici nu ajunge!

— Tare mă tem că voi fi nevoită să mă retrag. Mi-ar fi făcut plăcere să mai stăm de vorbă. Cred însă că zgomotul acesta ,,infernal” şi fumul mă vor obosi repede şi mă vor izgoni de aici.

Fără să o privească, Dan se întreba în ce fel i-ar putea înţelege o eventuală invitaţie, sus, în camera lui. Se putea înşela, fireşte, dar femeia aceasta îl impresionase plăcut. Părea o femeie la locul ei, cuminte.

Cît despre el, nu fusese niciodată adeptul aventurii.

— Dacă aş şti că ţi-ar face plăcere, îi spuse, ţi-aş propune să schimbăm ’cadrul acesta cu cel de sus, de la mine. Fireşte, dacă socoteşti că invitaţia mea ar prezenta unele avantaje. Ceea ce îţi pot garanta este că acolo nu vei avea această ambianţă sonoră. Decît, cel mult, unele ecouri care ar reuşi să răzbată pînă sus. Dacă cerem o pereche de cărţi de la cabanier, am putea juca şaizeci şi şase ori pinacle, într-un cadru mai puţin afumat şi mai liniştit decît aici. Am camera patruzeci şi opt...

Tînăra îşi coborî privirea, căutînd parcă în zaţul pămîntiu al cafelei răspunsul.

— Cărţi... am eu sus ... aşa că n-ar trebui să cerem ...

— Atunci – înţelese Dan răspunsul ei drept acceptare – te rog să mă aştepţi o clipă. Trebuie să achit ceva la bufet. Apoi plecăm.

Urcară fără să-şi vorbească. în faţa camerei sale, fata se opri.

— Intru puţin, se explică, să iau cărţile de joc. Aşteaptă-mă la dumneata în cameră. Pare-mi-se, sîntem pe acelaş palier. Te găsesc eu. Mă des . i.

— Ştiu! o întrerupse Dan. Te descurci singură!

— Da . .. încerc ...

Dan trecu înainte şi intră în camera lui.

După cîteva clipe, de la bufet, o fată îi aduse o sticlă şi două pahare. Scoţînd-o din hîrtia în care era împachetată, se gîndi mulţumit că îşi va reduce astfel orele de zbucium, care, desigur, aveau să îl şicaneze şi în noaptea asta. Fără nici un rost. Ca orice zbateri pentru lucruri consumate de fapt. Era foarte bine că nu va mai fi singur, cel puţin o parte din noapte. Compania acestei femei i se părea agreabilă.

Dar de ce întîrzia? Se răzgîndise? în orice caz, el n-o va căuta.

îşi aprinse o ţigară şi trecu la fereastra deschisă.

Privi spre cerul întunecat.

Stele lucioase, tremurătoare, clipeau, ca încrustate pe o catifea neagră. Pe cît erau de vii stelele, pe atît era de neclintită luna.

Toate nestematele cerului, la munte, ţi se par mai măreţe, mai strălucitoare. Le simţi mai apropiate, mai miraculoase. Şi, cînd le priveşti, ele te desprind de orice alte preocupări, îţi acaparează atenţia în exclusivitate. Nu te lasă decît să te minunezi de existenţa lor. ..

— Da! Intră te rog! se grăbi Dan să răspundă bătăilor din uşă.

Tînăra intră ţinînd în mînă cheia camerei şi un pachet de cărţi. Renunţase la bocanci, în favoarea unor papuci îmblăniţi. Roşii. Dan nu se putu abţine să nu remarce, zîmbind:

— Părul negru, ochii negri, pulover negru, pantaloni negri, papuci roşii... întunericul păcatelor, îmbinat cu flacăra patimei! Din care parte a pămîntului vii? o întrebă, misterios. De sus? De jos? Şi cum vii neînarmată? Unde ţi-e furca? Ori, păstrînd proporţiile, nuieluşa?

Ea ridică braţul şi-şi resfiră degetele.

— lat-o! Numai că acum sînt în zilele mele de ...concediu! Mă odihnesc, intră ea în jocul impus de Dan.

— Bun! Atunci te rog simte-te ca la dumneata acasă.

— în cazul acesta trebuie să te întreb şi eu: dumneata din care parte eşti?

— Din... partea noastră! declară el cu ambiguitate.

— Fii mai precis, te rog, rîse fata, eşti de sus sau de jos?

— Cam .. .

— Fără aproximaţii! ceru ea categorică. Vreau răspunsuri precise!

— Aşa?! făcu Dan. Atunci îşi voi răspunde precis: De la .. . 1 800 de metri altitudine.

Rîseră amîndoi. Dan îi coborî mîna din „vîrful furcii", sărutîndu-i-o.

Zărind sticla pe masă, îl întrebă:

— Sticla aceasta ai cumpărat-o de aici?

— Da!

— N-o găseai şi la Bucureşti? se interesă curioasă.

— Cum să nu!

— Atunci de ce n-ai aşteptat s-o cumperi acolo?

— Hm! rîse Dan. Acolo numai gîndul ei nu-l am. Nu fac un drum special ca să o cumpăr. E o băutură bună, dar pot trăi şi fără ea. Aici, dac-am găsit-o, am luat-o!

— *Bi-tter Cam-pa-ri,* silabisi ea. Parcă e un nume de floare. Culoarea, trandafirie, ca şi numele. Şi gustul?

— 1-l vei aprecia singură!

Dan deşurubă căpăcelul şi turnă în amîndouă paharele.

Închizînd ochii, tînăra îşi apropie cupa de nările curioase. Adulmecînd băutura, constată:

— E parfumată! Apoi, după ce înghiţi o sorbitură, decretă: Şi gustul îl are de floare!

Dan pufni în rîs.

— Aflu abia acum că florile ar avea un gust!

— De ce nu? îşi arcui ea sprîncenele deasupra ochilor mari. Şi, pe urmă, socotesc că e suficient că această băutură mi-a sugerat gustul unei flori. Iar gustul unei flori nu poate fi decît aromat. Ca şi parfumul ei...

Oare . . . există vreo băutură, continuă fata, zîmbind cuminte, resemnată, ca în faţa imposibilului, care să-ţi sugereze . .. ?

— De pildă? o iscodi Dan.

— De pildă ... gustul fericirii?!

— Dar, obiectă Dan, lăsîndu-se prins în acest dialog utopic, ca să *recunoşti* gustul ei, trebuie în prealabil să-l cunoşti!

— Da .. . trebuie ...

— Altfel poţi gusta din ea fără s-o simţi!

— Fericirea?! Poţi *să n-o recunoşti,* dacă n-ai mai întîlnit-o, dar nu *să n-o simţi!* precizează fata.

Dan o privea cu cîtă ardoare îşi apăra ea convingerile.

Fiindcă se simţi urmărită, fata încercă să-şi argumenteze „patosul” cu care îşi susţinuse părerile:

— Doctore, nu joci cinstit cu mine. Deşi mi-ai descoperit incultura în „ale lui Bachus”, totuşi m-ai făcut să beau din această „cochetă” băutură, fără să-mi atragi atenţia asupra „efectelor” ei. Atît în privinţa felului meu de a gîndi, cit şi a felului meu de a mă comporta. Nu eşti sportiv!

Dan izbucni din nou în rîs.

— De ce ... băutură *cochetă?*

— Culoare rozã, parfumatã, gust de floare! Atribute în exclusivitate feminine!

— încîntătoare concluzii! Spune-mi, te rog, cu ce te ocupi?

— Au îhceput întrebările deci. Răspund numai dacă vreau?

— Fireşte! încuviinţă Dan.

— Vreau.

— Mulţumesc, eşti amabilă!

— Aşa sînt în cea mai mare parte a zilei, replică ea zîmbind.

— Şi-n rest?

— Sinceră!

Hohotele lui Dan nu reuşiră să-i împrăştie adorabila gravitate, cu care îşi susţinea afirmaţiile.

— Deci să reluăm. Cu ce te ocupi?

— Sînt profesoară.

— De?

— De . . . sen! Nimic deosebit!

— Dimpotrivă! Nici nu se putea să nu fi fost tributară unui har artistic!

— Nu sînt pictor. învăţ copiii să deseneze. Să preţuiască culorile. Să se deprindă cu frumosul. Pictez doar pentru mine. Sînt ore de răgaz ale inimii. în pînzele mele, cine ştie citi mă găseşte pe mine. Poate de aceea nu le expun. Nu-mi place să mă citească oricine. Dar simt nevoia să lucrez. Mă linişteşte. îmi înlesneşte puterea de a fi sinceră cu mine . . . Pictura îmi dăruieşte .. . un pic de fericire ...

. Dan o urmărea cu atenţie.

— Cîţi ani ai? o întrebă încet.

Fata scuturã din cap, aruncîndu-şi pletele pe spate, şi parcă, odată cu ele, şi reveria de care era cuprinsă ori de cîte ori vorbea despre pictură.

— Altă întrebare! observă.

— Răspunzi numai dacă vrei, o linişti Dan. Sau, mai bine, ştii ceva? Eu nu te mai întreb nimic! Şi ... vorbeşte-mi singură, de bună voie, despre dumneata!

Tînăra îşi împinse bărbia în piept şi, cu privirea mereu aplecată, replică:

— Sper că nu eşti preot.

— Nu, nu sínt.
— Spuneai că eşti doctor.
— Da, aşa spuneam.
— Atunci de ce îmi ceri mărturisiri? De ce întrebi?
— Şi doctorii întreabă.
— Numai cînd consultă.
— Aş vrea ... să-ţi consult inima. S-o întreb.

Se aşternu o tăcere lungă între ei. Dan nu-i clinti liniştea, nu-i grăbi răspunsul. Fata se aşează pe pat, cu faţa spre fereastra deschisă, şi-i spuse la un moment dat încet:

— întreabă, doctore!

Dan se aşează la celălalt capăt al patului, privind-o cum stătea cuminte, cu ochii aproape închişi, adunîndu-şi parcă răspunsurile pe care urma să le dea.

— Ai împlinit douăzeci şi patru de ani?
— Chiar douăzeci şi sase . ..
— Şi eşti căsătorită, de cînd?
— Săptămîna asta am împlinit... şase ani ...

„Ai fost cam grăbită, gîndi Dan... înaintea unui drum lung nu trebuie să te mulţumeşti niciodată cu un timp scurt de gîndire ... Aici să-şi afle oare explicaţia acel aer de -«ceva nu e cum trebuie» care emană din privirea ei veşnic voalată? Din ezitările, din preamultul control al vorbelor, al mişcărilor, al întregii ei fiinţe? se mai întrebă ... Iar faptul că împlinirea a şase ani de căsătorie o găsise singură, departe de casă, spune destul de mult” . ..

— Da-a-a! făcu el cu voce tare. Şi acum să încep cu întrebările ...

Fata deschise ochii mari, intrigată:

— Dar .. . pînă acum ce-ai făcut?

— Am făcut investigaţii, zîmbi Dan. Am cercetat terenul.

— Ştii ceva, doctore? Ca să mă obişnuiesc treptat cu întrebările te rog să începi cu cele uşoare...

Dan o cercetă bănuitor.

— Ca să n-ai timp să te ascunzi de dumneata şi ca să te pot găsi mai uşor, am să încep cu cele grele, o ameninţă.

— Mă sperii! Fie! *AII rightl*

— Cunoşti engleza?

— Nu! Asta e unica expresie pe care o cunosc. Din filme. Adică mai ştiu una: *OK!*

— *U.u.* adică, ceea ce în analizele de laborator, în termeni medicali, înseamnă: „urme uşoare”. Iar în cazul nostru: urme uşoare de ... engleză ... obţinute prin intermediul cinematografului, rîse el. Dar să trecem la testele” noastre. Prima întrebare: îţi iubeşti soţul?

întrebarea o surprinse. Urmă o ezitare, ascunsă după o pauză. îi era greu să răspundă sincer? Sau căuta să se eschiveze? Dan îi sesiză, fără să comenteze, şovăielile.

— M-am căsătorit... din dragoste, spuse pînă în cele din urmă fata.

Această „declaraţie” îl convinse pe Dan că interlocutoarea lui nu vroia să recunoască faptele aşa cum erau ele acum. O privi lung, cu dojană:

— Mi-ai dat un răspuns, dar... nu mi-ai răspuns la întrebare!

Dan se ridică de pe pat şi se îndreptă spre fereastra deschisă.

începuse să înţeleagă deja că „ceva” din viaţa ei nu suporta lumina clară. Şi atunci căuta să-l voaleze, să-l ascundă. Chiar şi faţă de ea însăşi!

„Se amăgea? se întrebă Dan. Se complăcea în confortul fals, al compromisului?”

Fără să-şi întoarcă faţa de la fereastră, îi vorbi:

— Nu ţi se pare că încerci să te ascunzi, să fugi... de dumneata? De ce? Şi nu-ţi mai privi mereu sufletul, şi gîndurile în .. . oglindă. Sticla poate devia conturul lucrurilor şi atunci, pentru orice deformare a lor, o vei învinui pe ea! Ceea ce nu este cinstit. Faţă de dumneata în primul rînd!

Tăcerea ei îi dădea dreptate?

— Trecem peste prima întrebare, continuă Dan. Consider răspunsul sofisticat. A doua întrebare: soţul te iubeşte?

De astă dată răspunsul sosi mai grăbit. Sec însă:

— S-a căsătorit cu mine.

Şi, pentru că îşi dădu seama că nici acest răspuns nu era suficient, mai adăugă:

— ... Asta ... a fost acum ... şase ani!

Dan se întoarse lîngă tînără, spunîndu-i:

— Să ştii că ..;, deşi ţi-ai dat toată silinţa, totuşi... nu te-ai ascuns bine! Şi asta fiindcă: ... nu ştii să te „ascunzi”. Eschivîndu-te de la răspunsurile „corecte”, ocolindu-le, am aflat mai mult decît am scontat.

După ce îi ascultase cu ochii mari, deschişi, ultimele cuvinte, tînăra îşi cuprinse obrajii în palme şi îşi coborî privirea pe genunchii pe care şi-i adunase la piept. Şi aşa – cu coatele proptite în ei – rămăsese în tot timpul schimbului de cuvinte care urmă. Ca şi mai apoi, cînd cele povestite de ea nu mai erau „răspunsuri” la întrebările pe care i le-ar fi pus Dan, ci adevărate confesiuni, mărturisiri. Un fel de „dare de seamă” faţă de ea însăşi. Fără revoltă, calmă, obiectivă ... poate chiar prima ei „dare de seamă” ...

— N-am reuşit în viaţă, murmură. Sau ... viaţa mea a fost o întîmplare nereuşită!

— Te rog nu mai vorbi la trecut. Abia ţi-ai început viata.

— Şi totuşi aşa este! Cred că există o greşeală pe undeva. Ori am pornit-o greşit, ori nu m-am gîndit destul atunci cînd mi-am încredinţat viaţa în mîinile unui om care nu este în stare să-şi conducă nici propria-i viaţă. Pentru această imprudenţă . . . numai eu sînt vinovată . ..

— A recunoaşte o greşeală este primul semn că ea trebuie şi poate fi îndreptată! o asigură Dan.

Tînăra zîmbi şi, clătinînd din cap, îi infirmă cu blîndeţe această presupunere:

— Nu-u-u! în cazul meu, nu o mai pot îndrepta.

— Poţi! încearcă! Poate chiar pe soţul d-tale îl poţi schimba în bine. Ai multe calităţi cu care poţi transforma un bărbat. Trebuie să încerci!

— Nu. Nu cred că el s-ar putea schimba vreodată. De fapt, cred că nici nu este convins că ar trebui să se schimbe, reflectă ea. Nu prea ştie ce vrea ... El e mereu ... în ,,deplasare”! Şi cu „sentimentele” lui, sau, mai exact spus, cu ceea ce el crede că sînt sentimente tot aşa e, mereu în deplasare! Nu pot înţelege de ce s-a căsătorit? Fiindcă, încă după primul an de căsătorie, şi-a reluat viaţa lui de bărbat.,. necăsătorit. Prezenta mea îl deranja. Cumplit îl deranja! Deşi eu nu puneam niciodată întrebări, nu ceream explicaţii, nu declanşam clasicele „scene” .. . De frică să nu aflu realităţi care să mă dezechilibreze complet. . . Preferam să mă mint.. . Cînd se întorcea acasă – ajunsesem cu vremea să ştiu de la cine anume – îl primeam zîmbind. Cred că de atunci ştiu să zîmbesc.. . minţind. Dar îmi era teamă ca nu cumva el să se trădeze.

Pînă într-o zi ... cînd adevărul nu s-a mai lăsat ascuns. Şi a răbufnit! Soţul meu mi l-a azvîrlit în obraz. Mi-a spus că sînt destul de mare ca să înţeleg că aşa e viaţa! Că eu sînt soţia lui, iar celelalte erau nişte ... Asta a fost însă la început... Pe urmă a venit vremea să-mi reproşeze că ,,îi încurc viaţa". Considera că făcuse o prostie că se însurase, că el nu era predispus pentru aşa ceva ... „Uite, ai libertatea să înaintezi tu divorţul, dar... pleacă odată şi scuteşte-mă de aerele tale de fată cuminte", îmi striga ...

Le povestea toate aceste lucruri, fără lacrimi.

„Oare n-o dureau aceste amintiri? se întrebă Dan. Sau era prea stăpînă pe nervii, pe simţămintele ei?"

— I-am spus că nu voi intenta divorţul. Ba chiar că mă voi opune ca el să obţină despărţirea. Dar că voi pleca de acasă, continuă fata, după o scurtă tăcere. Şi am plecat la mama lui. Care a fost pentru mine ca şi mama mea ... în noaptea aceea – a doua din viaţa mea cînd m-am întîlnit cu dezamăgirea – am plîns amarnic. Atunci mi-am amintit de prima noapte tristă. Din copilărie. Cînd în faţa unui brad împodobit, cu luminările aprinse, strîn- gînd pumni, printre sughiţuri, am aflat adevărul: că bă- trînelul acela cu barbă albă, cu sacul plin de daruri pentru copiii cuminţi, bătrînelul acela ... nu exista! Nu fusese decît... o plăsmuire... o poveste frumoasă ... Şi eu crezusem în el... îl aşteptam mereu ... Pentru prima oară plînsesem în noaptea aceea ... Primul vis mi se dovedise ... mincinos! Vis de copil..., lacrimi de copil. .. Cînd plînsesem pentru a doua oară nu mai eram copil. Eram femeie. Visele mele înşelate, ca şi lacrimile, erau mai grele, mă ardeau ...

Şi, ridicînd brusc privirea spre ochii lui, îl întrebă, cu revoltă în glas:

— Poţi să-ţi închipui jalnica mea incapacitate de a „înţelege" situaţiile pe care soţul meu îmi cerea să le înţeleg? O femeie tînără, care aşteptase totul de la bărbatul ei! Primul, singurul ei bărbat, căruia îi dăruise viaţa, lîngă care descoperise dragostea şi care o deprinsese cu ea?

Nu aşteptă nici un răspuns la întrebări. Continuă liniştită:

— Nu! Evident, nu „înţelegeam" nimic din tot ceea ce îmi ceruse el să „înţeleg" din viaţă. Totul îmi părea abject. îngrozitor. Mai tîrziu – bănuiesc că în urma ob-

servaţiilor mamei sale – m-a rechemat acasă. Precizîndu-mi însă că el „îşi păstrează viaţa lui independentă”, că nu aveam „nici o obligaţie” faţă de el, dar, dacă eu nu înţelegeam să divorţez etc., etc. ... Cu „generozitate” mi-a permis să folosesc jumătate din apartament, interzicîn-

du-mi la început să intru în partea pe care şi-o rezervase în exclusivitate pentru sine. Ulterior mi-a „permis” să-i fac curat, să-i schimb lenjeria, chiar să-i pregătesc de mîncare ceea ce binevoia să-mi „comande”. Continuam, fără nici o urmă de demnitate, să-i port numele. Să-i salut pe toţi care mă considerau o *tolerată* în casa soţului meu .. . Am acceptat compromisul! Mă torturau, mă jigneau, mă umileau prezenţele agresive din cele două camere învecinate. Auzeam, vedeam cine intră la el, cu cine pleacă. Mă întîlneam pe scări, în vestiar cu unele din ele ... Oribil! se cutremură. Oribil!

Respiră profund, apăsîndu-şi tîmplele cu degetele, îşi regăsi apoi vechiul sprijin în genunchi şi vorbi mai departe:

— Au trecut cinci ani de atunci... M-am deprins cu soarta ... Am început să „înţeleg” viaţa. Şi... deşi n-am decît douăzeci şi şase de ani, nu mai aştept nimic de la ea .. .

— Dar e inadmisibil să te împaci cu gîndul că viaţa ţi-e sfîrşită din cauza unui om! Eşti tînără, capabilă, trebuie să-ţi refaci viaţa, s-o schimbi!

— Nu pot, şopti ea.

— Nu mai repeta cu încăpăţînare acest stupid „nu pot”! Există doar nu vreau!

— Chiar aşa, zîmbi ea, obosită. Nu pot... fiindcă nu vreau!

Dan o privi surprins. Nu o înţelegea. De-abia acum, în glasul ei se simţi lacrima.

— Am doi copii! Două fetiţe. Gemene! Două mogîl- deţe scumpe, ca doi greieraşi care cîntă cît e ziulica de mare! Care l-au descoperit pe „de ce?” şi cu ajutorul lui învaţă să cunoască, încearcă să înţeleagă totul! Au aproape cinci ani. *Ele trebuie să crească lingă tatăl lor!* Despre care ştiu că e bun, că munceşte mult, ca să le aducă lor mîncare, hăinuţe şi jucării... Cu timpul şi el va înţelege, murmură, va trebui să înţeleagă, că *este tatăl a două fetiţe,* pentru care „tăticul” lor nu are seamăn pe lume ... Pentru ca viaţa lor să se poată desfăşura firesc, trebuie ca eu să tac. De aceea nu mă revolt... De aceea nu pot şi nu vreau să-mi schimb viaţa!

O tăcere stinse undele ultimelor ei cuvinte.

„Ce aş mai putea spune după atîtea cîte am auzit?”, se întrebă Dan.

Se ridică şi se îndreptă spre fereastra deschisă. De afară pătrundea un aer rece, tăios de rece acum, noaptea, dar curat.

Respiră adînc.

îl tulburaseră mărturisirile acestei tinere. Mai mult însă îl impresionase felul înţelept cum întîmpinase întîmplările din viaţă. înţelepciune scoasă din puţinii ani trăiţi. înţelepciune, cu care ea încercase să înlocuiască fericirea pierdută. Frustrată, smulsă din liniştea la care prin anii ei tineri avea dreptul! în faţa tuturor greutăţilor ea luptase cu dîrzenie, renunţînd la sine pentru copii.

Se întoarse spre ea.

Nu se clintise din locul pe care-l ocupase de la început. îşi culcase doar obrazul pe genunchii care continuau să rămînă adunaţi la piept. Privirea îi era şi acum păzită de pleoapele grele. Părea că doarme. Sau gîndea? La ce oare? Chipul îi era împăcat, senin.

— Te plîngeai că n-ai reuşit în viaţă, cînd ai doi copii? întrebă încet. Cînd ştii să gîndeşti aşa cuminte? Şi ai avut puterea să trăieşti aşa cum gîndeşti? Toate acestea sînt inestimabile reuşite! Te-ai gîndit vreodată la ele? Pentru drumul pe care l-ai străbătut pînă acum – greu drum –, ca şi pentru cel pe care-l vei străbate de acum înainte, ai avut un punct de plecare temeinic, o realitate puternică, cu o forţă neînchipuită: copiii! Realitate, care, prin firea lucrurilor, are dreptul să-ţi ceară orice sacrificiu. Răsplata lor însă e sigură. Va fi pe măsura renunţărilor. Plata se va face în moneda dragostei...

— Da! Ştiu că şi de data asta ai dreptate. Numai că ... atîta timp cît *mă* uit... totul trece liniştit... Dar... cînd mă izbesc de mine .. ., de faptul că şi eu, exist,... atunci îmi dau seama ... cît de singură sînt... Şi ... mi se face un dor cumplit de ... o vorbă bună ... de o mîngîiere. Simt atunci că toate mi se învălmăşesc în cap. în clipele acelea nu îndrăznesc să ştiu ce vreau ... îmi pare că trăiesc o viaţă încîlcită şi mă tem că singură nu mă voi putea descurca în ea! Din fericire, totul se limpezeşte

curînd. Şi zile în şir trec iarăşi în pace. ..

11 privi cum sta neclintit şi o asculta cu atenţie. Cu un sentiment de nemulţumire, scutură nervos din cap:

— îmi displace panta aceasta melodramatică pe care am alunecat. Ţi-am făcut mărturisiri intime fără reţineri, fără decenţă . .. Mi-am atrofiat total orgoliul!

Şi, ca să braveze, îl privi deschis, drept în ochi. Parcă ar fi vrut să spună ceva,. . . dar nu rosti nici un cuvînt. întoarse apoi capul, coborî privirea şi murmură:

— Cred ... că ţi-am spus totul despre mine . . .

— Şi. . . cînd vei fi *sigură* că .. . nu mai ai nimic de adăugat?

Tînăra îşi ridică din nou privirea spre el. Iar ochii mari, lucioşi, îl fixară îndelung, stăruitor.

,,Prea mult înţelege acest om din neliniştile mele! gîndi. De ce l-am întîlnit? Forţa îmi slăbeşte atunci cînd mă dezvălui în faţa străinilor. De ce mi-am lăsat sufletul scotocit pînă în cele mai ascunse colţişoare? Oare . . . aş avea mai multă linişte dacă mi-as dezvălui frămîntă- rile? Aş şti mai bine ce am de făcut? Poate ... Nu ştiu. Doar un lucru ştiu sigur: pentru binele fetiţelor mele, trebuie să fac tot ce îmi stă în puteri! ... Şi... totuşi mai departe?... Cu mine? Cu viaţa mea? Cu anii mei tineri? .. . De ce nu am curajul să recunosc că simt lipsa omului căruia să-i împărtăşesc gîndurile, preocupările, dorinţele, bucuriile, supărările mele. Că îmi lipseşte omul pe umărul căruia să-mi pot odihni fruntea ...? Nu, nu, nimeni nu m-ar înţelege. Sigur, îmi lipseşte şi dragostea! Dar nu numai cea trupească. Bărbaţii nu pot înţelege că una fără cealaltă îţi lăsă sufletul mai bolnav decît înainte . . .”

Se întoarse spre Dan, care aştepta un răspuns, o nouă mărturisire ...

„Cind vei fi sigură că nu mai ai nimic de adăugat?, parcă aşa m-a întrebat doctorul”, îşi spuse iar fata şi, cu voce tare, murmură:

— Poate ... chiar acum voi fi sigură ... Chiar dacă nu vei înţelege nimic din ceea ce vreau să spun! Ştiu că aştepţi totuşi şi această mărturisire. Da. Sînt o ipocrită atunci cinci pretind că nu simt lipsa unui . . . om, lingă mine ... A unui bărbat care să ştie să fie şi prietenul şi iubitul meu ... Dar, spuse fata, ridicîndu-se brusc în picioare, întrucît probabil e mult prea greu *pentru un singur bărbat,* –

sublime ea cu ironie, – să poarte pe umerii lui aceste două calităţi, trebuie să mă resemnez. Nu am încotro!

Sfîrşi şi se întoarse cu spatele spre Dan, privind cu atenţie calendarul sportiv prins în perete.

Procedase astfel fiindcă o interesa cu adevărat calendarul sau ca doctorul să-i poată urmări liniile armonioase? Fireşte, ca orice femeie frumoasă, era conştientă de acest lucru! Ar fi vrut însă ca şi doctorul să ştie că soţul ei nu o părăsise fiindcă ar fi fost urîtă sau săracă cu duhul. Adevărat, în toţi aceşti ani soţul ei nu făcuse altceva decît să-şi schimbe alesele, să caute mereu altele. Nici el nu ştia ce căuta în realitate, dar asta nu-i dădea dreptul să-i ciuntească ei viaţa ... El ar fi fost încîntat să divorţeze. Mersese pînă într-acolo, încît îi oferise o sumă mare de bani în schimbul divorţului.

„Doamne, cum nu mi-am dat seama cu cine m-am adunat?!", îşi spuse cu silă.

... Şi totuşi... nu-şi va schimba hotărîrea! Nu va accepta divorţul. Deşi acesta i-ar fi redat libertatea de a-şi reface viaţa, de-a şi-o trăi normal... Fetiţelor însă le-ar fi zdruncinat liniştea, de care aveau atîta nevoie.

— Soţul dumitale, *auzi glasul doctorului, avea aceste două calităţi?

— Nu! răspunse tînăra trezită din gînduri. Nu, nu le avea! ... Ca orice bărbat „bine făcut", era convins că în dragoste e suficientă „prezenţa fizică". Ştiu eu?! făcu ea cu dispreţ în faţa unei asemenea înţelegeri. Poate pentru o singură noapte sau o singură oră să fie suficient. Dar cred că nici măcar pentru atît! Numai că, „bietul de el" sau „bieţii de ei", toţi.cei ce gîndesc astfel, nu sînt în stare să priceapă că simpla lor „prezenţă fizică" este neputincioasă! răbufni ea.

— Cine ar crede că această domnişoară delicată, cu privirea sfioasă, veşnic plecată – cel puţin asta e impresia pe care o faci –, poate fi agresivă, incisivă! O mică bătăuşă, într-un fel, remarcă Dan, zîmbind . .. Ne-ai pune pe toţi la zid, nu-i aşa? rîse el în continuare.

În loc de răspuns, ea îi aruncă o privire scurtă, aprinsă.

Totuşi, după un timp, Dan o întrebă din nou:

— Dacă ... soţul dumitale şi-ar manifesta dorinţa de a se schimba, ţi-ai relua viaţa alături de el?

Probabil că uneori îşi pusese şi ea această întrebare,

fiindcă îi răspunse imediat, ca un lucru care era hotărît de mult. Glasul însă îi era uscat, obosit:

— E tatăl fetiţelor mele. Şi numai de dragul lor aş face-o! Deşi. .. ştiu că nu mi-ar fi deloc uşor. Căci, după cum îl cunosc, nu m-ar mira să-mi pretindă să-mi „îndeplinesc” şi obligaţiile de soţie. După cîte a făcut, este firesc să nu-l mai iubesc, să-mi repugne orice apropiere de el...

— Da, înţeleg. Totuşi... e bine că gîndeşti aşa. Aşa trebuie!

— Ştii că m-am săturat de acest „trebuie”, se răzvrăti ea... Toate frazele care sînt în legătură cu viaţa mea, cu mine, încep cu „trebuie”. Sau în cel mai bun caz cu „ar trebui” .. .

— Iar vrei să devii bătăioasă! Recunoaşte însă că „ar trebui” nu înseamnă neapărat „trebuie”.

— Da, adevărat, spuse ea cu ironie, m-aş putea ascunde la umbra acestui condiţional. Numai că eu nu pielea mea mi-o feresc!

— lartă-mă! Ţi-am sugerat o socoteală negustorească. Meschină tocmeală! Iar lecţia dumitale e superioară. Cum spunea odată un scriitor: marea dovadă de dragoste e să ştii să renunţi...

— Stendhal..., murmură ea.

— Da. .. îmi place să reţin frazele frumoase prin care şi-au exprimat gîndurile oamenii deosebiţi, preciza el. De aceea le am mereu prezente în minte. Şi, ori de cîte ori cuvintele mele sînt neputincioase, apelez la ele... N-aş vrea să apreciezi drept o „preţiozitate” felul în care îţi voi spune că, în ciuda faptului că te simţi nefericită, eşti înconjurată de mulţi, foarte mulţi stropi de fericire. Dar, fiindcă te-ai obişnuit cu prezenţa lor, fericirea pe care o emană trece neobservată pe lingă tine... Fericirea aceasta a început însă de mult! îţi aminteşti? Din ziua cînd ai simtit cum creste o viată nouă în tine. Şi ziua în care ai ţinut pentru prima oară în braţe cele două fiinţe minunate! ... Ţii minte primul lor din- ţişor, primul cuvînt, primul pas? Şi cîte asemenea momente de fericire adevărată nu le-ai mai trăit, dar poate le-ai uitat.. .!

— Desigur ..., ai dreptate ..., recunoscu ea încet.

Şi, îndreptîndu-se spre geamul deschis, de la care se zărea culmea Cristianului şi de unde amîndoi respirau aerul rece, dătător de puteri nebănuite, repetă:

— ... iarăşi ai dreptate.

Rămase cîteva clipe în faţa geamului. Apoi, adresîndu-se parcă muntelui:

— Destul acum! Am vorbit mult, prea mult!

Şi, întorcîndu-se către Dan, care se retrăsese spre a-i face loc, întrebă:

— Ce oră o fi?

— E zece! îi răspunse Dan, consultîndu-şi ceasul.

— Au trecut două ore?! se miră ea şi continuă să-şi vorbească, ca şi cum ar fi fost singură:

— Ga-a-a-ta! Gata şi cu zilele mele de vis. Zile în care am vrut să mă desprind de realitate... S-au ispră- vi-it! Mîine, acasă, le voi regăsi pe cele adevărate ... în afara zăpezii – care a izbutit să-mi acapareze în întregime atenţia şi muşchii –, am rămas aceeaşi mamă care nu mai poate de dragul celor două păpuşele vii. Abia aştept să le strîng iar la piept, să le simt braţele pe gitul meu! şopti ea. Apoi, îndreptîndu-se spre Dan, adăugă: Doctore..., mă bucur sincer că te-am cunoscut! La plecare ... pot să-ţi spun: la revedere... prietene?

Dan îi sărută mina.

înainte de a ieşi pe uşă fata mai întoarse o dată capul şi, peste umăr, fără să-l privească pe Dan, spuse zîmbind:

— Ştii, doctore? Ai putea fi... şi popă! Măcar în timpul liber__

— Nu prea am ... timp liber ..., rîse Dan.

După ce uşa se închise în urma ei, Dan îşi luă o ţigară şi reveni la geam.

Cerul era negru. Cu atît mai albe păreau stelele şi luna.

Se întoarse şi stinse lumina din cameră. îşi puse ţigara în gură, dar nu o aprinse şi se reîntoarse la geam. Nu gîndurile lui îl nelinişteau acum, ci viaţa acestei tinere femei care părăsise camera cu cîteva minute înainte. O viaţă care începuse firesc. Sau chiar dacă pe parcurs ar fi intervenit nescontate schimbări din partea vreunuia din membrii cuplului, ar fi fost datoria aceluia să lupte pentru a-i păstra echilibrul. Mai cu seamă că – rod al acestui cuplu – existau acum două vieţi noi.. . Din nefericire însă pentru această tînără, viaţa o dezamăgise ... Şi doar datorită dîrzeniei, spiritului ei de sacrificiu, cele două fetiţe creşteau în

ambianţa sănătoasă a credinţei că totul e bine, aşa cum trebuie să fie!

Dan îşi aminti cu cîtă revoltă acceptase ea pe acest „trebuie”. Dar îl acceptase. însoţit de toate renunţările pe care i le impunea.

Cu toate acestea anii trec, fug, nu-i poţi opri... Şi nici o clipă trecută n-o mai poţi întoarce .. .

Dan îşi părăsi locul de la fereastră, după ce apropie mai întîi geamurile, lăsîndu-le întredeschise. Se hotărî să se culce.

întins în pat, se gîndi că numai a doua zi dimineaţa mai avea timp pentru schi. După masa de prînz va coborî în Poiana... Apoi va porni spre Bucureşti.. .

închise ochii şi încercă să adoarmă... Pe nesimţite ... îl cuprinse toropeala...

... Visa?... Sau bătea cu adevărat cineva? Auzi din nou ciocănindu-se în uşă. Se ridică în capul oaselor şi întrebă:

— E cineva?

— Eu ..., auzi o şoaptă.

Surprins, deschise uşa şi tînăra intră în cameră. După respiraţia grăbită, ca şi după bătăile inimii părea tulburată.

— S-a întîmplat ceva? o întrebă Dan, sincer nedumerit.

— Nimic ... grav, răspunse tînăra.

Dan întinse mina spre comutator, să aprindă lumina, dar ea îl opri:

— Nu cred că e nevoie. Lumina lunii a inundat încăperea. Şi e mai blîndă decît neonul.

. Dan nu mai spuse nimic.

Prin geamul întredeschis, prin transparenţa sticlei, razele lunii înconjurară chipul fetei cu o ploaie de lumini. Ochii ei erau acum mai strălucitori . .. Sau . .. mai umezi? De aceea poate, cînd începu să vorbească, şi-i ascunse sub pleoape... Sau, în felul acesta, se concentra mai bine, nepermiţîndu-şi să fie influenţată de vreo imagine străină?

Fata se hotărî în sfîrşit să vorbească. în şoaptă. Işi căuta cuvintele care să-i tălmăcească gîndurile:

— Mîine dimineaţă .plec... îmi adunam lucrurile, să mi le închid în valiză ... şi. .. am băgat de seamă.. . că-mi lipseau ... cîteva daruri... Cred ... că le-am rătăcit pe-aici... cînd stăteam de vorbă .. .

Dan o privea. înţelesese.

— Care din ele? o întrebă.

Fata îl cercetă, încercînd să treacă dincolo de întunericul ochilor lui.

— Dorul... unui alint..., un dor de dăruire şi dorul unui sărut...

Dan îi cuprinse umerii, apropiindu-şi-o. Sărutările cu care el îi acoperea fruntea, obrajii, buzele, mîngîierile lui îi dădură deoparte halatul, îmbrăcat peste trupul gol. Desprinzîndu-şi uşor, cu blîndeţe, buzele din sărut, o întrebă:

— Cum te cheamă, copil cuminte?

Ea arcui sprîncenele mirată, nemulţumită, contrariată: ce importanţă avea acum numele ei? Totuşi îi răspunse:

— Agata ... Mi-am amintit că ...

Sărutul lui nerăbdător n-o lăsă să-şi termine gîndul.

— Ce spuneai... că ţi-ai mai amintit? o întrebă după un timp Dan, mîngîindu-i pletele lungi, mătăsoase.

— ... Că tot lingă tine... mi-am uitat... şi un mare dor de dragoste...

— Şi... ai vrea să ţi-l iei înapoi?

— Aş vrea... să mi-l împlinesc.

Dan o ridică în braţe şi o culcă în pat.

Cînd veni alături de ea, Agata i se cuibări la piept. O simţea caldă, sinceră, fericită.

Abia tîrziu, cînd luciul nopţii se îngemăna cu aburul primilor zori, sub alintul lui, Agata adormi.

Cînd se deşteptă, soarele-i încinsese deja cuvertura, în primele clipe, îşi aminti de noaptea din ajun. De Agata . ..

N-o mai găsi lîngă el. Nici în încăpere. Se ridică în capul oaselor. îşi consultă ceasul: trecut de opt!

„Cum am reuşit să dorm pînă acum?”, se întrebă. Zări jos, în faţa uşii, un plic alb.

Ieşi de sub pătură, ridică plicul, îl deschise. Pe foaia albă, scrisul se-nşira mărunt, ordonat:

1 700 metri,

Restul nu are importanţă

Cînd m-am trezit?

Cind am visat?

În noaptea asta, cea mai frumoasă, am avut un vis, cel

mai frumos: am visat... că iubeam.
Şi iubeam aşa cum numai în vis se poate iubi ...
Cind m-am trezit, obrazul îmi era culcat pe pieptul iubitului meu. Pe ineptul tău. Pe inima ta. Caldă. Bună.
Atunci mi-am dat seama că bătăile ei m-au trezit.
Şi mpau sfătuit să plec! Să nu mă prindă lumina zilei lingă tine.
Ascultindu-i bătăile, am mai înţeles că sărutările tale, alintul tău, dragostea ta nu trebuie desprinse de vis.
De visul din noaptea aceasta, cînd şi tu, şi eu ne-am iubit, atît cit se poate iubi...
Totuşi aş fi vrut să te trezesc, să-ţi strig că dragostea şi visele aparţin veşniciei! Ca şi lumina, care aparţine soarelui!
Şi că iubirea mea a fost adevărată şi mare, chiar dacă tu ai fost iubitul meu numai o noapte!
O noapte de vis ... Sau ... un vis de o noapte?
Inima ta mi-a şoptit?
Sau mi-am amintit şi eu că orice vis îl visezi numai o singură dată ...
Totuşi... viaţa e atit de frumoasă!

Dan împături foaia şi o introduse la loc, în plic.

Luă o ţigară din pachetul de pe masă şi merse să deschidă, larg, geamul.

îşi aminti de Agata din această noapte. De Agata din îmbrăţişările dragostei. Gingaşă, vibrînd în braţele lui.. .

întins pe spate, cu ochii închişi, Dan se topea în liniştea nopţii.

Neclintită tăcere ...

Agata îşi culcase obrazul pe pieptul lui. Şi tăcea. Nu mişca. Dan întoarce capul spre ea.

Ochii îi erau deschişi şi, în lumina lunii, luceau mai tare.

— Aş putea şti şi eu cam ce se petrece sub fruntea asta? întrebă Dan, zîmbind. Acum cred că ştiu de ce îţi ţii aproape întotdeauna pleoapele plecate. îţi ascunzi ochii, care-ţi trădează gîndurile. Uite, acum de pildă, ăi

vrea să mă întrebi ceva. Am ghicit, nu-i aşa?

— Aşa e, doctore.

— Pentru prieteni, numele meu este Dan. Şi care ar fi întrebarea?

— De fapt, nu e întrebare. Voiam să-ţi spun doar că, în primul an de căsătorie – cît eram împreună –, soţul meu îmi spunea că nici un alt bărbat nu mă va putea face fericită, odată ce l-am cunoscut pe el... şi i-am cunoscut dragostea, tu ştii. A ... minţit, nu-i aşa?

— Tu... nu ştii?

— Ba da..., desigur că ştiu. Acum ştiu că a minţit! De ce a făcut-o?

— Zău că nu merită să-ţi baţi capu* cu asta! Dar, pentru că nedumerirea nu se mută încă dintre sprîncenele Agatei, Dan continuă: Şi. .. alte gînduri mai ai? Ce te mai frămîntă?

— Nu mai am altele .. .

— De ne-cre-zut!

— ... care să mă frămînte. Mi-e bine... Mi-e foarte bine . .., murmură apoi.

— Aşa..., fără să trebuiască să te frămînţi?

— Imaginează-ţi, doctore! răspunse ea în acelaşi fel. Şi... sînt fericită!

— Şi... poţi fi fericită fără ... să te gîndeşti? Chiar ... fără să vorbeşti? făcu Dan, mucalit. Parcă nu-mi vine a crede! Ai mai încercat vreodată?

— Ce-ar trebui să-ţi răspund?

— Parcă am stabilit odată că „ar trebui” nu înseamnă neapărat „trebuie”.

Dan se întoarse spre ea şi-i cuprinse umerii. Apoi, încet, adăugă:

— Şi... nici n-ai putea! „Ar trebui” să-ţi dau eu voie. Ori, pentru asta – aşa cum am învăţat de la tine —=, „ar trebui” – vezi? din nou! –, ar trebui să mă gîndesc! Şi.. . acum n-am timp! Dar, pentru că ţie îţi place să „te gîndeşti” oriunde şi oricînd, te-aş întreba: te-a pus pe gînduri situaţia ta de acum?

Agata tăcu, surprinsă.

— Aseară m-ai „provocat”! Tu m-ai stîrnit. Trebuie să recunoşti! Eu m-arn comportat „paşnic”... Tu ştii că eşti în mîinile mele? ..., schimbă brusc vorba.

— Ştiu ..., îngînă ea.

— Ştii că eşti în puterea mea?
— Mă simt bine aşa...
Tăcură amîndoi, pierduţi în vraja îmbrăţişării.

Se întoarse la masă şi strivi ţigara fumată.
„Ce-o fi căutînd nesocotitul acela de bărbat? O fi gîn- dind şi el ca alţii: prea multe calităţi pentru o nevastă! Ar merita ca Agata să-şi ia copii şi să-l părăsească ..
Dan nu-i înţelegea pe cei care îşi făceau un ţel din a goni mereu după noi satisfacţii erotice.
Luă plicul, îl desfăcu şi citi încă o dată rîndurile lăsate de Agata.

„De n-aş fi citit aceste gînduri cu care s-a despărţit ea de noaptea care a trecut, aş fi încercat poate o nelinişte. Mi-ar fi rămas în urechi doar şoaptele ei de dragoste. Dar, zîmbi Dan, ea a ştiut să lase nopţii, visului, amintirile, de care nu are trebuinţă lumina zilei”

— Eşti un copil cuminte, Agata! sfîrşi Dan cu glas şoptit. Aşa... e bine! se feri el de agresivitatea lui „trebuie” ... Şi acum să ne mai uităm puţin la schiuri! Aş mai avea azi trei sau patru ore de schi. Apoi, acasă!

în drum spre casă, opri înainte de Sinaia şi cumpără de la nişte copii care fugeau pe lîngă maşină, cu mînuţele întinse, o mulţime de buchete de ghiocei. Pentru camera lui. Ar fi vrut să ducă cu el boarea primăverii de la munte.

încă de cînd intrase în Braşov, gîndurile pe care şi le crezuse uitate pe culmile Postăvarului îl cuprinseră iarăşi. îl găsiră. Şi îi aduseră imaginea Silviei...

încruntă sprîncenele şi izbucni, înfundat, întăritat:

— Silvia! Silvia!! Silvia!!!

Desigur, îl căutase şi îl va mai căuta. Va dori să-i vorbească. Să-i explice. Şi cum nu se pot explica unele lucruri!

Simţi iar jarul acela sub frunte. N-ar trebui să se mai gîndească acum la nimic din ce a fost atunci. La nimic ...

A doua zi dimineaţă, cînd intră în sala de operaţii, toţi • erau la posturile lor. Şi Silvia. Cu privirea neclintită asupra aparatului.

Aveau trei operaţii grele ...

Totul decurse bine.

Dan îşi simţea spatele ud. Se grăbi să-şi facă duşul. Ajuns în cabinet, se întinse, ca de obicei, pe canapea ..

Cîteva bătăi în uşă ...

— Intră, Ancuţo! spuse şi se ridică, privind spre uşă: Silvia?!

Fără să spună ceva, Silvia se apropie, aşează tăviţa pe birou şi-i aduse apoi lui o ceşcuţă cu cafea. Scoase din buzunar un pachet de ţigări, îi oferi o ţigară lui Dan, după care luă şi ea una.

Dan aprinse ţigara Silviei. Degetele ei tremurau nervos. La fel ca acum... nu mai ştia cit timp. . .

Băură cafeaua, fără ca vreunul din ei să rostească

vreun cuvînt. Fără să se privească. Parcă le era teamă să facă acest lucru ...

Silvia se întreba îngrozită dacă acesta era ... sfîrşitul? Deşi, în sinea ei, nu-l putea realiza.

După ce strivi ţigările în scrumieră, încet, Silvia rupse tăcerea:

— Te-am căutat acasă, ieri...

— Ştiu .., vorbi stins Dan.

— Ti-am telefonat aseară ...

— Bănuiam ...

Dan se ridică de la birou şi porni spre fereastră, privind afară. Apoi, cu glas obosit, îi spuse:

— Eram acasă ieri..., dar n-am vrut să-ţi deschid.

— Bănuiam ...

— Telefonul meu nu mai răspunde pentru tine...

— Ştiu...,înţelese Silvia.

Minutul care urmă fu lung. Greu.

Dan îşi păstră locul din faţa geamului, privind – nici el nu ştia ce – prin curtea cu pomi.

Silvia rămase pe scaunul din faţa biroului. Nu îndrăznea să gîndească ce va urma. Trebuia totuşi să încerce să-i spună:

— Dănuţ..., cutează ea, aş dori să vorbim ...

— Silvia, o opri Dan, întorcîndu-se' spre ea. Ce-am mai putea vorbi? Cel mult, aş putea eu să te întreb: De ce aşa, Silvia? De ce? ... Şi nu mi-ai putea răspunde nimic! Sau, orice mi-ai răspunde, nu ar fi decît o... sfidare ... Silvia, îţi dai seama ce ai făcut în dimineaţa aceea? Ai ucis copilul zămislit din iubire, din mîngîieri, din jurăminte; copil care ne consfinţea, ne certifica iubirea; copilul pe care nu l-am făcut eu, nu l-ai făcut tu, copilul pe care l-am făcut noi, amîndoi! Copilul care ne-ar fi legat pentru totdeauna ... Tu, mama lui, de la care puiul acela aştepta ocrotire, mîngîieri, i-ai semnat condamnarea la moarte! Ai să te scuzi, ai să spui că nu tu i-ai luat viaţa, nu cu mîna ta l-ai sfîşiat... Poate, cine ştie, dacă puteai s-o faci singură, ai fi făcut-o. Dar n-ai putut şi atunci ai ales o cale mai comodă, ai delegat pe altul să fie mina criminală. Tu ai fost aceea care ai

hotărît însă asta, tu ai voit, tu ai încuviinţat, căci fără încuviinţarea ta nimic nu ar fi fost posibil. Tu ai condus mîna care . .. a ucis ceea ce ar fi putut fi... copilul meu . ..

— Copilul nostru, murmură îngrozită Silvia.

Dan se întoarse cu spatele spre ea, voind parcă să-şi ascundă durerea.

Silvia îi vedea doar pumnii încleştaţi, care se frămîn- tau nervos, neputincios.

— De ce a trebuit să primesc eu această cumplită pedeapsă? se răzvrăti Dan. Eu, care mă zbat, mă lupt cu toţi acei care nu vor să lase viaţa copiilor lor, să nu pot face nimic pentru salvarea vieţii propriului meu copil!

— lartă-mă! şopti Silvia, chinuită de tensiunea momentului.

— De ce Silvia? Ca să fie prima oară? Sau a mia oară? Cine a greşit o dată o face şi a doua oară! Şi cînd mă gîndesc că eu te credeam încîntătoare, nevinovată, sinceră. Deşi minciuna trăia nestingherită între noi! Fiindcă nu se vedea. Minciuna nu se vede! Nici nu se prea simte! Minciuna poate fi numai prinsă şi atunci o învăluie ruşinea. Ruşinea, care nu ne iartă nici pe noi, cei ce am putut-o lua drept adevăr. De cele mai multe ori însă, înaintea ruşinii, în sufletul nostru, îşi găseşte loc durerea. Ca atunci cînd ... îţi îngropi un vis...

Silvia simţea cum îi fuge sîngele din vene. Lacrimile îi îngheţaseră parcă.

„O, Dan era cel pe care-l ştia. Nu se schimba! Cel pe care-l iubea tocmai pentru că era aşa!”

Aproape fără să-şi dea seama, întrebă derutată nerăbdătoare:

— Şi ... acum?

— Acum? repetă mecanic Dan şi, respirînd profund, precizează: Acum vom şterge cu buretele zilele care au fost între noi. Vom extirpa din suflete amintirile. Le vom rade cu o curetă dură, dar sigură. Şi le vom arunca la coş, ca pe orice lucruri nefolositoare. Cum a fost atunci, dimineaţă, aruncată dragostea mea ...

O hotărîre stăpînită, grea, ca vorbele ce o rosteau. Vorbe pe care Silvia le primea ca pe nişte lovituri de ciocan ce-i spărgeau inima încremenită. Gemînd parcă,

îi reproşă:

— Eşti crud ...

— Dar tu?

— Eu? ... Eu ... te iubesc.

— Să nu mai spui asta! Nu ştii ce spui! tună, ca niciodată, vocea lui Dan. Dacă ar ii fost aşa, te-ar fi interesat cum gîndesc, ce doresc!

După o scurtă tăcere, adăugă stăpînit:

— Fiindcă n-ai reuşit să desluşeşti singură adevărurile din mine, ţi le voi spune eu: Urăsc minciuna! Gîndesc mult pînă să iau o hotărîre! Dar nu mai întorc capul după un gînd pe care l-am părăsit odată!

Dan se duse la fereastră, unde rămase neclintit. închise, obosit, ochii. Mîinile, duse la spate, îi erau cuprinse de un neastîmpăr nervos, pe care încerca să şi-l stăpî- nească strîngînd pumnii.

Silvia era ca împietrită. înţelese că ... nimic nu mai poate fi schimbat. Nu mai avea de aşteptat... nimic. Acesta era sfîrşitul. Nu-i mai rămînea decît să plece. Fiecare clipă nu putea decît să facă deznodămîntul mai aspru, mai urît.

Deznodămîntul?! Ceva îi înconjura fruntea, ca un cerc, şi o strîngea, o strîngea... Ce se întîmplă cu ea? . .. Nu, nu, acum nu mai putea gîndi. I se învălmăşeau toate în cap. Trebuia să plece, repede, repede, altfel va izbucni în plîns. Şi lacrimile care cerşesc dragostea sînt penibile, jalnice.

Dan auzi clanţa uşii care se închidea...

Cînd ieşi pe culoar, Silvia izbucni într-un hohot de plîns.

Cineva o luă de mînă şi o trase în oficiul alăturat, cău- tînd să-i adăpostească lacrimile de ochii altora.

Acolo, printre găleţi şi mături, îşi descărcă Silvia, hohotind, deznădejdea. Repeta la nesfîrşit, murmurînd neputincioasă:

— Numai eu sînt de vină! Numai eu sînt de vină!

Nu, nu! Dan nu va trece peste această greşeală oribilă! îl cunoştea. Avusese dragostea lui, o cîştigase. Şi

acum o pierduse. Cu bună ştiinţă! Pentru ce? Ah, această vanitate feminină! Stupidă, orgolioasă! Nicicînd îndestulată de succesele efemere ale frumuseţii! Iată pe ce schimbase locul pe care îl avusese în braţele lui Dan. Nu, ea nu mai avea ce căuta lîngă el!

— Niciodată! Niciodată! murmura printre lacrimi, lovind, mereu, cu pumnii mici în peretele oficiului.

— Linişteşte-te Silvia, linişteşte-te! Haide spune-mi, ce s-a întîmplat?

Parcă . . . auzise întrebarea . . .

Ridică ochii. Era în braţele lui Dorn, care încerca să o potolească şi să înţeleagă ceva din disperarea ei.

Silviii izbucni iarăşi în plîns, mai sfîşietor, ascunzîn- du-şi fruntea la pieptul lui.

— Silvia, draga mea, mă sperii! Ce s-a întîmplat? Dan era înăuntru?! Nu l-am auzit niciodată strigînd aşa!

Tot printre suspine, Silvia murmură:

— Eu sînt de vină! Numai eu! Are dreptate Dan! Nu ştiu ce se va întîmpla cu mine! Am să înnebunesc! Am să înnebunesc!

— Silvia, Silvia, stăpîneşte-te! încearcă să te stăpî- nesti!

Silvia continuă să şoptească înăbuşit:

— Am să înnebunesc! Nu pot trăi fără el! Nu pot! Nu pot!

Doru nu mai spuse nimic. O legăna în braţe şi aştepta să-i obosească deznădejdea.

După un timp, suspinele Silviei deveniră mai rare, mai adînci. începu să-i vorbească:

— Du-mă undeva de aici! Undeva, în afara Bucureş- tiului! Să nu mă cunoască nimeni! Undeva unde să pot plînge! Şi să . . . beau ceva . . . tare. Să mă-mbăt. Să nu mai ştiu de mine! Să nu mai ştiu de nimic! Te rog! Te rog! îl implora Silvia, printre suspine.

— Desigur, desigur. Dar linişteşte-te! Mergem!

În noaptea aceea Silvia rămase la Doru .. .

Peste cîteva zile, Dan fu întrebat, de la Serviciul personalului, dacă avea ceva' de obiectat în legătură cu transferul cerut de doctora Sinescu Silvia.

Nu, desigur că nu avea . . .

în primele zile ale lunii mai, Dan primi o invitaţie de nuntă: Dr. Silvia Sinescu şi dr. Doru Catrinescu se căsătoreau şi îl invitau la ceremonie .. .
Trimise doar flori şi felicitările sale . . . scrise.

Pînă la concediu, în iulie – pe care doreii să şi-l împartă între munte şi mare –, mai avea două luni.
Căldura năvălise deja pe străzile Bucureştiului. Canicula nu era departe . . .

Vineri, 21 iunie 1974

REDACTOR DE CARTE:
ELENA MARINESCU
TEHNOREDACTOR:
MIHAI ŞTEFANACHE

BUN DE TIPAR: 1G. VIII. 1984. FORMATUL: 16/54X84. HIRTIE: SCRIS I A 54X84/36,3. COLI TIPAR: 12,25.

TIPARUL EXECUTAT SUB CDA. NR. 281/84, LA ÎNTREPRINDEREA POLIGRAFICA „CRIŞANA”, ORADEA, STR. MOSCOVEI NR. 5.

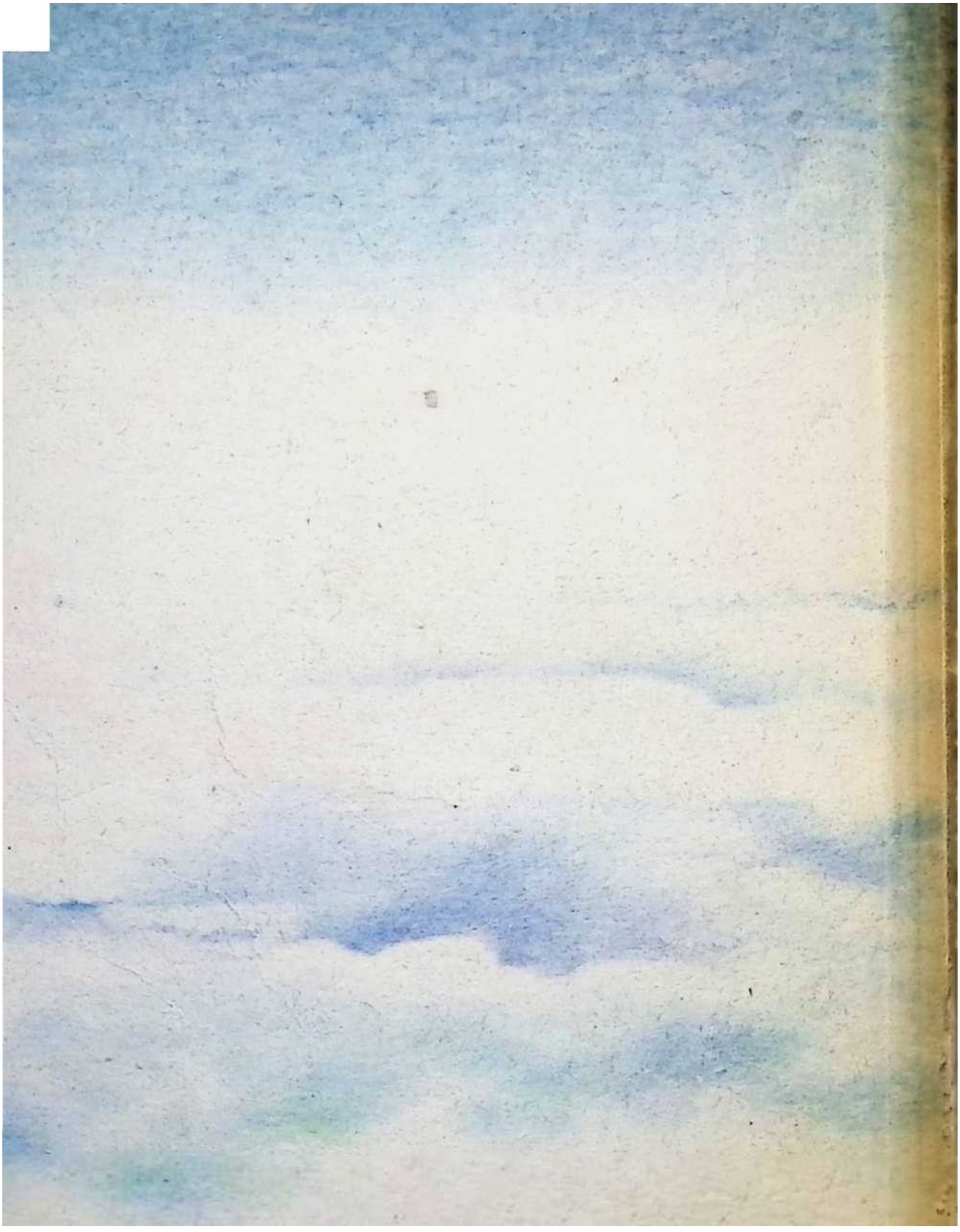

i

1

Lei 8,50